

Službeni glasnik Općine Starigrad

Broj 10/24, 29. studenog 2024.

Sadržaj

AKTI NAČELNIKA

1. Proračun Općine Starigrad za 2025. godinu sa projekcijama za 2026. i 2027. godinu
2. Odluka o izvršavanju proračuna Općine Starigrad za 2025. godinu
3. Program održavanja komunalne infrastrukture na području Općine Starigrad za 2025. godinu
4. Program građenja komunalne infrastrukture na području Općine Starigrad za 2025. godinu
5. Program javnih potreba u kulturi u 2025. godini
6. Program javnih potreba u sportu u 2025. godini
7. Program socijalne skrbi Općine Starigrad za 2025. godinu
8. Program javnih potreba u školstvu, predškolskom odgoju i naobrazbi Općine Starigrad u 2025. godini
9. Program korištenja naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru za 2025. godinu
10. Odluka o visini osnovice za obračun plaća u Dječjem vrtiću „Osmjeh“
11. Odluka o visini plaće direktora društva Argyruntum d.o.o.
12. Odluka o raspoređivanju sredstava za redovito godišnje financiranje političkih aktivnosti u 2025. godini
13. Odluka o donošenju Plana djelovanja u području prirodnih nepogoda Općine Starigrad za 2025. godinu

REPUBLIKA HRVATSKA
ZADARSKA ŽUPANIJA
OPĆINA STARIGRAD

Općinsko vijeće

KLASA: 400-08/24-01/01
URBROJ: 2198-9-1-24-2

Starigrad Paklenica, 29. studenog 2024. godine

Na temelju članka 42. Zakona o proračunu ("Narodne novine", broj 144/21) te članka 30. Statuta Općine Starigrad („Službeni glasnik Zadarske županije“ broj 3/18, 8/18, 3/20, 3/21 i 20/23), Općinsko vijeće Općine Starigrad na svojoj 23. sjednici održanoj 29. studenog 2024. godine, donijelo je

Proračun Općine Starigrad za 2025. godinu sa projekcijama za 2026. i 2027. godinu

Članak 1.

Proračun Općine Starigrad za 2025. godinu sa projekcijama za 2026. i 2027. godinu sastoji se od:

		2025.	2026.	2027.
A. RAČUN PRIHODA I RASHODA				
6	Prihodi poslovanja	4.034.000,00	5.740.000,00	5.839.000,00
7	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	250.000,00	200.000,00	200.000,00
3	Rashodi poslovanja	3.359.400,00	2.867.400,00	3.002.400,00
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	2.280.600,00	3.078.600,00	3.042.600,00
RAZLIKA – MANJAK		-1.356.000,00	-6.000,00	-6.000,00
B. RAČUN ZADUŽIVANJA / FINANCIRANJA				
NETO ZADUŽIVANJE / FINANCIRANJE		0,00	0,00	0,00
C. RASPOLOŽIVA SREDSTVA IZ PRETHODNIH GODINA				
9	Vlastiti izvori	1.356.000,00	6.000,00	6.000,00
VIŠAK / MANJAK + NETO ZADUŽIVANJA / FINANCIRANJA + RASPOLOŽIVA SREDSTVA IZ PRETHODNIH GODINA		0,00	0,00	0,00

Članak 2.

Proračun se sastoji od od plana za proračunsku godinu i projekcija za sljedeće dvije godine, a sadrži financijske planove proračunskih korisnika prikazane kroz opći i posebni dio i obrazloženje proračuna.

Članak 3.

Prihodi i rashodi iskazani prema ekonomskoj klasifikaciji i izvorima financiranja, te rashodi iskazani prema funkcijskoj klasifikaciji utvrđuju se u Računu prihoda i rashoda, a primici i izdaci u Računu financiranja i prikazani su u Općem dijelu Proračuna.

Članak 4.

Posebni dio proračuna sastoji se od plana rashoda i izdataka jedinice lokalne samouprave i njenog proračunskog korisnika iskazanih po organizacijskoj klasifikaciji, izvorima financiranja i ekonomskoj klasifikaciji, raspoređenih u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata.

Članak 5.

Obrazloženje proračuna sastoji se od obrazloženja općeg dijela proračuna i obrazloženja posebnog dijela proračuna.

Članak 6.

Proračun Općine Starigrad za 2025. godinu sa projekcijama za 2026. i 2027. objavit će se u “Službenom glasniku Općine Starigrad”, a stupa na snagu 01. siječnja 2025. godine.

PREDSJEDNIK
Marko Marasović, v.r.

Prilozi uz ovu točku:

- [Obrazloženje proračuna](#)
- [Tablice 2025-2027](#)
- [Točka](#)

OBRAZLOŽENJE PRORAČUNA OPĆINE STARIGRAD ZA 2025. GODINU SA PROJEKCIJAMA ZA 2026. I 2027. GODINU

---

1. UVOD

U skladu s odredbama Zakona o proračunu (NN 144/21), Pravilnika o planiranju u sustavu proračuna (NN 1/24), Pravilnika o proračunskim klasifikacijama (NN 4/24), te Pravilnika o proračunskom računovodstvu i računskom planu (NN 158/23) izrađen je prijedlog proračuna Općine Starigrad za 2025. godinu te projekcije za 2026. i 2027. godinu.

Prema proračunskom kalendaru, Vlada Republike Hrvatske donosi i usvaja akte na temelju kojih Ministarstvo financija sastavlja upute za izradu državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Ministarstvo financija ove godine nije dostavilo Upute za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u kolovozu kako je to propisano, već su ih objavili u studenom na svojim internet stranicama. Odsjek za financije, gospodarstvo, plan i proračun u listopadu izrađuje Upute za izradu proračuna Općine Starigrad za razdoblje 2025.-2027. i dostavlja ih proračunskom korisniku.

Proračun se sastoji od općeg i posebnog dijela i obrazloženja.

Opći dio proračuna sadrži sažetak Računa prihoda i rashoda i Računa financiranja, te Račun prihoda i rashoda i Račun financiranja. Račun prihoda i rashoda proračuna sastoji se od prihoda i rashoda iskazanih prema izvorima financiranja i ekonomskoj klasifikaciji te rashoda iskazanih prema funkcijskoj klasifikaciji. U Računu financiranja iskazuju se primici od financijske imovine i zaduživanja te izdaci za financijsku imovinu i otplate instrumenata zaduživanja prema izvorima financiranja i ekonomskoj klasifikaciji. Ako ukupni prihodi i primici nisu jednaki ukupnim rashodima i izdacima, opći dio proračuna sadrži i preneseni višak ili preneseni manjak prihoda nad rashodima.

Posebni dio proračuna sastoji se od plana rashoda i izdataka Općine i njenog proračunskog korisnika iskazanih po organizacijskoj klasifikaciji, izvorima financiranja i ekonomskoj klasifikaciji, raspoređenih u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata.

Obrazloženje proračuna sastoji se od obrazloženja općeg dijela proračuna i obrazloženja posebnog dijela proračuna. Obrazloženje općeg dijela sadrži obrazloženje prihoda i rashoda, primitaka i izdataka proračuna te prenesenog manjka odnosno viška. Obrazloženje posebnog dijela proračuna sastoji se od obrazloženja programa koja se daju kroz obrazloženja aktivnosti i projekata zajedno sa ciljevima i pokazateljima uspješnosti iz akta strateškog planiranja.

Proračun se donosi i izvršava u skladu sa načelima jedinstva i točnosti proračuna, proračunske godine, višegodišnjeg planiranja, uravnoteženosti, obračunske jedinice, univerzalnosti, specifikacije, dobrog financijskog upravljanja i transparentnosti.

Načelnik utvrđuje prijedlog proračuna i projekcije te ih podnosi općinskom vijeću na donošenje do 15. studenoga. Općinsko vijeće donosi proračun na razini skupine ekonomske klasifikacije do kraja tekuće godine.

2. OPĆI DIO PRORAČUNA

2.1. PRIHODI I PRIMICI

Ukupni prihodi i primici Proračuna za 2025. godinu planiraju se u iznosu od 5.640.000,00 EUR a u tome prihodi poslovanja iznose 4.034.000,00 EUR, prihodi od prodaje nefinancijske imovine 250.000,00 EUR i raspoloživa sredstva iz prethodnih godina 1.356.000,00 EUR.

Prilikom planiranja prihoda uzeta je u obzir realizacija istih u 2024. godini te procjena njihovog kretanja u narednom razdoblju uz uvažavanje gospodarskih i društvenih specifičnosti na lokalnoj razini uzimajući u obzir i planirane izmjene zakonskih propisa - izmjene poreznih propisa te propisa iz proračunske regulative.

Prijedlog novog kruga porezne reforme, između ostalog uključuje veće oporezivanje nekretnina koje ne služe za stalno stanovanje ili dugotrajan najam, nastavak poreznog rasterećenja dohodaka, kao i porezne stimulanse za povratak iseljenika, a izmjene bi na snagu trebale stupiti 1. siječnja iduće godine. Izmjene propisa iz proračunske regulative uključuju Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, Pravilnik o planiranju u sustavu proračuna i Pravilnik o proračunskim klasifikacijama.

Što se tiče ostalih prihoda na lokalnoj razini očekuje se povećani priljev prihoda od prodaje građevinskog zemljišta zbog procesa katastarske izmjere, te radi prodaje u svrhu stambenog zbrinjavanja, te povećan priljev prihoda od komunalnog doprinosa radi procesa provjere svih predmeta, rješavanja predmeta i procesa prisline naplate nenaplaćenih potraživanja.

Prihod	Plan 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
6 Prihodi poslovanja	4.034.000,00 EUR	5.740.000,00 EUR	5.839.000,00 EUR
61 Prihodi od poreza	2.100.000,00 EUR	2.495.000,00 EUR	2.830.000,00 EUR
63 Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	885.395,00 EUR	2.210.395,00 EUR	1.935.395,00 EUR
64 Prihodi od imovine	426.205,00 EUR	441.205,00 EUR	456.205,00 EUR
65 Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	605.900,00 EUR	576.900,00 EUR	605.900,00 EUR
66 Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija	10.000,00 EUR	10.000,00 EUR	5.000,00 EUR
68 Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	6.500,00 EUR	6.500,00 EUR	6.500,00 EUR
7 Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	250.000,00 EUR	200.000,00 EUR	200.000,00 EUR
71 Prihodi od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine	200.000,00 EUR	150.000,00 EUR	150.000,00 EUR
72 Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine	50.000,00 EUR	50.000,00 EUR	50.000,00 EUR
9 Vlastiti izvori	1.356.000,00 EUR	6.000,00 EUR	6.000,00 EUR
92 Višak prihoda	1.356.000,00 EUR	6.000,00 EUR	6.000,00 EUR
Ukupno:	5.640.000,00 EUR	5.946.000,00 EUR	6.045.000,00 EUR

Prihodi poslovanja

Prihodi poslovanja planirani su u iznosu od 4.034.000,00 EUR. Prihodi od poreza planirani su u iznosu od 2.100.000,00 EUR. Unutar grupe prihoda od poreza planirani su prihodi od poreza na dohodak, poreza na imovinu koji se odnose na porez na nekretnine i na promet nekretnina, te porezi na robu i usluge u okviru kojih su planirani porez na potrošnju.

Prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna planirani su u iznosu od 885.395,00 EUR i to pomoći od institucija i tijela EU, tekuće i kapitalne pomoći iz državnog proračuna, pomoći iz županijskog proračuna, te Fonda za zaštitu okolišta i energetske učinkovitost. Unutar prihoda od inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna nalazi se i stavka prihoda Dječjeg vrtića „Osmjeh“ koja se odnosi na tekuće pomoći iz državnog proračuna.

Prihodi od imovine planirani su u iznosu od 426.205,00 EUR i odnose se najvećim dijelom na prihode od zakupa i iznajmljivanja imovine, te na naknade od koncesija i koncesijskih odobrenja i dozvola za rad, sredstva naknade za zadržavanje nezakonito izrađenih zgrada i godišnje naknade za pravo puta, te na prihode od kamata.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada planirani su u iznosu od 605.900,00 EUR i najvećim se dijelom odnose na prihode od komunalnog doprinosa, na prihode od komunalnih naknada i turističke pristojbe, te prihode od sufinanciranja cijene usluge Dječjeg vrtića „Osmjeh“.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga planirani su u iznosu od 10.000,00 EUR i odnose se na sredstva naplate od Hrvatskih voda u iznosu od 10 posto uplaćene naknade za uređenje voda.

Kazne i upravne mjere i ostali prihodi planirani su u iznosu od 6.500,00 EUR i odnose se na naplaćene kazne komunalnog redara.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine planirani su u iznosu od 250.000,00 EUR i odnose se na prihode od prodaje građevinskog zemljišta i prihode od prodaje grobnica.

Raspoloživa sredstva iz prethodnih godina

Raspoloživa sredstva iz prethodnih godina planirana su u iznos od 1.356.000,00 EUR gdje se 1.350.000,00 EUR odnosi na Općinu Starigrad, a 6.000,00 EUR na Dječji vrtić „Osmjeh“.

Ako ukupni prihodi i primici nisu jednaki ukupnim rashodima i izdacima, proračun jedinica sadrži preneseni višak ili preneseni manjak prihoda nad rashodima. Primjerice, kada prihodi i primici koji se planiraju ostvariti unutar jedne godine nisu dostatni za pokriće rashoda te godine za izjednačenje se koristi rezultat poslovanja (višak) iskazan u glavnoj knjizi na podskupini 922. Rezultat poslovanja utvrđuje se zasebno za jedinicu (prihodi i rashodi, primici i izdaci isključivo jedinice) i za proračunske korisnike iz njene nadležnosti (isključivo prihodi i rashodi, primici i izdaci proračunskog korisnika). Rezultat poslovanja koji se koristi za ujednačavanje proračuna je računovodstveni podatak. Međutim, u trenutku izrade plana proračuna konačni rezultat poslovanja nije do kraja poznat (tek u siječnju godine za koju se donosi financijski plan to će biti točan podatak). Zbog toga prilikom planiranja, tj. izrade financijskog plana u obzir se uzima planirani rezultat poslovanja, odnosno njegova procjena. Zbog toga je preporuka kod procjene rezultata koristiti financijske izvještaje odnosno Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima (Obrazac PR-RAS) i to za III. kvartal tekuće godine. Općina Starigrad će cijeli višak koristiti za ujednačavanje proračuna za 2025. godinu, te zbog toga nije potrebno izraditi višegodišnji plan uravnoteženja.

2.2. RASHODI I IZDACI

Ukupni rashodi i izdaci za 2025. godinu planiraju se u iznosu od 5.640.000,00 EUR, a uključuju rashode poslovanja u visini od 3.359.400,00 EUR i rashode za nabavu nefinancijske imovine u visini od 2.280.600,00 EUR.

Prilikom planiranja rashoda uzeta je u obzir realizacija istih u 2024. godini i njihova procjena po osnovi tekućih i ugovorenih obveza u narednom razdoblju, te predviđenih kapitalnih ulaganja. Kako je uvodno navedeno, u planiranim rashodima proračuna obuhvaćeni su i svi rashodi proračunskog korisnika. Rashodi i izdaci raspoređeni su po programima.

2.2.1. RASHODI I IZDACI PO EKONOMSKOJ KLASIFIKACIJI

Od ukupnih rashoda i izdataka planiranih za 2025. godinu u iznosu od 5.640.000,00 EUR na rashode poslovanja odnosi se 3.359.400,00 EUR a na rashode za nabavu nefinancijske imovine 2.280.600,00 EUR.

Rashod	Plan 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
3 Rashodi poslovanja	3.359.400,00 EUR	2.867.400,00 EUR	3.002.400,00 EUR
31 Rashodi za zaposlene	463.370,00 EUR	478.850,00 EUR	478.850,00 EUR
32 Materijalni rashodi	1.960.980,00 EUR	1.613.500,00 EUR	1.678.500,00 EUR
34 Financijski rashodi	34.250,00 EUR	34.250,00 EUR	34.250,00 EUR
36 Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	160.700,00 EUR	170.700,00 EUR	210.700,00 EUR
37 Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	171.500,00 EUR	171.500,00 EUR	171.500,00 EUR
38 Ostali rashodi	568.600,00 EUR	398.600,00 EUR	428.600,00 EUR
4 Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	2.280.600,00 EUR	3.078.600,00 EUR	3.042.600,00 EUR
41 Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine	287.000,00 EUR	135.000,00 EUR	85.000,00 EUR
42 Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	1.993.600,00 EUR	2.943.600,00 EUR	2.957.600,00 EUR
Ukupno:	5.640.000,00 EUR	5.946.000,00 EUR	6.045.000,00 EUR

Rashodi poslovanja

Rashodi poslovanja planirani su u iznosu od 3.359.400,00 EUR i odnose se na:

- Rashodi za zaposlene u iznosu od 463.370,00 EUR koji se odnose na plaće i doprinose za zaposlene te ostale rashode za zaposlene (božićnice, otpremnine, regres, jubilarne nagrade, topli obrok i ostalo). Tu su uključeni i rashodi za zaposlene u proračunskom korisniku Dječji vrtić "Osmjeh" u iznosu od 238.370,00 EUR koji se financiraju iz proračuna Općine Starigrad.
- Materijalni rashodi u iznosu od 1.960.980,00 EUR, a to su: naknade troškova zaposlenima (stručni usavršavanje i službena putovanja), rashodi za materijal i energiju (električna energija, uredski materijal, namirnice za Dječji vrtić „Osmjeh“), rashodi za usluge (usluge telefona i mobitela, poštarina, usluge promidžbe i informiranja, opskrba vodom, intelektualne

usluge, usluge tekućeg i investicijskog održavanja, računalne usluge), te ostali nespomenuti rashodi poslovanja (premije osiguranja, reprezentacija, članarine, pristojbe i naknade i ostali rashodi poslovanja).

- Financijski rashodi u iznosu od 34.250,00 EUR i odnose se na bankarske usluge i usluge platnog prometa, zatezne kamate te naknadu poreznoj upravi za obavljanje poslova vezanih uz općinske poreze.
- Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu od 160.700,00 EUR i odnose se na tekuće i kapitalne pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna (Gradska knjižnica Zadar za sufinanciranje Bibliobusa, Sufinanciranje upravnih odjela Zadarske županije, Sufinanciranje Županijske uprave za ceste za zajedničke projekte - ceste, Sufinanciranje izgradnje skloništa za pse, Sufinanciranje zajedničkog upravnog odjela za komunalno gospodarstvo, Sufinanciranje izgradnje nove zgrade OŠ Starigrad).
- Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u iznosu od 171.500,00 EUR i odnose se na namjene predviđene programom socijalne zaštite (sufinanciranje prijevoza vode, sufinanciranje pražnjenja septičkih jama, sufinanciranje troška dječjeg vrtića za djecu sa posebnim potrebama, naknade roditeljima novorođene djece, božićnice za umirovljenike te ostale naknade i pomoći stanovništvu), stipendije studentima, sufinanciranje prijevoza učenika srednjih škola te sufinanciranje nabave radnog materijala učenicima osnovne škole.
- Ostali rashodi u iznosu od 568.600,00 EUR koji se odnose na tekuće donacije u novcu, kapitalne pomoći kreditnim i ostalim institucijama te trgovačkim društvima u javnom sektoru (tekuće donacije u kulturi, sportu, turizmu, školstvu, tekuće donacije udrugama, donacije vjerskim zajednicama, donacije za rad političkih stranaka, sredstva za Turističku zajednicu Općine Starigrad, sufinanciranje komunalnog poduzeća – kapitalne pomoći, sufinanciranja projekata Vodovod d.o.o., sufinanciranje Županijske lučke uprave, sufinanciranje DVD-a Starigrad Paklenica).

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine planirani su u iznosu od 2.280.600,00 EUR i odnose se na:

- Rashode za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine u iznosu od 287.000,00 EUR (za otkup zemljišta i projektne dokumentacije za projekte predviđene ovim proračunom).
- Rashode za nabavu proizvedene dugotrajne imovine u iznosu od 1.993.600,00 EUR (objekti planirani ovim proračunom te nabava postrojenja i opreme -uredska, komunalna, računalna i urbana oprema i računalni programi).

2.2.2. RASHODI PO IZVORIMA FINANCIRANJA

Izvore financiranja čine skupine prihoda i primitaka iz kojih se podmiruju rashodi i izdaci određene vrste i utvrđene namjene. Klasifikacija izvora financiranja osigurava praćenje korištenja sredstava proračuna dobivenih temeljem naplate različitih vrsta prihoda.

Izvori financiranja su: opći prihodi i primici, doprinosi, vlastiti prihodi, prihodi za posebne namjene, pomoći, donacije, prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja te namjenski primici.

Izvor financiranja **opći prihodi i primici** čine prihodi koji se ostvaruju temeljem posebnog propisa kojim za prikupljene prihode nije definirana namjena korištenja. Ovaj izvor financiranja čine slijedeće vrste prihoda: prihodi od poreza, prihodi od financijske i nefinancijske imovine, prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, prihodi od kazni te ostali opći prihodi i primici u ukupnom iznosu od 2.552.900,00 EUR.

Izvor financiranja **pomoći i donacije** čine prihodi ostvareni od inozemnih vlada, od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU, prihodi iz drugih proračuna te ostalih subjekata unutar općeg proračuna u ukupnom iznosu od 885.000,00 EUR.

Izvor financiranja **prihodi za posebne namjene** uključuje prihode čije su korištenje i namjena utvrđeni posebnim zakonima i propisima. Ovaj izvor financiranja čine slijedeće vrste prihoda: prihodi od spomeničke rente, turističke pristojbe, komunalni doprinosi, komunalne naknade, vodni doprinos i naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u iznosu od 555.600,00 EUR.

Izvor financiranja **prihodi od prodaje nefinancijske imovine** čine sredstva od prodaje i zamjene nefinancijske dugotrajne imovine. Ovaj izvor financiranja čine prihodi od prodaje zemljišta i od prodaje grobnica. Sukladno Zakonu o proračunu, sredstva od prodaje i zamjene nefinancijske imovine i refundacije šteta mogu se koristiti samo za kapitalne rashode. Ukupno iznose 250.000,00 EUR.

Izvor financiranja **višak prihoda iz prethodne godine** iznosi 1.350.000,00 EUR što je procjena ostvarenja viška prihoda.

Izvori financiranja proračunskog korisnika Dječjeg vrtića Osmjeh sastoje se od vlastitih prihoda, pomoći, viška prihoda iz prethodnih godina i ostalih izvora u ukupnom iznosu od 46.500,00 EUR.

Izvor financiranja	Plan 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
1. Opći prihodi i primici	2.552.900,00 EUR	2.963.000,00 EUR	3.307.000,00 EUR
1.1. Prihodi od poreza	2.100.000,00 EUR	2.495.000,00 EUR	2.830.000,00 EUR
1.2. Prihodi od financijske i nefinancijske imovine	270.100,00 EUR	285.100,00 EUR	285.100,00 EUR
1.3. Prihodi od kazni	6.500,00 EUR	6.500,00 EUR	6.500,00 EUR
1.4. Prihodi od administrativnih (upravnih) pristojbi	300,00 EUR	400,00 EUR	400,00 EUR
1.5. Ostali opći prihodi i primici	176.000,00 EUR	176.000,00 EUR	185.000,00 EUR
3. Pomoći i donacije	885.000,00 EUR	2.210.000,00 EUR	1.935.000,00 EUR
3.1. Tekuće pomoći iz državnog proračuna	15.000,00 EUR	15.000,00 EUR	15.000,00 EUR
3.2. Kapitalne pomoći iz državnog proračuna	450.000,00 EUR	750.000,00 EUR	775.000,00 EUR
3.3. Tekuće pomoći iz županijskog proračuna	100.000,00 EUR	200.000,00 EUR	250.000,00 EUR
3.4. Ostale pomoći i donacije	280.000,00 EUR	1.205.000,00 EUR	885.000,00 EUR
3.6. Fiskalna održivost dječjih vrtića	40.000,00 EUR	40.000,00 EUR	40.000,00 EUR
4. Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	250.000,00 EUR	200.000,00 EUR	200.000,00 EUR
4.1. Prihodi od prodaje građevinskog zemljišta	200.000,00 EUR	150.000,00 EUR	150.000,00 EUR
4.2. Ostali prihodi od prodaje nefinancijske imovine	50.000,00 EUR	50.000,00 EUR	50.000,00 EUR
5. Prihodi za posebne namjene	555.600,00 EUR	525.600,00 EUR	555.600,00 EUR
5.1. Prihodi za posebne namjene - ostali	100.600,00 EUR	100.600,00 EUR	150.600,00 EUR
5.2. Komunalna naknada	150.000,00 EUR	170.000,00 EUR	200.000,00 EUR
5.3. Komunalni doprinos	300.000,00 EUR	250.000,00 EUR	200.000,00 EUR
5.4. Naknada za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada	5.000,00 EUR	5.000,00 EUR	5.000,00 EUR

7. Višak prihoda iz prethodne godine	1.350.000,00 EUR	-	-
7.1. Višak prihoda iz prethodne godine	1.350.000,00 EUR	-	-
8. Izvori financiranja DV Osmjeh	46.500,00 EUR	47.400,00 EUR	47.400,00 EUR
8.2. Ostali izvori DV Osmjeh	46.105,00 EUR	47.005,00 EUR	47.005,00 EUR
8.3. Pomoći DV Osmjeh	395,00 EUR	395,00 EUR	395,00 EUR
Ukupno:	5.640.000,00 EUR	5.946.000,00 EUR	6.045.000,00 EUR

2.2.3. RASHODI PO FUNKCIJSKOJ KLASIFIKACIJI

Funkcijska klasifikacija pokazuje aktivnosti jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave organizirane i razvrstane prema ulaganjima sredstava u djelatnost: opće javne usluge, obranu, javni red i sigurnost, ekonomske poslove, zaštitu okoliša, unapređenje stanovanja zajednice, zdravstvo, rekreaciju, kulturi i religiju, obrazovanje i socijalnu zaštitu.

Šifra	Naziv funkcije	Plan 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
01	Opće javne usluge	790.100,00 EUR	735.100,00 EUR	725.100,00 EUR
02	Obrana	-	-	-
03	Javni red i sigurnost	219.700,00 EUR	909.700,00 EUR	329.700,00 EUR
04	Ekonomski poslovi	92.500,00 EUR	126.500,00 EUR	126.500,00 EUR
05	Zaštita okoliša	159.300,00 EUR	357.300,00 EUR	57.300,00 EUR
06	Usluge naprjeđenja stanovanja i zajednice	3.607.600,00 EUR	3.123.100,00 EUR	4.072.100,00 EUR
07	Zdravstvo	5.000,00 EUR	5.000,00 EUR	5.000,00 EUR
08	Rekreacija, kultura i religija	188.800,00 EUR	73.800,00 EUR	73.800,00 EUR
09	Obrazovanje	422.500,00 EUR	461.000,00 EUR	501.000,00 EUR
10	Socijalna zaštita	154.500,00 EUR	154.500,00 EUR	154.500,00 EUR
Ukupno:		5.640.000,00 EUR	5.946.000,00 EUR	6.045.000,00 EUR

2.2.4. RASHODI PO ORGANIZACIJSKOJ KLASIFIKACIJI

Organizacijska struktura prikazuje raspored sredstava planiranih u Proračunu po upravnim tijelima Općine Starigrad.

Razdjel/Glava	Plan 2025.	Projekcija 2026.	Projekcija 2027.
001 Predstavnička i izvršna tijela	62.800,00 EUR	37.800,00 EUR	37.800,00 EUR
Općinsko vijeće i povjerenstva	62.800,00 EUR	37.800,00 EUR	37.800,00 EUR
002 Jedinствени upravni odjel	5.577.200,00 EUR	5.908.200,00 EUR	6.007.200,00 EUR
Redovna djelatnost JUO	1.774.400,00 EUR	1.368.400,00 EUR	1.472.400,00 EUR
Vatrogastvo i civilna zaštita	219.700,00 EUR	909.700,00 EUR	329.700,00 EUR
Komunalna i ostala infrastruktura	2.863.600,00 EUR	2.947.100,00 EUR	3.482.100,00 EUR
Kultura i sport	143.500,00 EUR	68.500,00 EUR	68.500,00 EUR
Školstvo i predškolski odgoj	422.500,00 EUR	461.000,00 EUR	501.000,00 EUR
<i>PK Dječji vrtić Osmjeh</i>	<i>325.000,00 EUR</i>	<i>353.500,00 EUR</i>	<i>353.300,00 EUR</i>
Socijalna skrb i zdravstvo	150.000,00 EUR	150.000,00 EUR	150.000,00 EUR
Poljoprivreda i gospodarstvo	3.500,00 EUR	3.500,00 EUR	3.500,00 EUR
Ukupno:	5.640.000,00 EUR	5.946.000,00 EUR	6.045.000,00 EUR

3. POSEBNI DIO PRORAČUNA

U Posebnom dijelu Proračuna planirani su rashodi i izdaci po programima, a unutar istih po aktivnostima i projektima u okviru razdjela/glava definiranih u skladu s organizacijskom klasifikacijom Proračuna.

Provedbeni program Općine Starigrad predstavlja kratkoročni akt strateškog planiranja kojim se pobliže opisuju prioritetne mjere i aktivnosti za osiguravanje provedbe ciljeva iz povezanih, hijerarhijski viših akata strateškog planiranja, te ujedno osigurava poveznica s proračunom Općine. Provedbeni program donosi Općinski načelnik kao izvršno tijelo Općine Starigrad za mandatno razdoblje od četiri godine. Struktura sadržaja Provedbenog programa definirana je metodologijom izrade strateških dokumenata, te je usklađena s višom razinom razvojnih dokumenata, odnosno Planom razvoja Zadarske županije 2021. - 2027. godine te s Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine. Provedbeni program od iznimnog je značaja za Općinu Starigrad kojim se preuzima odgovornost za gospodarski i društveni razvoj područja Općine, s ciljem određivanja smjernica budućeg razvoja.

VIZIJA OPĆINE STARIGRAD:

Općina Starigrad – mjesto aktivnog turizma te progresivna zajednica mladih obrazovanih ljudi koja svoj razvoj temelji na načelima održivosti te korištenju zelenih i digitalnih tehnologija.

MISIJA OPĆINE STARIGRAD:

Obavljanjem poslova iz samoupravnog djelokruga, na zakonit, učinkovit, ekonomičan i transparentan način stvoriti preduvjete za snažni društveno gospodarski rast i razvoj Općine težeći za stalnim poboljšanjem kako životnih uvjeta tako i svih ostalih koji izravno ili neizravno utječu na kvalitetu života na ovom području.

Programi proračuna Općine Starigrad za 2025. godinu su sljedeći:

Program **Redovna djelatnost Općinskog vijeća** obuhvaća naknade za rad predstavničkog tijela, te izdatke za proslavu Dana općine Starigrad i za javna priznanja. Općinsko vijeće predstavničko je tijelo građana i tijelo lokalne samouprave koje donosi odluke i akte u okviru prava i dužnosti Općine te obavlja i druge poslove u skladu sa Ustavom, zakonom i Statutom. Općinsko vijeće dodjeljuje i javna priznanja za osobita postignuća i doprinos od značaja za razvitak i ugled Općine, a osobito za naročite uspjehe ostvarene u području gospodarstva, znanosti, kulture, zaštite i unapređivanja čovjekovog okoliša, ljudskih prava, sporta, tehničke kulture, zdravstva i drugih javnih djelatnosti.

Naziv programa	1001 Redovna djelatnost Općinskog vijeća
Zakonska osnova	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20) • Statut Općine Starigrad (Službeni glasnik Zadarske županije 03/18, 08/18, 03/20, 3/21, 20/23) • Odluka o utvrđivanju naknade članovima Općinskog vijeća Općine Starigrad (Službeni glasnik Zadarske županije 19/21) • Poslovník Općinskog vijeća Općine Starigrad (Službeni glasnik Zadarske županije 19/21) • Odluka o javnim priznanjima Općine Starigrad (Službeni glasnik Zadarske županije 03/18)
Opis programa	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost A100001 Predstavnička tijela • Aktivnost A100002 Dan Općine Starigrad • Aktivnost A100003 Javna priznanja Općine Starigrad

Ciljevi programa	Optimizacija i digitalizacija usluga i procesa Općine i povezanih javnopravnih tijela; Djelotvorno izvršavanje funkcije Općinskog vijeća Općine Starigrad; Aktivno sudjelovanje vijećnika u radu Općinskog vijeća; Obilježavanje Dana Općine Starigrad; Dodjela javnih priznanja Općine Starigrad.
Planirana sredstva za provedbu	<ul style="list-style-type: none"> • 2025. godina = 30.500,00 EUR • 2026. godina = 30.500,00 EUR • 2027. godina = 30.500,00 EUR
Pokazatelj rezultata	Redovito održavanje sjednica Općinskog vijeća; Obračun i uplata zakonskih davanja vijećnicima; Dodjela javnih priznanja.

Program političkih stranaka obuhvaća sredstva za financiranje političkih stranaka u iznosu od 7.300,00 EUR. Pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice i nezavisni vijećnici.

Naziv programa	1002 Program političkih stranaka
Regulatorni okvir	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20) • Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu (NN 29/19, 98/19) • Odluka o raspoređivanju sredstava za financiranje političkih stranaka i predstavnika izabranih sa liste grupe birača za naredne godine pojedinačno koje će biti objavljene u Službenom glasniku Zadarske županije
Opis programa (aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost A100001 Redovan rad političkih stranaka
Ciljevi programa	Financijska potpora političkim strankama i nezavisnim vijećnicima.
Planirana sredstva za provedbu	<ul style="list-style-type: none"> • 2025. godina = 7.300,00 EUR • 2026. godina = 7.300,00 EUR • 2027. godina = 7.300,00 EUR
Pokazatelj rezultata	Aktivno sudjelovanje vijećnika i nezavisnih vijećnika u radu Općinskog vijeća.

Program Provođenje izbora obuhvaća rashode za provođenje Lokalnih izbora u 2025. godini.

Naziv programa	1003 Provođenje izbora
Zakonska osnova	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o lokalnim izborima (NN 144/12, 121/16, 98/19, 42/20, 144/20, 37/21) • Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20) • Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu (NN 29/19, 98/19)
Opis programa (aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost A100003 Lokalni izbori
Ciljevi programa	Provođenje lokalnih izbora; Isplata izborne promidžbe; Isplata naknada članovima izbornog povjerenstva i članovima biračkih odbora; Nabava potrebnih materijala za provođenje izbora; Objave u novinama.
Planirana sredstva za provedbu	<ul style="list-style-type: none"> • 2025. godina = 25.000,00 EUR • 2026. godina = - • 2027. godina = -

Pokazatelj rezultata	Održani izbori; Isplaćene naknade članovima izbornog povjerenstva i članovima biračkih odbora; Isplaćena sredstva izborne promidžbe.
----------------------	--

Program **Redovna djelatnost Jedinštenog upravnog odjela** obuhvaća rashode za zaposlene, rashode za materijal i energiju, rashode za usluge, financijske rashode, tekuću zalihu proračuna, lokalne radne akcije i proslave, uredsku opremu, računala i računalnu opremu i programe, telekomunikacijske uređaje i opremu. Ovim programom se osiguravaju materijalni uvjeti za rad, aktivnosti kojima se osiguravaju sredstva za redovno financiranje prava zaposlenika iz radnog odnosa, aktivnosti za podmirenje materijalnih rashoda i rashoda za usluge, te nabavu opreme i programa za stvaranje kvalitetnijih uvjeta za rad. Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine te obavljanje poslova državne uprave koji su zakonom preneseni na Općinu, ustrojava se Jedinštveni upravni odjel. Jedinštveni upravni odjel u okviru svoga djelokruga neposredno izvršava i nadzire provođenje zakona i općih i pojedinačnih akata tijela Općine te poduzima propisane mjere: neposredno izvršava i osigurava provedbu zakona, odluka, općih i pojedinačnih akata Općinskog vijeća i Općinskog načelnika; neposredno izvršava poslove državne uprave prenijete u djelokrug Općine; prati stanje u područjima iz svog djelokruga i o tome izvještava Općinskog načelnika; priprema nacрте odluka i drugih općih akata koje donosi Općinsko vijeće, nacрте akata koje donosi Općinski načelnik, te izvješća, analize i druge materijale iz svog djelokruga za potrebe Općinskog vijeća i Općinskog načelnika; pruža stručnu pomoć građanima u okviru prava i ovlasti Općine; podnosi izvješća Općinskom načelniku o svom radu; obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom.

Naziv programa	0100 Redovna djelatnost Jedinštenog upravnog odjela
Regulatorni okvir	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19,144/20) • Zakon o proračunu (NN 144/21) • Odluka o ustrojstvu Jedinštenog upravnog odjela Općine Starigrad (Službeni glasnik Zadarske županije 06/06) • Pravilnik o unutarnjem redu Jedinštenog upravnog odjela Općine Starigrad (Službeni glasnik Zadarske županije 06/06), Izmjene i dopune Pravilnika o unutarnjem redu Jedinštenog upravnog odjela Općine Starigrad (Službeni glasnik Zadarske županije 07/16) i II. Izmjene i dopune pravilnika o unutarnjem redu Jedinštenog upravnog odjela Općine Starigrad (Službeni glasnik Zadarske županije 17/17) • Odluka o visini osnovice za obračun plaća službenika i namještenika (Službeni glasnik Zadarske županije 12/22) • Odluka o koeficijentima za obračun plaće službenika i namještenika u Jedinštvenom upravnom odjelu Općine Starigrad (Službeni glasnik Zadarske županije 17/23)
Opis programa (aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost A100001 Rashodi za zaposlene • Aktivnost A100002 Rashodi za materijal i energiju • Aktivnost A100003 Rashodi za usluge • Aktivnost A100004 Financijski rashodi • Aktivnost A100005 Tekuća zaliha proračuna • Aktivnost A100011 Lokalne radne akcije i proslave • Kapitalni projekt K100001 Uredska oprema • Kapitalni projekt K100002 Računala, računalna oprema i programi

	<ul style="list-style-type: none"> • Kapitalni projekt K100003 Telekomunikacijski uređaji i oprema
Ciljevi programa	Jačanje ljudskih potencijala Općine i povezanih javnopravnih tijela; Jačanje kapaciteta za učinkovito korištenje fondova EU te pripremu i provedbu razvojnih projekata; Unaprjeđenje sustava upravljanja imovinom u vlasništvu Općine i povezanih javnopravnih tijela; Osiguravanje materijalnih uvjeta za rad općinske uprave radi zadovoljavanja potreba građana u okviru zakonom utvrđenih zadaća koje obavlja jedinica lokalne samouprave; Pravovremeno izvršavanje aktivnosti iz nadležnosti općinske uprave; Poboljšanje kvalitete i brzine radnih procesa i postupaka rada kroz nabavku modernije opreme i stvaranje kvalitetnijih uvjeta rada djelatnika.
Planirana sredstva za provedbu	<ul style="list-style-type: none"> • 2025. godina = 605.300,00 EUR • 2026. godina = 575.300,00 EUR • 2027. godina = 575.300,00 EUR
Pokazatelj rezultata	Pravovremeno doneseni akti; Pravovremeno obavljanje djelatnosti iz nadležnosti Jedinstvenog upravnog odjela.

Program **Financiranje udruga i ostale donacije** obuhvaća sredstva dodijeljena udrugama, vjerskim zajednicama i Crvenom križu temeljem Zakona i Pravilnika o financiranju javnih potreba uključujući i donacije za izgradnju zvonika Sv. Jurja u ukupnom iznosu od 67.800,00 EUR.

Naziv programa	0101 Financiranje udruga i ostale donacije
Regulatorni okvir	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19,144/20) • Zakon o Hrvatskom crvenom križu (NN 71/10, 136/20) • Zakon o udrugama (NN 74/14, 70/17, 98/19, 151/22) • Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (NN 26/15, 37/21) • Pravilnik o financiranju javnih potreba Općine Starigrad (Službeni glasnik Zadarske županije 16/16)
Opis programa (aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost A100001 Tekuće donacije vjerskim zajednicama • Aktivnost A100002 Tekuće donacije Crveni križ • Aktivnost A100003 Tekuće donacije braniteljske udruge • Aktivnost A100004 Tekuće donacije udrugama • Aktivnost A100008 Obilježavanje obljetnica i spomendana Dom. rata
Ciljevi programa	Razvoj civilnog društva i osnaženje kapaciteta i suradnje među svim akterima razvoja; Financiranje prijavljenih programa i projekata; Sufinanciranje izgradnje zvonika Sv. Jurja; Obilježavanje datuma i obljetnica Domovinskog rata.
Planirana sredstva za provedbu	<ul style="list-style-type: none"> • 2025. godina = 67.800,00 EUR • 2026. godina = 27.800,00 EUR • 2027. godina = 27.800,00 EUR
Pokazatelj rezultata	Broj uspješno provedenih programa i projekata; Zadovoljstvo građana kroz sufinanciranje udruga.

Program **Poticanje razvoja gospodarstva** u iznosu od 2.000,00 EUR obuhvaća sredstva za LAG Bura i FLAG 3 mora. LAG Bura pokriva područje devet jedinica lokalne samouprave (JLS): Grad Obrovac i Općine Jasenice, Novigrad, Poličnik, Posedarje, Ražanac, Starigrad, Vrsi i Zemunik Donji i osnovan je kao organizacija civilnog društva i predstavlja partnerstvo između lokalnih samouprava, poduzetnika i civilnog društva područja kojeg obuhvaća u svrhu održivog razvoja. LAGUR/FLAG "Tri mora" nalazi se u Zadarskoj županiji na središnjem dijelu Jadranske Hrvatske. Područje LAGUR-a obuhvaća administrativna područja sedam jedinica lokalne samouprave i to Grad Obrovac

i Općine Jasenice, Novigrad, Posedarje, Poličnik, Ražanac i Starigrad i predstavlja partnerstvo gospodarskog, javnog i civilnog sektora.

Naziv programa	0102 Poticanje razvoja gospodarstva
Regulatorni okvir	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20) • Statut Lokalne akcijske grupe Bura (Godišnja skupština Lokalne akcijske grupe Bura, 18.12.2017. godine) • Statut Lokalne akcijske grupe u ribarstvu „Tri mora“ (Osnovačka skupština FLAG Tri mora, 12.01.2016. godine)
Opis programa (aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost A100001 Članstvo u lokalnim akcijskim grupama
Ciljevi programa	Jačanje kapaciteta za učinkovito korištenje fondova EU te pripremu i provedbu razvojnih projekata; Razvoj ruralnog područja podržavanjem lokalne poljoprivrede i malih poduzetnika; Napredak ruralnog lokalnog kraja i stanovništva; Razvoj ribarskog gospodarstva.
Planirana sredstva za provedbu	<ul style="list-style-type: none"> • 2025. godina = 2.000,00 EUR • 2026. godina = 2.000,00 EUR • 2027. godina = 2.000,00 EUR
Pokazatelj rezultata	Uplaćena članarina za tekuću godinu; Sudjelovanje u radu akcijskih grupa.

Program **Turizam** obuhvaća projekt Destinacija aktivnog turizma, izradu strategije razvoja turizma, sufinanciranje projekata Turističke zajednice i usluge oglašavanja Turističke zajednice Zadarske županije (Ryanair) u ukupnom iznosu od 89.000,00 EUR. Jedinica lokalne samouprave u okviru svog samoupravnog djelokruga posebno vodi brigu o osiguranju uvjeta za razvoj turizma, a osobito o uređenju naselja, javnoj turističkoj infrastrukturi, zaštiti okoliša, prirodnoj i kulturnoj baštini i slično stoga se sufinanciraju projekti Turističke Zajednice Općine Starigrad. Sa Turističkom zajednicom Zadarske županije ugovorena je međusobna suradnja na realizaciji marketinških aktivnosti putem kanala strateških partnera, poglavito inozemnih avio-kompanija.

Naziv programa	0103 Turizam
Regulatorni okvir	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20) • Ugovor o suradnji na udruženim marketinškim aktivnostima između Općine Starigrad i Turističke zajednice Zadarske županije • Zakon o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (NN 52/19, 42/20)
Opis programa (aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost A100001 Poticanje razvoja turizma • Aktivnost A100003 Turistička zajednica Općine Starigrad • Kapitalni projekt K100002 Destinacija aktivnog turizma • Tekući projekt T100001 Strategija razvoja turizma
Ciljevi programa	Poticanje daljnjeg razvoja turizma; Pozicioniranje Općine Starigrad kao vodeće destinacije aktivnog turizma
Planirana sredstva za provedbu	<ul style="list-style-type: none"> • 2025. godina = 89.000,00 EUR • 2026. godina = 123.000,00 EUR • 2027. godina = 123.000,00 EUR

Pokazatelj rezultata	Razvoj i unaprjeđenje turističke infrastrukture; Razvoj sustava upravljanja destinacijom; Unaprjeđenje turističkih sadržaja; Izrada projektne dokumentacije za projekt AAA destinacije; Povećanje broja noćenja turista.
----------------------	--

Program **Sufinanciranje ureda, poduzeća i drugih subjekata** u iznosu od 407.000,00 EUR obuhvaća sufinanciranje upravnih odjela Zadarske županije, sufinanciranje Županijske uprave za ceste, sufinanciranje projekata Vodovoda d.o.o., sufinanciranje skloništa za pse, sufinanciranje komunalnog poduzeća Argyruntum d.o.o. (sredstva kapitalne pomoći za nabavku opreme i prijevoznih sredstava), sredstva za Pročišćivač otpadnih voda Benkovac i Aglomeraciju Karinskog i Novigradskog mora, Podvelebitskog kanala te zapadnog dijela zadarskog zaleđa za izgradnju vodno-komunalne infrastrukture, sredstva za sufinanciranje Županijske lučke uprave vezano za izradu projektne dokumentacije za Luku Starigrad, te sufinanciranje Zajedničkog upravnog odjela za komunalno gospodarstvo.

Naziv programa	0104 Sufinanciranje ureda, poduzeća i drugih subjekata
Regulatorni okvir	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20) • Zakon o financiranju vodnoga gospodarstva (NN 153/09, 90/11, 56/13, 154/14, 119/15, 120/16, 127/17, 66/19, 36/24) • Zakon o zaštiti životinja (NN 102/17, 32/19)
Opis programa (aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost A100001 Sufinanciranje UO Zadarske županije • Aktivnost A100002 Sufinanciranje Županijske uprave za ceste • Aktivnost A100003 Sufinanciranje projekata Vodovod d.o.o. • Aktivnost A100005 Sufinanciranje skloništa za pse • Aktivnost A100006 Sufinanciranje komunalnog poduzeća Argyruntum d.o.o. • Aktivnost A100009 Pročišćivač otpadnih voda Benkovac • Aktivnost A100010 Aglomeracija Karinsko i Novigradsko more, Podvelebitski kanal i zapadni dio zadarskog zaleđa • Aktivnost A100011 Sufinanciranje Županijske lučke uprave • Aktivnost A100012 Sufinanciranje Zajedničkog upravnog odjela za komunalno redarstvo
Ciljevi programa	Unaprjeđenje kvalitete i održivo upravljanje sustava vodoopskrbe i odvodnje (vodnog gospodarstva); Unaprjeđenje infrastrukture i organizacije cestovnog prometa i prometa u mirovanju; Osiguranje razvoja određenih područja i zadovoljenje zakonskih propisa kroz zajedničko financiranje.
Planirana sredstva za provedbu	<ul style="list-style-type: none"> • 2025. godina = 407.000,00 EUR • 2026. godina = 277.000,00 EUR • 2027. godina = 287.000,00 EUR
Pokazatelj rezultata	Gradnja vodnih građevina; gradnja skloništa za pse na prostoru Zadarske županije; Poboljšanje funkcioniranja pročišćavanja otpadnih voda; Uspostava zajedničkog upravnog odjela za komunalno redarstvo; Izrada dokumentacije Luka Starigrad; Opremanje komunalnog poduzeća.

Program **Zaštita okoliša** obuhvaća nabavku komunalnih strojeva i opreme, te nastavak aktivnosti vezano za provedeni projekt sanacije odlagalište otpada Samograd koji u narednom razdoblju obuhvaća uslugu provedbe praćenja stanja okoliša te izrade izvješća o stanju saniranog odlagališta otpada Samograd u ukupnom iznosu od 77.300,00 EUR.

Naziv programa	0105 Zaštita okoliša
Regulatorni okvir	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20) • Zakon o gospodarenju otpadom (NN 84/21, 142/23) • Zakon o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (NN 107/03, 144/12) • Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18)
Opis programa (aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost A100001 Gospodarenje otpadom • Kapitalni projekt K100003 Odlagalište otpada Samograd
Ciljevi programa	Unaprjeđenje sustava gospodarenja komunalnim otpadom i poticanje prijelaza na kružno gospodarstvo; Razvoj zelene infrastrukture na urbanim područjima i stvaranje zelenih općina; Uspostava odvajanja otpada na mjestu nastanka kako bi se smanjila količina miješanog komunalnog otpada koji nastaje; Monitoring saniranog odlagališta otpada Samograd; Provedba ciljeva i zadaća iz plana gospodarenja otpadom.
Planirana sredstva za provedbu	<ul style="list-style-type: none"> • 2025. godina = 77.300,00 EUR • 2026. godina = 57.300,00 EUR • 2027. godina = 57.300,00 EUR
Pokazatelj rezultata	Uspostavljanje prakse odvajanja otpada; Monitoring i izrada izvješća o stanju saniranog odlagališta otpada Samograd.

Program **Održavanje općinskih objekata** obuhvaća održavanje općinskih objekata, te uređenje općinskih objekata. Projektom Sanacija zgrade stare škole u Selinama planirana je izrada projektne dokumentacije i početak radova na uređenju. Sanacija i uređenje zgrade bivšeg Matičnog ureda (Interpretacijski centar mora) podrazumijeva uređenje okoliša i opremanje zgrade u vlasništvu Općine Starigrad koja se nalazi u ulici Sv. Jurja - navedeni projekt realiziran je najvećim dijelom u 2023. godini, a u 2025. godini planira se dovršetak.

Naziv programa	0106 Održavanje općinskih objekata
Regulatorni okvir	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o gradnji (NN 153/13, 20/17, 39/19, 125/19) • Zakon o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19, 67/23) • Zakon o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje (NN 78/15, 118/18, 110/19)
Opis programa (aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> • Kapitalni projekt K100002 Sanacija zgrade stare škole u Selinama • Kapitalni projekt K100004 Sanacija i uređenje zgrade bivšeg Matičnog ureda (Interpretacijski centar mora) • Tekući projekt T100001 Tekuće i investicijsko održavanje općinskih objekata
Ciljevi programa	Povećanje energetske učinkovitosti infrastrukture i zgrada u javnom i privatnom sektoru; Unaprjeđenje dostupnosti društvene infrastrukture za mlade i obitelji; Održavanje općinskih objekata u urednom stanju; Uređenje općinskih objekata.
Planirana sredstva za provedbu	<ul style="list-style-type: none"> • 2025. godina = 370.000,00 EUR • 2026. godina = 150.000,00 EUR • 2027. godina = 150.000,00 EUR
Pokazatelj rezultata	Izrađena projektna dokumentacija za sanaciju zgrade Stare škole u Selinama; Dvršen projekt Interpretacijski centar mora; Tekuće održavanje općinskih objekata.

Program **Uređenje centra Starigrad Paklenica** obuhvaća uređenje Trga u centru mjesta kao temelj uređenja centra Starigrad Paklenica odnosno područja oko Trga Stjepana Radića koje bi se poboljšao funkcionalni i sadržajni nivo.

Naziv programa	1007 Uređenje centra Starigrad Paklenica
Regulatorni okvir	<ul style="list-style-type: none"> Pravilnik o jednostavnim i drugim građevinama i radovima (NN 112/17, 34/18, 36/19, 98/19, 31/20, 74/22, 155/23) Zakon o gradnji (NN 153/13, 20/17, 39/19, 125/19) Zakon o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19, 67/23) Zakon o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje (NN 78/15, 118/18, 110/19)
Opis programa (aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> Kapitalni projekt K100001 Uređenje trga Stjepana Radića
Ciljevi programa	Razvoj i unaprjeđenje turističke infrastrukture; Uređenje centra mjesta Starigrad Paklenica.
Planirana sredstva za provedbu	<ul style="list-style-type: none"> 2025. godina = 100.000,00 EUR 2026. godina = 100.000,00 EUR 2027. godina = 200.000,00 EUR
Pokazatelj rezultata	Uređenje centra mjesta Starigrad Paklenica.

Program **Unaprjeđenje stanovanja** odnosi se na uređenje dječjih igrališta, opreme za pomorsko dobro i urbane opreme u ukupnom iznosu od 36.000,00 EUR čime se poboljšavaju uvjeti stanovanja i osiguravaju dodatni sadržaji.

Naziv programa	1010 Unaprjeđenje stanovanja
Regulatorni okvir	<ul style="list-style-type: none"> Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19,144/20)
Opis programa (aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> Aktivnost A100001 Poboljšanje sadržaja stanovanja
Ciljevi programa	Unaprjeđenje dostupnosti društvene infrastrukture za mlade i obitelji; Osiguranje dodatnih sadržaja; Poboljšanje uvjeta stanovanja.
Planirana sredstva za provedbu	<ul style="list-style-type: none"> 2025. godina = 36.000,00 EUR 2026. godina = 36.000,00 EUR 2027. godina = 40.000,00 EUR
Pokazatelj rezultata	Uređenje dječjih igrališta; Nabava urbane opreme i opreme za pomorsko dobro.

Program **Održavanje društvenih i sakralnih objekata** obuhvaća održavanje društvenih i sakralnih objekata u ukupnom iznosu od 20.000,00 EUR.

Naziv programa	1011 Održavanje društvenih i sakralnih objekata
Regulatorni okvir	<ul style="list-style-type: none"> Zakon o gradnji (NN 153/13, 20/17, 39/19, 125/19) Zakon o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19, 67/23) Zakon o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje (NN 78/15, 118/18, 110/19)
Opis programa (aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> Tekući projekt T100001 Održavanje i uređenje društvenih i sakralnih objekata

Ciljevi programa	Unaprjeđenje dostupnosti društvene infrastrukture za mlade i obitelji; Održavanje društvenih i sakralnih objekata u urednom stanju; Uređenje društvenih i sakralnih.
Planirana sredstva za provedbu	<ul style="list-style-type: none"> • 2025. godina = 20.000,00 EUR • 2026. godina = 20.000,00 EUR • 2027. godina = 10.000,00 EUR
Pokazatelj rezultata	Tekuće održavanje društvenih i sakralnih objekata

Program **Protupožarna zaštita** u iznosu od 210.000,00 EUR obuhvaća sredstva za sufinanciranje DVD-a Starigrad Paklenica i inicijalna sredstva za projekt Vatrogasni dom koji je prijavljen na podmjeru 7.4. iz programa Ruralnog razvoja RH.

Naziv programa	1000 Protupožarna zaštita
Regulativni okvir	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o zaštiti od požara (NN 92/10, 114/22) • Zakon o gradnji (NN 153/13, 20/17, 39/19, 125/19) • Zakon o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19, 67/23) • Zakon o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje (NN 78/15, 118/18, 110/19)
Opis programa (aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost A100001 Osnovna djelatnost DVD-a Starigrad • Kapitalni projekt K100001 Vatrogasni dom
Ciljevi programa	Jačanje kapaciteta sigurnosnih službi i sustava civilne zaštite kroz ulaganja u razvoj infrastrukture i primjenom novih tehnika i tehnologija; Jačanje ljudskih kapaciteta i uvjeta rada sigurnosnih službi i sustava civilne zaštite; Postizanje učinkovite protupožarne zaštite.
Planirana sredstva za provedbu	<ul style="list-style-type: none"> • 2025. godina = 210.000,00 EUR • 2026. godina = 900.000,00 EUR • 2027. godina = 320.000,00 EUR
Pokazatelj rezultata	Isplaćena sredstva za poslovanje DVD-a; projekt uređenja Vatrogasnog doma.

Program **Civilna zaštita i HGSS** u iznosu od 9.700,00 EUR odnosi se na rashode za civilnu zaštitu i sredstva za HGSS sukladno Zakonu.

Naziv programa	1001 Civilna zaštita i Hrvatska gorska služba spašavanja
Regulativni okvir	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o sustavu civilne zaštite (NN 82/15, 118/18, 31/20, 20/21, 114/22) • Zakon o Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja (NN 79/06, 110/15)
Opis programa (aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost A100001 Civilna zaštita • Aktivnost A100002 Aktivnosti HGSS-a
Ciljevi programa	Jačanje ljudskih kapaciteta i uvjeta rada sigurnosnih službi i sustava civilne zaštite; Edukacija i osposobljavanje jedinice civilne zaštite; Djelotvorno izvršavanje poslova iz djelokruga rada HGSS-stanica Zadar.
Planirana sredstva za provedbu	<ul style="list-style-type: none"> • 2025. godina = 9.700,00 EUR • 2026. godina = 9.700,00 EUR • 2027. godina = 9.700,00 EUR
Pokazatelj rezultata	Broj provedenih vježbi i osposobljavanja civilne zaštite; Djelotvorno izvršavanje poslova iz djelokruga rada HGSS-stanica Zadar.

Program **Održavanje komunalne infrastrukture** u iznosu od 1.181.000,00 EUR odnosi se na održavanje javne rasvjete uključujući el. energiju za javnu rasvjetu, održavanje nerazvrstanih cesta, groblja, igrališta, deponija otpada, javnih površina, plaža i obalnog pojasa, te usluge deratizacije i dezinfekcije, veterinarsko higijeničarski poslovi i asfaltiranje nerazvrstanih cesta. Komunalna infrastruktura održava se u skladu s programom održavanja komunalne infrastrukture ili u skladu s

ugovorom ili drugim aktom određenim Zakonom o komunalnom gospodarstvu ili drugim posebnim zakonom.

Naziv programa	0100 Održavanje komunalne infrastrukture
Regulatorni okvir	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o komunalnom gospodarstvu (NN 68/18, 110/18, 32/20) • Zakon o gradnji (NN 153/13, 20/17, 39/19, 125/19) • Zakon o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19, 67/23) • Zakon o cestama (NN 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14, 110/19, 144/21, 114/22, 04/23, 133/23) • Zakon o zaštiti životinja (NN 102/17, 32/19) • Zakon o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (NN 79/07, 113/08, 43/09, 130/17, 114/18, 47/20, 134/20, 143/21) • Odluka o komunalnim djelatnostima na području Općine Starigrad
Opis programa (aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost A100001 Održavanje javne rasvjete • Aktivnost A100002 Održavanje nerazvrstanih cesta • Aktivnost A100003 Održavanje i uređenje javnih površina • Aktivnost A100004 Održavanje groblja • Aktivnost A100005 Deratizacija i dezinfekcija • Aktivnost A100006 Održavanje deponija otpada • Aktivnost A100008 Održavanje plaža i obalnog pojasa • Aktivnost A100011 Sanacija i asfaltiranje nerazvrstanih cesta • Aktivnost A100012 Veterinarsko higijeničarski poslovi • Aktivnost A100013 Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima • Aktivnost A100014 Održavanje čistoće javnih površina • Aktivnost A100015 Prigodno ukrašavanje naselja
Ciljevi programa	Unaprjeđenje kvalitete i razvoj male komunalne infrastrukture i usluga; Održavanje prometnica; održavanje funkcionalnosti javne rasvjete i plaćanje troškova energenta; održavanje zelenih površina, šetnica, dječjih igrališta u funkcionalnom stanju; održavanje groblja u funkcionalnom stanju, čišćenje i odvoz krupnog otpada; provođenje mjera DDD; provođenje veterinarsko-higijeničarskih usluga; sanacija i asfaltiranje nerazvrstanih cesta.
Planirana sredstva za provedbu	<ul style="list-style-type: none"> • 2025. godina = 1.181.000,00 EUR • 2026. godina = 1.003.500,00 EUR • 2027. godina = 1.078.500,00 EUR
Pokazatelj rezultata	Održavanje komunalne infrastrukture u urednom stanju i unaprjeđenje postojećeg stanja.

Program **Izgradnja komunalne infrastrukture** obuhvaća sredstva za sljedeće projekte: Groblje i mrtvačnica Seline, Novo groblje Starigrad, Plaža Jaz Kulina, Središnji obalni pojas, Izgradnja javne rasvjete, Ugostiteljsko turistička zona Pod Bucića Podi, Izrada projektnih dokumentacija za buduće projekte, Reciklažno dvorište, Groblje Tribanj, Objekti javne namjene na području Općine Starigrad u ukupnom iznosu od 1.542.600,00 EUR. Građenje komunalne infrastrukture obuhvaća sljedeće radnje i radove: rješavanje imovinskopravnih odnosa na zemljištu za građenje komunalne infrastrukture; uklanjanje i/ili izmještanje postojećih građevina na zemljištu za građenje komunalne infrastrukture i radove na sanaciji tog zemljišta; pribavljanje projekata i druge dokumentacije potrebne za izdavanje dozvola i drugih akata za građenje i uporabu komunalne infrastrukture te građenje komunalne infrastrukture u smislu zakona kojim se uređuje gradnja građevina. Komunalna infrastruktura gradi se u skladu s programom građenja komunalne infrastrukture ili u skladu s ugovorom ili drugim aktom određenim posebnim zakonom.

Naziv programa	0101 Izgradnja komunalne infrastrukture
Regulatorni okvir	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o komunalnom gospodarstvu (NN 68/18, 110/18, 32/20) • Zakon o gradnji (NN 153/13, 20/17, 39/19, 125/19) • Zakon o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19, 67/23) • Pravilnik o jednostavnim i drugim građevinama i radovima (NN 112/17, 34/18, 36/19, 98/19, 31/20, 74/22, 155/23) • Zakon o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje (NN 78/15, 118/18, 110/19)
Opis programa (aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> • Kapitalni projekt K100001 Novo groblje Starigrad • Kapitalni projekt K100002 Groblje Seline • Kapitalni projekt K100003 Izgradnja javne rasvjete • Kapitalni projekt K100006 Plaža Jaz Kulina • Kapitalni projekt K100008 Središnji obalni pojas • Kapitalni projekt K100014 Izrada projektnih dokumentacija za prijavu projekata • Kapitalni projekt K100015 Ugostiteljsko turistička zona Pod Bucići Podi • Kapitalni projekt K100016 Reciklažno dvorište • Kapitalni projekt K100017 Groblje Tribanj • Kapitalni projekt K100018 Objekti javne namjene na području Općine Starigrad • Kapitalni projekt K100019 Obalni pojas zapadno od Rive Starigrad
Ciljevi programa	Razvoj i unaprjeđenje turističke infrastrukture; Unaprjeđenje dostupnosti društvene infrastrukture za mlade i obitelji; Realizacija pojedinačnih projekata u sklopu programa; Poboljšanje uvjeta stanovanja; Kvalitetnija turistička ponuda.
Planirana sredstva za provedbu	<ul style="list-style-type: none"> • 2025. godina = 1.542.600,00 EUR • 2026. godina = 1.848.600,00 EUR • 2027. godina = 2.308.600,00 EUR
Pokazatelj rezultata	Izgradnja komunalne infrastrukture kroz predložene projekte u cilju povećanje kvalitete života i stanovanja.

Program **Prostorno i urbanističko planiranje** odnosi se na izradu dokumenata prostorno planskog uređenja.

Naziv programa	0102 Prostorno i urbanističko planiranje
Regulatorni okvir	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o komunalnom gospodarstvu (NN 68/18, 110/18, 32/20) • Zakon o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19, 67/23)
Opis programa (aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> • Kapitalni projekt K100001 Prostorno planska dokumentacija
Ciljevi programa	Izrada dokumenata prostorno planske dokumentacije.
Planirana sredstva za provedbu	<ul style="list-style-type: none"> • 2025. godina = 50.000,00 EUR • 2026. godina = 25.000,00 EUR • 2027. godina = 25.000,00 EUR
Pokazatelj rezultata	Izrada izmjena i dopuna prostornog plana; Izrada urbanističkih planova uređenja.

Program **Otkup zemljišta** u iznosu od 20.000,00 EUR odnosi se na potrebe za otkupom zemljišta za općinske potrebe. Otkup zemljišta usklađuje s terminskim planovima realizacije pojedinih projekata.

Naziv programa	0104 Otkup zemljišta
Regulatorni okvir	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o komunalnom gospodarstvu (NN 68/18, 110/18, 32/20) • Zakon o gradnji (NN 153/13, 20/17, 39/19, 125/19) • Zakon o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19, 67/23)
Opis programa (aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> • Kapitalni projekt K100001 Otkup zemljišta
Ciljevi programa	Otkup zemljišta za buduće projekte.
Planirana sredstva za provedbu	<ul style="list-style-type: none"> • 2025. godina = 20.000,00 EUR • 2026. godina = 20.000,00 EUR • 2027. godina = 20.000,00 EUR
Pokazatelj rezultata	Povećanje površine otkupljenog zemljišta.

Program **Građevine za javnu vodoopskrbu i javnu odvodnju** obuhvaća sredstva za građevine javne vodoopskrbe koji se odnose na projektne dokumentacije i radove na vodovodnoj mreži na području Općine Starigrad u iznosu od 70.000,00 EUR.

Naziv programa	Program 1001 Građevine za javnu vodoopskrbu i javnu odvodnju
Regulatorni okvir	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o komunalnom gospodarstvu (NN 68/18, 110/18, 32/20) • Zakon o gradnji (NN 153/13, 20/17, 39/19, 125/19) • Zakon o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19, 67/23) • Zakon o vodnim uslugama (NN 66/19)
Opis programa (aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> • Kapitalni projekt K100001 Građevine javne vodoopskrbe
Ciljevi programa	Unaprjeđenje kvalitete i održivo upravljanje sustava vodoopskrbe i odvodnje (vodnog gospodarstva); Realizacija radova i izrada projektnih dokumentacija koje se odnose na građevine javne vodoopskrbe i javne odvodnje.
Planirana sredstva za provedbu	<ul style="list-style-type: none"> • 2025. godina = 70.000,00 EUR • 2026. godina = 50.000,00 EUR • 2027. godina = 50.000,00 EUR
Pokazatelj rezultata	Izrađena projektna dokumentacija i odrađeni radovi po planu.

Program **Javne potrebe u kulturi** u iznosu od 43.500,00 EUR odnosi se na dodjelu sredstava udrugama u kulturi, sufinanciranje Bibliobusa, te sredstva za muzeje i ustanove u kulturi i Turističku zajednicu Općine Starigrad.

Naziv programa	0100 Javne potrebe u kulturi
Regulatorni okvir	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20) • Zakon o udrugama (NN 74/14, 70/17, 98/19, 151/22) • Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (NN 26/15, 37/21) • Pravilnik o financiranju javnih potreba Općine Starigrad (Službeni glasnik Zadarske županije 16/16) • Zakon o financiranju javnih potreba u kulturi (NN 47/90, 27/93, 38/09)

Opis programa (aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost A100001 Tekuće donacije u kulturi • Aktivnost A100002 Sufinanciranje bibliobusa
Ciljevi programa	Unapređenje sustava upravljanja, očuvanja i valorizacije kulturne i povijesne baštine; Poboljšanje kvalitete i dostupnosti kulturnih sadržaja izvan urbanih područja; Ostvariti zadovoljstvo građana kroz poticanje i sufinanciranje; Zadovoljavanje kulturnih potreba građana kroz ostvarenje redovitog rada bibliobusa, poticanje kulturnog amaterizma i stvaralaštva, provođenje kulturnih projekata i programa, zaštitu kulturnih dobara i očuvanje kulturne baštine; Sufinanciranje djelovanje udruga koje u slobodno vrijeme okupljaju djecu, mlade i odrasle osobe sa svrhom izvođenja i poticanja aktivnosti na području glazbe, glazbeno-scenske umjetnosti, dramske i likovne umjetnosti i sl.
Planirana sredstva za provedbu	<ul style="list-style-type: none"> • 2025. godina = 43.500,00 EUR • 2026. godina = 43.500,00 EUR • 2027. godina = 43.500,00 EUR
Pokazatelj rezultata	Povećanje kulturnih događanja na području Općine i posjetitelja istih; Povećan broj aktivnih članova udruga, posebice djece i mladih; Veća zaštita tradicije i baštine, Broj organiziranih nastupa.

Program **Javne potrebe u sportu** odnose se na sredstva za sportske udruge i sportske događaje, te na projekt uređenja igrališta u Tribnju u ukupnom iznosu od 100.000,00 EUR.

Naziv programa	0101 Javne potrebe u sportu
Regulatorni okvir	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20) • Zakon o udrugama (NN 74/14, 70/17, 98/19, 151/22) • Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (NN 26/15, 37/21) • Pravilnik o financiranju javnih potreba Općine Starigrad (Službeni glasnik Zadarske županije 16/16) • Zakon o sportu (NN 141/22)
Opis programa (aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost A100001 Tekuće donacije u sportu • Kapitalni projekt K100001 Uređenje igrališta u Tribnju
Ciljevi programa	Poticanje i unapređenje dostupnosti rekreacije i tjelesnog vježbanja građana; Ostvariti zadovoljstvo građana kroz poticanje i sufinanciranje; Zadovoljavanje sportskih potreba građana; Uključivanju djece, mladih i ostalih građana u sportske programe.
Planirana sredstva za provedbu	<ul style="list-style-type: none"> • 2025. godina = 100.000,00 EUR • 2026. godina = 25.000,00 EUR • 2027. godina = 25.000,00 EUR
Pokazatelj rezultata	Broj aktivnih klubova, broj djece i mladih u sportskim aktivnostima i klubovima, broj utakmica i organiziranih natjecanja, broj nagrada, te postizanje sportskih rezultata kao i promicanje Općine Starigrad kroz sportska natjecanja i sportske klubove.

Program **Javne potrebe u školstvu** u iznosu od 97.500,00 EUR odnosi se na tekuće donacije i sufinanciranje projekata osnovne škole Starigrad, sufinanciranje projekta Rano učenje njemačkog jezika, sufinanciranje prijevoza učenika srednje škole i stipendije studentima, sufinanciranje radnih materijala učenicima osnovne škole i inicijalna sredstva za sufinanciranje nove zgrade OŠ Starigrad.

Naziv programa	0100 Javne potrebe u školstvu
Regulatorni okvir	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20) • Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 07/17, 68/18, 98/19, 64/20, 151/22, 155/23, 156/23) • Pravilnik o stipendiranju i odobravanju drugih oblika potpore učenicima i studentima u Općini Starigrad (Službeni glasnik Zadarske županije 20/15) • Odluka o kriterijima i načinu financiranja troškova javnog prijevoza redovitih učenika srednjih škola za školsku godinu 2024./2025.
Opis programa (aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost A100001 Sufinanciranje potreba u osnovnom školstvu • Aktivnost A100002 Stipendije i školarine • Aktivnost A100003 Sufinanciranje prijevoza učenika • Aktivnost A100004 Sufinanciranje radnih materijala učenicima osnovne škole • Kapitalni projekt K100001 Nova zgrada Osnovne škole
Ciljevi programa	Povećanje dostupnosti i osiguravanje jednakih uvjeta za sudjelovanje u programima ranog i predškolskog odgoja te svim razinama obrazovanja; Ostvariti zadovoljstvo građana kroz poticanje i sufinanciranje; Kvalitetnije provođenje programa i dodatnih programa osnovne škole; Dodjela stipendija studentima; Osiguravanja radnih materijala učenicima osnovne škole; Osiguravanja besplatnog prijevoza učenicima srednje škole.
Planirana sredstva za provedbu	<ul style="list-style-type: none"> • 2025. godina = 97.500,00 EUR • 2026. godina = 107.500,00 EUR • 2027. godina = 147.500,00 EUR
Pokazatelj rezultata	Broj dodijeljenih stipendija; Broj dodijeljenih radnih materijala; Broj subvencija prijevoza učenicima srednje škole; Uspješno stjecanje srednjoškolskog i akademskog obrazovanja za što veći broj djece i mladih; Osiguravanje dodatnih programa u osnovnoj školi.

Program predškolski odgoj sadrži rashodovnu stranu financijskog plana proračunskog korisnika DV Osmjeh u iznosu od 325.000,00 EUR, od čega Općina Starigrad financira 278.500,00 EUR, dok 46.500,00 EUR financira sam DV Osmjeh iz vlastitih i namjenskih prihoda.

Naziv programa	0101 Predškolski odgoj
Regulatorni okvir	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20) • Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 10/97,107/07,94/13, 98/19, 57/22, 101/23)
Opis programa (aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost A100001 Dječji vrtić Osmjeh
Ciljevi programa	Povećanje dostupnosti i osiguravanje jednakih uvjeta za sudjelovanje u programima ranog i predškolskog odgoja te svim razinama obrazovanja; Sufinancirati djelatnost predškolskog odgoja i obrazovanja radi što većeg obuhvata djece predškolskim programima i što kvalitetnijeg provođenja programa.
Planirana sredstva za provedbu	<ul style="list-style-type: none"> • 2025. godina = 325.000,00 EUR • 2026. godina = 353.500,00 EUR • 2027. godina = 353.500,00 EUR

Pokazatelj rezultata	Broj upisane djece, uz poštivanje propisima određenih standarda, kroz kvalitetne programe koji se provode u vrtiću.
----------------------	---

Program **Socijalna zaštita** u iznosu od 142.500,00 EUR odnosi se na sredstva naknada građanima i kućanstvu, naknada roditeljima novorođene djece, sufinanciranje troška dječjeg vrtića za djecu s posebnim potrebama, božićnice umirovljenicima, sufinanciranje pražnjenja septičkih jama, te sufinanciranje prijevoza vode.

Naziv programa	0100 Socijalna zaštita
Regulatorni okvir	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20) • Zakon o socijalnoj skrbi (NN 18/22, 46/22, 119/22, 71/23, 156/23) • Odluka o socijalnoj skrbi Općine Starigrad (Službeni glasnik Zadarske županije 7/16) • Odluka o o jednokratnoj novčanoj potpori za novorođeno dijete (Službeni glasnik Zadarske županije 26/19) • Odluka o sufinanciranju prijevoza vode (Službeni glasnik Zadarske županije 17/23)
Opis programa (aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost A100001 Naknade građanima i kućanstvima • Aktivnost A100002 Naknade za novorođenu djecu • Aktivnost A100003 Sufinanciranje prijevoza vode • Aktivnost A100004 Sufinanciranje troška dječjeg vrtića za djecu s posebnim potrebama • Aktivnost A100006 Božićnice za umirovljenike • Aktivnost A100007 Sufinanciranje pražnjenja septičkih jama
Ciljevi programa	Unaprjeđenje razine zdravstvene zaštite i socijalne skrbi na otocima i u ruralnim područjima; Razvoj i unaprjeđenje sustava potpora i programa temeljenim na istraživanju životnih navika i stavova mladih obitelji o demografskim kretanjima u Zadarskoj županiji; Povećanje osnovnih životnih uvjeta socijalno ugroženim obiteljima i kućanstvima; Povećanje zadovoljstva stanovništva.
Planirana sredstva za provedbu	<ul style="list-style-type: none"> • 2025. godina = 142.500,00 EUR • 2026. godina = 142.500,00 EUR • 2027. godina = 142.500,00 EUR
Pokazatelj rezultata	Isplata naknada prema programu socijalne zaštite.

Program **Zdravstvena zaštita** u iznosu od 7.500,00 EUR odnosi se na sufinanciranje rada dodatnog tima hitne pomoći u turističkoj sezoni, te sredstva pomoći za zdravstvene ustanove.

Naziv programa	0100 Zdravstvena zaštita
Regulatorni okvir	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20) • Zakon o zdravstvenoj zaštiti (NN 100/18, 125/19, 147/20, 119/22, 156/22, 33/23, 36/24) • Ugovor o organiziranju i financiranju dodatnog tima za vrijeme turističke sezone u Ispostavi Starigrad Zavoda za hitnu medicinu Zadarske županije
Opis programa (aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost A100001 Pomoć za rad zdravstvenih službi
	Razvoj i modernizacija zdravstvene infrastrukture i usluga u skladu sa standardima

Ciljevi programa	kvalitete i potrebama zajednice, i razvoj telemedicine; Unaprjeđenje razine zdravstvene zaštite i socijalne skrbi na otocima i u ruralnim područjima; Osigurati potrebnu zdravstvenu zaštitu sufinanciranjem dežurstava; Sufinanciranje nabavke opreme za Opću bolnicu Zadar; povećanje zdravstvene zaštite stanovništva.
Planirana sredstva za provedbu	<ul style="list-style-type: none"> • 2025. godina = 7.500,00 EUR • 2026. godina = 7.500,00 EUR • 2027. godina = 7.500,00 EUR
Pokazatelj rezultata	Rad turističke ambulante; Kupljeni uređaji zdravstvene zaštite.

Program **Poljoprivredni i gospodarski resursi** iznosi 3.500,00 EUR i odnosi se na sredstva potpora u poljoprivredi i gospodarstvu.

Naziv programa	0101 Poljoprivredni i gospodarski resursi
Regulatorni okvir	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20) • Zakon o poljoprivredi (NN 118/18, 42/20, 127/20, 52/21, 152/22) • Program potpora u poljoprivredi Općine Starigrad
Opis programa (aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost A100001 Sufinanciranje-potpore
Ciljevi programa	Poticanje uvođenja novih tehnologija i proizvodnih praksi za potrebe povećanja otpornosti, produktivnosti i održivosti poljoprivredne proizvodnje i prerade; Osigurati potpore za poljoprivrednike.
Planirana sredstva za provedbu	<ul style="list-style-type: none"> • 2025. godina = 3.500,00 EUR • 2026. godina = 3.500,00 EUR • 2027. godina = 3.500,00 EUR
Pokazatelj rezultata	Broj isplaćenih potpora za poljoprivredu.

Točka: Proračun Općine Starigrad za 2025. godinu sa projekcijama za 2026. i 2027. godinu

14. studenoga 2024. godine vijećnicima Općine Starigrad poslan je prijedlog proračuna Općine Starigrad za 2025. godinu sa projekcijama za 2026. i 2027. godinu i to:

- Opći dio
- Posebni dio
- Obrazloženje

te se navedeno smatra kao sastavni dio materijala ove točke.

REPUBLIKA HRVATSKA
ZADARSKA ŽUPANIJA
OPĆINA STARIGRAD

Općinsko vijeće

KLASA: 400-08/24-01/01
URBROJ: 2198-9-1-24-3

Starigrad Paklenica, 29. studenog 2024. godine

Temeljem članka 18. Zakona o proračunu („Narodne novine“ br. 144/21) i članka 30. Statuta Općine Starigrad („Službeni glasnik Zadarske županije“ broj 3/18, 8/18, 3/20, 3/21 i 20/23), Općinsko vijeće Općine Starigrad na svojoj 23. sjednici održanoj 29. studenog 2024. godine, donijelo je

Odluku o izvršavanju proračuna Općine Starigrad za 2025. godinu

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovom Odlukom uređuju se prihodi i primici te rashodi i izdaci proračuna Općine Starigrad za 2025. godinu (u daljnjem tekstu: Proračun) i njihovo ostvarivanje odnosno izvršavanje, opseg zaduživanja i jamstava, upravljanje financijskom i nefinancijskom imovinom, prava i obveze korisnika proračunskih sredstava, pojedine ovlasti načelnika u izvršavanju proračuna, kazne za neispunjavanje obveza te druga pitanja u izvršavanju proračuna.

II. SADRŽAJ PRORAČUNA

Članak 2.

Proračun se sastoji od općeg i posebnog dijela, te obrazloženja.

Opći dio Proračuna sadrži: sažetak Računa prihoda i rashoda i Računa financiranja, Račun prihoda i rashoda i Račun financiranja. U Računu prihoda i rashoda iskazani su prihodi poslovanja i prihodi od prodaje nefinancijske imovine, te rashodi poslovanja i rashodi za nabavu nefinancijske imovine. U računu financiranja iskazuju se primici od financijske imovine i zaduživanja, te izdaci za financijsku imovinu i otplatu kredita i zajmova. Posebni dio Proračuna sastoji se od plana rashoda i izdataka Općine Starigrad i njenog proračunskog korisnika iskazanih po organizacijskoj klasifikaciji, izvorima financiranja i ekonomskoj klasifikaciji, raspoređenih u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata. Obrazloženje proračuna sastoji se od obrazloženja općeg dijela proračuna i obrazloženja posebnog dijela proračuna.

Članak 3.

Prihodi, primici, rashodi i izdaci proračuna iskazuju se prema proračunskim klasifikacijama, a proračunske klasifikacije su: organizacijska, ekonomska, funkcijska, lokacijska, programska i izvori financiranja. Proračunske klasifikacije čine okvir kojim se iskazuju i sustavno prate prihodi i primici te rashodi i izdaci po nositelju, cilju, namjeni, vrsti, lokaciji i izvoru financiranja.

III. IZVRŠAVANJE PRORAČUNA

Članak 4.

Proračun se izvršava od 01. siječnja do 31. prosinca 2025. godine.

Članak 5.

Prihodi i rashodi te primici i izdaci po ekonomskoj klasifikaciji i izvorima financiranja, te rashodi po funkcijskoj klasifikaciji utvrđuju se u računu prihoda i rashoda i računu financiranja za 2025. godinu. Pregled Proračuna po programima, aktivnostima i projektima dat je u Posebnom dijelu Proračuna.

Članak 6.

Proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave planira se i izvršava prema modificiranom obračunskom načelu koje znači:

1. prihodi se planiraju prema proračunskim klasifikacijama u planskom razdoblju u kojem se očekuje njihova naplata, a iskazuju u izvještajnom razdoblju u kojem su naplaćeni,
2. rashodi se planiraju prema proračunskim klasifikacijama u planskom razdoblju u kojem se očekuje nastanak poslovnog događaja (obveze), a iskazuju u izvještajnom razdoblju u kojem su nastali, neovisno o plaćanju,
3. dani predujmovi za nabavu robe, radova i usluga planiraju se kao rashod u planskom razdoblju u kojem se očekuje isporuka roba, radova i usluga, a iskazuju kao rashod u izvještajnom razdoblju u kojem su roba, radova i usluge isporučeni sukladno točki 2. ovoga članka,
4. primici se planiraju prema proračunskim klasifikacijama u planskom razdoblju u kojem se očekuje njihova naplata, a iskazuju u izvještajnom razdoblju u kojem su naplaćeni,
5. izdaci se planiraju prema proračunskim klasifikacijama u planskom razdoblju u kojem se očekuje njihovo plaćanje, a iskazuju u izvještajnom razdoblju u kojem su plaćeni,
6. za obračunska plaćanja planira se i iskazuje prihod, primitak i izdatak prema proračunskim klasifikacijama u planskom odnosno izvještajnom razdoblju u kojem se obračunsko plaćanje provodi,
7. prihodi vezani uz potraživanje za javna davanja i primici od povrata danih zajmova koji se naplaćuju prijebom u financijskoj i nefinancijskoj imovini planiraju se i iskazuju u razdoblju u kojem se provodi njihova naplata,
8. izdaci za stjecanje financijske imovine vezani uz prijebom potraživanja za prihode za javna davanja i primitke od povrata danih zajmova planiraju se i iskazuju u razdoblju u kojem se provodi prijebom,
9. za primljene i dane donacije nefinancijske imovine planira se i iskazuje prihod i rashod u trenutku njihovog primanja ili davanja.

Članak 7.

Zakon o proračunu definirao je namjenske prihode kao prihode od doprinosa, prihode za posebne namjene, pomoći, donacije i prihode od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine u vlasništvu proračunskog korisnika, a koja nije stečena iz općih prihoda i primitaka, te naknade s naslova osiguranja ako premija nije plaćena iz općih prihoda i primitaka.

Prihodi i primici iz stavka 1. ovog članka uplaćuju se u Proračun i koriste isključivo za namjene utvrđene planom.

Sredstva namjenskih prihoda i primitaka koja nisu iskorištena u prethodnoj godini prenose se u tekuću proračunsku godinu.

Rashodi i izdaci financirani iz namjenskih prihoda mogu se izvršavati iznad planiranih iznosa, a do visine uplaćenih odnosno prenesenih sredstava.

Naplaćeni i preneseni, a neplanirani namjenski prihodi i primici mogu se izvršavati prema naknadno utvrđenim aktivnostima i/ili projektima i/ili stavkama.

Članak 8.

Proračunski korisnici nisu dužni ostvarene vlastite prihode, kao ni namjenske prihode i primitke uplaćivati u proračun jer Općina nema informatičke preduvjete za praćenje prihoda i primitaka korisnika te izvršavanja rashoda iz tih izvora, već ih troše u skladu sa svojim potrebama i planovima. Radi potrebe izrade konsolidiranih financijskih izvješća proračunski korisnici polugodišnje izvještavaju o strukturi ostvarenih i utrošenih vlastitih prihoda, kao i namjenskih prihoda i primitaka. Izuzeće od uplate navedenih prihoda i primitaka proračunskih korisnika u Proračun ne isključuje obvezu njihova planiranja u Proračunu.

Članak 9.

Proračunska sredstva se mogu koristiti samo za namjene utvrđene Proračunom i do visine utvrđene Proračunom. Svaka isplata iz Proračuna mora se temeljiti na vjerodostojnoj knjigovodstvenoj ispravi, kojom se dokazuje obveza plaćanja. Rashodi proračuna za koje je obveza nastala u 2025. godini rashodi su Proračuna za 2025. godinu, neovisno o plaćanju.

Članak 10.

Zaključivanje pisanog ugovora s drugima, kao korisnicima proračunskih sredstava, obavezno je bez obzira na iznos donacije. Ugovorima za subvencije, donacije i pomoći koji se zaključuju temeljem natječaja o financiranju javnih potreba utvrdit će se dinamika dodjele sredstava ovisno o visini ukupno odobrenih i raspoloživih sredstava. Ugovorima će se, između ostalog, utvrditi i obveze korisnika proračunskih sredstava za namjensko trošenje sredstava, za pravodobno dostavljanje izvještaja i za realizaciju ugovorenog programa. Zaključivanje pisanog ugovora obavezno je i za sve nabave roba, usluga i ustupanje radova od iznosa za koji je obvezna primjena Zakona o javnoj nabavi. Sve ugovore zaključuje i potpisuje Općinski načelnik.

Članak 11.

Proračunskim korisnicima sredstva se doznačuju prema njihovim zahtjevima, a smiju ih koristiti samo za namjene i do visine određene proračunom. Proračunski korisnici dužni su polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju financijskog plana podnijeti na suglasnost predstavničkom tijelu. Ostali korisnici proračuna dostavljaju izvješća o utrošenim sredstvima prema pozivu, a najmanje jednom godišnje za utrošena sredstva u prethodnoj godini. U slučaju neispunjenja obveze iz ovog članka korisnicima sredstava može se obustaviti isplata sredstava iz proračuna. Odluku o tome donosi čelnik.

Članak 12.

Preraspodjela sredstava proračuna obavlja se prema članku 60. Zakona o proračunu („Narodne novine“ br. 144/21).

Ako tijekom godine dođe do znatnije neusklađenosti ostvarivanja planiranih prihoda/primitaka i rashoda/ izdataka Proračuna, predložit će se Općinskom vijeću donošenje izmjena i dopuna Proračuna.

Članak 13.

Ako prihodi koji pripadaju Proračunu budu pogrešno uplaćeni i naplaćeni u svoti većoj od propisane, pogrešna ili više naplaćena svota vratit će se uplatiteljima na teret tih prihoda.

Članak 14.

Za hitne i nepredviđene izdatke koristit će se sredstva tekuće pričuve Proračuna. O korištenju tekuće pričuve Proračuna odlučuje Općinski načelnik. Proračunska zaliha za 2025. godinu utvrđuje se u iznosu od 4.000,00 eura. O korištenju sredstava proračunske zalihe izvještava se sukladno odredbama Zakona o proračunu.

Članak 15.

Polugodišnji izvještaj o izvršenju proračuna sastavlja se za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja tekuće proračunske godine. Jedinstveni upravni odjel dostavlja načelniku polugodišnji izvještaj o izvršenju proračuna za prvo polugodište tekuće proračunske godine do 15. rujna tekuće proračunske godine, a načelnik ga dostavlja Općinskom vijeću na donošenje najkasnije do 30. rujna tekuće proračunske godine.

Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna sastavlja se za proračunsku godinu. Jedinstveni upravni odjel izrađuje godišnji izvještaj o izvršenju proračuna i dostavlja ga načelniku do 5. svibnja tekuće godine za prethodnu godinu, a načelnik ga dostavlja Općinskom vijeću na donošenje najkasnije do 31. svibnja tekuće godine za prethodnu godinu.

IV. UPRAVLJANJE FINACIJSKOM I NEFINACIJSKOM IMOVINOM

Članak 16.

Imovinu Općine čine financijska i nefinancijska imovina kojom upravlja Općinski načelnik u skladu s posebnim propisima i Statutom.

Članak 17.

Raspoloživim novčanim sredstvima na računu Proračuna upravlja Općinski načelnik. Raspoloživa novčana sredstva proračuna mogu se polagati u poslovnu banku poštujući načela sigurnosti, likvidnosti i isplativosti ulaganja na temelju odluke koju donosi općinski načelnik.

Članak 18.

Sredstva za održavanje i osiguranje dugotrajne nefinancijske imovine osiguravaju se u rashodima poslovanja nadležnih tijela općinske uprave. Poslove sklapanja ugovora s osiguravajućim društvima i naplatu štete s osnova osiguranja obavlja Općinski načelnik.

Članak 19.

Odgoda plaćanja, obročna otplata duga, te prodaja, otpis ili djelomičan otpis potraživanja Općine Starigrad provodi se prema kriterijima, mjerilima i postupcima sukladno zakonskim propisima.

V. ZADUŽIVANJA I JAMSTVA

Članak 20.

Općina Starigrad se može kratkoročno zadužiti za premošćivanje jaza nastalog zbog različite dinamike priljeva sredstava i dospijeca odveza, najduže na rok od 12 mjeseci, bez mogućnosti daljnjeg reprogramiranja ili zatvaranja postojećih obveza po kratkoročnim kreditima ili zajmovima uzimanjem novih kratkoročnih kredita ili zajmova.

Općina Starigrad se može zaduživati za investicije uz prethodnu suglasnost Vlade, a sukladno odredbama Zakona o proračunu.

Ukupna godišnja obveza Općine može iznositi najviše do 20% ostvarenih prihoda u godini koja prethodi godini u kojoj se zadužuje, a u iznos ukupne godišnje obveze uključena su i dana jamstva, neplaćene obveze iz prethodnih godina i suglasnosti iz članka 121. Zakona o proračunu („Narodne novine“ br. 144/21).

Članak 21.

Proračunski korisnik i ostale ustanove čiji su osnivači ili suosnivači jedna ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu se dugoročno zaduživati, samo za namjene utvrđene u članku 120. stavku 1. Zakona o proračunu („Narodne novine“ br. 144/21) i refinancirati ili reprogramirati ostatak duga po osnovi kredita ili zajma uz suglasnost osnivača sukladno aktu o osnivanju.

Članak 22.

Općina također može dati jamstvo pravnoj osobi u većinskom vlasništvu Općine kao i ustanovi čiji je osnivač za investicije pravne osobe i ustanove, uz uvjete i na način propisan Zakonom o proračunu („Narodne novine“ br. 144/21)..

Dano jamstvo uključuje se u opseg mogućeg zaduženja iz članka 22. ove Odluke.

Ugovore o jamstvu u ime Općine Starigrad sklapa Općinski načelnik.

VI. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 23.

Ova Odluka stupa na snagu 01. siječnja 2025. godine, a objavit će se u „Službenom glasniku Općine Starigrad“.

PREDSJEDNIK
Marko Marasović, v.r.

REPUBLIKA HRVATSKA
ZADARSKA ŽUPANIJA
OPĆINA STARIGRAD

Općinsko vijeće

KLASA: 400-03/24-01/03
URBROJ: 2198-9-1-24-1

Starigrad Paklenica, 29. studenog 2024. godine

Na temelju članka 35. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“ br. 33/01, 60/01, 129/05, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19 i 144/20), članka 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu („Narodne novine“ br. 68/18, 110/18 i 32/20) i članka 30. Statuta Općine Starigrad („Službeni glasnik Zadarske županije“ br. 3/18, 8/18, 3/20, 3/21 i 20/23), Općinsko vijeće Općine Starigrad na svojoj 23. sjednici održanoj 29. studenog 2024. godine, donijelo je

Program održavanja komunalne infrastrukture na području Općine Starigrad za 2025. godinu

Članak 1.

Ovim programom određuje se održavanje komunalne infrastrukture u 2025. godini na području općine Starigrad za sljedeće djelatnosti:

1. Održavanje javne rasvjete
2. Održavanje nerazvrstanih cesta
3. Održavanje i uređenje javnih površina
4. Održavanje groblja
5. Deratizacija i dezinfekcija
6. Održavanje deponija otpada
7. Održavanje plaža i obalnog pojasa
8. Sanacija i asfaltiranje nerazvrstanih cesta
9. Veterinarsko higijeničarski poslovi
10. Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima
11. Održavanje čistoće javnih površina
12. Prigodno ukrašavanje naselja

Programom održavanja komunalne infrastrukture utvrđuje se opis i opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima te iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa s naznakom izvora financiranja.

Članak 2.

Za ostvarivanje ovog programa predviđaju se sredstva iz sljedećih izvora:

<i>Vrsta prihoda</i>	<i>Plan u EUR</i>
<i>Prihod od komunalne naknade</i>	<i>150.000,00 EUR</i>
<i>Prihod od komunalnog doprinosa</i>	<i>200.000,00 EUR</i>
<i>Naknada za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru</i>	<i>5.000,00 EUR</i>
<i>Ostali prihodi proračuna: Prihodi od poreza, ostali prihodi za posebne namjene, prihodi od financijske i nefinancijske imovine, višak prihoda iz prethodnih godina, kapitalne pomoći iz državnog proračuna</i>	<i>826.000,00 EUR</i>
<i>Ukupno</i>	<i>1.181.000,00 EUR</i>

Članak 3.

Održavanje komunalne infrastrukture u 2025. godini iz članka 1. ove odluke odnosi se na:

1. ODRŽAVANJE JAVNE RASVJETE

1.1 Pod održavanjem javne rasvjete podrazumijeva se upravljanje i održavanje instalacija javne rasvjete, uključujući podmirivanje troškova električne energije za rasvjetljavanje površina javne namjene i to: upravljanje, održavanje objekata i uređaja javne rasvjete za rasvjetljavanje javnih površina, javnih cesta koje prolaze kroz naselja i nerazvrstanih cesta, troškovi zamjene dotrajalih svjetiljki, bojanje stupova javne rasvjete, zamjena dotrajalih stupova javne rasvjete, zamjena žarulja, grla, prigušnica, te sav potrošni materijal potreban za javnu rasvjetu.

1.2. Potrebna sredstva:

<i>Električna energija za javnu rasvjetu</i>	<i>120.000,00 EUR</i>
<i>Održavanje javne rasvjete</i>	<i>80.000,00 EUR</i>
<i>Ukupno</i>	<i>200.000,00 EUR</i>
<i>Izvor financiranja: prihodi od poreza.</i>	

2. ODRŽAVANJE NERAZVRSTANIH CESTA

2.1. Pod održavanjem nerazvrstanih cesta podrazumijeva se skup mjera i radnji koje se obavljaju tijekom cijele godine na nerazvrstanim cestama, uključujući i svu opremu, uređaje i instalacije, sa svrhom održavanja prohodnosti i tehničke ispravnosti cesta i prometne sigurnosti na njima (redovito održavanje), kao i mjestimičnog poboljšanja elemenata ceste, osiguravanja sigurnosti i trajnosti ceste i cestovnih objekata i povećanja sigurnosti prometa (izvanredno održavanje), a u skladu s propisima kojima je uređeno održavanje cesta.

2.2. Potrebna sredstva:

<i>Održavanje i sanacija nerazvrstanih cesta</i>	<i>50.000,00 EUR</i>
<i>Ukupno</i>	<i>50.000,00 EUR</i>
<i>Izvor financiranja: komunalni doprinos.</i>	

3. ODRŽAVANJE I UREĐENJE JAVNIH POVRŠINA

3.1. Pod održavanjem i uređenjem javnih površina podrazumijevaju se tekući i investicijski radovi na javnim površinama, njihovo saniranje i opremanje. Pod javnim površinama podrazumijeva se: zelene površine, pješačke staze, pješačke zone, otvoreni odvodni kanali, javne prometne površine itd.

Redovno održavanje javnih površina odnosi se na redovno održavanje javnih i zelenih površina, izvođenje svih potrebnih radova tijekom godine u cilju postizanja zadovoljavajućeg nivoa uređenosti, u slučaju oštećenja - skidanje, popravak i ponovna montaža klupa i košara za otpatke, čišćenja sustava odvodnje, hortikulturno uređenje, nabavka sadnog materijala za parkove i šetnice te održavanje postojećih sadnica, izmjene i sanacije oštećene asfaltne, betonske i popločane površine, sanacije zaštitnih ograda i prometne signalizacije, ručno i strojno metenje i pranje javnih površina itd.

Pod održavanjem igrališta podrazumijeva se tekuće i investicijsko održavanje igrališta i dječjih igrališta (popravci i zamjene reflektora, popravci na elementima na dječjim igralištima, uređenje i sanacija podnih površina) na lokacijama u Starigrad Paklenici, Selinama i Tribnju.

3.2. Potrebna sredstva:

<i>Održavanje i uređenje javnih površina</i>	<i>100.000,00 EUR</i>
<i>Usluge tek. i investicijskog održavanja igrališta</i>	<i>20.000,00 EUR</i>
<i>Ukupno:</i>	<i>120.000,00 EUR</i>
<i>Izvor financiranja: komunalna naknada, prihodi od poreza.</i>	

4. ODRŽAVANJE GROBLJA

4.1. Pod održavanjem groblja podrazumijeva se održavanje prostora i zgrada za obavljanje i ukopa pokojnika te uređivanje putova, zelenih i drugih površina unutar groblja.

4.2. Potrebna sredstva:

<i>Održavanje groblja na području Općine Starigrad</i>	<i>35.000,00 EUR</i>
<i>Ukupno</i>	<i>35.000,00 EUR</i>
<i>Izvor financiranja: komunalni doprinos.</i>	

5. DERATIZACIJA I DEZINSEKCIJA

5.1. Podrazumijevaju se obvezne mjere dezinfekcije, deratizacije i deratizacije radi sustavnog suzbijanja insekata i glodavaca na području Općine Starigrad, te provedbu nadzora nad obavljanjem navedenih mjera. Troškovi uključuje zakonom propisanu dinamiku DDD, te dodatno dezinfekcija malog polja i nadzor nad provođenjem mjera DDD.

5.2. Potrebna sredstva:

<i>Deratizacija i dezinfekcija</i>	<i>14.000,00 EUR</i>
<i>Ukupno</i>	<i>14.000,00 EUR</i>
<i>Izvor financiranja: prihodi od poreza.</i>	

6. ODRŽAVANJE DEPONIJA OTPADA

6.1. Pod održavanjem deponija otpada podrazumijeva se uređenje deponija, te okoliša uz deponij otpada.

6.2. Potrebna sredstva:

<i>Usluge održavanja deponija otpada</i>	<i>7.000,00 EUR</i>
<i>Ukupno</i>	<i>7.000,00 EUR</i>
<i>Izvor financiranja: prihodi od poreza.</i>	

7. ODRŽAVANJE PLAŽA I OBALNOG POJASA

7.1. Pod uređenjem plaža i obalnog pojasa podrazumijevamo: opremanje plaža, nasipanje novog žala plažnim materijalom, renoviranje urušenih zidova, obnova molića i slični potrebni radovi na plažama i obalnom pojasu.

7.2. Potrebna sredstva:

<i>Tekuće i investicijsko održavanje plaža</i>	<i>40.000,00 EUR</i>
<i>Uređenje i sanacija obalnog pojasa</i>	<i>130.000,00 EUR</i>
<i>Ukupno</i>	<i>170.000,00 EUR</i>
<i>Izvor financiranja: prihodi od poreza, ostali prihodi za posebne namjene, višak prihoda iz prethodne godine.</i>	

8. SANACIJA I ASFALTIRANJE NERAZVRSTANIH CESTA

8.1. Pod sanacijom i asfaltiranjem nerazvrstanih cesta podrazumijevaju se sljedeće aktivnosti: pripremni radovi, zemljani radovi, betonski radovi, radovi na kolničkoj infrastrukturi, radovi odvodnje i izmještanje infrastrukturnih instalacija za oko 2 km nerazvrstanih cesta. Navedenim aktivnostima značajno se podiže nivo i kvaliteta prometne infrastrukture, a time i ukupan komunalni standard. Također, bitno se utječe i na sigurnost prometovanja kao i na samu pristupačnost.

8.2. Potrebna sredstva:

<i>Sanacija i asfaltiranje nerazvrstanih cesta</i>	<i>200.000,00 EUR</i>
<i>Usluge stručnog nadzora</i>	<i>7.500,00 EUR</i>
<i>Ukupno</i>	<i>207.500,00 EUR</i>
<i>Izvor financiranja: kapitalne pomoći iz državnog proračuna, prihodi od poreza, komunalna naknada, višak prihoda iz prethodnih godina, naknada za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada.</i>	

9. VETERINARSKO HIGIJENIČARSKI POSLOVI

9.1. Pod veterinarsko higijeničarskim poslovima razumijeva se hvatanje i zbrinjavanje pasa i mačaka bez nadzora te uklanjanje uginulih pasa i mačaka i drugih životinja s javnih površina.

9.2. Potrebna sredstva:

<i>Veterinarsko higijeničarski poslovi</i>	<i>2.500,00 EUR</i>
<i>Ukupno</i>	<i>2.500,00 EUR</i>
<i>Izvor financiranja: prihodi od poreza.</i>	

10. ODRŽAVANJE JAVNIH POVRŠINA NA KOJIMA NIJE DOPUŠTEN PROMET MOTORNIM VOZILIMA

10.1. Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila podrazumijeva održavanje i popravke tih površina kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost. Održavanje nogostupa podrazumijeva čišćenje i popravljivanje lokalnih oštećenja nogostupa: krpanje udarnih jama i mrežastih pukotina, te popravak ispuha, presvlačenje asfaltom većih površina, saniranje oštećenih betonskih elemenata, dovoz i ugradnja kamenog materijala, rješavanje odvodnje oborinskih voda s nogostupa. Održavanje biciklističkih staza podrazumijeva čišćenje i popravljivanje lokalnih oštećenja staza: krpanje udarnih jama i mrežastih pukotina, te popravak ispuha, saniranje oštećenih betonskih elemenata, dovoz i ugradnja kamenog materijala, rješavanje odvodnje oborinskih voda sa staza.

10.2. Potrebna sredstva:

<i>Održavanje javnih površina</i>	<i>30.000,00 EUR</i>
<i>Ukupno</i>	<i>30.000,00 EUR</i>
<i>Izvor financiranja: prihodi od poreza.</i>	

11. ODRŽAVANJE ČISTOĆE JAVNIH POVRŠINA

11.1. Održavanje čistoće javnih površina podrazumijeva čišćenje površina javne namjene. Usluge čišćenja i uređenja javnih površina provodi se tokom ljetnog perioda (travanj, svibanj, lipanj, srpanj, kolovoz i rujanj) te izvan ljetnog perioda (siječanj, veljača, ožujak, listopad, studeni i prosinac) u mjestima Starigrad Paklenica, Seline, Tribanj Kruščica, Šibuljina i Mandalina i odnosi se na sljedeće poslove: uklanjanje otpada sa plaže i uz plažu te pražnjenje kantica za smeće, uklanjanje otpada, košnja trave, orezivanje stabala, okopavanje cvijetnjaka sa cvijećem, grmljem i stablima, polijevanje zelenila, čišćenje autobusnih nadstrešnica od raznih naljepnica i pranje, a u ljetnom period i čišćenje javnih površina nakon održanih manifestacija u organizaciji Općine Starigrad i/ili Turističke zajednice Općine Starigrad.

Krupni otpad sa područja Općine Starigrad odnosi se na sakupljanje i odvoz krupnog otpada na području Općine Starigrad i prijevoz malim kamionom, rad djelatnika i rad bagera, te pražnjenje/odvoz rolo kontejnera 30m³ za sakupljanje krupnog otpada sa javnih površina.

11.2. Potrebna sredstva:

<i>Krupni otpad</i>	<i>85.000,00 EUR</i>
<i>Usluge čišćenja i uređenja javnih površina</i>	<i>250.000,00 EUR</i>
<i>Ukupno</i>	<i>335.000,00 EUR</i>
<i>Izvor financiranja: komunalni doprinos, prihodi od financijske i nefinancijske imovine.</i>	

12. PRIGODNO UKRAŠAVANJE NASELJA

12.1. Pod prigodnim ukrašavanjem naselja razumijeva se prigodno ukrašavanje i osvjetljavanje naselja za državne, božićno-novogodišnje praznike i druge manifestacije.

12.2. Potrebna sredstva:

<i>Postavljanje i uklanjanje ukrasa</i>	<i>10.000,00 EUR</i>
<i>Ukupno</i>	<i>10.000,00 EUR</i>
<i>Izvor financiranja: prihodi od poreza.</i>	

Članak 4.

Komunalne djelatnosti na području Općine Starigrad mogu obavljati: trgovačko društvo u su/vlasništvu Općine Starigrad; pravne ili fizičke osobe na temelju ugovora o koncesiji; pravne ili fizičke osobe na temelju pisanog ugovora o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti.

Članak 5.

Ovaj Program objavit će se u „Službenom glasniku Općine Starigrad“, a stupa na snagu 01. siječnja 2025. godine.

PREDSJEDNIK
Marko Marasović, v.r.

REPUBLIKA HRVATSKA
ZADARSKA ŽUPANIJA
OPĆINA STARIGRAD

Općinsko vijeće

KLASA: 400-03/24-01/02
URBROJ: 2198-9-1-24-1

Starigrad Paklenica, 29. studenog 2024. godine

Na temelju članka 35. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“ br. 33/01., 60/01., 129/05., 125/08., 36/09., 150/11., 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19 i 144/20), članka 67. stavka 1. Zakona o komunalnom gospodarstvu („Narodne Novine“ br. 68/18, 110/18 i 32/20) i članka 30. Statuta Općine Starigrad ("Službeni glasnik Zadarske županije" br. 3/18, 8/18, 3/20, 3/21 i 20/23) Općinsko vijeće Općine Starigrad na svojoj 23. sjednici održanoj 29. studenog 2024. godine, donijelo je

Program građenja komunalne infrastrukture na području Općine Starigrad za 2025. godinu

Članak 1.

Program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, potrebama uređenja zemljišta planiranog prostornim planom i planom razvojnih programa koji se donose na temelju posebnih propisa, a vodeći računa o troškovima građenja infrastrukture te financijskim mogućnostima i predvidivim izvorima prihoda financiranja njezina građenja.

Ovim programom određuje se gradnja objekata i uređaja komunalne infrastrukture na području Općine Starigrad i to građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi u uređenim dijelovima građevinskog područja i građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi izvan građevinskog područja, a to su:

1. Novo groblje u Starigradu
2. Groblje Seline
3. Izgradnja javne rasvjete
4. Plaža Jaz Kulina
5. Središnji obalni pojas
6. Izrada projektnih dokumentacija za prijavu projekata
7. Ugoditeljsko turistička zona Pod Bucića Podi
8. Reciklažno dvorište
9. Groblje Tribanj
10. Objekti javne namjene na području Općine Starigrad
11. Otkup zemljišta

Ovim programom za 2025. godinu nisu predviđene postojeće građevine komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati, niti građevine komunalne infrastrukture koje će se uklanjati.

Članak 2.

Program građenja komunalne infrastrukture sadrži procjenu troškova projektiranja, revizije, građenja, provedbe stručnog nadzora građenja i provedbe vođenja projekata građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora njihova financiranja. Troškovi se iskazuju odvojeno za svaku građevinu i ukupno, te se iskazuju odvojeno prema izvoru njihova financiranja. Za ostvarivanje ovog programa predviđaju se sredstva u ukupnom iznosu od 1.562.600,00 EUR i to iz sljedećih izvora:

<i>Vrsta prihoda:</i>	<i>Plan u kn</i>
<i>Pomoći iz županijskog i državnog proračuna, FZOEU i EU</i>	<i>590.000,00 EUR</i>
<i>Prihodi od komunalnog doprinosa</i>	<i>100.000,00 EUR</i>
<i>Prihodi za posebne namjene</i>	<i>23.600,00 EUR</i>
<i>Ostalih prihodi od prodaje nefinancijske imovine</i>	<i>50.000,00 EUR</i>
<i>Prihodi od poreza</i>	<i>92.000,00 EUR</i>
<i>Ostali opći prihodi i primici</i>	<i>50.000,00 EUR</i>
<i>Višak prihoda iz prethodnih godina</i>	<i>457.000,00 EUR</i>
<i>Prihodi od prodaje građevinskog zemljišta</i>	<i>200.000,00 EUR</i>
<i>Ukupno</i>	<i>1.562.600,00 EUR</i>

Članak 3.

Izgradnja komunalne infrastrukture u 2025. godini iz članka 1. odnosi se na:

1. NOVO GROBLJE U STARIGRADU

Pod navedenim se podrazumijevaju se radovi izgradnje natkrivene nadstrešnice pokraj postojeće mrtvačnice na Novom groblju u Starigradu, izgradnja dodatnog broja grobnica te uređenje parkrališta. Izvor financiranja ove stavke su prihodi od komunalnog doprinosa i ostali opći prihodi i primici. Navedeno je građevina komunalne infrastrukture koje će se graditi u uređenim dijelovima građevinskog područja.

Redni broj	Naziv objekta ili uređaja	Procjena troškova građenja
Izgradnja groblja		
1.	Radovi Novo groblje Starigrad	100.000,00 EUR
Ukupno:		100.000,00 EUR

2. GROBLJE SELINE

Pod navedenim se podrazumijeva se završetak radova proširenja postojećeg mjesnog groblja i izgradnja nove mrtvačnice u Selinama (2. faza projekta) koji obuhvaćaju građevinsko-obrtničke radove, građevinske radove-konstrukciju, elektroinstalacijske radove, instalaciju vodovoda i odvoda i termotehničke instalacije. Postojeće mjesno groblje u Selinama nalazi se na kat. čest.

3250/1 (groblijanska kapelica – zgrada) i 3250/2 (groblje - grobnice) k. o. Seline, južno od državne ceste DC8 (Jadranske magistrale) i u neposrednoj blizini ove prometnice. Grobnice će biti čvrsto građene, s betonskim stijenkama i ukopane. Zastupljena su dva osnovna tipa grobnica koje karakterizira broj ukopa: veća grobnica sa šest i manja s tri ukopna mjesta. Namjena budućeg sklopa građevina (skupni naziv: mrtvačnica) je zadovoljavanje ceremonijalno–oproštajnih i pomoćno-servisnih funkcija prije ukopa pokojnika. Sklop sačinjavaju prizemne građevine s unutarnjim ceremonijalno-oproštajnim, pratećim i servisnim prostorima i vanjski prostor uz njih, koji ih dopunjuje i ima svoju ulogu u odvijanju ceremonije. Unutarnji prostori građevine su: oproštajna dvorana s pratećim prostorijama (uredska prostorija, koja je i prostorija za presvlačenje i pripremu svećenika i jedan manji zahod s predprostorom) i servisnim prostorijama (mrtvačnica s hladnjakom, javna zahodska grupa s po jednim muškim i ženskim zahodom s predprostorima te spremište za pogrebna kolica i vrtni alat). Izvori financiranja ove stavke su prihodi od poreza, kapitalne pomoći iz državnog proračuna, te ostali prihodi od prodaje nefinancijske imovine. Navedeno je građevina komunalne infrastrukture koje će se graditi u uređenim dijelovima građevinskog područja.

Redni broj	Naziv objekta ili uređaja	Procjena troškova građenja
Izgradnja groblja		
1.	Radovi groblje i mrtvačnica Seline	80.000,00 EUR
2.	Usluge stručnog nadzora i zaštite na radu	2.000,00 EUR
Ukupno:		82.000,00 EUR

3. IZGRADNJA JAVNE RASVJETE

Pod navedenim se podrazumijeva nastavak izgradnje javne rasvjete po potrebi na području Općine Starigrad kako bi se povećala pokrivenost javnom rasvjetom. Izvori financiranja ove stavke su prihodi od komunalnog doprinosa i višak prihoda iz prethodne godine. Navedeno se odnosi na građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi u uređenim dijelovima građevinskog područja i građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, ovisno u kojem dijelu se pokaže potreba za izgradnjom javne rasvjete.

Redni broj	Naziv objekta ili uređaja	Procjena troškova građenja
Izgradnja javne rasvjete		
1.	Izgradnja javne rasvjete	100.000,00 EUR
Ukupno:		100.000,00 EUR

4. PLAŽA JAZ KULINA

Pod navedenim se podrazumijeva nastavak provedbe projekta uređenja Plaže Jaz kojim se uređuje i oprema navedeni dio obale, te se modernom plažom podiže nivo turističke ponude. Za narednu godinu planira se izrada rješavanje parkinga na ulazu na plažu. Izvori financiranja ove stavke su prihodi za posebne namjene. Navedeno je građevina komunalne infrastrukture koje će se graditi u uređenim dijelovima građevinskog područja.

Redni broj	Naziv objekta ili uređaja	Procjena troškova građenja
Plaža Jaz Kulina		
1.	Plaža Jaz Kulina projektna dokumentacija	23.600,00 EUR
Ukupno:		23.600,00 EUR

5. SREDIŠNJI OBALNI POJAS

Cilj ovog projekta je rekonstruirati i urediti središnji obalni pojas u Općini Starigrad kako bi se zadovoljile sadašnje i buduće potrebe lokalnog stanovništva i gostiju u pogledu rekreacije orijentirane prema moru (uređene plaže, privezišta, šetnice, parkovi i sl.), a u skladu sa važećom prostorno-planskom dokumentacijom. Planirani zahvat se nalazi na k.č.z. 5092/1, 5092/2, 5122, 5123, 5124, 4741, 4742, 4743, dio 4735, k.o. Starigrad. Ukupna kopnena površina uređene obale iznosit će oko 17.600 m² i uključuje kamenom uređenu obalu, dva komunalna veza, šetnicu i pješačke površine, prometne i parkirališne površine te zaštitne i parkovno uređene površine. Postojeći priključak obalne prometnice na državnu cestu D8 na koju se ostvaruje priključak vozila i pješaka se izmješta na drugu, povoljniju lokaciju u pogledu poboljšanja sigurnosti te uvjeta preglednosti kako vertikalne tako i horizontalne. Projektom je predviđena rekonstrukcija i manja dogradnja obale, te potpuna rekonstrukcija i dogradnja prometnih, parkirališnih i pješačkih površina. U 2022. godini započeto je sa provedbom projekta i započeti su radovi na 1. podfazi, a kroz 2023. i 2024. godinu izvršit će se radovi na 2. podfazi projekta, te će se kroz 2024. i 2025. godinu odraditi radovi na 3. podfazi projekta i to pripremni i zemljani radovi, kolnička konstrukcija i pješački nogostupi, betonski i armirano-betonski radovi, oprema, prometna oprema i signalizacija. Izvori financiranja ove stavke su kapitalne pomoći iz državne proračuna, pomoći iz županijskog proračuna, prihodi od poreza, prihodi od prodaje građevinskog zemljišta i višak prihoda iz prethodne godine. Navedeno je građevina komunalne infrastrukture koje će se graditi u uređenim dijelovima građevinskog područja.

Redni broj	Naziv objekta ili uređaja	Procjena troškova građenja
Središnji obalni pojas		
1.	Središnji obalni pojas radovi	980.000,00 EUR
2.	Usluge stručnog nadzora	20.000,00 EUR
Ukupno:		1.000.000,00 EUR

6. IZRADA PROJEKTNIH DOKUMENTACIJA ZA PRIJAVU PROJEKATA

Pod navedenim se podrazumijeva izrada projektnih dokumentacija za različite buduće projekte. Izvori financiranja ove stavke su tekuće pomoći iz državnog proračuna. Navedeno se odnosi na građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi u uređenim dijelovima građevinskog područja i građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, ovisno za koji dio se izrađuje projektna dokumentacija.

Redni broj	Naziv objekta ili uređaja	Procjena troškova građenja
Izrada projektnih dokumentacija za prijavu projekata		
1.	Izrada projektne dokumentacije	15.000,00 EUR
Ukupno:		15.000,00 EUR

7. UGOSITELJSKO TURISTIČKA ZONA POD BUCIĆA PODI

Pod navedenim se podrazumijeva izrada projektne dokumentacije cjelokupne komunalne infrastrukture za navedeno područje kao temelj za buduće radove. Izradit će se sljedeće projektne dokumentacije: Projektna dokumentacija za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i javnu rasvjetu unutar obuhvata UPU Pod Bucića, Projektna dokumentacija prometne infrastrukturne građevine unutar obuhvata UPU Pod Bucića Podi i Projektna dokumentacija za vodnogospodarsku infrastrukturu u obuhvatu UPU Pod Bucića Podi. Plan rada predviđa da izrađivač za sve dokumentacije obavi sve potrebne radove i poslove, kako bi se ispunili postavljeni ciljevi, te izradila projektna dokumentacija: idejni projekti za ishođenje posebnih uvjeta javnopravnih tijela i glavni projekti za ishođenje potvrda na glavne projekte i građevinske dozvole. Izvori financiranja ove stavke su prihodi od poreza. Navedeno se odnosi na građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja.

Redni broj	Naziv objekta ili uređaja	Procjena troškova građenja
Prostorno i urbanističko planiranje		
1.	Projektna dokumentacija	50.000,00 EUR
Ukupno:		50.000,00 EUR

8. RECIKLAŽNO DVORIŠTE

Pod navedenim se podrazumijeva izrada projektne dokumentacije u cilju ishođenja građevinske dozvole za Reciklažno dvorište koje bi se potom započelo sa gradnjom koja bi se završila kroz 2026. godinu. Reciklažno dvorište je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada. Površina za izgradnju reciklažnog dvorišta mora osigurati smještaj potrebne opreme za prikupljanje, razvrstavanje i privremeno skladištenje otpada. Projektna dokumentacija će sadržavati geotehnički elaborat, idejno rješenje, glavni projekt i troškovnik projektiranih radova. Izvori financiranja ove stavke su višak prihoda iz prethodne godine i sredstva Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost. Navedeno se odnosi na građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi izvan građevinskog područja.

Redni broj	Naziv objekta ili uređaja	Procjena troškova građenja
Reciklažno dvorište		
1.	Projektna dokumentacija	32.000,00 EUR
2.	Radovi	50.000,00 EUR
Ukupno:		82.000,00 EUR

9. GROBLJE TRIBANJ

Pod navedenim se podrazumijeva izrada projektne dokumentacije za uređenje groblja u Tribnju, pa potom u narednim godinama radovi. Izvor financiranja ove stavke su ostali prihodi od prodaje nefinancijske imovine. Navedeno je građevina komunalne infrastrukture koje će se graditi u uređenim dijelovima građevinskog područja.

Redni broj	Naziv objekta ili uređaja	Procjena troškova građenja
Izgradnja groblja		
1.	Projektna dokumentacija	20.000,00 EUR
Ukupno:		20.000,00 EUR

10. OBJEKTI JAVNE NAMJENE NA PODRUČJU OPĆINE STARIGRAD

Pod navedenim se podrazumijeva sređivanje objekata javne namjene prvenstveno se misli na dječja igrališta, te parkove. Izvori financiranja ove stavke su višak prihoda iz prethodne godine. Navedeno se odnosi na građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi u uređenim dijelovima građevinskog područja.

Redni broj	Naziv objekta ili uređaja	Procjena troškova građenja
Objekti javne namjene		
1.	Objekti javne namjene	70.000,00 EUR
Ukupno:		70.000,00 EUR

11. OTKUP ZEMLJIŠTA

Pod navedenim se podrazumijeva otkup zemljišta za potrebe budućih projekata Općine Starigrad. Izvori financiranja ove stavke su prihodi od poreza. Navedeno se odnosi na građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi u uređenim dijelovima građevinskog područja i građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, ovisno za koji projekt se vrši otkup zemljišta.

Redni broj	Naziv objekta ili uređaja	Procjena troškova građenja
Otkup zemljišta		
1.	Otkup zemljišta	20.000,00 EUR
Ukupno:		20.000,00 EUR

REKAPITULACIJA:

1. NOVO GROBLJE U STARIGRADU	100.000,00 EUR
2. GROBLJE SELINE	82.000,00 EUR
3. IZGRADNJA JAVNE RASVJETE	100.000,00 EUR
4. PLAŽA JAZ KULINA	23.600,00 EUR
5. SREDIŠNJI OBALNI POJAS	1.000.000,00 EUR
6. IZRADA PROJEKTNIH DOKUMENTACIJA ZA PRIJAVU PROJEKATA	15.000,00 EUR
7. UGOSITELJSKO TURISTIČKA ZONA POD BUCIĆA PODI	50.000,00 EUR
8. RECIKLAŽNO DVORIŠTE	82.000,00 EUR
9. GROBLJE TRIBANJ	20.000,00 EUR
10. OBJEKTI JAVNE NAMJENE NA PODRUČJU OPĆINE STARIGRAD	70.000,00 EUR
11. OTKUP ZEMLJIŠTA	20.000,00 EUR
UKUPNO:	1.562.600,00 EUR

Članak 4.

Ovaj Program objavit će se u „Službenom glasniku Općine Starigrad“, a stupa na snagu 01. siječnja 2025. godine.

PREDSJEDNIK
Marko Marasović, v. r.

REPUBLIKA HRVATSKA
ZADARSKA ŽUPANIJA
OPĆINA STARIGRAD

Općinsko vijeće

KLASA: 400-03/24-01/4
URBROJ: 2198-9-1-24-1

Starigrad Paklenica, 29. studenog 2024. godine

Na temelju članka 35. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“, broj: 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19 i 144/20), članka 5. Zakona o kulturnim vijećima i financiranju javnih potreba u kulturi ("Narodne novine" broj: 83/22), članka 20. Zakona o tehničkoj kulturi ("Narodne novine" , broj: 76/93, 11/94 i 38/09) i članka 30. Statuta Općine Starigrad („Službeni glasnik Zadarske županije“, broj: 3/18, 8/18, 3/20, 3/21 i 20/23) Općinsko vijeće Općine Starigrad na svojoj 23. sjednici održanoj dana 29. studenog 2024. godine, donijelo je

Program javnih potreba u kulturi u 2025. godini

Članak 1.

Programom javnih potreba u kulturi za Općinu Starigrad u 2025. godini utvrđuju se aktivnosti, poslovi i djelatnosti na području kulture.

Članak 2.

Sredstva za program javnih potreba u području kulture u Proračunu Općine Starigrad za 2025. godinu predviđena su u ukupnom iznosu od 43.500,00 EUR i to za:

Program 0100 Javne potrebe u kulturi	
Aktivnost A1000001 Tekuće donacije u kulturi	
Tekuće donacije udrugama/korisnicima	5.500,00 EUR
Muzeji i ustanove u kulturi	2.300,00 EUR
Turistička zajednica Općine Starigrad	35.000,00 EUR
Aktivnost A1000002 Sufinanciranje Bibliobusa	
Sufinanciranje Bibliobusa	700,00 EUR

Članak 3.

Raspodjela sredstava programa javnih potreba u kulturi koja će se dodijeliti korisnicima/udrugama u iznosu od 5.500,00 EUR provest će se temeljem javnog natječaja sukladno Pravilniku o financiranju javnih potreba Općine Starigrad.

Članak 4.

Ovaj Program stupa na snagu 01. siječnja 2025. godine, a objavit će se u "Službenom glasniku Općine Starigrad".

PREDSJEDNIK
Marko Marasović, v.r.

REPUBLIKA HRVATSKA
ZADARSKA ŽUPANIJA
OPĆINA STARIGRAD

Općinsko vijeće

KLASA: 400-03/24-01/05
URBROJ: 2198-9-1-24-1

Starigrad Paklenica, 29. studenog 2024. godine

Na temelju članka 35. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“, broj: 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19 i 144/20), članka 75. Zakona o sportu ("Narodne novine" broj: 141/22) i članka 30. Statuta Općine Starigrad („Službeni glasnik Zadarske županije“, broj: 3/18, 8/18, 3/20, 3/21 i 20/23) Općinsko vijeće Općine Starigrad na svojoj 23. sjednici održanoj dana 29. studenog 2024. godine, donijelo je

Program javnih potreba u sportu u 2025. godini

Članak 1.

Programom javnih potreba u sportu utvrđuju se aktivnosti, poslovi i djelatnosti od značaja za Općinu Starigrad, a u svezi sa:

- poticanjem razvoja i promocija sporta
- provođenjem sportskih aktivnosti
- djelovanjem sportskih udruga na području Općine Starigrad
- planiranjem, izgradnjom, održavanjem i korištenjem sportskih građevina značajnih za Općinu Starigrad
- sportsko rekreacijskom aktivnošću građana, kao i drugim sportskim aktivnostima koje su u funkciji unapređenja i čuvanja zdravlja i postizanja psihofizičke sposobnosti pučanstva

Članak 2.

Sredstva za program javnih potreba u području sporta u Proračunu Općine Starigrad za 2025. godinu predviđena su u ukupnom iznosu od 100.000,00 EUR i to za:

Program 0101 Javne potrebe u sportu	
Aktivnost A1000001 Tekuće donacije u sportu	
Sportska događanja	5.000,00 EUR
Sportske udruge	15.000,00 EUR
Memorijalni turnir D. T. Gavran	5.000,00 EUR
Kapitalni projekt K100002 Uređenje igrališta u Tribnju	
Uređenje igrališta	75.000,00 EUR

Članak 3.

Raspored sredstava programa javnih potreba u sportu koja će se dodijeliti korisnicima/udrugama u iznosu od 20.000,00 EUR provest će se temeljem javnog natječaja koji će biti raspisan tokom 2025. godine sukladno Pravilniku o financiranju javnih potreba Općine Starigrad.

Članak 4.

Ovaj Program stupa na snagu 01. siječnja 2025. godine, a objavit će se u "Službenom glasniku Općine Starigrad".

PREDSJEDNIK
Marko Marasović, v.r.

REPUBLIKA HRVATSKA
ZADARSKA ŽUPANIJA
OPĆINA STARIGRAD

Općinsko vijeće

KLASA: 400-03/24-01/06
URBROJ: 2198-9-1-24-1

Starigrad Paklenica, 29. studenog 2024. godine
Na temelju članka 35. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“, broj: 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19 i 144/20), članka 289. Zakona o socijalnoj skrbi („Narodne novine“ broj: 18/22, 46/22, 119/22, 71/23 i 156/23) i članka 30. Statuta Općine Starigrad („Službeni glasnik Zadarske županije“, broj: 3/18, 8/18, 3/20, 3/21 i 20/23) Općinsko vijeće Općine Starigrad na svojoj 23. sjednici održanoj dana 29. studenog 2024. godine, donijelo je

Program socijalne skrbi Općine Starigrad za 2025. godinu

Članak 1.

Ovim programom potreba socijalne skrbi za 2025. godinu raspoređuju se sredstva za ostvarivanje prava iz socijalne skrbi na području Općine Starigrad.

Članak 2.

Sredstva za program socijalne skrbi u Proračunu Općine Starigrad za 2025. godinu predviđena su u ukupnom iznosu od 142.500,00 EUR, a planira se ostvarenje sljedećih oblika socijalne skrbi:

Program 0100 Socijalna zaštita	
Aktivnost A100001 Naknade građanima i kućanstvima	
Ostale naknade i pomoći stanovništvu	4.000,00 EUR
Komunalno opremanje – Zakon o hrvatskim braniteljima	2.000,00 EUR
Aktivnost A100002 Naknade za novorođenu djecu	
Naknade roditeljima novorođene djece	9.000,00 EUR
Aktivnost A100003 Sufinanciranje prijevoza vode	
Sufinanciranje prijevoza vode	50.000,00 EUR
Aktivnost A100004 Sufinanciranje troška dječjeg vrtića za djecu s posebnim potrebama	
Sufinanciranje troška dječjeg vrtića za djecu s posebnim potrebama	2.000,00 EUR
Aktivnost A100006 Božićnice za umirovljenike	
Božićnice umirovljenicima	25.500,00 EUR
Aktivnost A100007 Sufinanciranje pražnjenja septičkih jama	
Sufinanciranje pražnjenja septičkih jama	50.000,00 EUR

Članak 3.

Ovaj Program objavit će se u „Službenom glasniku Općine Starigrad“, a stupa na snagu 01. siječnja 2025. godine.

PREDSJEDNIK
Marko Marasović, v.r.

REPUBLIKA HRVATSKA
ZADARSKA ŽUPANIJA
OPĆINA STARIGRAD

Općinsko vijeće

KLASA: 400-03/24-01/07
URBROJ: 2198-9-1-24-1

Starigrad Paklenica, 29. studenog 2024. godine

Na temelju članka 35. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“, broj: 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19 i 144/20), članka 49. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju („Narodne novine“ broj: 10/97, 107/07, 94/13, 98/19, 57/22 i 101/23), članka 141. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi („Narodne novine“ broj: 87/08 do 156/23) i članka 30. Statuta Općine Starigrad („Službeni glasnik Zadarske županije“, broj: 3/18, 8/18, 3/20, 3/21 i 20/23) Općinsko vijeće Općine Starigrad na svojoj 23. sjednici održanoj dana 29. studenog 2024. godine, donijelo je

Program javnih potreba u školstvu, predškolskom odgoju i naobrazbi Općine Starigrad u 2025. godini

Članak 1.

Programom javnih potreba u školstvu, predškolskom odgoju i naobrazbi Općine Starigrad za 2025. godinu osigurava se:

- ostvarivanje redovnih programa odgoja i naobrazbe djece predškolske dobi,
- ostvarivanje posebnih programa osnovne škole, u cilju davanja doprinosa što kvalitetnijem osnovnoškolskom obrazovanju
- sufinanciranje troškova prijevoza
- sufinanciranje radnih materijala za učenike osnovne škole
- stipendije i školarine

Članak 2.

Program javnih potreba u školstvu, predškolskom odgoju i naobrazbi provodi se za slijedeće programe za koje je u Proračunu Općine Starigrad u 2025. godini predviđeno 422.500,00 EUR:

Program 0100 Javne potrebe u školstvu	
Aktivnost A100001 Sufinanciranje potreba u osnovnom školstvu	
Sufinanciranje projekata O.Š. Starigrad	2.000,00 EUR
Tekuće donacije O.Š. Starigrad	8.900,00 EUR
Sufinanciranje projekta rano učenje njemačkog	7.600,00 EUR
Aktivnost A100002 Stipendije i školarine	
Stipendije studentima	15.000,00 EUR
Aktivnost A100003 Sufinanciranje prijevoza učenika	
Sufinanciranje troškova prijevoza učenika srednjih škola	6.000,00 EUR
Aktivnost A100004 Sufinanciranje radnih materijala učenicima osnovne škole	
Sufinanciranje radnih materijala učenicima osnovne škole	8.000,00 EUR
Kapitalni projekt K100001 Nova zgrada osnovne škole	
Sufinanciranje izgradnje nove zgrade osnovne škole	50.000,00 EUR
Program 0101 Predškolski odgoj	
Aktivnost 100001 Dječji vrtić Osmjeh	
1. Dječji vrtić „Osmjeh“	325.000,00 EUR
1.1. Sredstva iz općinskog proračuna	278.500,00 EUR
1.2. Vlastita sredstva DV „Osmjeh“	46.500,00 EUR

Članak 3.

Raspored sredstava iz članak 2. ovog Programa vršit će se temeljem ugovora i odluka općinskog načelnika.

Članak 4.

Ovaj Program objavit će se u „Službenom glasniku Općine Starigrad“, a stupa na snagu 01. siječnja 2025. godine.

PREDSJEDNIK
Marko Marasović, v.r.

REPUBLIKA HRVATSKA
ZADARSKA ŽUPANIJA
OPĆINA STARIGRAD

Općinsko vijeće

KLASA: 400-03/24-01/08
URBROJ: 2198-9-1-24-1

Starigrad Paklenica, 29. studenog 2024. godine
Na temelju članka 31. stavka 3. Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama („Narodne novine“ broj 86/12, 143/13, 65/17 i 14/19) i članka 30. Statuta Općine Starigrad („Službeni glasnik Zadarske županije“ broj 3/18, 8/18, 3/20, 3/21 i 20/23), Općinsko vijeće Općine Starigrad na svojoj 23. sjednici održanoj 29. studenog 2024. godine donijelo je

**Program korištenja naknade za zadržavanje nezakonito
izgrađenih zgrada u prostoru za 2025. godinu**

Članak 1.

Ovim programom utvrđuje se namjensko korištenje sredstava naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru na području Općine Starigrad.

Članak 2.

Prihod proračuna Općine Starigrad za 2025. godinu od naknada za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru, a kao 30% ukupnog iznosa naknade, planiran je u iznosu 5.000,00 EUR.

Članak 3.

Ostvareni prihodi od naknada za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru utrošiti će se za dio troškova financiranja poboljšanja infrastrukturno nedovoljno opremljenih naselja, odnosno za sanaciju i asfaltiranje nerazvrstanih cesta na području Općine Starigrad u naseljima Starigrad Paklenica, Seline i Tribanj koje je planirano u posebnom dijelu proračuna Program 0100 Održavanje komunalne infrastrukture, Aktivnost A1000011 Sanacija i asfaltiranje nerazvrstanih cesta.

Članak 4.

Ovaj Program stupa na snagu 01. siječnja 2025. godine, a objavit će se u "Službenom glasniku Općine Starigrad".

PREDSJEDNIK
Marko Marasović, v.r.

REPUBLIKA HRVATSKA
ZADARSKA ŽUPANIJA
OPĆINA STARIGRAD

Općinsko vijeće

KLASA: 120-01/24-01/05
URBROJ: 2198-9-1-24-1

Starigrad Paklenica, 29. studenog 2024. godine
Na temelju članka 30. Statuta Općine Starigrad («Službeni glasnik Zadarske županije», br. 3/18, 8/18, 3/20, 3/21 i 20/23), Općinsko vijeće Općine Starigrad, na svojoj 23. sjednici održanoj dana 29. studenog 2024. godine, donosi

ODLUKU
o visini osnovice za obračun plaća u Dječjem vrtiću „Osmjeh“

Članak 1.

Osnovica za obračun plaća u Dječjem vrtiću „Osmjeh“ utvrđuje se u visini od 990,00 EUR bruto i primjenjuje se od 01. prosinca 2024. godine, počevši s plaćom za mjesec studeni 2024. godine, a koja će biti isplaćena u mjesecu prosincu 2024. godine.

Članak 2.

Stupanjem na snagu ove Odluke prestaje važiti Odluka o visini osnovice za obračun plaća u Dječjem vrtiću „Osmjeh“ („Službeni glasnik Zadarske županije“ br. 25/22).

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu prvi dan nakon objave u „Službenom glasniku Općine Starigrad“.

PREDSJEDNIK
Marko Marasović, v.r.

REPUBLIKA HRVATSKA
ZADARSKA ŽUPANIJA
OPĆINA STARIGRAD

Općinsko vijeće

KLASA: 120-01/24-01/06
URBROJ: 2198-9-1-24-1

Starigrad Paklenica, 29. studenog 2024. godine
Na temelju članka 30. Statuta Općine Starigrad («Službeni glasnik Zadarske županije», br. 3/18, 8/18, 3/20, 3/21 i 20/23), Općinsko vijeće Općine Starigrad, na svojoj 23. sjednici održanoj dana 29. studenog 2024. godine, donosi

ODLUKU
o visini plaće direktora društva Argyruntum d.o.o.

Članak 1.

Utvrđuje se bruto plaća direktora društva Argyruntum d.o.o. u visini 2.250,00 EUR, uvećana za 0,5% za svaku navršenu godinu radnog staža i primjenjuje se od 01. prosinca 2024. godine, počevši s plaćom za mjesec studeni 2024. godine, a koja će biti isplaćena u mjesecu prosincu 2024. godine.

Članak 2.

Stupanjem na snagu ove Odluke, prestaje s važenjem Odluka o visini plaće direktora društva Argyruntum d.o.o. („Službeni glasnik Zadarske županije“ br. 8/24).

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu prvi dan nakon objave u „Službenom glasniku Općine Starigrad“.

PREDSJEDNIK
Marko Marasović, v.r.

REPUBLIKA HRVATSKA
ZADARSKA ŽUPANIJA
OPĆINA STARIGRAD

Općinsko vijeće

KLASA: 402-01/24-01/1
URBROJ: 2198-9-1-24-1

Starigrad Paklenica, 29. studenog 2024. godine
Na temelju članka 10. stavka 3. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma („Narodne novine“ broj 29/19 i 98/19) i članka 30. Statuta Općine Starigrad (“Službeni glasnik Zadarske županije br. 3/18, 8/18, 3/20, 3/21 i 20/23) Općinsko vijeće Općine Starigrad na svojoj 23. sjednici održanoj 29. studenog 2024. godine donijelo je

ODLUKU
o raspoređivanju sredstava za redovito godišnje financiranje političkih aktivnosti u 2025. godini

Članak 1.

Ovom Odlukom o raspoređivanju sredstava za redovito financiranje političkih aktivnosti u 2025. godini, raspoređuju se sredstva za redovito financiranje političkih stranaka i vijećnika izabranih s liste grupe birača (nezavisni vijećnici) za 2025. godinu, koja su osigurana u Proračunu Općine Starigrad za 2025. godinu.

Članak 2.

U Proračunu Općine Starigrad za 2025. godinu osigurana su sredstva za redovito godišnje financiranje političkih aktivnosti u iznosu od 7.300,00 EUR.

Članak 3.

Za svakog člana Općinskog vijeća utvrđuje se jednaki iznos sredstava tako da pojedinoj političkoj stranci i vijećniku izabranom s liste grupe birača pripadaju sredstva razmjerno broju njihovih članova Općinskog vijeća u trenutku konstituiranja Općinskog vijeća. Za svakog izabranog člana Općinskog vijeća podzastupljenog spola, pojedinoj političkoj stranci i vijećniku izabranom s liste grupe birača pripada i pravo na dodatnu naknadu u visini od 10 % iznosa utvrđenog za svakog člana Općinskog vijeća. Podzastupljenost spola postoji ako je zastupljenost jednog spola u Općinskom vijeću niža od 40%.

Članak 4.

Za svakog člana Općinskog vijeća utvrđuje se iznos sredstava od 811,11 EUR.

Članak 5.

Političkim strankama i vijećnicima izabranim s liste grupe birača zastupljenim u Općinskom vijeću raspoređuju se sredstva osigurana u Proračunu Općine Starigrad za 2025. godinu prema članku 3. i 4. ove Odluke u iznosima kako slijedi:

1. Hrvatska demokratska zajednica (HDZ) - 4.866,66 EUR
2. Socijaldemokratska partija Hrvatske (SDP) - 811,11 EUR
3. Hrvatska seljačka stranka (HSS) - 811,11 EUR
4. Vijećnik s liste grupe birača (Višeslav Dokoza) - 811,11 EUR

Članak 6.

Sredstva iz članka 5. ove Odluke doznačuju se na žiro račun političke stranke odnosno na poseban račun vijećnika izabranog s liste grupe birača, tromjesečno u jednakim iznosima.

Članak 7.

U pogledu korištenja sredstava, podnošenja financijskih izvještaja i drugih prava i obveza u vezi provedbe ove Odluke političke stranke i članovi izabrani s liste grupe birača dužni su postupati sukladno odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma.

Članak 8.

Ova Odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u “Službenim glasniku Općine Starigrad”.

PREDSJEDNIK
Marko Marasović, v.r.

REPUBLIKA HRVATSKA
ZADARSKA ŽUPANIJA
OPĆINA STARIGRAD

Općinsko vijeće

KLASA: 990-02/24-01/01
URBROJ: 2198-9-1-24-2

Starigrad Paklenica, 29. studenog 2024. godine
Na temelju članka 17. stavka 1. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda („Narodne novine“ broj 16/19) i članka 30. Statuta Općine Starigrad („Službeni glasnik Zadarske županije“ broj 3/18, 8/18, 3/20, 3/21 i 20/23), Općinsko vijeće Općine Starigrad na 23. sjednici održanoj 29. studenog 2024. godine, donijelo je

ODLUKU
o donošenju Plana djelovanja u području prirodnih nepogoda
Općine Starigrad za 2025. godinu

Članak 1.

Ovom Odlukom donosi se Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda Općine Starigrad za 2025. godinu.

Članak 2.

Sastavni dio ove Odluke je Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda Općine Starigrad za 2025. godinu.

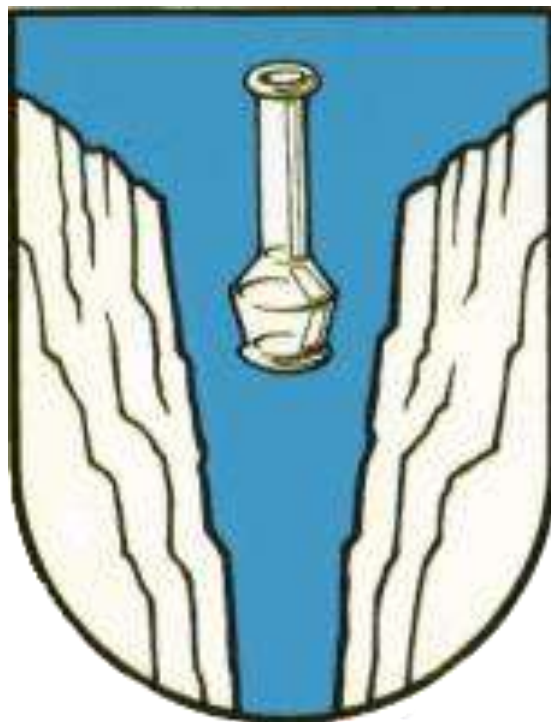
Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u “Službenom glasniku Općine Starigrad”.

PREDSJEDNIK
Marko Marasović, v.r.

**PLAN DJELOVANJA U PODRUČJU
PRIRODNIH NEPOGODA
ZA 2025. GODINU**

OPĆINA STARIGRAD

Listopad, 2024. godine

SADRŽAJ

UVOD	6
1. MOGUĆE UGROZE NA PODRUČJU OPĆINE STARIGRAD	7
1.1. UGROZE DEFINIRANE ZAKONOM	7
1.2. MOGUĆE UGROZE NA PODRUČJU OPĆINE STARIGRAD	8
2. PROGLAŠENJE PRIRODNE NEPOGODE, PROCJENA ŠTETE I POSTUPANJE NADLEŽNIH TIJELA	10
2.1. PROGLAŠENJE PRIRODNE NEPOGODE	10
2.2. REGISTAR ŠTETA, PRVA PROCJENA ŠTETE TE SADRŽAJ PRIJAVE PRVE PROCJENE ŠTETE	10
2.3. KONAČNA PROCJENA ŠTETE	14
2.4. ŽURNA POMOĆ TE IZVORI SREDSTAVA POMOĆI ZA UBLAŽAVANJE I DJELOMIČNO UKLANJANJE POSLJEDICA PRIRODNIH NEPOGODA	15
2.5. OPĆINSKO I STRUČNO POVJERENSTVO	17
3. UTJECAJ KLIMATSKIH PROMJENA NA PRIRODNE NEPOGODE	18
4. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE	23
5. PROCJENE OSIGURANJA OPREME I DRUGIH SREDSTAVA ZA ZAŠTITU I SPRJEČAVANJE STRADANJA IMOVINE, GOSPODARSKIH FUNKCIJA I STRADANJA STANOVNIŠTVA	29
6. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU S NADLEŽNIM TIJELIMA IZ ZAKONA I/ILI DRUGIH TIJELA, ZNANSTVENIH USTANOVA I STRUČNJAKA ZA PODRUČJE PRIRODNIH NEPOGODA	31
6.1. AGROTEHNIČKE MJERE	31
7. PRIRODNE NEPOGODE	34
7.1. POTRES	38
7.1.1. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU POTRESA	39
7.1.2. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU U SLUČAJU POTRESA S NADLEŽNIM TIJELIMA I RAZNIM INSTITUCIJAMA	44
7.2. SUŠA	46
7.2.1. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU SUŠE	48
7.2.2. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU U SLUČAJU SUŠE S NADLEŽNIM TIJELIMA I RAZNIM INSTITUCIJAMA	51
7.3. EKSTREMNE TEMPERATURE – TOPLINSKI VAL	53
7.3.1. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU TOPLINSKOG VALA	56
7.3.2. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU U SLUČAJU TOPLINSKOG VALA S NADLEŽNIM TIJELIMA I RAZNIM INSTITUCIJAMA	59
7.4. OLUJNO I ORKANSKO NEVRIJEME	60
7.4.1. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU OLUJNOG I ORKANSKOG NEVREMENA	64
7.4.2. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU U SLUČAJU OLUJNOG I ORKANSKOG NEVREMENA S NADLEŽNIM TIJELIMA I RAZNIM INSTITUCIJAMA	69
7.5. SNIJEG I LED	70
7.5.1. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU SNIJEGA I LEDA	72
7.5.2. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU U SLUČAJU SNIJEGA I LEDA S NADLEŽNIM TIJELIMA I RAZNIM INSTITUCIJAMA	77
7.6. TUČA	78
7.6.1. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU TUČE	80
7.6.2. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU U SLUČAJU TUČE S NADLEŽNIM TIJELIMA I RAZNIM INSTITUCIJAMA	85
7.7. POŽAR OTVORENOG TIPA	86
7.7.1. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU POŽARA OTVORENOG TIPA	89
7.7.2. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU U SLUČAJU POŽARA OTVORENOG TIPA S NADLEŽNIM TIJELIMA I RAZNIM INSTITUCIJAMA	94
7.8. POPLAVA	96
7.8.1. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU POPLAVE	99
7.8.2. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU U SLUČAJU POPLAVE S NADLEŽNIM TIJELIMA I RAZNIM INSTITUCIJAMA	105
7.9. MRAZ	106
7.9.1. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU MRAZA	108
7.9.2. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU U SLUČAJU MRAZA S NADLEŽNIM TIJELIMA I RAZNIM INSTITUCIJAMA	113
8. TROŠKOVI ANGAŽIRANIH PRAVNIH OSOBA I REDOVNIH SLUŽBI	115

9. ZAKLJUČAK	116
10. ZAVRŠNE ODREDBE	116
11. PRILOZI	117

TIM ZA IZRADU PLANA:

NARUČITELJ:	OPĆINA STARIGRAD, Trg Tome Marasovića 1, 23244 Starigrad
IZVRŠITELJ:	ALFA ATEST d.o.o., Poljička cesta 32, 21000 Split
PROJEKT:	PLAN DJELOVANJA U PODRUČJU PRIRODNIH NEPOGODA OPĆINE STARIGRAD ZA 2025. GODINU
IZRADILI:	Anđela Dželalija, dipl. ing.biol. i eko.mora (voditelj) <i>A. Dželalija</i>
	Marko Kadić, struč. spec.ing.sec. (član) <i>M. Kadić</i>
	Mirjana Adlašić, mag.ing.geoing. (član) <i>Mirjana Adlašić</i>
	Antonija Mijić, mag.chem (član) <i>AM</i>
DATUM ZAVRŠETKA IZRADE:	Listopad, 2024. godine

MP

Odgovorna osoba:

Ivana Pehar, bacc. oecc.

POJMOVI - pojašnjenja

- **Gradjevina** je sklop definiran propisom kojim se uređuje gradnja.
- **Imovina** obuhvaća građevine, infrastrukturu, opremu, zemljišta, višegodišnje nasade, šume, stoku, obrtna sredstva u poljoprivredi te ostala sredstva i dobra (Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda, NN 16/19).
- **Jedinstvene cijene** su cijene koje donosi, objavljuje i unosi u Registar šteta Državno povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih nepogoda na prijedlog nadležnih ministarstva (Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda, NN 16/19).
- **Katastrofa** je stanje izazvano prirodnim i/ili tehničko-tehnološkim događajem koji opsegom, intenzitetom i neočekivanošću ugrožava zdravlje i živote većeg broja ljudi, imovinu veće vrijednosti i okoliš, a čiji nastanak nije moguće spriječiti ili posljedice otkloniti djelovanjem svih operativnih snaga sustava civilne zaštite područne (regionalne) samouprave na čijem je području događaj nastao te posljedice nastale terorizmom i ratnim djelovanjem (Zakon o sustavu civilne zaštite, NN 82/15, 118/18, 31/20, 20/21, 114/22).
- **Oštećenik** je fizička ili pravna osoba na čijoj je imovini utvrđena šteta od prirodnih nepogoda sukladno kriterijima iz Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (NN 16/19).
- **Prirodnom nepogodom** smatraju se iznenadne okolnosti uzrokovane nepovoljnim vremenskim prilikama, seizmičkim uzrocima i drugim prirodnim uzrocima koje prekidaju normalno odvijanje života, uzrokuju žrtve, štetu na imovini i/ili njezin gubitak te štetu na javnoj infrastrukturi i/ili u okolišu (Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda, NN 16/19).
- **Registar šteta** je digitalna baza podataka svih šteta nastalih zbog prirodnih nepogoda na području Republike Hrvatske (Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda, NN 16/19).
- **Pravilnik o registru šteta od prirodnih nepogoda** (NN 65/19) je dokument kojim se propisuje sadržaj, oblik i način dostave podataka o nastalim štetama od prirodnih nepogoda iz članaka 12., 13., 14., 25., 28., 39. i 41. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (NN 16/19).
- **Velika nesreća** je događaj koji je prouzročen iznenadnim djelovanjem prirodnih sila, tehničko-tehnoloških ili drugih čimbenika s posljedicom ugrožavanja zdravlja i života građana, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša na mjestu nastanka događaja ili širem području, čije se posljedice ne mogu sanirati samo djelovanjem žurnih službi na području njezina nastanka (Zakon o sustavu civilne zaštite, NN 82/15, 118/18, 31/20, 20/21, 114/22).
- **Žurna pomoć** je pomoć koja se dodjeljuje u slučajevima u kojima su posljedice na imovini stanovništva, pravnih osoba i javnoj infrastrukturi uzrokovane prirodnom nepogodom i/ili katastrofom takve da prijete ugrozom zdravlja i života stanovništva na područjima zahvaćenim prirodnom nepogodom (Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda, NN 16/19).

Popis kratica

Kratica	Značenje
CZ	Civilna zaštita
DDD	Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija
DHMZ	Državni hidrometeorološki zavod
Stožer CZ	Stožer civilne zaštite
HGSS	Hrvatska gorska služba spašavanja
GDCK	Gradsko društvo Crvenog križa
DVD	Dobrovoljno vatrogasno društvo
DZ	Dom zdravlja
Povjerenici CZ	Povjerenici civilne zaštite i zamjenici
MO	Mjesni odbor
MUP	Ministarstvo unutarnjih poslova
PP	Policajska postaja
PU	Policajska uprava
MO	Mjesni odbor
PON CZ	Postrojba opće namjene civilne zaštite
ŽC 112	Županijski centar 112
KI	Kritična infrastruktura

UVOD

Temeljem članka 17. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (NN 16/19), u daljnjem tekstu: Zakon, Općinsko vijeće Općine Starigrad do 30. studenog tekuće godine, donosi Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda (u daljnjem tekstu: Plan) za sljedeću kalendarsku godinu radi određenja mjera i postupanja te načina djelomične sanacije šteta od prirodnih nepogoda. Osnovni cilj *Zakona* temeljem kojeg se donosi ovaj Plan, jest prikaz važnosti poljoprivrednih dobara te nužnosti uspostave Registra šteta.

Temeljem članka 17. stavka 2. Zakona, Plan djelovanja treba sadržavati sljedeće:

- 1) popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode,
- 2) procjene osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprječavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva,
- 3) sve druge mjere koje uključuju suradnju s nadležnim tijelima iz Zakona i/ili drugih tijela, znanstvenih ustanova i stručnjaka za područje prirodnih nepogoda.

Člankom 17. stavkom 3. Zakona načelnik Općine Starigrad podnosi Općinskom vijeću Općine Starigrad do 31. ožujka tekuće godine, izvješće o izvršenju plana djelovanja za proteklu kalendarsku godinu.

Državna tvrtka APIS IT u suradnji sa Državnim povjerenstvom za procjenu šteta od elementarnih nepogoda izradila je aplikaciju za prijavu šteta „*Registar šteta*“, koja je za JLS-e u uporabi od 2014. godine. Korištenje aplikacije je besplatno, pri čemu se cijeli proces prijava šteta znatno ubrzava.

Registar šteta sadrži podatke koji se odnose na vrstu šteta, vrijeme nastanka prirodne nepogode, vrste korisnika (fizičke i pravne osobe) te na područje koje je zahvaćeno prirodnom nepogodom¹. Također, sadrži evidenciju svih prijavljenih šteta na području proglašenja prirodne nepogode na jednom mjestu – omogućuje veću preciznost pri unosu podataka te smanjuje mogućnost pogrešnog zbrajanja više vrsta unesenih šteta.

Pravilnikom o registru šteta od prirodnih nepogoda (NN 65/19) propisan je sadržaj, oblik i način dostave podataka o nastalim štetama od prirodnih nepogoda. Obzirom na postupanje i obaveze Županijskog povjerenstva za procjenu šteta, a koje se odnose i na Općinu Starigrad u ovom Planu su navedene i obaveze Županijskog povjerenstva.

---

¹ Terminološki gledano elementarne nepogode su jednake prirodnim nepogodama te zbog perioda prilagodbe ponegdje će se još koristiti naziv elementarne nepogode

1. MOGUĆE UGROZE NA PODRUČJU OPĆINE STARIGRAD

1.1. Ugroze definirane Zakonom

Sukladno članku 3. Zakona prirodnom nepogodom smatraju se iznenadne okolnosti uzrokovane nepovoljnim vremenskim prilikama, seizmičkim uzrocima i drugim prirodnim uzrocima koje prekidaju normalno odvijanje života, uzrokuju žrtve, štetu na imovini ili njezin gubitak te štetu na javnoj infrastrukturi ili u okolišu.

Kako se prirodne nepogode uglavnom javljaju iznenada i ne nastaju uvijek štete istih razmjera, u ovom dijelu moguće je provesti:

- a) **preventivne mjere** radi umanjenja posljedica prirodne nepogode koje obuhvaćaju: saniranje postojećih klizišta, uređivanje kanala i propusta uz prometnice, uređivanje korita potoka, rječica i rijeka, uređenje retencija, izgradnju barijera za sprječavanje odnošenja zemlje izvan poljoprivrednih površina, rušenje starih i trulih stabala, postavljanje zaštitnih mreža protiv tuče i sl.
- b) **mjere za ublažavanje i otklanjanje** izravnih posljedica prirodne nepogode podrazumijevaju procjenu šteta i posljedica; sanaciju nastalih oštećenja i šteta. Sanacija obuhvaća aktivnosti kojima se otklanjaju posljedice prirodne nepogode – pružanje prve pomoći unesrećenima, ukoliko ih je bilo, čišćenje stambenih, gospodarskih i drugih objekata od nanosa mulja, šljunka, drveća i slično, odstranjivanje odronjene zemlje, mulja i šljunka s cesta i lokalnih putova, te sve ostale radnje kojima se smanjuju nastala oštećenja.

Štetama od prirodnih nepogoda ne smatraju se one štete koje su namjerno izazvane na vlastitoj imovini te štete koje su nastale zbog nemara i/ili zbog nepoduzimanja propisanih mjera zaštite. Kao šteta od prirodne nepogode, za koju se može dati pomoć smatra se direktna odnosno izravna šteta.

Prirodnom nepogodom sukladno Zakonu smatraju se:

1. potres,
2. olujni i orkanski vjetar,
3. požar,
4. poplava,
5. suša,
6. tuča, kiša koja se smrzava u dodiru s podlogom,
7. mraz,
8. izvanredno velika visina snijega,
9. snježni nanos i lavina,
10. nagomilavanje leda na vodotocima,
11. klizanje, tečenje, odronjavanje i prevrtanje zemljišta,
12. druge pojave takva opsega koje, ovisno o mjesnim prilikama, uzrokuju bitne poremećaje u životu ljudi na određenom području.

Zakonom su određene skupine dobara za koje se utvrđuje šteta:

- građevine,
- oprema,
- zemljište,
- šume,
- poljoprivreda,
- biljna proizvodnja,
- višegodišnji nasadi,
- obrtna sredstva u poljoprivredi,
- stočarstvo,
- ribarstvo i akvakultura,
- divljač.

1.2. Moguće ugroze na području Općine Starigrad

Uzimajući u obzir popis prirodnih nepogoda definiranih u Zakonu te prirodne nepogode obrađene u Procjeni rizika od velikih nesreća za Općinu Starigrad, izrađene u siječnju 2022. godine, za područje Općine obrađivat će se mjere i postupci u slučaju pojave sljedećih prirodnih nepogoda:

1. potres*,
2. požar otvorenog tipa*,
3. poplava (uspor)*,
4. ekstremne temperature (toplinski val)*,
5. suša*,
6. olujno i orkansko nevrijeme*,
7. snijeg i led*,
8. tuča*,
9. mraz*.

*Napomena: Navedeni rizici detaljnije su opisani u Procjeni rizika od velikih nesreća za Općinu Starigrad, iz 2022. godine

Popis prirodnih nepogoda Općine Starigrad (**Tablica 5.**) sadrži prirodne prijetnje čija je pojava evidentirana i vjerojatna na području Općine Starigrad, prirodne prijetnje koje su svojom pojavom nanijele značajne štete na građevinskoj i kritičnoj infrastrukturi, štete na pokretnoj i nepokretnoj imovini, poljoprivrednim površinama te su direktno činile prijetnju životu i zdravlju ljudi kao i prirodne prijetnje koje bi svojom pojavom prouzročile katastrofalne posljedice na području Općine Starigrad.

U sljedećoj tablici prikazan je popis prirodnih nepogoda u posljednjih 10 godina na području Općine Starigrad.

Tablica 1. Popis prirodnih nepogoda u posljednjih 10 godina na području Općine Starigrad

Prirodne nepogode		Uništene kulture/građevine	Štete uslijed prirodnih nepogoda
Godina	Uzrok		
2017.	poplava	građevine i oprema	602.225.73 eura

Izvor: Općina Starigrad, izrađivač Plana

2. PROGLAŠENJE PRIRODNE NEPOGODE, PROCJENA ŠTETE I POSTUPANJE NADLEŽNIH TIJELA

Pitanje dodjele pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda u RH pravno je uređeno Zakonom o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (NN 16/19), Zakonom o sustavu civilne zaštite (NN 82/15, 118/18, 31/20, 20/21, 114/22) te Pravilnikom o registru šteta od prirodnih nepogoda (NN 65/19).

Važećim *Zakonom* regulira se planiranje sustava reagiranja u izvanrednim događajima uzrokovanim prirodnim nepogodama na regionalnoj i lokalnoj razini. Uz utvrđivanje načina pravovremenog poduzimanja preventivnih mjera, poseban se naglasak pritom usmjerava na ublažavanje i uklanjanje posljedica prirodne nepogode.

Nadležna tijela za provedbu *Zakona* navedena u članku 5. su: Vlada Republike Hrvatske, povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda, nadležna ministarstva te jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

2.1. Proglašenje prirodne nepogode

Odluku o proglašenju prirodne nepogode za Općinu Starigrad donosi župan Zadarske županije na prijedlog općinskog načelnika, u slučaju ispunjenja uvjeta za proglašenje prirodne nepogode, sukladno članku 3., stavka 4. Zakona, dok ispunjenje uvjeta utvrđuje povjerenstvo Općine Starigrad. Naime, Odluka se donosi u slučaju da je vrijednost ukupne izravne štete najmanje 20% vrijednosti izvornih prihoda Općine za prethodnu godinu ili ako je prirod (rod) umanjen najmanje 30% prethodnog trogodišnjeg prosjeka na području Općine ili ako je nepogoda umanjila vrijednost imovine na području Općine Starigrad najmanje 30%.

Imovina sukladno čl. 2. *Zakona* obuhvaća građevine, infrastrukturu, opremu, zemljišta, višegodišnje nasade, šume, stoku, obrtna sredstva u poljoprivredi te ostala sredstva i dobra. Realna procjena vrijednosti imovine je procjena od strane nadležnih ministarstava.

Ispunjenje ovih uvjeta utvrđuje povjerenstvo Općine Starigrad.

2.2. Registar šteta, prva procjena štete te sadržaj prijave prve procjene štete

Svrha procjene šteta jest utvrđivanje vrste i veličine šteta na sredstvima i drugim dobrima, po vremenu i uzrocima nastanka te po vlasnicima i korisnicima dobara, kao i stradanja i gubici stanovništva. Kao šteta od prirodne nepogode, za koju se može dati pomoć, smatra se izravna (direktna) šteta.

Šteta se izražava u novčanoj vrijednosti koja je potrebna da se oštećena ili uništena imovina dovede u stanje prije nastanka štete, odnosno u vrijednosti potrebnoj da se ta dobra nabave u količini i kakvoći koju su imala neposredno prije nepogode. Od 01. siječnja 2023. godine službeni novac u RH je euro. Tečaj konverzije kune u euro iznosi 7,53450 kn, odnosno jednak

je onom tečaju utvrđenom prilikom ulaska RH u Europski tečajni mehanizam (ERM II) u srpnju 2020. godine.

Šteta se procjenjuje na području na kojem se dogodila prirodna nepogoda. Šteta se utvrđuje za sljedeće skupine dobara (**Prilog 2.**):

- a) građevine,
- b) opremu,
- c) zemljišta,
- d) višegodišnje nasade,
- e) šume,
- f) stoku,
- g) obrtna sredstva,
- h) ostala dobra.

Šteta se procjenjuje na području na kojem se dogodila prirodna nepogoda. U vrijednost štete ubrajaju se i troškovi koji su vezani za prirodnu nepogodu, tj. oni kojih ne bi bilo da nije nastupila opasnost od prirodne nepogode ili sama nepogoda (npr. troškovi sprječavanja opasnosti, rada povjerenstva, raznih naknada i dr.). Najmanja jedinica procjene štete za fizičke osobe je domaćinstvo, a za pravne osobe šteta cjelovite pravne osobe.

Troškovi obuhvaćaju sve izdatke za privremene mjere obrane, za spašavanje i zbrinjavanje stanovništva, životinja i drugih dobara za trajanja ili neposredno nakon nastanka prirodne nepogode ili drugog uzroka koji je izazvao neposrednu (direktnu) štetu.

Nakon proglašenja prirodne nepogode, u cilju dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda, nadležna tijela iz članka 5. Zakona provode sljedeće radnje:

1. prijavu prve procjene štete u Registar šteta,
2. prijavu konačne procjene štete u Registar šteta,
3. potvrdu konačne procjene štete u Registar šteta.

Registar šteta je jedinstvena digitalna baza podataka o svim štetama nastalim zbog prirodnih nepogoda na području Republike Hrvatske. Sukladno članku 41. Zakona, obveznik unosa podataka u Registar šteta na razini Općine Starigrad je općinsko povjerenstvo. Općinsko povjerenstvo u Registar šteta unosi prijave prvih procjena šteta i prijave konačnih procjena šteta, jedinstvene cijene te izvješća o utrošku dodijeljenih sredstava pomoći u skladu s obrascima i elektroničkim sučeljem. Podaci iz Registra šteta koriste se kao osnova za određivanje sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta nastalih zbog prirodnih nepogoda te za izradu izvješća o radu Državnog povjerenstva.

Sukladno članku 25. Zakona, oštećenik nakon nastanka prirodne nepogode prijavljuje štetu na imovini općinskom povjerenstvu u pisanom obliku, na propisanom obrascu (**Prilog 2.**), najkasnije u roku od 8 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode.

Procjena štete na građevinama

Prema članku 6. Pravilnika o registru šteta od prirodnih nepogoda (NN 65/19), šteta od prirodne nepogode na građevini procjenjuje se u kunama² po formuli:

$$\check{S} = C \cdot A \cdot P \cdot E$$

gdje je:

- *C* - važeća tržišna cijena (samo troškovi građenja) nove građevine po jedinici mjere (m^3 , m^2 , m^1)
- *A* - veličina građevine izražena u m^3 , m^2 ili m^1
- *P* - oštećenje građevine kao cjeline koje se izražava brojevima od 0,0 do 1,0 u koracima po 0,10. Za potpuno uništenu građevinu oštećenje je $P = 1,00$.
- *E* - koeficijent istrošenosti građevine (**Prilog 3.**)

Veličina građevine (*A*) određuje se za jedinicu mjere koja je primjerena utvrđenoj cijeni, npr. za neto površinu, za dužni metar, za kubni metar i sl. Kod stambenih i poslovnih zgrada izračunava se bruto površina, kako bi se dobila neto površina koja je rezultat umnoška bruto površine s koeficijentom *K* (**Prilog 4.**). Oštećenje »P« utvrđuje općinsko povjerenstvo pregledom oštećene građevine. Osim navedenom formulom, šteta se može procijeniti i primjenom troškovničke metode, tj. izradom troškovnika radova potrebnih za dovođenje građevine u stanje prije nepogode. Za pojedinačnu štetu veću od 200.000 kuna (26.544,56 eura) potrebno je dostaviti fotodokumentaciju oštećene građevine.

Procjena štete na opremi

Prema članku 7. Pravilnika o registru šteta od prirodnih nepogoda (NN 65/19), šteta od prirodne nepogode na opremi procjenjuje se u kunama³ po formuli:

$$\check{S} = C \cdot E \cdot P$$

gdje je:

- *C* - nabavna maloprodajna cijena nove opreme
- *E* - koeficijent istrošenosti opreme u vrijeme nastanka prirodne nepogode (**Prilog 5.**)
- *P* - oštećenje opreme koje se izražava brojevima od 0,0 do 1,0. Za potpuno uništenu opremu oštećenje je $P=1,00$.

---

² Od 01. siječnja 2023. šteta se izražava u eurima

³ Od 01. siječnja 2023. šteta se izražava u eurima

Pri određivanju nabavne cijene (C) dopušteno je uzeti cijenu najsličnije opreme približno jednakih tehničkih svojstava. Vijek trajanja opreme i koeficijent istrošenosti (E) procjenjuje općinsko povjerenstvo. Oštećenje »P« procjenjuje općinsko povjerenstvo pregledom oštećene opreme. Osim formulom, šteta se može procijeniti i primjenom troškovničke metode, tj. izradom troškovnika radova potrebnih za dovođenje opreme u stanje prije nepogode. Istovrsna oprema procjenjuje se navođenjem broja istovrsnih komada.

Ostale procjene šteta, kao što su procjena štete u poljoprivredi, stočarstvu, biljnoj proizvodnji, višegodišnjim nasadima, ribarstvu i akvakulturi te na zemljištima, šumama, obrtnim sredstvima i divljači kao i razvrstavanje dobara vrši se prema izračunima navedenim u Pravilniku o registru šteta od prirodnih nepogoda (NN 65/19), (od članka 8. – 17).

Nakon isteka roka od 8 dana, općinsko povjerenstvo unosi zaprimljene prve procjene štete u Registar šteta najkasnije u roku od 15 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode. Iznimno, oštećenik može podnijeti prijavu prvih procjena šteta i nakon isteka roka od 8 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode u slučaju postojanja objektivnih razloga na koje nije mogao utjecati, a najkasnije u roku od 12 dana od donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode. Također, iznimno, rok za unos podataka u Registar šteta od strane općinskog povjerenstva može se, u slučaju postojanja objektivnih razloga na koje oštećenik nije mogao utjecati, a zbog kojih je onemogućen elektronički unos podataka u Registar šteta, produljiti za 8 dana. O produljenju navedenog roka odlučuje županijsko povjerenstvo na temelju zahtjeva Općinskog povjerenstva.

Prijava prve procjene štete sadrži (**Prilog 2.**):

- datum donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode i njezin broj,
- podatke o vrsti prirodne nepogode,
- podatke o trajanju prirodne nepogode,
- podatke o području zahvaćenom prirodnom nepogodom,
- podatke o vrsti, opisu te vrijednosti oštećene imovine,
- podatke o ukupnom iznosu prijavljene štete (članaka 25. i 26. Zakona),
- podatke i informacije o potrebi žurnog djelovanja i dodjeli pomoći za sanaciju i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode te ostale podatke o prijavi štete sukladno Zakonu.

2.3. Konačna procjena štete

Konačna procjena štete predstavlja procijenjenu vrijednost nastale štete uzrokovane prirodnom nepogodom na imovini oštećenika izražene u novčanoj vrijednosti na temelju prijave i procjene štete. Konačnu procjenu štete utvrđuje općinsko povjerenstvo na temelju izvršenog uvida u nastalu štetu slijedom prijave oštećenika. Tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:

- stradanja stanovništva,
- opseg štete na imovini,
- opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu,
- iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda,
- opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja,
- vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.

Prijava konačne procjene štete sadržava:

- Odluku o proglašenju prirodne nepogode s obrazloženjem,
- podatke o dokumentaciji vlasništva imovine i njihovoj vrsti,
- podatke o vremenu i području nastanka prirodne nepogode,
- podatke o uzroku i opsegu štete,
- podatke o posljedicama prirodne nepogode za javni i gospodarski život Općine Starigrad,
- ostale statističke i vrijednosne podatke.

Način izračuna konačne procjene štete definiran je člankom 29. *Zakona*.

Konačnu procjenu štete po svakom pojedinom oštećeniku koji je ispunio uvjete iz članaka 25. i 26. *Zakona*, općinsko povjerenstvo prijavljuje Županijskom povjerenstvu u roku od 50 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode putem Registra šteta. Iznimno, ako se šteta na dugotrajnim nasadima utvrdi nakon isteka roka za prijavu konačne procjene štete u skladu s prethodno navedenim, oštećenik ima pravo zatražiti nadopunu prikaza štete najkasnije četiri mjeseca nakon isteka roka za prijavu štete. Prijavu konačne štete općinsko povjerenstvo unosi u Registar šteta sukladno rokovima iz stavaka 4. i 6. članka 28. *Zakona*.

Županijsko povjerenstvo potom prijavljene konačne procjene štete dostavlja Državnom povjerenstvu i nadležnim ministarstvima iz članka 5. *Zakona* (ministarstva nadležna za financije; poljoprivredu; šumarstvo i ribarstvo; gospodarstvo; graditeljstvo i prostorno uređenje; zaštitu okoliša i energetiku; more, promet i infrastrukturu) u roku od 60 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode putem Registra šteta. Za potvrdu konačne procjene štete nadležna ministarstva iz članka 5. *Zakona*, prilikom potvrde konačne procjene

štete mogu angažirati i druge znanstvene ili stručne institucije sa svrhom utvrđivanja vrijednosti konačnih šteta.

Nakon potvrde konačne procjene štete, prethodno spomenuta nadležna ministarstva sastavljaju izvješće s prikazom svih potvrđenih šteta iz svoje nadležnosti te na temelju njega izrađuju prijedlog o načinu dodjele pomoći za djelomičnu sanaciju šteta nastalih od prirodnih nepogoda koji dostavljaju Državnom povjerenstvu. Državno povjerenstvo pristupa provjeri i obradi podataka o konačnim procjenama šteta na temelju podataka iz Registra šteta i ostale dokumentacije te utvrđuje iznos pomoći za pojedinu vrstu štete i oštećenike tako da određuje postotak isplate novčanih sredstava u odnosu na iznos konačne potvrđene štete na imovini oštećenika.

Nakon utvrđivanja prethodno navedenih uvjeta Državno povjerenstvo, a prije isplate sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda, podnosi Vladi Republike Hrvatske prijedlog za dodjelu pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda na temelju kojeg Vlada donosi odluku.

2.4. Žurna pomoć te izvori sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda

Žurna pomoć je pomoć koja se dodjeljuje u slučajevima u kojima su posljedice na imovini stanovništva, pravnih osoba i javnoj infrastrukturi uzrokovane prirodnom nepogodom i/ili katastrofom takve da prijete ugrozom zdravlja i života stanovništva na područjima zahvaćenim prirodnom nepogodom.

Žurna pomoć dodjeljuje se u svrhu djelomične sanacije štete od prirodnih nepogoda u tekućoj kalendarskoj godini:

- a) jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za pokriće troškova sanacije šteta na javnoj infrastrukturi, troškova nabave opreme za saniranje posljedica prirodne nepogode, za pokriće drugih troškova koji su usmjereni saniranju šteta od prirodne nepogode za koje ne postoje dostatni financijski izvori usmjereni na sprječavanje daljnjih šteta koje mogu ugroziti gospodarsko funkcioniranje i štetno djelovati na život i zdravlje stanovništva te onečišćenje prirodnog okoliša,
- b) oštećenicima fizičkim osobama koje nisu poduzetnici u smislu Zakona, a koje su pretrpjele štete na imovini, posebice ugroženim skupinama, starijima i bolesnima i ostalima kojima prijete ugroza zdravlja i života na području zahvaćenom prirodnom nepogodom.

U slučaju ispunjenja navedenih uvjeta, Općina Starigrad može isplatiti žurnu pomoć iz raspoloživih sredstava proračuna. Žurna pomoć u pravilu se dodjeljuje kao predujam i ne isključuje dodjelu pomoći u postupku koji je uređen Zakonom. Prijedlog žurne pomoći načelnik upućuje općinskom vijeću koje na temelju njega donosi Odluku o prijedlogu žurne pomoći, koja sadržava sljedeće:

- vrijednost novčanih sredstava žurne pomoći,
- kriteriji, način raspodjele i namjena korištenja žurne pomoći,
- drugi uvjeti i postupanja u raspodjeli žurne pomoći.

Vlada Republike Hrvatske također donosi Odluku o dodjeli žurne pomoći te ju može donijeti i na temelju prijedloga Državnog povjerenstva i/ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Izvješće o utrošku dodijeljenih sredstava žurne pomoći, Općina Starigrad dužna je dostaviti Vladi RH u roku navedenom u zaprimljenoj Odluci.

Sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda odnose se na novčana sredstva ili ostala materijalna sredstva, kao što je oprema za zaštitu imovine fizičkih i/ili pravnih osoba, javne infrastrukture te zdravlja i života stanovništva, koja su potrebna za djelomičnu sanaciju štete nastale od prirodne nepogode.

Novčana sredstva i druge vrste pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda na imovini oštećenika osiguravaju se iz:

1. državnog proračuna – s proračunskog razdjela ministarstva nadležnog za financije,
2. fondova Europske unije,
3. donacija.

U članku 20. *Zakona* navedeni su slučajevi kad se sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda ne dodjeljuju.

Općinsko povjerenstvo putem Registra šteta podnosi županijskom povjerenstvu Izvješće o utrošku sredstava za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda dodijeljenih iz državnog proračuna Republike Hrvatske. Uz Izvješće o utrošku sredstava za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda, općinsko povjerenstvo dostavlja županijskom povjerenstvu i druge podatke, u pisanom i/ili elektroničkom obliku, koji osobito uključuju obrazloženja koja se odnose na utrošak i namjensko korištenje novčanih sredstava dodijeljenih iz državnog proračuna Republike Hrvatske, uključujući i izvore sredstava iz fondova Europske unije.

Županijsko povjerenstvo na temelju prikupljenih podataka i izvješća podnosi Državnom povjerenstvu izvješće o utrošku dodijeljenih sredstava za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda sa stavke za prirodne nepogode u državnom proračunu Republike Hrvatske, putem Registra šteta i pisanim putem. U izvješću županijskog povjerenstva navode se sredstva koja se za tu štetu dodjeljuju na razini županije, grada ili općine, kao i sredstva za naknadu štete iz drugih izvora. Na temelju tih izvješća Državno povjerenstvo izrađuje skupno izvješće o utrošku dodijeljenih sredstava sa stavke za prirodne nepogode u državnom proračunu Republike Hrvatske, koji dostavlja Vladi Republike Hrvatske.

2.5. Općinsko i stručno povjerenstvo

Sukladno Zakonu, poslove u vezi s procjenom štete i dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda obavljaju povjerenstva. Predstavnička tijela županija i JLS dužna su imenovati povjerenstva za procjenu štete. Odluka o imenovanju županijskih povjerenstava dostavlja se Državnom povjerenstvu, a odluka o imenovanju općinskog povjerenstva dostavlja se županijskom povjerenstvu.

Općinska povjerenstva obavljaju sljedeće poslove:

- utvrđuju i provjeravaju visinu štete od prirodne nepogode za područje Općine,
- unose podatke o prvim procjenama šteta u Registar šteta,
- unose i prosljeđuju putem Registra šteta konačne procjene šteta županijskom povjerenstvu,
- raspoređuju dodijeljena sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda oštećenima,
- prate i nadziru namjensko korištenje odobrenih sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda prema Zakonu,
- izrađuju izvješća o utrošku dodijeljenih sredstava žurne pomoći i sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda i dostavljaju ih županijskom povjerenstvu putem Registra šteta,
- surađuju sa županijskim povjerenstvom u provedbi Zakona,
- donose Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda iz svoje nadležnosti,
- obavljaju druge poslove i aktivnosti iz svojeg djelokruga u suradnji sa županijskim povjerenstvima.

Sukladno članku 15. *Zakona*, kada Općinsko povjerenstvo nije u mogućnosti, zbog nedostatka specifičnih stručnih znanja, procijeniti štetu od prirodnih nepogoda, može zatražiti od županijskog povjerenstva imenovanje stručnog povjerenstva na području u kojem je proglašena prirodna nepogoda. Stručna povjerenstva pružaju stručnu pomoć Općini u roku u kojem su imenovana i surađuju s općinskim povjerenstvom i županijskim povjerenstvom.

Općinsko vijeće Općine Starigrad je dana 30. studenog 2023. godine donijelo Odluku o imenovanju članova Općinskog povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda. Sukladno članku 14. *Zakona* članovi općinskog povjerenstva imenuju se na rok od 4 godine.

Sastav općinskog povjerenstva za procjenu šteta nalazi se u **Prilogu 8**.

3. UTJECAJ KLIMATSKIH PROMJENA NA PRIRODNE NEPOGODE

Klimatske promjene Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC) definira kao »...svaku promjenu u klimi tijekom vremena, bilo zbog prirodnih promjena bilo promjena koje su rezultat ljudskih aktivnosti.« Definicija klimatskih promjena prema Okvirnoj konvenciji Ujedinjenih naroda o promjeni klime (UNFCCC) se posebno oslanja na ljudsko djelovanje kao: »promjena klime koja se pripisuje izravno ili neizravno ljudskim aktivnostima koje mijenjaju sastav globalne atmosfere i koja je, osim prirodnih klimatskih varijabilnosti, promatrana tijekom usporedivih razdoblja.«

Prilagodba klimatskim promjenama – IPCC definira prilagodbu kao »prilagodbu u prirodnim ili ljudskim sustavima kao odgovor na stvarne ili očekivane klimatske podražaje ili njihove učinke koji ublažavaju štetu ili iskorištavaju korisne mogućnosti«. Prilagodba se također može shvatiti kao učenje kako živjeti s posljedicama klimatskih promjena. Prilagodbu na klimatske promjene možemo sagledati i kao prilagodbu na prirodnu varijabilnost/promjenjivost, tj. pojavu ekstrema neovisno o tome povećava li se njihova frekvencija, trajanje ili prostorni obuhvat.

Klimatske promjene predstavljaju jednu od najvećih prijetnji današnjem društvu. Njihov utjecaj na učestalost pojava, jačinu i posljedice većine prirodnih nepogoda je neosporiv. Zbog navedenih razloga je Republika Hrvatska, 7. travnja 2020. godine usvojila Strategiju prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu (NN 46/20).

Navedeni dokument preporuča integriranje najbitnijih segmenata strategije u planske dokumente na lokalnoj razini. Cilj je s ostalim inicijativama postići jačanje otpornosti cijelog hrvatskog društva na klimatske promjene.

Strategija prilagodbe temelji se na analizi onih sektora i međusektorskih područja koji su relevantni za prilagodbu zbog njihove socioekonomske važnosti za Republiku Hrvatsku i/ili su od važnosti za prirodu i okoliš. U tu je svrhu odabrano osam ključnih sektora (vodni resursi; poljoprivreda; šumarstvo; ribarstvo; bioraznolikost; energetika; turizam i zdravlje) i dva međusektorska tematska područja (prostorno planiranje i uređenje te upravljanje rizicima). U Strategiji je prikazan utjecaj i izazovi prilagodbe klimatskim promjenama te mjere i aktivnosti kao mogući odgovori na smanjenje visoke ranjivosti.

Mjere su grupirane prema hitnosti i značaju provedbe u tri temeljne kategorije:

- mjere vrlo visoke važnosti provedbe,
- mjere visoke važnosti provedbe,
- mjere srednje važnosti provedbe.

U Strategiji je navedeno da osim na nacionalnoj razini, problematici prilagodbe klimatskim promjenama treba na jednako ozbiljan način pristupiti na područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini (JLP(R)S), prije svega jer je u mnogim aspektima prilagodba klimatskim promjenama pitanje od lokalnog značaja te se dionici na tim razinama smatraju ključnima u poduzimanju mjera prilagodbe. Tu spadaju djelatnosti koje, u manjoj ili većoj mjeri, imaju dodirnih točaka s

aktivnostima prilagodbe klimatskim promjenama: uređenje naselja i stanovanja, komunalno gospodarstvo, prostorno i urbanističko planiranje, zaštita i unaprjeđenje prirodnog okoliša, protupožarna i civilna zaštita.

Za što učinkovitije djelovanje JLP(R)S-a prema prilagodbi klimatskim promjenama, potrebno je značajno jačati njihove kompetencije i kapacitete. Kako na strateškoj razini (izrada regionalnih razvojnih i prostornih planova koji će uključivati komponentu prilagodbe klimatskih promjenama), tako i na tehničkoj razini obukom službenika i stručnjaka u pojedinim područjima prilagodbe klimatskim promjenama.

U Nacionalnoj razvojnoj strategiji Republike Hrvatske do 2030. godine (NN 13/21) navedeno je da Ujedinjeni narodi procjenjuju da će klimatske promjene do 2030. godine uzrokovati pad gospodarske produktivnosti koji će koštati do 2.000 milijarde dolara godišnje, dok Međunarodna organizacija rada predviđa da će globalno zatopljenje samo u ovom desetljeću uništiti preko 80 milijuna radnih mjesta. Isto tako procjenjuje se da bi, bez hitne akcije, klimatske promjene mogle do 2030. godine siromaštvu izložiti dodatnih 100 milijuna ljudi u svijetu. Svi ti izazovi povezani s okolišem i globalnim zatopljenjem, u središte pozornosti postavljaju način korištenja prirodnih resursa radi osiguranja dovoljne količine zdrave hrane, vode i „čiste“ energije jer klimatske promjene već imaju stvarne i mjerljive učinke na ljudsko zdravlje. Ti će se učinci povećavati, a najviše će biti pogođeni siromašni i osjetljive skupine. Kao i za druge zemlje Sredozemlja, za Hrvatsku će to ponajprije značiti smanjenje bioraznolikosti, više ekstremnih vremenskih prilika, poplava, suša i požara te zabrinjavajući nastavak porasta razine mora, što su izazovi koji zahtijevaju ambiciozni zajednički i globalni odgovor na tragu Europskog zelenog plana.

Hrvatska je jedna od članica Europske unije koja je najviše izložena rizicima od klimatskih promjena zbog povećanja temperature, smanjivanja oborina, mogućnosti pojave ekstremnih vremenskih prilika kao što su poplave i suše, ali i daljnjeg podizanja razine mora. Sve to ukazuje da klimatske promjene imaju potencijal uzrokovati značajne štete za ljudsko zdravlje, fizičke objekte i gospodarsku aktivnost, naročito u poljoprivredi, ribarstvu, bioraznolikosti, turizmu, prometu, proizvodnji električne energije i sl.

Tablica 2. Projekcije klimatskih parametara za Republiku Hrvatsku prema scenariju RCP4.5 u odnosu na razdoblje 1971. – 2000. godine

Klimatski parametar		Projekcije buduće klime prema scenariju RCP4.5 u odnosu na razdoblje 1971. – 2000. godine dobivene klimatskim modeliranjem	
		2011. – 2040.	2041. – 2070.
Oborine		Srednja godišnja količina: malo smanjenje (osim manji porast u SZ Hrvatskoj)	Srednja godišnja količina: daljnji trend smanjenja (do 5 %) u gotovo cijeloj Hrvatske osim u SZ dijelovima
		Sezone: različit predznak; zima i proljeće u većem dijelu Hrvatske manji porast + 5 – 10 %, a ljeto i jesen smanjenje (najviše – 5 – 10 % u J Lici i S Dalmaciji)	Sezone: smanjenje u svim sezonama (do 10 % gorje i S Dalmacija) osim zimi (povećanje 5 – 10 % S Hrvatska)
		Smanjenje broja kišnih razdoblja (osim u središnjoj Hrvatskoj gdje bi se malo povećao). Broj sušnih razdoblja bi se povećao	Broj sušnih razdoblja bi se povećao
Snježni pokrov		Smanjenje (najveće u Gorskom kotaru, do 50 %)	Daljnje smanjenje (naročito planinski krajevi)
Površinsko otjecanje		Nema većih promjena u većini krajeva; no u gorskim predjelima i zaleđu Dalmacije smanjenje do 10 %	Smanjenje otjecanja u cijeloj Hrvatskoj (osobito u proljeće)
Temperatura zraka		Srednja: porast 1 – 1,4 °C (sve sezone, cijela Hrvatska)	Srednja: porast 1,5 – 2,2 °C (sve sezone, cijela Hrvatska – naročito kontinent)
		Maksimalna: porast u svim sezonama 1 – 1,5 °C	Maksimalna: porast do 2,2 °C u ljeto (do 2,3 °C na otocima)
		Minimalna: najveći porast zimi, 1,2 – 1,4 °C	Minimalna: najveći porast na kontinentu zimi 2,1 – 2,4 °C; a 1,8 – 2 °C primorski krajevi
Ekstremni vremenski uvjeti	Vrućina (broj dana s $T_{\max} > +30$ °C)	6 do 8 dana više od referentnog razdoblja (referentno razdoblje: 15 – 25 dana godišnje)	Do 12 dana više od referentnog razdoblja

Klimatski parametar		Projekcije buduće klime prema scenariju RCP4.5 u odnosu na razdoblje 1971. – 2000. godine dobivene klimatskim modeliranjem	
		2011. – 2040.	2041. – 2070.
	Hladnoća (broj dana s $T_{\min} < -10$ °C)	Smanjenje broja dana s $T_{\min} < -10$ °C i porast $T_{\min}$ vrijednosti (1,2 – 1,4 °C)	Daljnje smanjenje broja dana s $T_{\min} < -10$ °C
	Tople noći (broj dana s $T_{\min} \geq +20$ °C)	U porastu	U porastu
Vjetar	Sr. brzina na 10 m	Zima i proljeće bez promjene, no ljeti i osobito u jesen na Jadranu porast do 20 – 25 %	Zima i proljeće uglavnom bez promjene, no trend jačanja ljeti i u jesen na Jadranu.
	Max. brzina na 10 m	Na godišnjoj razini: bez promjene (najveće vrijednosti na otocima J Dalmacije) Po sezonama: smanjenje zimi na J Jadranu i zaleđu	Po sezonama: smanjenje u svim sezonama osim ljeti. Najveće smanjenje zimi na J Jadranu
Evapotranspiracija		Povećanje u proljeće i ljeti 5 – 10 % (vanjski otoci i Z Istra > 10 %)	Povećanje do 10 % za veći dio Hrvatske, pa do 15 % na obali i zaleđu te do 20 % na vanjskim otocima.
Vlažnost zraka		Porast cijele godine (najviše ljeti na Jadranu)	Porast cijele godine (najviše ljeti na Jadranu)
Vlažnost tla		Smanjenje u sjevernoj Hrvatskoj	Smanjenje u cijeloj Hrvatskoj (najviše ljeto i u jesen).
Sunčevo zračenje (tok ulazne sunčane energije)		Ljeti i u jesen porast u cijeloj Hrvatskoj, u proljeće porast u sjevernoj Hrvatskoj, a smanjenje u zapadnoj Hrvatskoj; zimi smanjenje u cijeloj Hrvatskoj.	Povećanje u svim sezonama osim zimi (najveći porast u gorskoj i središnjoj Hrvatskoj)
Srednja razina mora		2046. – 2065. 19 – 33 cm (IPCC AR5)	2081. – 2100. 32 – 65 cm (procjena prosječnih srednjih vrijednosti za Jadran iz raznih izvora)

Izvor: Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu (NN 46/20)

U tablici 3. dati je prikaz klimatskih promjena na prirodne nepogode.

Tablica 3. Utjecaj klimatskih promjena na prirodne nepogode

Utjecaj klimatskih promjena na potres
Prilagodba klimatskim promjenama bavi se postojećim, ali i očekivanim utjecajima klime. S obzirom na specifičnost prirodne nepogode, klimatske promjene nemaju utjecaj na pojavnost prirodne nepogode.
Utjecaj klimatskih promjena na olujni i orkanski vjetar
U odnosu na oluje, studije se uglavnom slažu o porastu broja najjačih oluja i onih koji proizvode najveću štetu u svim dijelovima Europe. Olujni i orkanski vjetrovi pripadaju u ekstremne vremenske pojave koje proizvode višestruke štete, posebice u poljoprivredi od polijeganja usjeva, uništavanja voćki, vinograda i povrtnjaka. Očekuje se utjecaj na bioraznolikost u smislu oštećivanja, degradacije i izumiranja.
Utjecaj klimatskih promjena na požar
Prema Strategiji klimatske promjene će na ovu prirodnu nepogodu utjecati u dugoročnom razdoblju. Prema projekcijama rizik od šumskih požara biti će veći za područje cijele Republike Hrvatske, što će proizvesti veće štete na šumskim ekosustavima, smanjenja vrijednosti drvnih sortimenata, smanjenje populacije šumskih vrsta i gubitka općekorisnih funkcija šuma. Požari otvorenog tipa imati će utjecaj i na prostorno planiranje i uređenje.
Utjecaj klimatskih promjena na poplavu
U sljedećim razdobljima očekuje se ranjivost u segmentu poljoprivrede (poplave mogu smanjiti ili posve uništiti prinose), energetike (mogu dovesti do oštećenja energetskih postrojenja i infrastrukture) i izgrađenog okoliša (poplave u naseljima kao posljedice veće učestalosti i intenziteta ekstremnih vremenskih prilika koje obilježavaju velike količine oborine u kratkom razdoblju).
Utjecaj klimatskih promjena na tuču
Poljoprivreda je posebno osjetljiva na klimatske promjene jer je općenito jako ovisna o vremenskim prilikama. Sva izravna klimatska obilježja – temperatura, oborine i vremenski uvjeti utječu na proizvodnju. Zbog ukupne vrijednosti, utjecaja na sigurnost hrane i radnih mjesta koja otvara poljoprivreda je važna grana hrvatskoga gospodarstva na koju su već u proteklih nekoliko godina snažno utjecale klimatske promjene. Ranija cvatnja i sazrijevanje pojedinih sorata grožđa i voća zbog toplije zime i proljeća donekle pozitivno utječu na poljoprivrednu proizvodnju, što omogućuje veće prinose. Međutim, vinogradarske regije mogle bi proširiti svoje sortimente, zbog čega bi se izgubila regionalna obilježja vina i smanjila njihova konkurentnost.
Utjecaj klimatskih promjena na mraz
Klimatske promjene postale su veliki problem današnjice te se njihov utjecaj uočava u poljoprivrednoj proizvodnji, a isto tako i u voćarstvu. Javljaju se mnogi problemi vezani za mirovanje voćnih vrsta, prijevremenu cvatnju, pojavu raznih nepogoda (mraza, suše, poplava) i brojnih drugih stresnih čimbenika koji štetno djeluju na voćne vrste. U Republici Hrvatskoj prevladava umjerena klima te se posljednjih godina povećava srednja godišnja temperatura, zime postaju sve blaže, a u vegetaciji se javljaju mrazovi i ekstremne suše. Zadatak voćara je ublažiti negativno djelovanje klimatskih promjena na proizvodnju voća te prilagoditi tehnologiju uzgoja i sortiment voćne vrste s obzirom na klimu određenog područja.
Utjecaj klimatskih promjena na veliku visinu snijega
Jače smanjenje snježnog pokrivača u budućoj klimi očekuje se u onim predjelima koji imaju najveće snježne pokrovače (Gorski kotar i ostali planinski krajevi).
Utjecaj klimatskih promjena na pojavu toplinskog vala i sušu
Povećanje broja sušnih razdoblja očekuje se u praktički svim sezonama do kraja 2070. godine. Ljeti se očekuje porast broja vrućih dana što bi moglo prouzročiti i produžena razdoblja s visokom temperaturom zraka (toplinski valovi).

Izvor: Izvješće Europske agencije za okoliš o klimatskim promjenama, Izvještaj o procijenjenim utjecajima i ranjivosti na klimatske promjene po pojedinim sektorima, Zagreb 2017., Strategija prilagodbe klimatskim promjenama za Republiku Hrvatsku

4. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE

Pod mjerama se smatraju sva djelovanja od strane Općine Starigrad vezana uz sanaciju nastalih šteta, ovisno o naravi, odnosno vrsti prirodne nepogode koja je izgledna za određeno područje i o posljedicama iste. Mjere mogu biti preventivne, u cilju umanjenja posljedica prirodne nepogode te mjere u cilju ublažavanja i otklanjanja izravnih posljedica prirodne nepogode.

Prilikom provedbi mjera radi djelomičnog ublažavanja šteta od prirodnih nepogoda, o kojima odlučuju nadležna tijela, navedena u članku 5. *Zakona*, obvezno se u obzir uzima opseg nastalih šteta i utjecaj prirodnih nepogoda na stradanja stanovništva, ugrozu života i zdravlja ljudi te onemogućavanje nesmetanog funkcioniranja gospodarstva. U cilju pravovremenog i učinkovitog ublažavanja i uklanjanja izravnih posljedica i procjena štete od ekstremnih prirodnih uvjeta, u pravilu se obavlja odmah ili u najkraćem roku.

U slučaju prirodne nepogode nositelji mjera su operativne snage sustava civilne zaštite, sustav zdravstvenih kapaciteta te Služba civilne zaštite Zadar koji su detaljno obrađeni unutar Plana djelovanja civilne zaštite Općine Starigrad.

Opće mjere za ublažavanje i uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda jesu:

- procjena štete i posljedica,
- sanacija područja zahvaćenog nepogodom,
- prikupljanje i raspodjela pomoći stradalom i ugroženom stanovništvu,
- provedba zdravstvenih i higijensko – epidemioloških mjera,
- provedba veterinarskih mjera,
- organizacija prometa i komunalnih usluga radi žurne normalizacije života.

Smjernice za pružanje podrške osobama s invaliditetom u kriznim situacijama:

Potrebno je da pripadnici službi koje se bave zaštitom i spašavanjem osvijeste prepreke koje imaju osobe s invaliditetom prilikom zaštite i spašavanja u rizičnim situacijama. Različita oštećenja, koja mogu biti tjelesna, mentalna, intelektualna ili osjetilna, stvaraju različite barijere. Nužna je edukacija o posebnostima komunikacije s osobama s pojedinom vrstom invaliditeta, da bi informacije o opasnosti i postupcima tijekom opasnosti bile uspješno prenesene i shvaćene. Potrebna je suradnja skrbnika/izdržavatelja osoba s invaliditetom sa snagama Civilne zaštite, kako bi znali pravodobno reagirati u slučaju prirodnih nepogoda.

Privremeni smještaj za osobe s invaliditetom nakon katastrofe mora biti dostupan i dizajniran na način da zadovolji njihove osnovne potrebe do trenutka osiguravanja uvjeta za njihov povratak na mjesta iz kojih su evakuirani odnosno prije nastupanja stanja velike nesreće i katastrofe potrebno je utvrditi najprimjerenija mjesta i građevine za provođenje skrbi i osiguravanje hitnih potreba osoba s invaliditetom.

Sustav informiranja:

Nužno je redovno informirati osobe s invaliditetom o načinima na koje je moguće kontaktirati hitne službe.

Pored općih uputa o brojevima hitnih službi upućenih svim građanima, potrebno je informirati javnost o:

- mogućnosti slanja SMS poruka u rizičnoj situaciji na broj 112, koja je pružena osobama s oštećenjem sluha,
- aplikaciji e – dojava Ministarstva unutarnjih poslova (MUP),
- aplikaciji “Policija – sigurnost i povjerenje” za upućivanje dojava policiji (osoba pametnim telefonom fotografira ili snimi događaj, pri čemu je poželjno imati uključene geografske koordinate – lokacija uređaja, kako bi se skratilo vrijeme potrebno za intervenciju. Aplikacija služi i kao “poziv u pomoć” ako se osoba izgubila i potrebno je organizirati traganje i spašavanje. Aplikacija omogućava jednostavniju i bržu komunikaciju s policijom gluhim i nagluhim osobama te osobama s teškoćama u govoru. Aplikacija je učinkovitija od slanja SMS poruke na broj 112 jer fotografija u pravilu daje više informacija u kraćem vremenu te može točno pokazati geografske koordinate. Također, ako osoba s oštećenjem vida, bez pratnje, sumnja da predstoji opasnost ili je nastupio ugrožavajući događaj, može fotografirati svoju okolinu te će policijski službenici moći brže procijeniti situaciju te radi li se o opasnosti i da li je potrebno žurno spašavanje).

Prilikom informiranja javnosti o mogućim opasnostima te postupanju u slučaju opasnosti, potrebno je voditi računa o svim vrstama invaliditeta.

Načini informiranja osoba s invaliditetom:

- televizijski prilozi i video spotovi (moraju biti detaljni, jasni s titlovima i prevedeni na znakovni jezik),
- informacije u tekstualnom obliku moraju biti dostupne na Brailleovom pismu,
- upute moraju biti vizualno uočljive i jednostavno razumljive.

Sustav uzbunjivanja:

U slučaju nastanka rizične situacije, osobe s invaliditetom trebaju sljedeće informacije o evakuaciji:

- obavještavanje (koja je hitna situacija?),
- traženje evakuacijskog puta (gdje je izlaz?),
- način kretanja evakuacijskim putem (sam, sam s pomagalom, sam s pomagačem?),
- pomoć druge osobe (tko? što? gdje? kada? kako?).

U slučaju predstojeće opasnosti upozorenja treba prilagoditi svim vrstama invaliditeta, da bi svaka osoba mogla jednako ostvariti pravo da bude zaštićena i spašena. Metode uzbunjivanja trebaju se razvijati tako da svi građani mogu imati informaciju bitnu za donošenje prikladnih i odgovornih odluka i akcija. U tu svrhu upozorenja moraju biti upućena u svim mogućim oblicima - zvučni signali, vizualni signali, tekstualne obavijesti, itd.

Često je korištenje kombinacije metoda uzbunjivanja i informiranja učinkovitije nego oslanjanje samo na jednu metodu.

Pružanje pomoći i evakuacija:

Evakuaciju, hitan prijevoz, utočište i rehabilitaciju osoba s invaliditetom u velikoj nesreći treba provoditi korištenjem svih kapaciteta koji trebaju biti prilagođeni specifičnim potrebama osoba s invaliditetom, tako da se u planovima djelovanja civilne zaštite utvrde zadaće operativnim snagama sustava civilne zaštite, identificiraju materijalne potrebe i izvori iz kojih će se zadovoljavati.

Prije početka evakuacije, sve se osobe obavezno evidentiraju (ime i prezime, ime i prezime roditelja, datum rođenja, adresa stanovanja, broj članova obitelji koji se evakuiraju – isti podaci i srodstvo); uz osobne podatke, u evidencijske liste upisuje se vozilo kojim se osoba evakuira te mjesto na koje se evakuira, s mjesta prihvata.

Općina Starigrad hitnim službama treba dostaviti popis osoba s invaliditetom sa svojeg područja, koji će sadržavati važne upute vezane uz mjesto boravišta te stupanj i vrstu invaliditeta osobe. Potrebno je pružiti pomoć psima vodičima, terapijskim te rehabilitacijskim psima u suradnji s korisnikom psa. Iako su prošli postupak obuke, psi mogu biti dezorijentirani prilikom opasnosti. Dok je opasnost pod kontrolom psa ne smije ga se maziti, hraniti, niti mu davati upute bez dopuštenja korisnika. Ako se radi o psu vodiču, a situacija nalaže da pas ne bi trebao voditi vlasnika, psu je potrebno ukloniti pojas, i to bi trebao učiniti vlasnik psa, ako je moguće s obzirom na opasnost. U slučaju da je potrebno evakuirati psa, a istodobno se pomaže pojedincu, držati psa za povodac, a ne za pojas.

Potrebno je predstaviti se osobi kojoj se pruža pomoć (npr. slijepoj osobi reći da se radi o zaposleniku hitne službe, osobi s intelektualnim teškoćama objasniti zašto je došao policijski službenik i što će se dalje događati itd.). Tijekom pružanja pomoći treba voditi računa o različitim vrstama invaliditeta (o načinu nošenja, uspostavljanju komunikacije, itd.). Kod

pružanja pomoći treba biti svjestan svojih sposobnosti i mogućnosti za pružanje pomoći, kako se osobu s invaliditetom ne bi stavilo u veći rizik. Uvijek pitati treba li osoba pomoć ili ne, a ako nismo upućeni u načine komunikacije i pružanje podrške osobi s invaliditetom, tražiti upute od same osobe kako joj pružiti pomoć.

Neke od presudnih aktivnosti glede upravljanja rizičnim situacijama u odnosu na osobe s invaliditetom su sljedeće:

- uključiti posebnosti uzbunjivanja, informiranja, evakuiranja i pomaganja za svaku vrstu invaliditeta,
- uključiti osobe s invaliditetom u pripremu i razvoj upravljanja rizicima,
- osigurati materijalna sredstva za potrebe osoba s invaliditetom u svim područjima i etapama upravljanja rizicima,
- provoditi edukacije za djelatnike o posebnostima postupanja prema osobama s invaliditetom tijekom rizičnih situacija, što mora uključivati način komunikacije prilagođen svakoj vrsti invaliditeta,
- osigurati da su informacije u formi pristupačnoj osobama s invaliditetom,
- prilagoditi sustave upozorenja i medijska prenošenja upozorenja da budu dostupni i razumljivi osobama s invaliditetom,
- razvijati svijest o potrebi i odgovornosti smanjenja rizika na osobnom i zajedničkom planu,
- pomoći osobama s invaliditetom u razvijanju pojedinačnih planova zaštite i spašavanja za slučaj rizičnih situacija, što uključuje izradu evakuacijskih planova.

Prilikom provođenja evakuacije ili hitnog postupanja, za osobu s invaliditetom, ako je to potrebno, ovisno o vrsti invaliditeta potrebno je osigurati odgovarajuće transportno vozilo. Općina Starigrad mora pripremiti kapacitete za zbrinjavanje sukladno potrebama osobama s invaliditetom (*Pravilnik o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti, NN 78/13*).

Općina Starigrad u suradnji s nadležnim službama, zdravstvenim ustanovama i Hrvatskim zavodom za socijalni rad – Područni ured Zadar, prilikom velike nesreće i katastrofe, osobama s invaliditetom mora osigurati svu potrebnu zdravstvenu i psihološku pomoć.

Smjernice za pomoć osobama s invaliditetom u rizičnim ili kriznim situacijama prikazane su u sljedećoj tablici.

Tablica 4. Smjernice za pomoć osobama s invaliditetom u rizičnim ili kriznim situacijama

<p>Osobe u invalidskim kolicima</p>	<p>Osobe smanjene i otežane pokretljivosti trebaju posebnu pomoć da bi dospjele u sklonište.</p>	<p>Prilikom davanja uputa osobi u invalidskim kolicima, razmisliti o udaljenosti, vremenskim uvjetima i fizičkim preprekama kao što su stepenice, vrata. Opustite se i neka razgovor krene svojim prirodnim tokom. Prilikom obraćanja osobi u invalidskim kolicima, ne naslanjati se na invalidska kolica, osim uz dopuštenje; invalidska kolica dio su osobnog prostora. Gledati i govoriti izravno osobi u invalidskim kolicima, a ne preko treće osobe.</p>
<p>Nagluhe i gluhe osobe</p>	<p>Nagluhe i gluhe osobe zahtijevaju posebne načine primanja upozorenja i obavijesti.</p>	<p>Ponavljajući više puta upaliti/ugasiti svjetla pri ulasku u prostoriju kako bi se dobila pozornost osobe. Osobe oštećenog sluha imaju potrebu za komunikacijom "licem u lice". Uspostaviti izravan kontakt očima s pojedincem. Stati na dobro osvijetljeno mjesto, ne okretati se, ne pokrивati usta. Koristiti izraze lica i ručne geste kao vizualne znakove. Držati ruke podalje od lica tijekom razgovora. Provjeriti da li je osoba razumjela i ponoviti ako je potrebno. Ponuditi olovku i papir, neka pojedinac pročita napisanu poruku. Pisana komunikacija može biti posebno važna ako je pojedinca teško razumjeti. Ne dopustiti drugima da prekidaju prijenos hitnih informacija. Pojedinac može imati poteškoće u shvaćanju hitnosti poruke. Osigurati položaj pojedinca sa svjetiljkom za signalizaciju u slučaju da se odvoji od tima za spašavanje kako bi se olakšalo čitanje s usana u tami.</p>
<p>Osobe s kognitivnim oštećenjima</p>	<p>Osobama s intelektualnim poteškoćama potrebna je pomoć prilikom reagiranja na hitan slučaj i pri odlasku u sklonište.</p>	<p>Vizualna percepcija pisanih uputa ili znakova može biti zbunjujuća ili pogrešno protumačena. Upute ili informacije treba podijeliti u jednostavne korake; treba biti strpljiv. Koristiti jednostavne signale i /ili simbole. Nikako ne razgovarati s drugima o osobi kojoj pomažete dok je ona prisutna. Upute / postupci za evakuaciju možda će se morati ponoviti više puta zbog jasnoće i razumijevanja. Izraz lica ukazat će na činjenicu da li je osoba razumjela upute / procedure odnosno da li je uputu potrebno ponoviti. Osigurati slike, simbole ili dijagrame umjesto riječi. Pročitati napisane informacije. Osigurati pisane informacije na audio vrpčama.</p>

<p style="text-align: center;">Slijepi i slabovidne osobe</p>	<p>Slabovidne osobe vrlo nerado napuštaju poznatu okolinu. Ako zahtjev za evakuaciju dolazi od nepoznate osobe, pas vodič može postati izgubljen ili dezorijentiran u katastrofi. Slijepim i slabovidnim osobama potrebna je osoba koja će ih usmjeravati, kako bi se osigurala sigurnost tijekom hitne situacije.</p>	<p>Najaviti prisutnost; progovoriti pri ulasku u radni prostor. Predstaviti se i ponuditi pomoć, ali neka osoba objasni kakva joj je pomoć potrebna. Neka osoba koristi svoj štap ako želi. Govoriti prirodno i izravno pojedincu, a ne preko treće osobe, ne vikati. Objasniti osobi prirodu hitnog slučaja i ponuditi joj vođenje tako da se primi za lakat; ne primati osobu s oštećenjem vida za ruku. Opisati unaprijed akcije koje će se poduzeti, dati jasne upute. Bez straha koristiti riječi poput "vidi", "gledaj" ili "slijep". Neka pojedinac kojem je potrebna pomoć primi ruku osobe koja sudjeluje u spašavanju ili stavi svoju ruku na njezino rame za vođenje. Pojedinac može odlučiti da hoda iza osobe koja pruža pomoć kako bi pratio njene pokrete tijela uslijed prepreka; hodati pola koraka ispred osobe koju se vodi te unaprijed spomenuti stepenice, rubnjake, hodnik, uzak prolaz, rampe, itd. Nakratko pauzirati na stepenicama ili rubnjacima. Kretati se stepenicama jedan korak ispred osobe koja se vodi. Kad slijepa osoba poželi sjesti, postaviti joj ruku na naslon ili rukohvat stolice. Ako se vodi nekoliko osoba u isto vrijeme, zamoliti ih da drže jedni druge za ruke. Dati verbalne upute, savjete o najsigurnijim rutama ili smjeru, procijenjenim udaljenostima (npr. dizala se ne mogu koristiti ili postoje krhotine). Informirati osobu o tome gdje se nalazi savjetovati ju o preprekama (npr. stepenicama, visećim predmetima, neujednačenom kolniku....) Slabovidna osoba može imati psa vodiča koji postaje dezorijentiran tijekom evakuacije i može zahtijevati dodatnu pomoć; nikako ne maziti psa ili mu nuditi hranu bez dopuštenja vlasnika; ako pas nosi pojas, on je na dužnosti; ako okolnosti nalažu da pas ne bi trebao voditi svog vlasnika, zamoliti vlasnika da ukloni psu pojas. Pas se evakuiru s vlasnikom; u slučaju da je potrebno evakuirati psa, a istodobno se pomaže pojedincu, držati psa za povodac, a ne za pojas. Dolaskom na sigurno mjesto, usmjeriti osobu na mjesto gdje se nalazi i pitati ju da li postoji potreba za daljnjom pomoći. Bijeli štap vratiti vlasniku odmah nakon postizanja sigurnosti.</p>
--	--	--

5. PROCJENE OSIGURANJA OPREME I DRUGIH SREDSTAVA ZA ZAŠTITU I SPRJEČAVANJE STRADANJA IMOVINE, GOSPODARSKIH FUNKCIJA I STRADANJA STANOVNIŠTVA

Općina Starigrad bi svake godine trebala izdvajati financijska sredstva iz svog proračuna za financiranje razvoja sustava civilne zaštite (postrojba civilne zaštite i stožer civilne zaštite), HGSS, vatrogasne snage, GDCK, udruge i pravne osobe od interesa za civilnu zaštitu, civilnu zaštitu te izradu planske dokumentacije.

Sukladno članku 65. Zakona o proračunu (NN 144/21) sredstva proračunske zalihe mogu se koristiti za nepredviđene namjene za koje u proračunu nisu osigurana sredstva ili za namjene za koje se tijekom godine pokaže da nisu utvrđena dovoljna sredstva jer ih pri planiranju proračuna nije bilo moguće predvidjeti, za financiranje rashoda nastalih pri otklanjanju prirodnih nepogoda, epidemija, ekoloških nesreća ili izvanrednih događaja i ostalih nepredvidivih nesreća te za druge nepredviđene rashode tijekom godine.

Procjenom rizika od velikih nesreća za Općinu Starigrad, izrađenom u 2022. godini, planirane su preventivne mjere, educiracija stanovništva, odnosno mjere odgovora na prirodnu nepogodu, katastrofu ili veliku nesreću te je provedena analiza sustava civilne zaštite Općine Starigrad koja se prema Zakonskoj obvezi razmatra na godišnjoj razini.

Temeljem Procjene rizika od velikih nesreća za Općinu Starigrad (2022.) spremnost sustava civilne zaštite, na temelju ocjena fiskalne situacije i njezine perspektive, posebno za prenamjenu dijela sredstava koja se koriste za reagiranje i provođenje preventivnih mjera, procjenjuje se visokom. Procjenom rizika od velikih nesreća, procijenjeno je da je ukupna spremnost sustava civilne zaštite Općine Starigrad, u području provođenje preventivnih mjera i aktivnosti usmjerenih na zaštitu svih kategorija društvenih vrijednosti, koje su potencijalno izložene štetnim utjecajima velikih nesreća, visoka. Ujedno je i ukupna spremnost sustava civilne zaštite Općine Starigrad u području reagiranja i aktivnosti usmjerenih na zaštitu svih kategorija društvenih vrijednosti, koje su potencijalno izložene štetnim utjecajima velikih nesreća, procijenjena visokom. Pri tom se misli na spremnost odgovornih i upravljačkih kapaciteta, spremnost operativnih kapaciteta te stanje mobilnosti operativnih kapaciteta sustava civilne zaštite i stanja komunikacijskih kapaciteta. Slijedom prethodno navedenog Općina Starigrad mora raditi na unapređenju sustava civilne zaštite kontinuiranim osposobljavanjem snaga civilne zaštite, educiranjem stanovništva o mogućim opasnostima od evidentiranih rizika te provođenjem vježbi kako bi svi sudionici civilne zaštite bili upoznati sa svojim aktivnostima u slučaju mogućih rizika na području Općine.

Provedeno je osposobljavanje Načelnika Općine Starigrad. Jednom godišnje potrebno je provoditi vježbu operativnih snaga sustava civilne zaštite. Spremnost odgovornih i upravljačkih kapaciteta procjenjuje se niskom.

Zaključuje se da je procijenjena spremnost cjelovitog sustava civilne zaštite za upravljanje rizicima od velikih nesreća (područje preventive) i za spašavanje svih kategorija društvenih

vrijednosti izloženih štetnim utjecajima u velikim nesrećama (područje reagiranja) na području Općine Starigrad niska.

U Planu djelovanja civilne zaštite Općine Starigrad iz siječnja 2022. godine, utvrđen je način organizacije, aktiviranja i djelovanja sustava civilne zaštite, zadaća i nadležnosti, ljudskih snaga i potrebnih materijalno – tehničkih sredstava te mjera i postupaka za provedbu civilne zaštite u slučaju određenih rizika.

Operativne snage civilne zaštite raspolažu vlastitim materijalno-tehničkim i komunikacijskim sredstvima te su u stanju dovoljne mobilnosti i samodostatnosti. Gospodarski subjekti, koji raspolažu opremom, u okviru svoje redovne djelatnosti provode dio preventivnih mjera za smanjenje šteta pri nastajanju prirodne nepogode, dok je raspoloživa sredstva i opremu u privatnom vlasništvu, koju bi se moglo staviti na raspolaganje u slučaju potrebe, teško procijeniti.

6. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU S NADLEŽNIM TIJELIMA IZ ZAKONA I/ILI DRUGIH TIJELA, ZNANSTVENIH USTANOVA I STRUČNJAKA ZA PODRUČJE PRIRODNIH NEPOGODA

Djelovanje se temelji na suradnji posebno sa znanstvenim sektorom i ključnim tijelima koja se bave okolišem (uz okolišno monitoriranje, razvoj alata za procjenu rizika, uključenje ključnih dionika, edukacija i trening, tj. jačanje kapaciteta za odgovor) te je osnova pravilnog djelovanja sukladno ciklusu upravljanja rizicima.

Nadležna tijela za provedbu mjera s ciljem djelomičnog ublažavanja šteta uslijed prirodnih nepogoda, sukladno Zakonu, su:

- Vlada Republike Hrvatske,
- Povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda,
- Nadležna ministarstva (ministarstva nadležna za financije; poljoprivredu; šumarstvo i ribarstvo; gospodarstvo; graditeljstvo i prostorno uređenje; zaštitu okoliša i energetiku; more, promet i infrastrukturu),
- Zadarska županija,
- Općina Starigrad.

Znanstvene ustanove za područje prirodnih nepogoda:

- Državni hidrometeorološki zavod (DHMZ),
- Zavod za seizmologiju.

Sukladno propisima kojima se uređuju pitanja u vezi elementarnih mjera kao mjera sanacije šteta od prirodnih nepogoda utvrđuje se:

- provedba mjera s ciljem dodjeljivanja pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje šteta od prirodnih nepogoda,
- provedba mjera s ciljem dodjeljivanja žurne pomoći u svrhu djelomične sanacije šteta od prirodnih nepogoda.

6.1. Agrotehničke mjere

Agrotehničke mjere su mjere kojima su vlasnici i posjednici poljoprivrednog zemljišta dužni poljoprivredno zemljište obrađivati na način na koji ne umanjuju njegovu bonitetnu vrijednost i one su propisane Pravilnikom o agrotehničkim mjerama (NN 22/19).

Pod agrotehničkim mjerama smatraju se:

1. Minimalna razina obrade i održavanja poljoprivrednog zemljišta povoljnim za uzgoj biljaka

Minimalna razina obrade i održavanja poljoprivrednog zemljišta podrazumijeva provođenje najnužnijih mjera u okviru prikladne tehnologije, a posebno:

- a) redovito obrađivanje i održavanje poljoprivrednog zemljišta u skladu s određenom biljnom vrstom i načinom uzgoja, odnosno katastarskom kulturom poljoprivrednog zemljišta,
- b) održavanje ili poboljšanje plodnosti tla,
- c) održivo gospodarenje trajnim pašnjacima i livadama.

2. Sprječavanje zakorovljenosti i obrastanja višegodišnjim raslinjem

Vlasnici i posjednici poljoprivrednog zemljišta dužni su primjenjivati odgovarajuće agrotehničke mjere obrade tla i njege usjeva i nasada u cilju sprječavanja zakorovljenosti i obrastanja višegodišnjim korovom poljoprivrednog zemljišta.

Kod sprječavanja zakorovljenosti i obrastanja višegodišnjim raslinjem i njege usjeva potrebno je dati prednost nekemijskim mjerama zaštite bilja kao što su mehaničke, fizikalne, biotehničke i biološke mjere zaštite, a kod korištenja kemijskih mjera zaštite potrebno je dati prednost herbicidima s povoljnijim ekotoksikološkim svojstvima.

3. Suzbijanje organizama štetnih za bilje

Vlasnici odnosno posjednici poljoprivrednog zemljišta moraju suzbijati organizme štetne za bilje, a kod suzbijanja obvezni su primjenjivati temeljna načela integrirane zaštite bilja sukladno posebnim propisima koji uređuju održivu uporabu pesticida.

4. Gospodarenje biljnim ostacima

U trogodišnjem plodoredu dozvoljeno je samo u jednoj vegetacijskoj godini uklanjanje biljnih ostataka s poljoprivrednih površina osim u slučajevima njihovog daljnjeg korištenja u poljoprivredi u smislu hrane ili stelje za stoku i u slučaju njihove potencijalne opasnosti za širenje organizama štetnih za bilje.

Vlasnici odnosno posjednici poljoprivrednog zemljišta moraju ukloniti sa zemljišta sve biljne ostatke koji bi mogli biti uzrokom širenja organizama štetnih za bilje u određenom agrotehničkom roku u skladu s biljnom kulturom.

Agrotehničke mjere gospodarenja s biljnim ostacima obuhvaćaju:

- a) primjenu odgovarajućih postupaka s biljnim ostacima nakon žetve na poljoprivrednom zemljištu na kojem se primjenjuje konvencionalna i reducirana obrada tla,
- b) primjenu odgovarajućih postupaka s biljnim ostacima na površinama na kojima se primjenjuje konzervacijska obrada tla,
- c) obvezu uklanjanja suhih biljnih ostataka ili njihovo usitnjavanje s ciljem malčiranja površine tla nakon provedenih agrotehničkih mjera u višegodišnjim nasadima,
- d) obvezu odstranjivanja biljnih ostataka nakon sječe i čišćenja šuma, putova i međa na šumskom zemljištu, koje graniči s poljoprivrednim zemljištem te se ovaj materijal mora zbrinuti/koristiti na ekološki i ekonomski održiv način, kao što je izrada komposta, malčiranje površine, alternativno gorivo i sl.

Žetveni ostaci ne smiju se spaljivati, a njihovo je spaljivanje dopušteno samo u cilju sprječavanja širenja ili suzbijanja organizama štetnih za bilje uz provođenje mjera zaštite od požara sukladno posebnim propisima.

5. Održavanje organske tvari i humusa u tlu

Organska tvar u tlu održava se provođenjem minimalno trogodišnjeg plodoreda prema pravilima struke ili uzgojem usjeva za zelenu gnojidbu ili dodavanjem poboljšivača tla.

Trogodišnji plodored podrazumijeva izmjenu u vremenu i prostoru: strne žitarice – okopavine – leguminoze ili industrijsko bilje ili trave ili djeteline ili njihove smjese.

Redoslijed usjeva u plodoredu mora biti takav da se održava i poboljšava plodnost tla, povoljna struktura tla, optimalna razina hraniva u tlu.

Trave, djeteline, djetelinsko-travne smjese sastavni su dio plodoreda i mogu na istoj površini ostati duže od tri godine.

6. Održavanje povoljne strukture tla

Korištenje mehanizacije mora biti primjereno stanju poljoprivrednog zemljišta i njegovim svojstvima.

U uvjetima kada je tlo zasićeno vodom, poplavljeno ili prekriveno snijegom zabranjeno je korištenje poljoprivredne mehanizacije na poljoprivrednom zemljištu, osim prilikom žetve ili berbe usjeva.

7. Zaštita od erozije

Na nagnutim terenima (>15%) obveza je provoditi pravilnu izmjenu usjeva. Međuredni prostori na nagnutim terenima (>15%) pri uzgoju trajnih nasada moraju biti zatravljeni, a redovi postavljeni okomito na nagib terena.

Na nagibima većim od 25% zabranjena je sjetva jarih okopavinskih usjeva rijetkog sklopa.

Na prostorima gdje dominiraju teksturno lakša tla pored konzervacijske obrade u cilju ublažavanja pojave i posljedica erozije vjetrom moraju se podići vjetrozaštitni pojasi.

8. Održavanje plodnosti tla

Plodnost tla se mora održavati primjenom agrotehničkih mjera, uključujući gnojidbu, gdje je primjenjivo, kojom se povećava ili održava povoljan sadržaj makro i mikrohranjiva u tlu, te optimalne fizikalne i mikrobiološke značajke tla.

7. PRIRODNE NEPOGODE

U tablici 5. prikazan je popis prirodnih nepogoda, odnosno potencijalnih prijetnji za područje Općine Starigrad te u skladu s time u tablici su prikazane moguće posljedice te mjere odgovora na prijetnje.

Tablica 5. Popis prirodnih nepogoda Općine Starigrad

Prirodna nepogoda	Općenito o prirodnoj nepogodi	Utjecaj na društvene vrijednosti	Preventivne mjere	Mjere odgovora
POTRES	Potres je prirodna nepogoda uzrokovana prirodnim događajem koji je vjerojatno najveći uzrok stradavanja ljudi i uništenja materijalnih dobara. Potresi su uzrok katastrofa koje karakterizira brz nastanak, događaju se učestalo i bez prethodnog upozorenja.	Potresi mogu uzrokovati sljedeće: veliki postotak oštećenosti stambenih građevina, industrijske i komunalne infrastrukture, problemi u komunikaciji, neprotočne prometnice, određen broj povrijeđenih i poginulih, štetu na materijalnim i kulturnim dobrima te okolišu, nedovoljni kapaciteti za zbrinjavanje ozlijeđenih i evakuiranih itd. te sekundarne katastrofalne opasnosti i posljedice.	Protupotresno projektiranje i građenje građevina sukladno odgovarajućim tehničkim propisima i hrvatskim/europskim normama. Izgradnja sustava ranog upozoravanja. Edukacija i osposobljavanje operativnih snaga sustava civilne zaštite.	Uzbunjivanje i obavješćivanje, evakuacija, zbrinjavanje, sklanjanje, spašavanje, pružanje prve pomoći.
POPLAVA (USPOR)	Plavljenje poljoprivrednih površina, gospodarskih i stambenih objekata. Moguće posljedice: velike materijalne štete, devastiranje kulturnih dobara i štete po okoliš; uništenje poljoprivrednih kultura. Uspor predstavlja promjenu razine mora pod utjecajem meteoroloških parametara (tlaka zraka i vjetra, na granici atmosfera-more).	U slučaju pada velike količine kiše u kratkom vremenu te nastanka velikih bujica najviše bi bile ugrožene prometnice i stambeni objekti koji se nalaze u području tokova bujica. Uspor ima utjecaj na život i zdravlje ljudi, gospodarstvo, društvenu stabilnost i politiku.	Izrada nasipa, čišćenje vodotokova i kanala te mjere zaštite od poplava u prostorno-planskim dokumentacijama. Izgradnja sustava ranog upozoravanja. Edukacija i osposobljavanje operativnih snaga sustava civilne.	Uzbunjivanje i obavješćivanje, evakuacija, zbrinjavanje, sklanjanje, spašavanje, pružanje prve pomoći.

Prirodna nepogoda	Općenito o prirodnoj nepogodi	Utjecaj na društvene vrijednosti	Preventivne mjere	Mjere odgovora
POŽARI OTVORENOG TIP	Požari otvorenog prostora zbog visokih temperatura u ljetnim mjesecima, nepristupačnog terena i velikog broja posjetitelja predstavlja jednu od mogućih ugroza. Dobra organizacija vatrogastva treba te iste ugroze smanjiti ili dovesti do minimuma.	Neke od posljedica uslijed izbijanja požara su zatvaranje cesta požarom te stoga i otežan pristup ugroženim područjima, prekidi u distribuciji sa strujom ili plinom.	Osposobljavanje vatrogasnih snaga, opremanje, edukacija.	Uzbunjivanje i obavješćivanje, evakuacija, zbrinjavanje, sklanjanje, spašavanje, pružanje prve pomoći
SUŠA	Suša je pojava koja se javlja kada se na nekom području pojavi značajan manjak vode kroz neko vremensko razdoblje. Može uzrokovati značajne materijalne štete na prirodnim dobrima.	Može imati utjecaj na život i zdravlje ljudi, gospodarstvo te infrastrukturu.	Izgradnja sustava za navodnjavanje. Planiranje priključenja OPG-ova na sustav za vodoopskrbu.	Obavješćivanje, zbrinjavanje, pružanje prve pomoći
EKSTREMNE TEMPERATURE (TOPLINSKI VAL)	Toplinski val kao prirodna pojava uzrokovana klimatskim promjenama nastaje naglo bez prethodnih najava, neočekivano. Toplinski val može uzrokovati zdravstvene smetnje kod ljudi te značajne gubitke u gospodarstvu.	Ekonomska analiza zdravstvenih učinaka i prilagodbe na klimatske promjene ukazuje na direktne i indirektne posljedice na zdravlje od pojave ekstremnih temperature uslijed klimatskih promjena. Ujedno učinci toplinskih valova mogu imati za posljedicu uginuće peradi i svinja u intenzivnom uzgoju, uvenuće dijela ratarskih kultura, smanjenja radnih učinaka fizičkih radnika.	Pridržavanje uputa Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo te županijskog zavoda.	Uzbunjivanje i obavješćivanje, zbrinjavanje, pružanje prve pomoći

Prirodna nepogoda	Općenito o prirodnoj nepogodi	Utjecaj na društvene vrijednosti	Preventivne mjere	Mjere odgovora
OLUJNO I ORKANSKO NEVRIJEME	Područje Općine može biti izloženo učincima olujnog vjetera koje je često praćeno jakom kišom i tučom.	Olujno i orkansko nevrijeme ima utjecaj na objektima kritične infrastrukture (elektroenergetika, telekomunikacije, vodoopskrba) i mogu učiniti znatne materijalne štete. Nedostatak energenata kod stanovništva stvara probleme u svakodnevnim aktivnostima.	Poštivanjem urbanističkih mjera u izgradnji objekata smanjit će se posljedice uzrokovane navedenim prirodnim uzrocima.	Uzbunjivanje i obavješćivanje, evakuacija, zbrinjavanje, sklanjanje, spašavanje, pružanje prve pomoći
SNIJEG I LED	Snijeg i led mogu uzrokovati ozljede ili gubitke života, štete na građevinama i drugoj infrastrukturi, prekide u odvijanju i nesreće u prometu kao i prekide u opskrbi uslugama (struja i voda, telekomunikacije). U područjima gdje snijeg rijetko pada čak i male visine snijega mogu izazvati negativne posljedice na ljude i odvijanje normalnog života.	Snijeg i led imaju utjecaj na život i zdravlje ljudi, gospodarstvo te društvenu stabilnost i politiku.	Preventivne mjere su redovito čišćenje prometnica, pločnika, pristupnih putova, zatim čišćenje snijega i leda sa vozila prije uključivanja u promet te korištenje zimske opreme na vozilu i sl.	Uzbunjivanje i obavješćivanje, evakuacija, zbrinjavanje, sklanjanje, spašavanje, pružanje prve pomoći
TUČA	Područje Hrvatske nalazi se u umjerenim geografskim širinama gdje je pojava tuče i sugradice relativno česta. Svojim intezitetom tuča nanosi velike štete na pokretnoj i nepokretnoj imovini kao i poljoprivredi.	Pojava tuče za posljedicu ima smanjenje prinosa na ruralnom poljoprivrednom području. Tuča može na prometnice nanijeti polomljene grane i ostalu materiju zbog čega bi promet bio kratkotrajno onemogućen.	U područjima gdje je pojava tuče češća potrebno je planirati zaštitne mreže za trajne nasade i staklenike, odnosno, izbjegavati izgradnju na tuču osjetljive strukture.	Uzbunjivanje i obavješćivanje, zbrinjavanje, sklanjanje, pružanje prve pomoći

Prirodna nepogoda	Općenito o prirodnoj nepogodi	Utjecaj na društvene vrijednosti	Preventivne mjere	Mjere odgovora
<p>MRAZ</p>	<p>Uslijed mraza mogu nastati posljedice materijalne štete na prirodnim i kulturnim dobrima.</p>	<p>Utjecaj na život i zdravlje ljudi, gospodarstvo, društvenu stabilnost i politiku.</p>	<p>Preventivne mjere svode se na usporavanje vegetacije odnosno usporavanje faze cvjetanja i sprječavanje snižavanja temperature na kritičnu točku.</p>	<p>Obavješćivanje, zbrinjavanje.</p>

7.1. Potres

Potres je prirodna nepogoda s jednim od najvećih očekivanih razaranja. Utjecaj ovog razaranja na otvoreni prostor je manje izražen, izuzev mogućih razornih posljedica na elemente infrastrukture (vodovod, prometnice te energetske vodovi).

Potres se očituje podrhtavanjem tla zbog naglog oslobađanja energije u Zemljinoj kori te pojava potresa pripada skupini prirodnih uzroka koji se ne mogu predvidjeti, s određenom vjerojatnošću mogu se dogoditi u bilo kojem trenutku. Budući da potrese nije moguće spriječiti, provođenje mjera za ublažavanje posljedica potresa i pripremljenost društvene zajednice u slučaju njegove pojave, od iznimne su važnosti. Za područje Općine Starigrad očekuje se potres max intenziteta VII° MSK ljestvice koji može izazvati veću materijalnu štetu i ljudske žrtve.

Način gradnje objekata za stanovanje i gustoća naseljenosti diktira povredljivost nekog naselja. Poznajući vrijeme izgradnje pojedine skupine zgrada može se dobiti grubi zaključak o njihovoj seizmičkoj otpornosti. Tako su zgrade zidane do 1920. godine imale stropne konstrukcije isključivo od drvenih greda. Armiranobetonski stropovi postupno su primjenjivi u razdoblju od 1920. do 1940. godine. Od 1945. do 1964. godine prevladavaju armiranobetonski monolitni stropovi polumontažnih tipova ili izvedeni na licu mjesta. Nakon 1964. godine zgrade se sustavno grade s horizontalnim i vertikalnim serklažima. Zgrade s armirano betonskim nosivim sustavom počinju se graditi nakon 1960. godine. Te zgrade su izgrađene prema odredbama seizmičkih propisa iz 1964. i 1981. godine.

U skladu s izračunima navedenim u Procjeni rizika od velikih nesreća za Općinu Starigrad pri intenzitetu potresa VII° MSK ljestvice procjenjuje se da na području Općine od ukupno 656 objekata njih 180 neće imati nikakvog oštećenja, dok će ih 160 imati neznatno, odnosno 157 umjereno oštećenje. Čak 141 objekata će biti jako oštećeno, a 11 totalno. Ukupno bi 7 objekata moglo biti srušeno.

Procjenjuje se da bi u slučaju potresa intenziteta VII° MSK ljestvice na području Općine bilo ranjeno ukupno 191, a poginulo bi 25 osoba.

Budući da još uvijek nisu objavljeni detaljni podaci o starosti građevina Popisom 2021. godine, ne može se napraviti novi izračun, već se koriste podaci Popisa stanovništva 2011. godine.

Kao posljedica učinka potresa moguća je i pojava zaraznih bolesti te psihičke posljedice koje se javljaju kod rodbine poginulih osoba, povrijeđenih i zatrpanih osoba te spasilaca.

7.1.1. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju potresa

Mjere civilne zaštite u slučaju potresa uključuju:

- Organizaciju obavještanja o pojavi opasnosti te spašavanja i raščišćavanja iz ruševina (standardni operativni postupak u suradnji sa komunikacijskim centrom 112)

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Pozivanje Stožera CZ Općine	Načelnik / načelnik Stožera CZ	članovi Stožera CZ
Pozivanje povjerenika i zamjenika povjerenika civilne zaštite	Načelnik	članovi Stožera CZ
Aktiviranje vatrogasnih snaga	Načelnik / načelnik Stožera CZ	zapovjednici vatrogasnih snaga
Pozivanje djelatnika Općine Starigrad	Načelnik	članovi Stožera CZ
Prikupljanje informacija o broju potpuno srušenih objekata i stanova, stanje školskih objekata, vrtića, društvenih domova, ugostiteljskih objekata, trgovačkih centara i sl. Utvrđuje se koje su se aktivnosti odvijale u njima prije potresa i koliko je ljudi boravilo u njima	načelnik Stožera CZ	povjerenici CZ
Prikupljanje informacija o stanju prohodnosti prometnica	član Stožera CZ, predstavnik PU	povjerenici CZ
Prikupljanje informacija o stanju objekata za pružanje zdravstvene zaštite	član Stožera CZ za medicinsko zbrinjavanje	voditelji objekata zdravstvene zaštite
Organizacija pružanja medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja	član Stožera CZ za medicinsko zbrinjavanje	voditelji objekata zdravstvene zaštite
Ovisno o prikupljenim informacijama s terena traženje angažmana operativnih snaga vatrogastva	Načelnik	načelnik Stožera CZ, zapovjednici vatrogasnih snaga zapovjednik PON CZ
Mobilizacija operativnih snaga vatrogastva i pripadnika PON CZ	načelnik Stožera CZ	zapovjednici vatrogasnih snaga, zapovjednici PON CZ
Pozivanje povjerenika CZ	Načelnik	načelnik Stožera CZ
Organizacija informativnih punktova u svim mjesnim odborima u cilju prikupljanja informacija o nestalim osobama	zamjenik načelnika Stožera CZ	povjerenici CZ
Utvrđivanje prioriteta u raščišćavanja ruševina kako slijedi: 1. raščišćavanje objekata gdje boravi više ljudi (škole, vrtići, ugostiteljski objekti) 2. osiguranje prohodnosti prometnica 3. pristup kritičnoj infrastrukturi 4. raščišćavanje ruševina obiteljskih kuća i stanova	načelnik Stožera CZ	zapovjednici vatrogasnih snaga, zapovjednici PON CZ

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Aktivacija svih pripadnika vatrogasnih snaga te članova udruga	načelnik Stožera CZ	vatrogasne snage, članovi udruga
Mobiliziranje pravnih osoba - davatelja materijalno-tehničkih sredstava	načelnik Stožera CZ	načelnik Stožera CZ, odgovorne osobe u pravnoj osobi
Raspoređivanje pripadnika PON CZ prema utvrđenim prioritetima raščišćavanja	načelnik Stožera CZ	zapovjednik PON CZ voditelji operativnih skupina
Organizacija odvoza građevinskog otpada na za to predviđene lokacije	član Stožera za komunalne djelatnosti	pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite - davatelji MTS, PON CZ
Organiziranje prijema operativnih snaga za spašavanje iz ruševina – mjesto prihvata i razmještaja	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ
Upućivanje zahtjeva za žurnom objavom potrebnih informacija, ukoliko se na radijskim postajama nije objavio najavu vremenske nepogode i upute stanovništvu za postupanje u takvim situacijama	načelnik Stožera CZ	sredstva javnog priopćavanja
Kada su prethodno upotrijebljene sve sposobnosti operativnih snaga sustava civilne zaštite i iskorišteni svi kapaciteti ili ako su nedostatni za učinkovitost spašavanja na razini Općine, načelnik Stožera CZ upućuje Načelniku Zahtjev kojim traži pomoć od više hijerarhijske razine	Načelnik	Načelnik Stožera CZ
Uspostavljanje 24-satnog dežurstva zbog informiranja stanovništva o trenutnoj situaciji, u cilju smanjenja osjećaja nesigurnosti i suzbijanja panike	načelnik Stožera CZ	djelatnici Općine Starigrad
Povjerenstva nastavljaju aktivnosti na popisu i procjeni šteta sukladno Zakonu o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (NN 16/19)		

- Organizaciju provođenja mjera i aktivnosti sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite za preventivnu zaštitu i otklanjanje posljedica potresa

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o mjestima gdje je moguća veća šteta uzrokovana potresom i procjena stanja što bi bilo ugroženo na zahvaćenom području	Načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ, povjerenici CZ, seizmiološka služba
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava kritične infrastrukture	Načelnik	načelnik Stožera CZ, vlasnici objekata kritične infrastrukture
<ul style="list-style-type: none"> • čišćenje površina oko zdravstvenih ambulanti • čišćenje površina oko školskih objekata (slobodni djelatnici škole) • čišćenje površina oko društvenih domova • čišćenje zelenih površina (djelatnici komunalnog poduzeća) • čišćenje površina oko trgovina i pošta (slobodni djelatnici trgovine i pošte) • čišćenje javnih površina ispred kuća (vlasnici i korisnici objekata na kućnom broju) 	Načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ, PON CZ

- Procedure kojima se utvrđuju mogućnosti pružanja prve medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja te organizacija djelovanja drugih nositelja reagiranja

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o stanju objekata za pružanje zdravstvene zaštite	član Stožera CZ	liječnici u ambulantama
Prikupljanje informacija o stanju medicinske opreme, zaliha lijekova i sanitetskog materijala	član Stožera CZ	liječnici u ambulantama
Analiziranje mogućnosti pružanja zdravstvene zaštite	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ, voditelj Doma zdravlja
Organizacija prijevoza povrijeđenih do mjesta za trijažu	voditelj liječničkog tima	liječnici zdravstvenih službi, članovi Crvenog križa, pripadnici PON CZ
Organizacija prijevoza povrijeđenih do bolnice	voditelj liječničkog tima	liječnici zdravstvenih službi, članovi Crvenog križa, pripadnici PON CZ
Pozivanje ovlaštenih mrtvozornika u cilju identifikacije i proglašenja smrti	član Stožera CZ	ovlašteni mrtvozornici
Organizacija pružanje veterinarske pomoći	Stožer CZ	djelatnici veterinarskih ustanova

- Zadaće operativnih kapaciteta za otklanjanje posljedica od potresa

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaće
Stožer CZ Općine Starigrad	<ul style="list-style-type: none"> - aktiviranje vatrogasnih snaga - mobilizacija operativnih snaga vatrogastva - mobilizacija pravnih osoba u sustavu civilne zaštite – davatelji MTS - organiziranje prijema operativnih snaga za spašavanje u ruševinama - analiziranje funkcioniranja objekata KI - upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju : sustava za opskrbu el. energijom sustava za opskrbu vodom sustava komunikacijske i informacijske tehnologije prohodnosti prometnica - komunikacija s PU zadarska - analiziranje mogućnosti pružanja zdravstvene zaštite - procjena situacije i utvrđivanje trenutka kada počinje evakuacija - uspostavljanje kontakta sa susjednim JLS zbog utvrđivanja mogućnosti zbrinjavanja - uspostavljanje kontakta s prijevoznikom tvrtkom - uspostavljanje kontakta s MUP zbog prometnog osiguranja evakuacije - stavljanje u stanje pripravnosti kapaciteta za zdravstveno zbrinjavanje - procjenjivanje trenutne situacije pružanja psihološke pomoći - upućivanje zahtjeva za angažiranje timova za psihološku pomoć - analiza stanja DDD mjera zaštite na ugroženom području - traženje dodatne pomoći od više hijerarhijske razine - informiranje stanovništva
Koordinator na lokaciji	<ul style="list-style-type: none"> - usklađuje djelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaci
Vatrogasne snage	<ul style="list-style-type: none"> - raščišćavanje srušenih objekata, prometnica na području Općina - pomoć pri saniranju i dovođenju u stanje rada objekata i sustava kritične infrastrukture (proizvodnju i distribuciju električne energije, vodoopskrbu, promet, pošta i telekomunikacije, javne službe, nacionalni spomenici i vrijednosti) - osiguravanje pristupa objektima KI - evakuacija stanovništva, životinja i kulturnih dobara - osiguranje prohodnosti prometnica
Vlasnici i operateri kritične infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> - stavljanje u funkciju objekata kritične infrastrukture
Povjerenici / zamjenici povjerenika CZ	<ul style="list-style-type: none"> - pomoć pri evakuaciji, smještanju i zbrinjavanju ugroženog stanovništva i životinja - pomoć pri asanaciji terena - logistika na mjestima prihvata - pomoć pri organizaciji provođenja zbrinjavanja ugroženog stanovništva - distribucija hrane ugroženom stanovništvu - informiranje stanovništva
Postrojba civilne zaštite opće namjene	<ul style="list-style-type: none"> - asanacija terena - potpora u provođenju mjera evakuacije, spašavanja, prve pomoći, zbrinjavanja ugroženog stanovništva - logistika na mjestima prihvata - organizacija provođenja zbrinjavanja ugroženog stanovništva - distribucija hrane ugroženom stanovništvu
GDCK	<ul style="list-style-type: none"> - pomoć pri prevenciji i suzbijanju širenja zaraznih bolesti - pomoć pri provođenju deratizacije, dezinfekcije i dezinfekcije - evidentiranje unesrećenih, nestalih i poginulih osoba - pružanje prve medicinske pomoći - zadaci vezane uz evakuaciju i zbrinjavanje
HGSS	<ul style="list-style-type: none"> - spašavanje ugroženog stanovništva - logistika
Pravno osobe od interesa za sustav CZ	<ul style="list-style-type: none"> - sječenje metalnih i razbijanje betonskih konstrukcija (uz pomoć pratećih i pomoćnih strojeva i uređaja) - raščišćavanje razrušenih i građevinskim materijalom zatrpanim prometnicama na području Grada - saniranje i dovođenje u stanje rada objekata i sustava kritične infrastrukture (proizvodnju i distribuciju električne energije, vodoopskrbu, promet, pošta i telekomunikacije, javne službe, nacionalni spomenici i vrijednosti) - provođenje deratizacije, dezinfekcije i dezinfekcije - odvoz građevinskog otpada i šuta na deponije - održavanje kanalizacijske mreže i gradske čistoće - izrada objekata za privremeni smještaj ljudi

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaće
	<ul style="list-style-type: none"> - sahranjivanje poginulih i umrlih - briga o osiguranju vode za gašenje požara u rajonima gdje je isključena vodovodna mreža - osiguranje smještaja i pripreme hrane za ugrožene osobe - transport unesrećenih s područja ugroze - suradnja i koordinacija aktivnosti s poduzećima građevinske djelatnosti i komunalnim službama

Nositelji mjera (Načelnik, operativne snage sustava civilne zaštite, sustav zdravstvenih kapaciteta, Služba civilne zaštite Zadar) u slučaju nastajanja potresa postupaju sukladno Planu djelovanja civilne zaštite Općine Starigrad.

Nakon proglašenja prirodne nepogode, u cilju dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda, nadležna tijela iz članka 5. Zakona provode odgovarajuće radnje.

7.1.2. Druge mjere koje uključuju suradnju u slučaju potresa s nadležnim tijelima i raznim institucijama

Unatoč suvremenim uvjetima i uz naprednu tehnologiju, predviđanje potresa koje bi omogućilo pravovremeno reagiranje i evakuiranje ugroženih građana nije moguće. Razvijene države u seizmički aktivnim područjima pokušavaju ostvariti barem kratkoročno upozoravanje na pojavu potresa s namjerom ostvarivanja barem minimalne vremenske prednosti u slučaju katastrofalnog događaja. Posebnim senzorima moguće je zabilježiti dolazak valova, identificirati položaj žarišta i odrediti očekivanu jačinu potresa. Djelovanje se temelji na suradnji posebno sa znanstvenim sektorom i ključnim tijelima koje se bave okolišem.

U slučaju potresa bitna je suradnja sa Zavodom za seizmologiju.

U provođenju mjera zaštite od potresa ujedno problem predstavlja nedostatak pouzdanih parametara:

- ne postoje sistematizirane baze podataka o tipologiji gradnje,
- veliki broj nezakonito izvedenih građevina (bez valjane dokumentacije) koje uključuju i nepovoljne intervencije (npr. rušenje nosivih zidova za izloge) u nosivu konstrukciju odnosno promjenu bitnih zahtjeva za građevinu,
- nesigurnost u procjeni ranjivosti pojedinih građevina zbog razlike u znanju o starim građevinama u odnosu na građevine projektirane sukladno suvremenim propisima,
- ne postoje podaci o izvedbi građevina, korištenim materijalima, mogućim pogreškama u gradnji, naknadnim sanacijama,

- ne postoje podaci o djelovanju potresa na građevine (kvartove) kroz povijest i eventualnim posljedicama,
- građevine su obično projektirane na vijek trajanja od 50 godina što je premašeno (degradacija materijala) kod većeg dijela postojećeg stambenog fonda.

Posebno važan element, neposredno nakon potresa, je neprekinuto funkcioniranje odgovornih institucija (prihvatni centri, opskrba hrane i vode itd.).

Posebno su važni sustavi javnog informiranja koji ne smiju biti prekinuti.

7.2. Suša

Suša je prirodna pojava, prirodna nepogoda koja je primarno vezana uz deficit oborine kroz dulje vremensko razdoblje u odnosu na prosječne oborinske prilike na određenom području. Sušu definira i povećana temperatura zraka u odnosu na prosječne temperaturne prilike na određenom području. U usporedbi s drugim prirodnim nepogodama, na primjer poplavama, suša se relativno sporo razvija, dugo traje i teško je odrediti njezin vremenski početak i kraj.

Postoje 4 vrste suša: meteorološka, hidrološka, agronomska i socio-ekonomska suša.

Meteorološka suša je suša uzrokovana smanjenom količinom oborine u odnosu na višegodišnji prosjek ili potpunim izostankom oborine u određenom vremenskom razdoblju.

Manjak oborine se može pojaviti tijekom tjedana, mjeseci ili godina što može imati za posljedicu smanjenje površinskih i podzemnih voda te smanjenje protoka vode u vodotocima uzrokujući **hidrološku sušu**. Hidrološka suša i kratkoročni manjak oborine u vegetacijskom razdoblju može uzrokovati nedostatak vode u tlu koja je potrebna za razvoj biljnih kultura te biljke zaostaju u rastu i razvoju što se u konačnici odražava smanjenjem prinosa i nestabilnošću biljne proizvodnje.

Pojava suše u biljnoj proizvodnji naziva se **agronomska suša**. Agronomska suša se može pojaviti tijekom sva četiri godišnja doba i imati posljedice na opskrbu biljaka vodom. Kada je zima bez oborina (kiša, snijeg ili pojava suhog snijeg), ne stvaraju se zalihe vode u tlu. Za vrijeme sušnijeg proljeća i uz pojavu vjetrova isušuje se površinski sloj, te jare kulture ne mogu kvalitetno i pravodobno nicati.

Pojava suše može nepovoljno utjecati na raspoložive zalihe vode i posljedično na opskrbu vodom radi zadovoljavanja ljudskih (zdravlje) i gospodarskih (poljoprivreda) potreba tada je riječ o **socijalno-ekonomskoj suši**.

Posljedice dugotrajnih suša mogu biti višestruke:

- poljoprivredna proizvodnja se smanjuje, smanjuje se proizvodnja stočne hrane, a u težim slučajevima stradavaju i višegodišnje kulture (vinogradi i voćnjaci),
- vodocrpilištima se smanjuje kapacitet, pritisak vode u sustavu pada,
- zbog smanjenja protoka vodotoka dolazi do pomora organizama koji žive u vodi, manje količine opasnih tvari koje dođu u vodotok mogu izazvati teže posljedice,
- uništavanje (sušenje) višegodišnjih nasada te ostale poljoprivredne proizvodnje kao i do uginuća stoke i do 40%.

Obzirom na klimatske promjene koje su nastupile posljednjih godina, a koje karakteriziraju dugi ljetni sušni periodi, kao i zbog promjene vodnog režima, u budućnosti se mogu očekivati veće i češće suše.

Raspored padalina nije ravnomjeran, najveći dio je u zimsko doba, dok su ljetni periodi sušni (donja tablica). Od padalina prevladava kiša, rijedak je snijeg. Najveća količina padalina padne tijekom jeseni i zime s maksimumom u rujnu.

Tablica 6. Analiza mjesečnih i godišnjih količina oborina za meteorološku postaju Zadar za razdoblje od 2011. - 2020. godine

Mjesečne i godišnje količine oborine													
GOD	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	zbroj
2011.	35.6	5.6	35.2	11.9	24.3	44.1	43.6	0.0	19.9	122.7	26.0	139.9	508.8
2012.	12.4	16.4	0.2	111.3	39.8	27.5	14.0	0.6	259.8	154.5	147.1	137.2	920.8
2013.	171.5	85.6	136.5	79.2	134.2	80.4	0.9	54.6	123.6	109.0	195.7	16.0	1187.2
2014.	83.0	182.2	46.8	69.8	40.2	49.8	341.3	61.1	239.7	13.7	108.4	128.5	1364.5
2015.	61.6	148.2	47.0	28.1	116.9	8.9	10.1	85.3	85.9	283.1	72.9	0.3	948.3
2016.	95.7	124.6	81.3	35.2	111.8	55.8	0.7	60.9	93.3	85.8	97.9	0.3	843.3
2017.	73.5	104.6	43.5	98.7	38.7	15.6	16.8	1.1	459.6	54.2	142.8	90.1	1139.2
2018.	87.1	125.6	176.9	30.1	85.6	50.3	31.0	67.5	39.3	47.7	124.0	56.8	921.9
2019.	94.7	13.0	41.8	80.5	176.7	5.4	76.5	16.2	118.9	86.0	246.4	167.2	1123.3
2020.	3.8	11.2	32.1	12.1	22.0	103.4	6.4	67.8	136.6	206.4	104.1	176.9	882.8
Zbroj	718.9	817.0	641.3	556.9	790.2	441.2	541.3	415.1	1576.6	1163.1	1265.3	913.2	9840.1
Sred	71.9	81.7	64.1	55.7	79.0	44.1	54.1	41.5	157.7	116.3	126.5	91.3	984.0
Std	45.8	62.1	50.7	34.6	51.0	29.8	98.2	31.4	124.0	76.4	58.7	65.1	222.4
Cv	0.64	0.76	0.79	0.62	0.65	0.67	1.81	0.76	0.79	0.66	0.46	0.71	0.23
Maks	171.5	182.2	176.9	111.3	176.7	103.4	341.3	85.3	459.6	283.1	246.4	176.9	1364.5
God	2013	2014	2018	2012	2019	2020	2014	2015	2017	2015	2019	2020	2014
Min	3.8	5.6	0.2	11.9	22.0	5.4	0.7	0.0	19.9	13.7	26.0	0.3	508.8
God	2020	2011	2012	2011	2020	2019	2016	2011	2011	2014	2011	2015!	2011
Ampl	167.7	176.6	176.7	99.4	154.7	98.0	340.6	85.3	439.7	269.4	220.4	176.6	855.7

Izvor: DHMZ

Iako je Općina Starigrad dobro opskrbljena vodom iz vodovodne mreže i ne očekuju se veći problemi s opskrbom vodom i za vrijeme ljetnih mjeseci meteoroloških suša ili dulje razdoblje bez oborina može izazvati ozbiljne štete u gospodarstvu Općine. Za poljoprivredu su opasne suše koje nastaju u vegetacijskom razdoblju.

Za otklanjanje posljedica hidrološke suše operativne snage civilne zaštite se mogu koristiti za snabdijevanje vodom onog dijela stanovništva koji nisu priključeni na zajednički vodoopskrbni sustav i kojima nije dostupna higijenski ispravna voda ili im je dostupna na velikoj udaljenosti u odnosu na mjesto stanovanja.

7.2.1. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju suše

Mjere civilne zaštite u slučaju suše uključuju:

- Organizaciju obavještanja o pojavi opasnosti (standardni operativni postupak u suradnji sa komunikacijskim centrom 112)

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prijem obavijesti o nadolazećoj opasnosti od i/ili kad se proglasi stanje velike nesreće	PU CZ, Služba CZ Zadar	Načelnik
Pozivanje Stožera CZ Općine Starigrad	Načelnik / načelnik Stožera CZ	članovi Stožera CZ
Prikupljanje informacija o lokacijama pogođenih sušom	načelnik Stožera CZ	povjerenici CZ
Prikupljanje informacija o funkcioniranju sustava za vodoopskrbu	član Stožera CZ	vlasnik kritične infrastrukture, povjerenici CZ
Aktiviranje vatrogasnih snaga	Načelnik / načelnik Stožera CZ	zapovjednici vatrogasnih snaga
Utvrđivanje minimalne dnevne količine vode po stanovniku	član Stožera CZ	povjerenici CZ, djelatnici Općine
Utvrđivanje punktova na koje će se vršiti dovoz vode za piće i na taj način osigurati snabdijevanje stanovništva vodom za piće i tehnološkom vodom	načelnik Stožera CZ	povjerenici CZ, koordinatori na lokaciji
Informiranje stanovništvu koristeći megafon na vozilu prolazeći kroz naselja	načelnik Stožera CZ	povjerenici CZ, djelatnici Općine
Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju vodoopskrbe sljedećim prioritetom: 1. zdravstveni objekti 2. zgrada općinske uprave 3. škole 4. pekare 5. objekti za pripremu hrane 6. vatrogasni dom 7. društveni domovi 8. ostali korisnici	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava za vodoopskrbu	Načelnik	načelnik Stožera CZ, vlasnici objekata KI
Analiziranje trenutnog stanja s obzirom na razmjere štete i donošenje odluke o opsegu mjera CZ	Načelnik	Stožer CZ

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Pozivanje povjerenika i zamjenika povjerenika civilne zaštite	Načelnik	članovi Stožera CZ
Pozivanje upravljačke skupine Postrojbe opće namjene civilne zaštite (PON CZ)	Načelnik	načelnik Stožera CZ, zapovjednik upravljačke skupine PON CZ
Pozivanje vlasnika poduzeća i obrta koji se bave takvom vrstom djelatnosti koja može izvršiti privremenu sanaciju štete	Načelnik	načelnik Stožera CZ
Traženje angažmana PON CZ	Načelnik	ŽC 112, načelnik Stožera CZ
Mobilizacija pripadnika PON	načelnik Stožera CZ	zapovjednik upravljačke skupine PON CZ
Izveštavanje župana i predlaganje aktiviranja Povjerenstava za procjenu šteta od prirodnih nepogoda na ugroženim područjima	Načelnik	djelatnici Općine Starigrad
Upućivanje zahtjeva za žurnom objavom potrebnih informacija, ukoliko se na radijskim postajama nije objavio najavu vremenske nepogode i upute stanovništvu za postupanje u takvim situacijama	načelnik Stožera CZ	sredstva javnog priopćavanja
Kada su prethodno upotrijebljene sve sposobnosti operativnih snaga sustava civilne zaštite i iskorišteni svi kapaciteti ili ako su nedostatni za učinkovitost spašavanja na razini Općine, načelnik Stožera upućuje Načelniku Zahtjev kojim traži pomoć od više hijerarhijske razine	Načelnik	Načelnik Stožera CZ
Uspostavljanje 24-satnog dežurstva zbog informiranja stanovništva o trenutnoj situaciji, u cilju smanjenja osjećaja nesigurnosti i suzbijanja panike	načelnik Stožera CZ	djelatnici Općine Starigrad
Povjerenstva nastavljaju aktivnosti na popisu i procjeni šteta sukladno Zakonu o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (NN 16/19)		

- Organizaciju provođenja mjera i aktivnosti sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite za preventivnu zaštitu i otklanjanje posljedica suše

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o naseljima u kojima je moguća pojava suše i procjena stanja što bi bilo ugroženo na zahvaćenom području	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ, vodovodno poduzeće, povjerenici CZ
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava kritične infrastrukture	Načelnik	Načelnik Stožera CZ, vlasnici objekata KI

- Procedure kojima se utvrđuju mogućnosti pružanja prve medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja te organizacija djelovanja drugih nositelja reagiranja

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o stanju objekata za pružanje zdravstvene zaštite	član Stožera CZ	liječnici u ambulantama
Prikupljanje informacija o stanju medicinske opreme, zaliha lijekova i sanitetskog materijala	član Stožera CZ	liječnici u ambulantama
Analiziranje mogućnosti pružanja zdravstvene zaštite	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ, voditelj Doma zdravlja
Organizacija prijevoza povrijeđenih do mjesta za trijažu	voditelj liječničkog tima	liječnici zdravstvenih službi, članovi Crvenog križa, pripadnici PON CZ
Organizacija prijevoza povrijeđenih do bolnice	voditelj liječničkog tima	liječnici zdravstvenih službi, članovi Crvenog križa, pripadnici PON CZ
Pozivanje ovlaštenih mrtvozornika u cilju identifikacije i proglašenja smrti	član Stožera CZ	ovlašteni mrtvozornici
Organizacija pružanje veterinarske pomoći	Stožer CZ	djelatnici veterinarskih ustanova

- Zadaće operativnih kapaciteta za otklanjanje posljedica od suše

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaće
Stožer CZ Općine Starigrad	<ul style="list-style-type: none"> - prikupljanje informacija o zahvaćenom području - upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava za opskrbu vodom - stavljanje u stanje pripravnosti kapaciteta za zdravstveno zbrinjavanje - analiza stanja DDD mjera zaštite na ugroženom području - traženje dodatne pomoći od više hijerarhijske razine - informiranje stanovništva
Koordinator na lokaciji	<ul style="list-style-type: none"> - usklađuje djelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite
Vatrogasne snage	<ul style="list-style-type: none"> - provesti/potvrditi početnu procjenu - organizacija dobave pitke vode - evakuacija stanovništva, životinja i kulturnih dobara - osiguravanje pristupa objektima kritične infrastrukture
Vodovodno poduzeće	<ul style="list-style-type: none"> - briga o osiguranju vode za piće
Vlasnici i operateri kritične infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> - stavljanje u funkciju objekata kritične infrastrukture
Povjerenici / zamjenici povjerenika CZ	<ul style="list-style-type: none"> - pomoć pri distribuciji vode ugroženom stanovništvu - informiranje stanovništva
Postrojba civilne zaštite opće namjene	<ul style="list-style-type: none"> - potpora u provođenju mjera prve pomoći, zbrinjavanja ugroženog stanovništva - logistika na mjestima prihvata - dopremanje najnužnijih sredstava za život - pomoć pri distribuciji hrane ugroženom stanovništvu

Nositelji mjera su Načelnik, operativne snage sustava civilne zaštite, zdravstveni djelatnici te Služba civilne zaštite Zadar.

Nakon proglašenja prirodne nepogode, u cilju dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda, nadležna tijela iz članka 5. Zakona provode odgovarajuće radnje.

7.2.2. Druge mjere koje uključuju suradnju u slučaju suše s nadležnim tijelima i raznim institucijama

Prateći i analizirajući brojne meteorološke, hidrološke i hidrogeološke parametre, sušu je ipak moguće predvidjeti.

Navodnjavanje poljoprivrednih površina na kojima su zasijane poljoprivredne kulture ključna je stvar za poljoprivrednu proizvodnju u vrijeme opaženih klimatskih promjena. Jedno od važnih polazišta za planiranje navodnjavanja jest utvrđivanje raspoloživosti i kvalitete vodnih resursa. Kada se radi o racionalnom gospodarenju vodnim resursima za potrebe navodnjavanja

tada se to prvenstveno odnosi na stvaranje uvjeta za osiguranje zaliha vode za navodnjavanje. Kao mjere za ublažavanje posljedica potrebno je mjerama i instrumentima agrarne politike poticati proizvođače na ulaganje u sustav navodnjavanja za što danas stoje na raspolaganju i sredstva fondova EU.

Jedna od mjera je i uzgoj poljoprivrednih kultura, odnosno, sorti otpornijih na sušna razdoblja.

Tijekom obrade tla, cilj je povećanje njegove sposobnosti da akumulira što veću količinu oborina te da je zadrži u tlu i spriječi isparavanje kako bi u zadanom trenutku bila biljkama na raspolaganju. Na zadržavanje vlage u tlu utječu struktura tla, organska tvar u tlu i biljni ostaci na tlu koji pospješuju upijanje oborina, a ujedno štite tlo od erozije i utječu na mikrobiološku aktivnost tla. Prilikom obrade tla zahtijeva se primjereno korištenje mehanizacije na način da se mehanizacija ne koristi na poljoprivrednim površinama ako je tlo zasićeno vodom, poplavljeno (osim prilikom berbe/žetve uroda).

Nakon žetve žitarice, najpoželjnije je odmah obaviti plitko oranje kako bi se zaustavio kapilarni uspon vode, spriječilo isparavanje i sačuvala voda u tlu. Osim same obrade tla, veoma je bitna i gnojidba tla. U periodu suše, način gnojidbe treba prilagoditi vremenskom periodu trajanja sušnih uvjeta. Ako biljke pokazuju teže posljedice suše, uvenuće/žućenje listova, gnojidba im ne može pomoći. Tijekom visokih temperatura i nedostatka vlage, treba izbjegavati gnojidbu dušičnim gnojivima (KAN, UREA), prije svega na travnjacima jer u nedostatku vlage gnojiva ne mogu djelovati kako treba.

Za ublažavanje posljedica suše moguće je provoditi preventivne mjere i to:

- selekcijsko-genetičku metodu: stvaranje sorti biljka otpornih na sušu ili onih koji se brzo obnavljaju od njenih posljedica,
- zemljopisna podjela: odabir područja povoljnih za uzgoj različitih biljaka obzirom na trajanje, učestalost i vjerojatnost pojave suše,
- agrotehničke mjere: podrazumijeva povećanu opskrbu biljaka vlagom (navodnjavanje, ispravna obrada zemlje, vjetro-zaštitni šumski pojasevi).

7.3. Ekstremne temperature – toplinski val

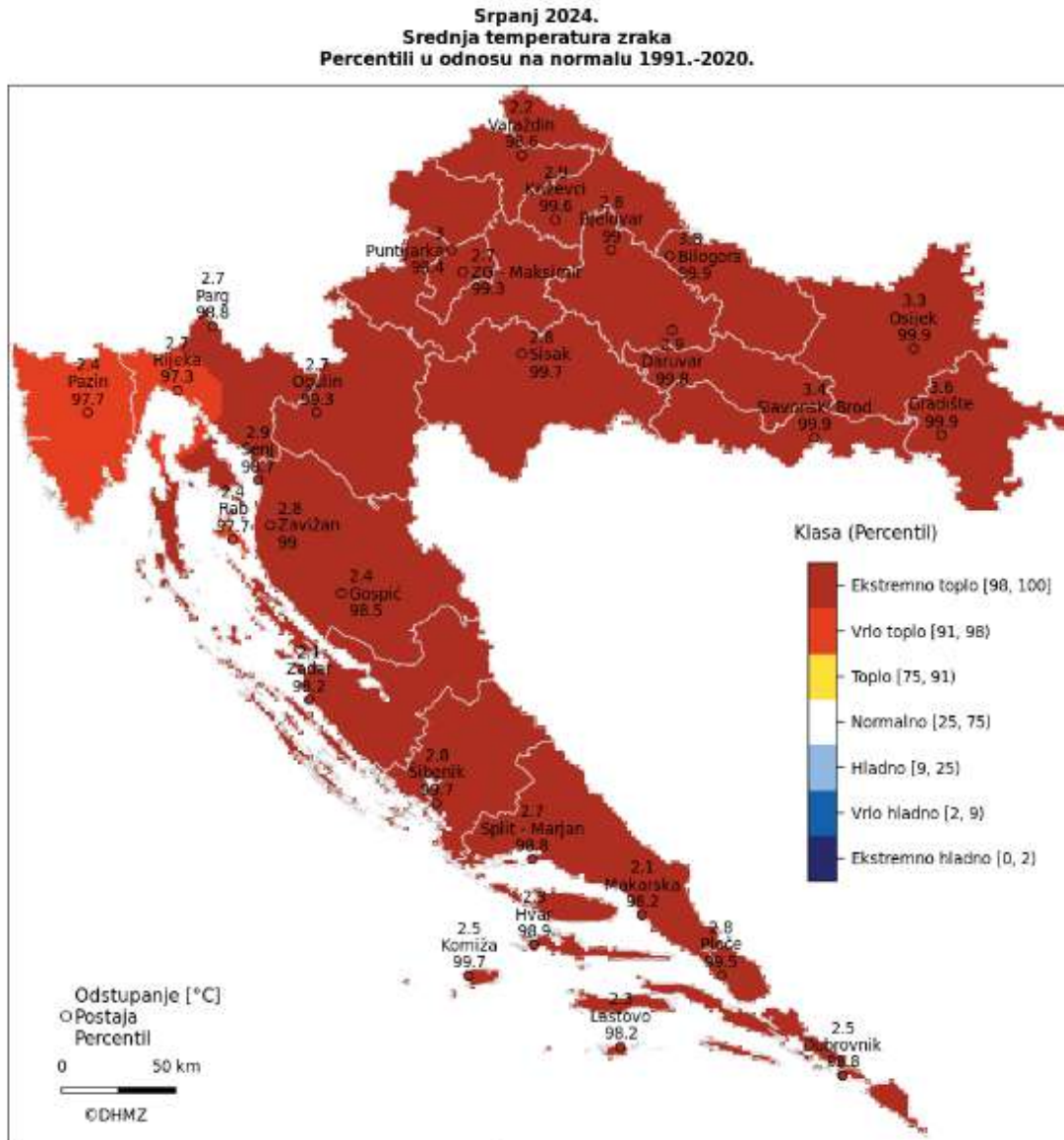
Ekstremne temperature zraka mogu uzrokovati zdravstvene probleme i povećani broj smrtnih slučajeva i stoga predstavljaju javnozdravstveni problem. Očekuje se da bi zatopljenje uzrokovano klimatskim promjenama moglo povećati učestalost toplinskih valova. Osobito ugrožene skupine ljudi su mala djeca, kronični bolesnici, starije osobe te ljudi koji rade na otvorenom prostoru. Toplinski val, kao prirodna pojava uzrokovana klimatskim promjenama, nastaje naglo bez prethodnih najava, neočekivano. Ekstremni događaji poput vrućih dana i tropskih noći postaju učestaliji i vjerojatno će se pojavljivati čak i češće u budućnosti. Temperature veće od 35°C s velikim postotkom vlažnosti zraka mogu kod građana izazvati zdravstvene smetnje, a kod osjetljivih osoba i teže zdravstvene posljedice pa čak i smrt. Veoma je važno pravovremeno prepoznati simptome toplotnog udara te što prije započeti s hlađenjem tijela: hladni oblozi, prskanje vodom, hlađenje klima uređajem/ventilatorom.

Analiza zdravstvenih učinaka i prilagodbe na klimatske promjene ukazuje na direktne i indirektne posljedice na zdravlje od pojave ekstremnih temperatura uslijed klimatskih promjena to su: povećana smrtnost i broj ozljeda, povećan rizik od zaraznih bolesti, prehrana i razvoj djece, negativan utjecaj na mentalno zdravlje i kardio-respiratorne bolesti. Zbog gubitka tekućine i soli iz organizma, daljnjim izlaganjem povišenim temperaturama dolazi do toplinske iscrpljenosti: hladna, vlažna koža, žeđ, nervoza, glavobolja, mučnina, povraćanje, ubrzanje pulsa i disanja te nesvjestica. Simptomi sunčanice su suha koža uz osjetno povišenu tjelesnu temperaturu. Osoba se žali na glavobolju, vrtoglavicu, nemir, smušenost. Vidljivo je crvenilo lica. Blagi ili umjereni simptomi su crvenilo, edemi, sinkopa, grčevi, iscrpljenost. Najopasnije stanje je toplinski udar koji zahtjeva hitnu medicinsku intervenciju. Manifestira se povišenom tjelesnom temperaturom iznad 40°C, crvena i topla suha koža, jaka glavobolja, mučnina, smetenost, gubitak svijesti, smanjenje količine urina. Neprovođenje pravovremenih mjera zaštite rezultira simptomima toplotnog udara koji može imati i smrtonosne posljedice.

Ekstremne klimatske prilike kao toplinski valovi te ekstremno sušna i vlažna razdoblja znatno utječu na život i zdravlje stanovništva i gospodarstvo.

Odstupanja srednje temperature zraka, u odnosu na normalu 1991. – 2020. nalaze se u rasponu od 2,1 °C (Makarska, Zadar) do 3,8 °C (Bilogora).

Prema raspodjeli percentila, u najvećem dijelu Hrvatske srpanj je bio ekstremno topao i na većini postaja najtopliji mjesec od kad postoje mjerenja. Samo su u unutrašnjosti Istre, Rijeci i Kvarneru temperaturne prilike ocijenjene kao vrlo tople, ali također s vrlo visokim vrijednostima percentila.

Slika 1. Odstupanje srednje mjesečne temperature zraka za srpanj 2024. godine

Izvor: DHMZ

Prema prikazu odstupanja srednje mjesečne temperature zraka zaključuje se da je područje Općine Starigrad u srpnju 2024. godine bilo ekstremno toplo.

Tablica 7. Pregled srednjih mjesečnih i godišnjih temperatura zraka na meteorološkoj postaji Zadar za razdoblje od 2011. – 2020. godine

GOD.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	SRED
------	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----	-----	-----	------

2011.	7.3	7.7	10.3	15.0	19.0	23.5	24.4	25.4	23.5	16.0	12.2	10.6	16.2
2012.	7.4	4.4	12.2	13.8	17.6	23.8	27.0	26.1	21.1	17.2	14.6	8.5	16.1
2013.	8.7	7.3	10.0	14.7	17.4	21.7	25.9	24.9	20.5	17.0	12.9	10.1	15.9
2014.	10.9	11.0	11.9	14.9	17.4	22.4	23.7	24.0	19.9	17.5	15.0	9.8	16.5
2015.	8.7	8.1	10.8	13.5	18.6	23.2	27.3	25.6	21.1	16.3	12.2	10.4	16.3
2016.	8.5	10.9	10.9	14.9	17.6	22.7	25.8	24.2	21.2	15.5	12.1	9.0	16.1
2017.	4.3	9.6	12.0	13.9	18.8	24.2	26.0	26.4	19.7	16.4	11.9	8.6	16.0
2018.	10.1	5.9	9.8	16.4	20.9	23.7	25.5	26.4	21.8	18.2	13.3	8.8	16.7
2019.	6.3	9.9	11.8	14.5	15.8	24.6	25.6	26.2	21.7	17.4	15.1	10.6	16.6
2020.	9.0	11.1	11.1	14.7	18.9	22.2	24.6	25.9	21.8	16.3	12.7	10.7	16.6
Zbroj	81.3	85.9	110.8	146.2	182.1	232.0	256.1	255.2	212.2	167.8	132.1	97.0	163.2
Sred	8.1	8.6	11.1	14.6	18.2	23.2	25.6	25.5	21.2	16.8	13.2	9.7	16.3
Srd	1.8	2.2	0.8	0.8	1.3	0.9	1.1	0.8	1.0	0.8	1.2	0.8	0.3
Maks	10.9	11.1	12.2	16.4	20.9	24.6	27.3	26.4	23.5	18.2	15.1	10.7	16.7
God	2014	2020	2012	2018	2018	2019	2015	2018!	2011	2018	2019	2020	2018
Min	4.3	4.4	9.8	13.5	15.9	21.7	23.7	24.1	19.7	15.5	11.9	8.5	15.9
God	2017	2012	2018	2015	2019	2013	2014	2014	2017	2016	2017	2012	2013
Ampl	6.6	6.7	2.4	2.9	5.1	2.9	3.6	2.4	3.8	2.6	3.2	2.2	0.8

Izvor: DHMZ

Ljeti apsolutne maksimalne temperature sežu do 36.3°C (tablica 8.). Prema podacima Državnog hidrometeorološkog zavoda najviša dnevna temperatura zabilježena je u kolovozu 2017. godine (04.08.2017.) i iznosila je 36.3°C.

Tablica 8. Pregled apsolutnih maksimalnih temperatura za meteorološku postaju Zadar za razdoblje 2011. – 2020. godine

GOD	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	MAKS
2011.	15.0	15.0	17.9	21.7	30.7	32.1	32.8	34.1	31.0	27.2	19.8	18.1	34.1
2012.	14.1	16.1	22.5	24.7	26.5	34.6	34.7	34.9	28.9	25.0	21.6	15.0	34.9
2013.	15.0	15.5	16.2	24.1	25.5	31.8	34.2	35.5	29.0	22.5	22.8	16.2	35.5
2014.	16.3	16.6	20.0	23.0	26.0	31.7	31.5	30.2	28.0	25.0	20.8	18.7	31.7
2015.	16.2	16.6	18.6	23.3	26.9	31.0	36.1	35.9	31.2	23.9	21.1	16.8	36.1
2016.	17.4	17.3	18.8	22.0	26.7	32.8	33.5	31.2	31.4	22.9	20.2	17.3	33.5
2017.	13.0	15.1	21.8	21.4	28.5	32.0	34.9	36.3	27.4	23.2	18.5	15.8	36.3
2018.	16.6	13.7	16.1	26.5	28.7	32.6	36.0	35.1	29.2	25.1	21.5	15.8	36.0
2019.	12.8	18.6	20.0	22.0	23.3	35.1	32.6	35.0	31.9	26.0	21.4	17.9	35.1
2020.	16.1	17.3	19.0	23.1	25.8	31.5	33.0	35.0	34.1	24.4	20.5	17.2	35.0
maks	17.4	18.6	22.5	26.5	30.7	35.1	36.1	36.3	34.1	27.2	22.8	18.7	36.3
god	2016	2019	2012	2018	2011	2019	2015	2017	2020	2011	2013	2014	2017
dan	10.01	26.02	26.03	20.04	25.05	28.06	22.07	04.08	14.9	02.10	04.11	01.12	04.08

Izvor: DHMZ

Ugrožene skupine stanovništva u periodu toplinskog vala su mala djeca, kronični bolesnici, starije osobe te ljudi koji rade na otvorenom prostoru (tablica 9.).

Tablica 9. Ugrožene skupine stanovništva u periodu toplinskog vala na području Općine Starigrad

Skupine stanovništva	Broj stanovnika
Djeca od 0-14 godina	183

Osobe starije od 60 godina	652
Stanovništvo s teškoćama u obavljanju svakodnevnih aktivnosti*	143
Radnici na otvorenom*	32

Izvor: Popis stanovništva 2011. i 2021. godine

*Popis stanovništva 2011. godine

Pojavnost ekstremnih temperatura poklapa se s razdobljem turističke sezone kada je koncentracija osoba, a samim time i opasnost, veća.

Obzirom da nije objavljen Popis stanovništva 2021. s teškoćama u obavljanju svakodnevnih aktivnosti, kao ni popis osoba prema područjima zaposlenja, ne može se dati točan podatak koliko je stanovništva Općine Starigrad ugroženo u slučaju toplinskog vala.

Pojavnost ekstremnih temperatura poklapa se s razdobljem turističke sezone kada je koncentracija osoba, a samim time i opasnost, veća.

7.3.1. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju toplinskog vala

Mjere civilne zaštite u slučaju toplinskog vala uključuju:

- Organizaciju obavještanja o pojavi opasnosti (standardni operativni postupak u suradnji sa komunikacijskim centrom 112)

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prijem obavijesti o nadolazećoj opasnosti od i/ili kad se proglasi stanje velike nesreće	PU CZ – Služba CZ Zadar	Načelnik
Pozivanje Stožera CZ Općine Starigrad	Načelnik / načelnik Stožera CZ	članovi Stožera CZ
Prikupljanje informacija o funkcioniranju sustava za vodoopskrbu	član Stožera CZ	vlasnik KI, povjerenici CZ
Aktiviranje vatrogasnih snaga	član Stožera CZ	zapovjednici vatrogasnih snaga
Analiziranje trenutnog stanja s obzirom na razmjere štete i donošenje odluke o opsegu mjera zaštite i spašavanja	Načelnik	Stožer CZ
Pozivanje vlasnika poduzeća i obrta koji se bave takvom vrstom djelatnosti koja može izvršiti privremenu sanaciju štete	Načelnik	načelnik Stožera CZ
Pozivanje povjerenika CZ	Načelnik	načelnik Stožera CZ
Traženje angažmana PON CZ	Načelnik	ŽC 112,

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
		načelnik Stožera CZ
Mobilizacija pripadnika PON CZ	načelnik Stožera CZ	zapovjednik upravljačke skupine PON CZ
Izveštavanje župana i predlaganje aktiviranja Povjerenstava za procjenu šteta od prirodnih nepogoda na ugroženim područjima	Načelnik	djelatnici Općine Starigrad
Povjerenstva nastavljaju aktivnosti na popisu i procjeni šteta sukladno Zakonu o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (NN 16/19)		

- Organizaciju provođenja mjera i aktivnosti sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite za preventivnu zaštitu i otklanjanje posljedica toplinskog vala

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o naseljima u kojima je moguća pojava ekstremnih temperatura i procjena stanja što bi bilo ugroženo na zahvaćenom području	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ, vodovodno poduzeće, povjerenici CZ
Prikupljanje informacija o stanju objekata za pružanje zdravstvenih usluga te stanju medicinske opreme i zaliha lijekova te sanitetskog materijala	načelnik Stožera CZ	članovi Stožera CZ
Mogućnost dopreme vode iz izvorišta, cisterni i bunara	načelnik Stožera CZ	Vatrogasne snage
Pomoć u donošenju hrane i vode do stanovništva	načelnik Stožera CZ	Pravne osobe od interesa za sustav CZ– davatelji MTS
Snabdijevanje vodom stanovništva i životinja	načelnik Stožera CZ	Vlasnici KI - vodopskrba
Organizacija logistike	Načelnik / načelnik Stožera CZ	PON CZ
Pružanje prve pomoći stanovništvu koje osjeća posljedice uslijed ekstremnih temperatura	načelnik Stožera CZ	Gradsko društvo Crvenog križa
Pružanje prve pomoći stanovništvu koje osjeća posljedice uslijed ekstremnih temperatura te njihovo medicinsko zbrinjavanje Provođenje higijensko – epidemioloških mjera	načelnik Stožera CZ	Zdravstvene službe
Pružanje prve pomoći stanovništvu koje osjeća posljedice uslijed ekstremnih temperatura	načelnik Stožera CZ	HGSS-Stanica Zadar-Ispostava Starigrad

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Praćenje stanja i provođenje aktivnosti na sprječavanju nastanka ili širenja zaraznih bolesti	načelnik Stožera CZ	Veterinarska ambulanta
Prikupljanje informacija o stoci i domaćim životinjama koje su bez nadzora	Stožera CZ	Lovačka udruga

- Procedure kojima se utvrđuju mogućnosti pružanja prve medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja te organizacija djelovanja drugih nositelja reagiranja

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o stanju objekata za pružanje zdravstvene zaštite	član Stožera CZ	liječnici u ambulantama
Prikupljanje informacija o stanju medicinske opreme, zaliha lijekova i sanitetskog materijala	član Stožera CZ	liječnici u ambulantama
Analiziranje mogućnosti pružanja zdravstvene zaštite	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ voditelj DZ ZZ
Organizacija prijevoza povrijeđenih do mjesta za trijažu	voditelj liječničkog tima	liječnici zdravstvenih službi, članovi Crvenog križa, pripadnici PON CZ
Organizacija prijevoza povrijeđenih do bolnice	voditelj liječničkog tima	liječnici zdravstvenih službi, članovi Crvenog križa, pripadnici PON CZ
Pozivanje ovlaštenih mrtvozornika u cilju identifikacije i proglašenja smrti	član Stožera CZ	ovlašteni mrtvozornici
Organizacija pružanje veterinarske pomoći	Stožer CZ	djelatnici veterinarskih ustanova

- Zadaće operativnih kapaciteta za otklanjanje posljedica od toplinskog vala

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaće
Stožer CZ Općine Starigrad	- prikupljanje informacija o ugroženom stanovništvu i životinjama - poduzimanje svih potrebnih aktivnosti u nadležnosti Stožera CZ

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaće
	<ul style="list-style-type: none"> - stavljanje u stanje pripravnosti kapaciteta za zdravstveno zbrinjavanje - analiza stanja DDD mjera zaštite na ugroženom području - informiranje stanovništva
Vodovodno poduzeće	<ul style="list-style-type: none"> - briga o osiguranju vode za piće
Vatrogasne snage	<ul style="list-style-type: none"> - provesti/potvrditi početnu procjenu - pružanje prve pomoći do predaje na stručnu medicinsku skrb - organizacija dobave pitke vode - pomoć stanovništvu i životinjama
Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite – davatelji MTS	<ul style="list-style-type: none"> - pomoć stanovništvu i životinjama
Zdravstvene službe	<ul style="list-style-type: none"> - organizacija pružanja prve medicinske pomoći - zbrinjavanje težih bolesnika - pružanje medicinske pomoći ozlijeđenima - prevencija i suzbijanje zaraznih bolesti
Veterinarske snage	<ul style="list-style-type: none"> - zbrinjavanje živih i uginulih životinja u ugroženim područjima, - prevencija i suzbijanje zaraznih bolesti
Gradsko društvo Crvenog križa	<ul style="list-style-type: none"> - evidentiranje ugroženih osoba - pružanje prve medicinske pomoći - zadaće vezane uz zbrinjavanje
Povjerenici / zamjenici povjerenika CZ	<ul style="list-style-type: none"> - logistika na mjestima prihvata - pomoć pri organizaciji provođenja zbrinjavanja ugroženog stanovništva - distribucija hrane ugroženom stanovništvu - informiranje stanovništva
Postrojba civilne zaštite opće namjene	<ul style="list-style-type: none"> - potpora u provođenju mjera prve pomoći, zbrinjavanja ugroženog stanovništva - logistika na mjestima prihvata - dopremanje najnužnijih sredstava za život - pomoć pri distribuciji hrane i vode ugroženom stanovništvu

Nositelji mjera su Načelnik, operativne snage sustava civilne zaštite, zdravstveni djelatnici te Služba civilne zaštite Zadar.

Nakon proglašenja prirodne nepogode, u cilju dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda, nadležna tijela iz članka 5. Zakona provode odgovarajuće radnje.

7.3.2. Druge mjere koje uključuju suradnju u slučaju toplinskog vala s nadležnim tijelima i raznim institucijama

Kako bi se građani što bolje zaštitili uveden je sustav upozoravanja na opasnost od vrućine koji se provodi u razdoblju od 15. svibnja do 15. rujna. Temeljem prognoze temperature zraka za tekući dan i sljedeća četiri dana, Državni hidrometeorološki zavod objavljuje upozorenja na opasnost od vrućine na sljedeće četiri razine:

- a) Nema opasnosti,
- b) Umjerena opasnost,
- c) Velika opasnost,
- d) Vrlo velika opasnost.

Pravovremene preventivne mjere mogu smanjiti broj umrlih odnosno oboljelih od toplotnog udara te su zbog toga veoma bitne preporuke za zaštitu od velikih vrućina. Neke od preporuka za zaštitu od velikih vrućina su: rashlađenje privatnih i poslovnih prostorija, sklanjanje od vrućine, unos dovoljne količine tekućine i dr.

Hrvatski zavod za javno zdravstvo (HZJZ) prati povećanje pobola i smrtnosti vezano uz povišene temperature prikupljajući izvješća o pobolu i smrtnosti iz Zavoda za javno zdravstvo Zadar. Prema Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji (SZO), mortalitetna statistika je jedan od najpouzdanijih izvora zdravstvenih podataka.

Mortalitetni pokazatelji su ključni za ocjenu zdravstvenog stanja stanovništva, kreiranje zdravstvenih politika, evaluaciju nacionalnih zdravstvenih programa te za regionalnu i međunarodnu usporedbu. Stupnjevi rizika od toplinskih valova za maksimalnu i minimalnu temperaturu zraka te za bio-meteorološki indeks se izračunavaju za fiziološku ekvivalentnu temperaturu.

Kritična temperatura (heat cut point) je temperatura iznad koje se pojavljuje povećana smrtnost, umjerena opasnost – smrtnost 5% viša od prosječne, velika opasnost – smrtnost 7,5% viša od prosječne i vrlo velika (ekstremna) opasnost – smrtnost 10% viša od prosječne.

Ministarstvo zdravstva Republike Hrvatske za razdoblje od svibnja do rujna propisuje provođenje preventivnih mjera u skladu s Protokolom o postupanju i preporukama za zaštitu od vrućine, kako bi se pravovremeno i učinkovito djelovalo na očuvanje zdravlja i spriječile moguće posljedice visokih temperatura na zdravlje populacije. Uočen trend povećanja zdravstvenih rizika kao i povećanja stope smrtnosti tijekom ljetnih toplinskih valova, navodi na nužnost provedbe preventivnih mjera kako bi se ublažile moguće negativne posljedice po zdravlje te smanjio broj umrlih zbog vrućina.

7.4. Olujno i orkansko nevrijeme

Olujni i orkanski vjetrovi manifestiraju se jakim oborinama (često u obliku pljuskova), olujnim ili orkanskim vjetrovom, jakim električnim izbijanjima, a nerijetko i tučom. Karakteristično je za nevrijeme njegova prostorna i vremenska ograničenost i veliki intenzitet. U načelu zahvaća mala područja i kratko traje, uglavnom se pojavljuje u toploj polovici godine, osobito svibanj - srpanj. Učinci nevremena su raznovrsni, ovisno o tome u kojim se vremenskim pojavama ono manifestira i to kao: olujni i orkanski vjetar, pljusak, tuča, atmosferskim električnim izbijanjima i sl.

Prema definiciji olujni vjetar je onaj koji, prema Beafortovoj ljestvici (tablica 10.) za ocjenu jačine vjetra ima 8 stupnjeva – bofora (na ljestvici od 1 do 12). On njiše cijela veća stabla, lomi velike grane, sprječava svako hodanje protiv vjetra. Takvom vjetru odgovaraju brzine od 17,2 do 20,7 m/s, odnosno 62 do 74 km/h. Pod orkanskim vjetrom smatra se onaj koji prema Beafortovoj ljestvici ima oznaku 12, najveću moguću na Zemljinoj površini. Prema opisu učinka ima uništavajuće djelovanje i pustoši cijeli kraj. Takvom vjetru odgovara brzina vjetra od 32,7 do 36,9 m/s odnosno od 118 do 133 km/h. Odgovarajuće brzine vjetra odnose se na izmjerene na 10 metara iznad tla. Olujni i orkanski vjetar ima prije svega rušilačko, razorno djelovanje na različite objekte.

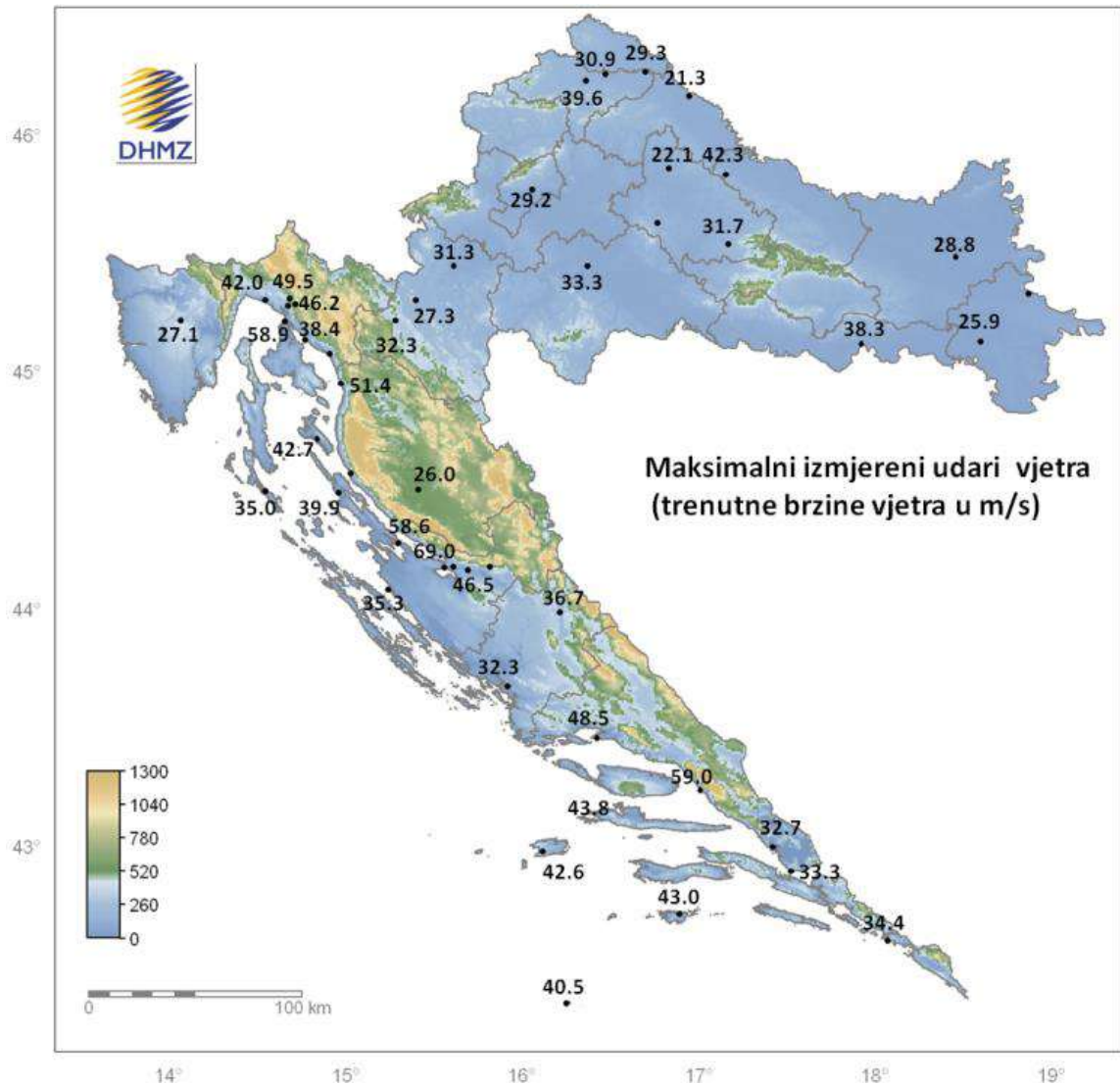
Tablica 10. Beafortova ljestvica

BEAUFORT (Bf)	Naziv	Razred brzine (m/s)
0	tišina	0.0-0.2
1	lahor	0.3-1.5
2	povjetarac	1.6-3.3
3	slab vjetar	3.4-5.4
4	umjeren vjetar	5.5-7.9
5	umjereno jak vjetar	8.0-10.7
6	jak vjetar	10.8-13.8
7	žestok vjetar	13.9-17.1
8	olujni vjetar	17.2-20.7
9	jak olujni vjetar	20.8-24.4
10	orkanski vjetar	24.5-28.4
11	jak orkanski vjetar	28.5-32.6
12	orkan	32.7-36.9

Izvor: <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=70347>

Olujni i orkanski vjetar opaža se u slijedećim vremenskim situacijama:

- za vrijeme lokalnog nevremena, povezanog s kumulonimbusima,
- prilikom vrlo izraženih prodora hladnog zraka, najčešće sa sjeverozapada, kad zahvaća šire područje,
- prilikom puhanja određenih lokalnih vjetrova, kao što su bura i jugo.

Slika 2. Maksimalni izmjereni udari vjetra (trenutne brzine vjetra) na meteorološkim postajama u Hrvatskoj
Izvor: DHMZ

Prema 10-godišnjem razdoblju jak vjetar na meteorološkoj postaji Zadar zabilježen je prosječno u 75.3 dana u godini, a olujni vjetar u 15.9 dana (tablica 11.).

Tablica 11. Broj dana s jakim i olujnim vjetrom, te maksimalnim udarima vjetra na meteorološkoj postaji Zadar za razdoblje od 2011.-2020. godine

Broj dana s jakim vjetrom													
GOD	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Zbroj
2011.	.	1	4	.	.	1	.	.	1	4	1	1	13
2012.	2	4	1	3	1	3	.	1	4	5	6	4	34
2013.	5	6	4	3	3	.	.	.	1	2	12	2	38
2014.	8	11	2	2	3	2	1	1	1	3	6	6	46
2015.	3	6	9	13	7	6	4	6	10	9	6	4	83
2016.	20	24	23	17	19	15	12	18	17	16	22	10	213
2017.	19	8	10	9	5	7	7	4	6	6	11	10	102
2018.	7	9	8	2	1	1	1	2	3	6	6	3	49
2019.	11	12	7	7	8	3	6	2	.	3	14	10	83
2020.	2	6	8	2	7	5	10	11	9	13	5	14	92
Sred	7.7	8.7	7.6	5.8	5.4	4.3	4.1	4.5	5.2	6.7	8.9	6.4	75.3
Max	20	24	23	17	19	15	12	18	17	16	22	14	213
Min	.	1	1	.	.	.	.	.	.	2	1	1	13
Broj dana s olujnim vjetrom													
2011.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	1
2012.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	1
2013.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	4	1	6
2014.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2015.	.	.	2	.	.	.	.	.	1	.	2	.	5
2016.	8	15	10	4	4	4	3	5	5	4	9	3	74
2017.	10	.	4	3	.	2	.	.	2	2	.	4	27
2018.	.	.	1	.	.	.	1	.	.	1	.	.	3
2019.	1	3	.	2	.	.	1	1	.	1	3	1	13
2020.	.	1	.	.	.	2	2	5	5	5	2	7	29
Sred	1.9	1.9	1.8	0.9	0.4	0.8	0.7	1.1	1.4	1.3	2.1	1.6	15.9
Max	10	15	10	4	4	4	3	5	5	5	9	7	74
Min	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.

Izvor: DHMZ

Obzirom na svoje rušilačko djelovanje, olujni i orkanski vjetar vrlo štetno djeluje na građevinarsku djelatnost jer onemogućava radove, ruši dizalice, krovove i loše izvedene građevinske objekte. U području elektroprivrede i telekomunikacija, kidaju se električni i telekomunikacijski vodovi, ruše njihovi nosači. Ujedno uzrokuje velike materijalne štete na objektima (nosi krovove), nasadima i ostalim materijalnim sredstvima.

Obzirom na svoje rušilačko djelovanje, olujni i orkanski vjetar vrlo štetno djeluju na građevinarsku djelatnost jer onemogućava radove, ruši dizalice, krovove i loše izvedene građevinske objekte. U području elektroprivrede i telekomunikacija, kidaju se električni i telekomunikacijski vodovi, ruše njihovi nosači. Ujedno uzrokuje velike materijalne štete na objektima (nosi krovove), nasadima i ostalim materijalnim sredstvima. Uslijed olujnog ili orkanskog nevremena može doći do štete na staklenicima, krovovima, drvenim stupovima javne

rasvjete, gubitka električne energije zbog kvara na dalekovodu, kidanja telekomunikacijskih vodova, lomljenja grana i čupanja stabala te pojave posolice, po cestama može biti odlomljenih grana, prometnih znakova, kontejnera za smeće što znatno otežava promet.

Planske mjere zaštite od olujnog ili orkanskog nevremena i jakog vjetra uključuju projektiranje konstrukcija, osobito krovnih konstrukcija i pokrova prema važećim propisima s otpornošću na utjecaje vjetra, te sadnju visokog zelenila u sklopu građevnih čestica na minimalno propisanim površinama.

7.4.1. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju olujnog i orkanskog nevremena

Mjere civilne zaštite u slučaju olujnog i orkanskog nevremena su:

- Organizacija obavještanja o pojavi opasnosti (standardni operativni postupak u suradnji sa komunikacijskim centrom 112)

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prijem obavijesti o nadolazećoj opasnosti od i/ili kad se proglašuje stanje velike nesreće	PU CZ , Služba CZ Zadar	Načelnik
Pozivanje Stožera CZ Općine	Načelnik / načelnik Stožera CZ	načelnik Stožera CZ
Prikupljanje informacija o prohodnosti prometnica	član Stožera CZ	povjerenici CZ
Prikupljanje informacija o funkcioniranju sustava za elektroopskrbu, vodoopskrbu, telekomunikacije	član Stožera CZ	vlasnici KI, povjerenici CZ
Prikupljanje informacija o stanju društvenih i stambenih objekata na prostoru	član Stožera CZ	povjerenici CZ
Aktiviranje vatrogasnih snaga	Načelnik / načelnik Stožera CZ	Zapovjednici vatrogasnih snaga
Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju opskrbu električnom energijom po sljedećim prioritetima: 1. zdravstveni objekti 2. komunikacijska i informacijska tehnologija 3. vodoopskrbni sustav 4. vatrogasni domovi 5. smještajni kapaciteti 6. objekti za pripremu hrane 7. ostali korisnici	načelnik Stožera CZ	članovi Stožera CZ, odgovorne osobe objekata
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava za opskrbu el. energ.	Načelnik	načelnik Stožera CZ, vlasnik objekata kritične infrastrukture

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju vodoopskrbu po sljedećim prioritetima: <ol style="list-style-type: none"> 1. zdravstveni objekti 2. vatrogasni domovi 3. objekti za pripremu hrane 4. smještajni kapaciteti 5. ostali korisnici 	načelnik Stožera CZ	članovi Stožera za odgovorne osobe objekata
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava za vodoopskrbu	Načelnik	načelnik Stožera CZ, vlasnik objekata KI
Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju komunikacijske i informacijske tehnologije sljedećim prioritetom: <ol style="list-style-type: none"> 1. zgrada općinske uprave 2. pošta 3. zdravstveni objekti 4. vatrogasni domovi 5. smještajni kapaciteti 6. objekti za pripremu hrane 7. ostali korisnici 	načelnik Stožera CZ	članovi Stožera za odgovorne osobe objekata
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava komunikacijske i informacijske tehnologije	Načelnik	načelnik Stožera CZ, vlasnik objekata kritične infrastrukture
Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju prometa sljedećim prioritetom: <ol style="list-style-type: none"> 1. državne ceste 2. županijske ceste 3. lokalne ceste, ili kako utvrdi načelnik Stožera	načelnik Stožera CZ	članovi Stožera CZ, za odgovorne osobe objekata kritične infrastrukture
Upućivanje zahtjeva za osiguranje prohodnosti prometnica	Načelnik	načelnik Stožera CZ, odgovorna osoba kritične infrastrukture
Analiziranje trenutnog stanja s obzirom na razmjere štete i donošenje odluke o opsegu mjera zaštite i spašavanja	Načelnik	Stožer CZ
Pozivanje povjerenika CZ	Načelnik	načelnik Stožera CZ
Pozivanje upravljačke skupine PON CZ	Načelnik	načelnik Stožera, zapovjednik upravljačke skupine PON CZ

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Pozivanje vlasnika poduzeća i obrta koji se bave takvom vrstom djelatnosti koja može izvršiti privremenu sanaciju štete	Načelnik	načelnik Stožera CZ
Traženje angažmana PON CZ	Načelnik	ŽC 112, načelnik Stožera CZ
Mobilizacija pripadnika PON CZ	načelnik Stožera CZ	zapovjednik upravljačke skupine PON CZ
Pomoć pripadnika PON CZ u sanaciji štete	zapovjednik upravljačke skupine PON CZ	Zapovjednik upravljačke skupine PON CZ
Izveštavanje župana i predlaganje aktiviranja Povjerenstava za procjenu šteta od prirodnih nepogoda na ugroženim područjima	Načelnik	djelatnici Općine Starigrad
Sukladno Standardnom operativnom postupku o korištenju prognoza DHMZ	Načelnik / načelnik Stožera CZ	načelnik Stožera CZ
Pozivanje Stožera CZ	Načelnik	načelnik Stožera CZ
Analiza dobivenih informacija i procjena posljedica koje vremenska nepogoda može izazvati na području Općine Starigrad, definirajući pri tome područja koja će prva biti ugrožena	Načelnik	Stožer CZ
Upućivanje zahtjeva za žurnom objavom potrebnih informacija, ukoliko se na radijskim postajama nije objavilo najavu vremenske nepogode i upute stanovništvu za postupanje u takvim situacijama	načelnik Stožera CZ	sredstva javnog priopćavanja
Kada su prethodno upotrijebljene sve sposobnosti operativnih snaga sustava civilne zaštite i iskorišteni svi kapaciteti ili ako su nedostatni za učinkovitost spašavanja na razini Općine Starigrad, načelnik Stožera upućuje Načelniku Zahtjev kojim traži pomoć od više hijerarhijske razine	Načelnik	Načelnik Stožera CZ
Uspostavljanje 24-satnog dežurstva zbog informiranja stanovništva o trenutnoj situaciji, u cilju smanjenja osjećaja nesigurnosti i suzbijanja panike	načelnik Stožera CZ	djelatnici Općine Starigrad
Povjerenstva nastavljaju aktivnosti na popisu i procjeni šteta sukladno Zakonu o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (NN 16/19)		

- Organizacija provođenja mjera i aktivnosti sudionika i operativnih snaga sustava CZ za preventivnu zaštitu i otklanjanje posljedica olujnog i orkanskog nevremena

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o naseljima u kojima je moguća pojava orkanskog nevremena i procjena stanja što bi bilo ugroženo na zahvaćenom području	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ, vodovodno poduzeće, povjerenici CZ
Prikupljanje informacija o stanju objekata za pružanje zdravstvenih usluga te stanju KI	načelnik Stožera CZ	članovi Stožera CZ, zdravstveni djelatnici, vlasnici KI
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava kritične infrastrukture	Načelnik	načelnik Stožera CZ, vlasnici objekata KI
Organizacija logistike	Načelnik / načelnik Stožera CZ	PON CZ
Čišćenje prometnica i javnih površina	načelnik Stožera CZ	Vatrogasne snage, Pravne osobe od interesa za sustav CZ– davatelji MTS, HGSS
Pružanje prve pomoći stanovništvu	načelnik Stožera CZ	Gradsko društvo Crvenog križa, HGSS- Stanica Zadar-Ispostava Starigrad
Pružanje prve pomoći unesrećenima te njihovo medicinsko zbrinjavanje	načelnik Stožera CZ	Zdravstvene službe

- Procedure kojima se utvrđuju mogućnosti pružanja prve medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja te organizacija djelovanja drugih nositelja reagiranja

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o stanju objekata za pružanje zdravstvene zaštite	član Stožera CZ	zdravstveni djelatnici
Prikupljanje informacija o stanju medicinske opreme, zaliha lijekova i sanitetskog materijala	član Stožera CZ	zdravstveni djelatnici
Analiziranje mogućnosti pružanja zdravstvene zaštite	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ, voditelji objekata zdravstvene zaštite
Organizacija prijevoza povrijeđenih do mjesta za trijažu	voditelji objekata zdravstvene zaštite	zdravstveni djelatnici, članovi GDCK, pripadnici PON CZ
Organizacija prijevoza povrijeđenih do bolnice	voditelj DZ	zdravstveni djelatnici, članovi GDCK, pripadnici PON CZ
Pozivanje ovlaštenih mrtvozornika u cilju identifikacije i proglašenja smrti	član Stožera CZ	ovlašteni mrtvozornici

- Zadaće operativnih kapaciteta za otklanjanje posljedica od olujnog i orkansnog nevremena

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaće
Stožer CZ Općine Starigrad	<ul style="list-style-type: none"> - prikupljanje informacija o razmjerima ugroze zahvaćenog područja - poduzimanje svih potrebnih aktivnosti u nadležnosti Stožera CZ - aktiviranje operativnih snaga sustava CZ - upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava za opskrbu el. energijom, sustava za opskrbu vodom te sustava komunikacijske i informacijske tehnologije - prohodnosti prometnica - komunikacija s PU zadarska - analiziranje mogućnosti pružanja zdravstvene zaštite - stavljanje u stanje pripravnosti kapaciteta za zdravstveno zbrinjavanje - traženje dodatne pomoći od više hijerarhijske razine - informiranje stanovništva
Koordinator na lokaciji	<ul style="list-style-type: none"> - usklađuje djelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite
Vatrogasne snage	<ul style="list-style-type: none"> - provesti/potvrditi početnu procjenu - pružanje prve pomoći do predaje na stručnu medicinsku skrb - osiguravanje pristupa objektima kritične infrastrukture - osiguranje prohodnosti prometnica - pomoć stanovništvu i životinjama
Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite – davatelji materijalno – tehničkih sredstava	<ul style="list-style-type: none"> - pomoć stanovništvu i životinjama - osiguranje pristupa objektima kritične infrastrukture - osiguranje prohodnosti prometnica
Komunalno poduzeće	<ul style="list-style-type: none"> - osiguranje prohodnosti prometnica - osiguranje pristupa objektima - odvoz porušenih granja, otpada na predviđeno mjesto
Vlasnici i operateri kritične infrastrukture – proizvodnja i distribucija električnom energijom	<ul style="list-style-type: none"> - stavljanje u funkciju objekata kritične infrastrukture - iskapčanje električne energije
Pravne osobe od interesa za sustav CZ – smještajni kapaciteti i osiguranje prehrane	<ul style="list-style-type: none"> - osiguranje smještaja i pripreme hrane za ugrožene osobe
Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite – prijevoznici	<ul style="list-style-type: none"> - transport unesrećenih s područja ugroze, - suradnja i koordinacija aktivnosti s poduzećima građevinske djelatnosti i komunalnim službama
Zdravstvene službe	<ul style="list-style-type: none"> - organizacija pružanja prve medicinske pomoći - pružanje medicinske pomoći ozlijeđenima

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaće
Veterinarske snage	- zbrinjavanje žive i uginule stoke u ugroženim područjima
Gradsko društvo Crvenog križa	- evidentiranje ugroženih osoba - pružanje prve medicinske pomoći - zadaće vezane uz evakuaciju i zbrinjavanje
Povjerenici / zamjenici povjerenika CZ	- logistika na mjestima prihvata - pomoć pri organizaciji provođenja zbrinjavanja ugroženog stanovništva - distribucija hrane ugroženom stanovništvu - informiranje stanovništva
Postrojba civilne zaštite opće namjene	- potpora u provođenju mjera spašavanja, prve pomoći, zbrinjavanja ugroženog stanovništva - logistika na mjestima prihvata - dopremanje najnužnijih sredstava za život - pomoć pri distribuciji hrane i vode ugroženom stanovništvu
HGSS	- pomoć ugroženom stanovništvu - logistika

Nositelji mjera su Načelnik, operativne snage sustava civilne zaštite, zdravstveni djelatnici te Služba civilne zaštite Zadar.

Nakon proglašenja prirodne nepogode, u cilju dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda, nadležna tijela iz članka 5. Zakona provode odgovarajuće radnje.

7.4.2. Druge mjere koje uključuju suradnju u slučaju olujnog i orkanskog nevremena s nadležnim tijelima i raznim institucijama

DHMZ može prognozirati pojavu olujnog i orkanskog nevremena s vrlo velikom vjerojatnošću.

Pojavnost orkanske oluje (10 stupanj Baufortove ljestvice) i posljedice koje bi ona izazvala zahtijevaju angažman većeg broja ljudi, budući da je on takve snage da pomiče predmete i baca crijep s krovova, obara drveće i čupa ga s korijenjem te čini znatne štete na građevinskim objektima.

7.5. Snijeg i led

Snijeg

Snijeg može predstavljati ozbiljnu poteškoću za normalno odvijanje svakodnevnih aktivnosti kao što je npr. cestovni promet ili može predstavljati opterećenje na građevinskoj infrastrukturi (dalekovodi, zgrade i dr.). Iako mali, rizik od snijega javlja se od prosinca do ožujka.

Za prikaz godišnjeg hoda snijega na ovom području koriste se podaci s meteorološke postaje Zadar u razdoblju od 2011.- 2020. godine za snijeg visine ≥ 1 cm. Godine 2012., zabilježeno je 5 dana sa snijegom, dok u ostalim godinama snijega nije bilo (donja tablica).

Tablica 12. Pregled broja dana sa snijegom na meteorološkoj postaji Zadar, za razdoblje od 2011. - 2020. godine

Pregled broja dana sa snijegom													
GOD	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	ZBROJ
2011.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2012.	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
2013.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2014.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2015.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2016.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2017.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2018.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2019.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2020.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zbroj	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
Sred	0.0	0.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.5
Std	0.0	1.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.5
Maks	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
God	2011	2012	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2012
Min	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
God	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011
Ampl	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5

Izvor: DHMZ

Maksimalna visina snijega koja je zabilježena te 2012. godine iznosila je 14 cm.

Posljedica pojave snijega i leda može predstavljati ozbiljnu poteškoću za normalno odvijanje svakodnevnih aktivnosti kao što je npr. cestovni promet ili može predstavljati opterećenje na građevinskoj infrastrukturi (dalekovodi, zgrade i dr.). Iako mali, rizik od snijega javlja se od prosinca do ožujka.

Mogući su problemi na prometnicama gdje uslijed iznenadnog nanosa snijega može doći do prekida ili otežanog odvijanja cestovnog prometa i prohodnosti do udaljenih dijelova naselja na

uzvisinama, što za posljedicu ima otežano pružanja zdravstvene skrbi. U periodu pojave većeg snijega mogu nastupiti i štete u gospodarstvu, elektroprivredi, poljoprivredi, graditeljstvu i sl.).

Led (Poledica)

Poledica je glatka i prozirna ledena prevlaka debljine 10 – 30 mm na predmetima ili na tlu koja nastaje smrzavanjem kapljica rosulje ili kišnih kapi (kad je njihova temperatura niža od 0 °C). Ledena kiša odnosi se na kišu koju čine kapljice koje se u doticaju s hladnim predmetima i tlom zamrzavaju, te tvore glatku ledenu koru na zemlji meteorološkog naziva poledica.

Pojava zaleđenih kolnika može biti uzrokovana meteorološkim pojavama ledene kiše, poledice i površinskog leda (zaleđeno i klizavo tlo). To su izvanredne meteorološke pojave koje u hladno doba godine ugrožavaju promet i ljudsko zdravlje, a u motriteljskoj praksi Republike Hrvatske opažaju se i bilježe.

Na meteorološkoj postaji Zadar, na godišnjoj razini nema povoljnih dana za poledicu. Povoljni, odnosno potencijalni meteorološki uvjeti za stvaranje poledice pri tlu pojavljuju se u onim danima kada se javlja oborina (oborinski dani s dnevnom količinom oborine $R_d \geq 0.1$ mm) i temperatura zraka je pri tlu ≤ 0 °C odnosno na 2 m ≤ 3 °C. Na meteorološkoj postaji Zadar u posljednjih 10-tak godina nije zabilježen niti jedan dan s poledicom, a što je prikazano u sljedećoj tablici.

Tablica 13. Pregled broja dana s poledicom za meteorološku postaju Zadar za razdoblje od 2011.-2020. godine

Pregled broj dana s poledicom													
GOD	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	ZBROJ
2011.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2012.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2013.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2014.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2015.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2016.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2017.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2018.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2019.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2020.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Sr	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Max	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Min	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.

Izvor: DHMZ

Mjere zaštite od poledice obuhvaćaju redovno zasoljavanje prometnica od strane zimske službe. Planske mjere zaštite od poledice uključuju efikasnu površinsku odvodnju oborinskih voda s prometnih i drugih javnih površina.

Zimska služba obuhvaća cijelo zimsko razdoblje od 15. studenog tekuće godine do 15. travnja naredne godine.

7.5.1. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju snijega i leda

Mjere civilne zaštite u slučaju snijega i leda su:

- Organizacija obavještanja o pojavi opasnosti (standardni operativni postupak u suradnji sa komunikacijskim centrom 112)

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prijem obavijesti o nadolazećoj opasnosti od i/ili kad se proglašuje stanje velike nesreće	PU CZ, Služba CZ Zadar	Načelnik
Pozivanje Stožera CZ	Načelnik / načelnik Stožera CZ	načelnik Stožera CZ
Prikupljanje informacija o prohodnosti prometnica	član Stožera CZ	povjerenici CZ
Prikupljanje informacija o funkcioniranju sustava za elektroopskrbu, vodoopskrbu, telekomunikacije	član Stožera CZ	vlasnici kritične infrastrukture, povjerenici CZ
Prikupljanje informacija o stanju društvenih i stambenih objekata na prostoru	član Stožera CZ	povjerenici CZ
Aktiviranje vatrogasnih snaga	Načelnik / načelnik Stožera CZ	zapovjednici vatrogasnih snaga
Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju opskrbu električnom energijom po sljedećim prioritetima: 1. zdravstveni objekti 2. komunikacijska i informacijska tehnologija 3. vodoopskrbni sustav 4. vatrogasni domovi 5. smještajni kapaciteti 6. objekti za pripremu hrane 7. ostali korisnici	načelnik Stožera CZ	članovi Stožera CZ, odgovorne osobe objekata
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava za opskrbu el. energ.	Načelnik	načelnik Stožera CZ, vlasnik objekata kritične infrastrukture

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
<p>Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju vodoopskrbu po sljedećim prioritetima:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. zdravstveni objekti 2. vatrogasni domovi 3. objekti za pripremu hrane 4. smještajni kapaciteti 5. ostali korisnici 	načelnik Stožera CZ	članovi Stožera za odgovorne osobe objekata
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava za vodoopskrbu	Načelnik	načelnik Stožera CZ
<p>Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju komunikacijske i informacijske tehnologije sljedećim prioritetom:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. zgrada općinske uprave 2. pošta 3. zdravstveni objekti 4. vatrogasni domovi 5. smještajni kapaciteti 6. objekti za pripremu hrane 7. ostali korisnici 	načelnik Stožera CZ	članovi Stožera za odgovorne osobe objekata KI
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava komunikacijske i informacijske tehnologije	Načelnik	načelnik Stožera CZ
<p>Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju prometa sljedećim prioritetom:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. državne ceste 2. županijske ceste 3. lokalne ceste <p>ili kako utvrdi načelnik Stožera</p>	načelnik Stožera CZ	članovi Stožera za odgovorne osobe objekata kritične infrastrukture
Upućivanje zahtjeva za osiguranje prohodnosti prometnica	Načelnik	načelnik Stožera CZ, odgovorna osoba KI
Analiziranje trenutnog stanja s obzirom na razmjere štete i donošenje odluke o opsegu mjera zaštite i spašavanja	Načelnik	Stožer CZ
Pozivanje povjerenika CZ	Načelnik	načelnik Stožera CZ
Pozivanje upravljačke skupine PON CZ	Načelnik	načelnik Stožera CZ, zapovjednik upravljačke skupine PON CZ

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Pozivanje vlasnika poduzeća i obrta koji se bave takvom vrstom djelatnosti koja može izvršiti privremenu sanaciju štete	Načelnik	načelnik Stožera CZ
Traženje angažmana PON CZ	Načelnik	ŽC 112, načelnik Stožera CZ
Mobilizacija pripadnika PON CZ	načelnik Stožera CZ	zapovjednik upravljačke skupine PON CZ
Pomoć pripadnika PON CZ u sanaciji štete	zapovjednik upravljačke skupine PON CZ	Zapovjednik upravljačke skupine PON CZ
Izveštavanje župana i predlaganje aktiviranja Povjerenstava za procjenu šteta od prirodnih nepogoda na ugroženim područjima	Načelnik	djelatnici Općine Starigrad
Sukladno Standardnom operativnom postupku o korištenju prognoza DHMZ	Načelnik / Načelnik Stožera CZ	načelnik Stožera CZ
Analiza dobivenih informacija i procjena posljedica koje vremenska nepogoda može izazvati na području Općine Starigrad, definirajući pri tome područja koja će prva biti ugrožena	Načelnik	Stožer CZ
Upućivanje zahtjeva za žurnom objavom potrebnih informacija, ukoliko se na radijskim postajama nije objavilo najavu vremenske nepogode i upute stanovništvu za postupanje u takvim situacijama	načelnik Stožera CZ	sredstva javnog priopćavanja
Informiranje stanovništva koristeći megafon na vozilu prolazeći kroz naselja: vozila vatrogasnih službi	načelnik Stožera CZ	povjerenici CZ, djelatnici Općine
Uspostavljanje 24-satnog dežurstva zbog informiranja stanovništva o trenutnoj situaciji, u cilju smanjenja osjećaja nesigurnosti i suzbijanja panike	načelnik Stožera CZ	djelatnici Općine Starigrad
Kada su prethodno upotrijebljene sve sposobnosti operativnih snaga sustava civilne zaštite i iskorišteni svi kapaciteti ili ako su nedostatni za učinkovitost spašavanja na razini Općine, načelnik Stožera upućuje Načelniku Zahtjev kojim traži pomoć od više hijerarhijske razine	Načelnik	Načelnik Stožera CZ
Povjerenstva nastavljaju aktivnosti na popisu i procjeni šteta sukladno Zakonu o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (NN 16/19)		

- Organizacija provođenja mjera i aktivnosti sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite za preventivnu zaštitu i otklanjanje posljedica snijega i leda

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o naseljima u kojima je moguća pojava snijega i leda i procjena stanja što bi bilo ugroženo na zahvaćenom području	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ, povjerenici CZ
Prikupljanje informacija o stanju objekata za pružanje zdravstvenih usluga te stanju kritične infrastrukture	načelnik Stožera CZ	članovi Stožera CZ, zdravstveni djelatnici, vlasnici KI
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava kritične infrastrukture	Načelnik	načelnik Stožera CZ, vlasnici objekata kritične infrastrukture
Organizacija logistike	Načelnik / načelnik Stožera CZ	PON CZ
Čišćenje prometnica i javnih površina	načelnik Stožera CZ	Vatrogasne snage, Pravne osobe od interesa za sustav CZ – davatelji MTS, HGSS-Stanica Zadar-Ispostava Starigrad
Pružanje prve pomoći unesrećenima te njihovo medicinsko zbrinjavanje	načelnik Stožera CZ	Gradsko društvo Crvenog križa, HGSS-Stanica Zadar-Ispostava Starigrad, zdravstvene službe

- Procedure kojima se utvrđuju mogućnosti pružanja prve medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja te organizacija djelovanja drugih nositelja reagiranja

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o stanju objekata za pružanje zdravstvene zaštite	član Stožera CZ	zdravstveni djelatnici
Prikupljanje informacija o stanju medicinske opreme, zaliha lijekova i sanitetskog materijala	član Stožera CZ	zdravstveni djelatnici
Analiziranje mogućnosti pružanja zdravstvene zaštite	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ voditelji zdravstvenih ustanova
Organizacija prijevoza povrijeđenih do mjesta za trijažu	voditelji zdravstvenih ustanova	zdravstveni djelatnici, članovi GDCK, pripadnici PON CZ
Organizacija prijevoza povrijeđenih do bolnice	voditelji zdravstvenih ustanova	zdravstveni djelatnici, članovi GDCK, pripadnici PON CZ
Pozivanje ovlaštenih mrtvozornika u cilju identifikacije i proglašenja smrti	član Stožera CZ	ovlašteni mrtvozornici

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Organizacija pružanje veterinarske pomoći	Stožer CZ	djelatnici veterinarskih ustanova

- Zadaće operativnih kapaciteta za otklanjanje posljedica od snijega i leda

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaće
Stožer CZ Općine Starigrad	<ul style="list-style-type: none"> - prikupljanje informacija o razmjerima ugroze zahvaćenog područja - poduzimanje svih potrebnih aktivnosti u nadležnosti Stožera CZ - aktiviranje operativnih snaga sustava CZ - upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava kritične infrastrukture komunikacijske i informacijske tehnologije - prohodnosti prometnica - komunikacija s PU zadarska - analiziranje mogućnosti pružanja zdravstvene zaštite - stavljanje u stanje pripravnosti kapaciteta za zdravstveno zbrinjavanje - traženje dodatne pomoći od više hijerarhijske razine - informiranje stanovništva
Koordinator na lokaciji	<ul style="list-style-type: none"> - usklađuje djelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite
Vatrogasne snage	<ul style="list-style-type: none"> - provesti/potvrditi početnu procjenu - pružanje prve pomoći do predaje na stručnu medicinsku skrb - osiguravanje pristupa objektima kritične infrastrukture - osiguranje prohodnosti prometnica - pomoć stanovništvu i životinjama
Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite – davatelji materijalno – tehničkih sredstava	<ul style="list-style-type: none"> - pomoć stanovništvu i životinjama - osiguranje pristupa objektima kritične infrastrukture - osiguranje prohodnosti prometnica
Komunalno poduzeće	<ul style="list-style-type: none"> - osiguranje prohodnosti prometnica - osiguranje pristupa objektima - odvoz porušenih granja, otpada na predviđeno mjesto
Vlasnici i operateri kritične infrastrukture – proizvodnja i distribucija električnom energijom	<ul style="list-style-type: none"> - stavljanje u funkciju objekata kritične infrastrukture - iskapčanje električne energije

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaće
Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite – smještajni kapaciteti i osiguranje prehrane	- osiguranje smještaja i pripreme hrane za ugrožene osobe
Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite – prijevoznici	- transport unesrećenih s područja ugroze, - suradnja i koordinacija aktivnosti s poduzećima građevinske djelatnosti i komunalnim službama
Zdravstvene službe	- organizacija pružanja prve medicinske pomoći - pružanje medicinske pomoći ozlijeđenima
Veterinarske snage	- zbrinjavanje žive i uginulih životinja ugroženim područjima
Gradsko društvo Crvenog križa	- evidentiranje ugroženih osoba - pružanje prve medicinske pomoći - zadaće vezane uz evakuaciju i zbrinjavanje
Povjerenici/zamjenici povjerenika CZ	- logistika na mjestima prihvata - pomoć pri organizaciji provođenja zbrinjavanja ugroženog stanovništva - distribucija hrane ugroženom stanovništvu - informiranje stanovništva
Postrojba civilne zaštite opće namjene	- potpora u provođenju mjera spašavanja, prve pomoći, zbrinjavanja ugroženog stanovništva - logistika na mjestima prihvata - dopremanje najnužnijih sredstava za život - pomoć pri distribuciji hrane i vode ugroženom stanovništvu
HGSS	- spašavanje ugroženog stanovništva - logistika - pružanje prve medicinske pomoći - distribucija vode, hrane, lijekova ugroženom stanovništvu

Nositelji mjera su Načelnik, operativne snage sustava civilne zaštite, zdravstveni djelatnici te Služba civilne zaštite Zadar.

Nakon proglašenja prirodne nepogode, u cilju dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda, nadležna tijela iz članka 5. Zakona provode odgovarajuće radnje.

7.5.2. Druge mjere koje uključuju suradnju u slučaju snijega i leda s nadležnim tijelima i raznim institucijama

DHMZ može prognozirati pojavu snijega i leda s vrlo velikom vjerojatnošću. Pod održavanjem nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima podrazumijevaju se radovi neophodni za održavanje prohodnosti nerazvrstanih cesta i sigurnog odvijanja prometa, za režim prometa u zimskim uvjetima koji je određen posebnim propisima. Cesta se smatra prohodnom kada je radovima na uklanjanju snijega omogućeno prometovanje vozila uz upotrebu zimske opreme, u skladu s posebnim propisom o prometovanju vozila u zimskim uvjetima.

Pod redovnim održavanjem ulica u zimskim uvjetima podrazumijeva se:

- pripremni radovi prije nastupanja zimskih uvjeta,
- organiziranje mjesta pripravnosti zimske službe,
- zaštitne mjere protiv stvaranja poledice, snježnih nanosa, zapuha,
- čišćenje snijega s kolnika i prometne signalizacije i pješačkih prijelaza,
- u slučaju velikih snježnih oborina stalno obavješćivanje o stanju prohodnosti,
- uklanjanje vozila koja su ostala na kolniku i onemogućuju normalno čišćenje ulica od snijega,
- osiguranje odvodnje s kolnika i nogostupa kad nastupa otapanje snijega.

Obzirom na tehničke karakteristike i prometno-ekonomski značaj svakog prometnog pravca Planom zimske službe utvrđuje se:

- mjesto pripravnosti zimske službe,
- stupnjevi pripravnosti,
- potreban broj ljudstva, mehanizacije i materijala za posipanje i njihov razmještaj po mjestima pripravnosti,
- redoslijed izvođenja radova, uzimajući u obzir utvrđene razine prednosti,
- dinamiku provođenja pojedinih aktivnosti,
- nadzor i kontrolu provođenja zimske službe,
- uvjete kada se zbog sigurnosti prometa isti ograničava ili zabranjuje za pojedine vrste vozila,
- sistem veze,
- procjenu troškova zimske službe,
- obavješćivanje o stanju i prohodnosti cesta.

7.6. Tuča

Tuča je oborina oblika ledenih kuglica ili komada leda različitog oblika, promjera između 5 i 50 mm, a katkad i većeg. Sugradica je isto kruta oborina sastavljena od neprozirnih zrna smrznute vode, okruglog oblika, veličine između 2 i 5 mm, a pada s kišnim pljuskom. Ledena zrna su smrznute kišne kapljice ili snježne pahuljice promjera oko 5 mm, koja padaju pri temperaturi oko ili ispod 0°C. Tuča, sugradica i ledena zrna zajedničkim imenom zovu se kruta oborina. Svojim intenzitetom nanose velike štete pokretnoj i nepokretnoj imovini.

Ako se ledene kapljice za vrijeme padanja tuče sastanu s jakom strujom zraka koja se diže uvis, ona ponese sa sobom ove smrznute kuglice, na koje se lijepe nove kišne kapljice. Prilikom ponovnog prolaza kroz hladni zračni pojas, nove naljepljene kišne kapi oko njih stvaraju sloj koji se smrzava i tako se stvaraju veća zrna tuče. Ovaj proces dizanja i spuštanja ledenih kuglica u zraku može se ponavljati sve dok njihova težina ne postane tolika da ih zračna struja više ne može podizati i one tada padaju na zemlju. Zrna tuče ponekad mogu biti krupna kao kokošje jaje i težiti i do pola kilograma. Oborina tog tipa može nanijeti štetu od 50-80%, a nerijetko se dogodi da za jakih oluja u samo 15-20 minuta nastane 100%-tna šteta. Komadi leda svojim padom s velike visine nanose direktnu mehaničku štetu svim izloženim dijelovima biljke pa nakon kratkog vremenskog roka usjevi mogu biti potpuno uništeni.

Glavna karakteristika tuče je nepravilnost u pojavljivanju tako da može proći i nekoliko godina da je na jednom mjestu nema, a zatim je jedne godine bude na pretek. Kod toga veća je vjerojatnost da pogodi ista područja pa su neka više ugrožena od pojave tuče.

Uz grmljavinsko nevrijeme su česte popratne pojave kao što su jak vjetar i tuča. Pojavnost tuče kao prirodne nepogode u posljednje vrijeme sve je češća u različita doba godine čemu je osnovi uzrok prisutnost globalnih klimatskih promjena. Kraj proljeća i početak ljeta predstavlja razdoblje gdje u našem podneblju postoji velika mogućnost od nastajanja tuče. Osim velikih šteta u poljoprivredi (sezonske kulture, trajni nasadi, šume) učinci tuče izazivaju i velike štete građevinama (krovovi, staklenici, infrastruktura).

Tablica 14. Prikaz veličine komada leda i karakterističnih šteta nastalih tučom

Veličina zrna	Promjer zrna (mm)		Karakteristične štete
	od	do	
Zrno pšenice	-	3	Nema štete
Zrno graška	4	8	Mala šteta na biljnim kulturama
Zrno graha	9	12	Značajna šteta na voću, poljoprivrednim kulturama i vegetaciji
Lješnjak	13	20	Velika šteta na vegetaciji, šteta na staklu, plastici, boji i drvu
Orah	21	30	Velika šteta na staklu i karoseriji vozila
Golublje jaje	31	35	Potpuno uništenje staklenih površina, štete na krovovima i mogućnost ranjavanja
Kokošje jaje	36	50	Udubljenja na karoserijama vozila i oštećenja zidova

Danas se koriste razne metode obrane od tuče. U drugoj polovici dvadesetog stoljeća osobito su bile popularne protugradne rakete koje bi se ispaljivale u olujne oblake. Rakete su bile

napunjene kemijskim spojevima koji bi se u oblacima ponašali kao kondenzacijske jezgre pa bi nastao veći broj manjih zrnaca tuče, samim time bi se šteta smanjila. Ipak, nema pouzdanih dokaza o uspješnosti ove zastarjele metode koja se uglavnom još koristi u nekoliko istočnoeuropskih zemalja. Efikasnija, ali znatno skuplja metoda je «oprašivanja oblaka» specijaliziranim zrakoplovima. Važno je istaknuti da je ipak, najsigurniji način otklanjanja štete nastale zbog tuče i drugih prirodnih pojava osiguranje poljoprivrednih površina. Poštivanjem urbanističkih mjera u izgradnji objekata smanjit će se posljedice uzrokovane tučom.

Na području Zadarske županije se ne povodi obrana od tuče. U ožujku, travnju, svibnju, lipnju, srpnju i listopadu nije zabilježen ni jedan dan s krutom oborinom.

Na meteorološkoj postaji Zadar srednji godišnji broj dana s krutom oborinom iznosi 1,2 dana (tablica 15.).

Tablica 15. Pregled broja dana s tučom na meteorološkoj postaji Zadar za razdoblje 2011. - 2020. godine

Broj dana s tučom													
GOD	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	ZBROJ
2011.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	1
2012.	1	.	.	.	.	.	.	.	1	.	2	1	5
2013.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1
2014.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1
2015.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1
2016.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2017.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	1
2018.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	1
2019.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	1
2020.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
sr	0.3	0.1	.	.	.	.	.	0.1	0.1	.	0.2	0.4	1.2
max	1	1	.	.	.	.	.	1	1	.	2	1	5
min	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.

Izvor: DHMZ

7.6.1. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju tuče

Mjere civilne zaštite u slučaju tuče uključuju:

- Organizaciju obavještanja o pojavi opasnosti (standardni operativni postupak u suradnji sa komunikacijskim centrom 112)

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prijem obavijesti o nadolazećoj opasnosti od i/ili kad se proglasi stanje velike nesreće	PU CZ, Služba CZ Zadar	Načelnik
Pozivanje Stožera CZ Općine Starigrad	Načelnik / Načelnik Stožera CZ	načelnik Stožera CZ
Prikupljanje informacija o prohodnosti prometnica	član Stožera CZ	povjerenici CZ
Prikupljanje informacija o funkcioniranju sustava za elektroopskrbu, vodoopskrbu, telekomunikacije	član Stožera CZ	vlasnici kritične infrastrukture, povjerenici CZ
Prikupljanje informacija o stanju društvenih i stambenih objekata na prostoru	član Stožera CZ	povjerenici CZ
Aktiviranje vatrogasnih snaga	član Stožera CZ	Zapovjednici vatrogasnih snaga
Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju opskrbu električnom energijom po sljedećim prioritetima: 1. zdravstveni objekti 2. komunikacijska i informacijska tehnologija 3. vodoopskrbni sustav 4. smještajni kapaciteti 5. objekti za pripremu hrane 6. ostali korisnici	načelnik Stožera CZ	članovi Stožera CZ - odgovorne osobe objekata
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava za opskrbu el. energ.	Načelnik	načelnik Stožera CZ
Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju vodoopskrbu po sljedećim prioritetima: 1. zdravstveni objekti 2. objekti za pripremu hrane 3. smještajni kapaciteti 4. ostali korisnici	načelnik Stožera CZ	članovi Stožera CZ za odgovorne osobe objekata
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava za vodoopskrbu	Načelnik	Načelnik Stožera CZ
Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju komunikacijske i informacijske tehnologije sljedećim prioritetom: 1. zgrada općinske uprave 2. pošta 3. zdravstveni objekti 4. smještajni kapaciteti	načelnik Stožera CZ	članovi Stožera CZ za odgovorne osobe objekata

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
5. objekti za pripremu hrane 6. ostali korisnici		
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava komunikacijske i informacijske tehnologije	Načelnik	načelnik Stožera CZ, vlasnik objekata kritične infrastrukture
Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju prometa	načelnik Stožera CZ	članovi Stožera za odgovorne osobe objekata KI
Upućivanje zahtjeva za osiguranje prohodnosti prometnica na području Općine	Načelnik	načelnik Stožera, odgovorna osoba kritične infrastrukture
Analiziranje trenutnog stanja s obzirom na razmjere štete i donošenje odluke o opsegu mjera zaštite i spašavanja	Načelnik	Stožer CZ
Pozivanje povjerenika CZ	Načelnik	načelnik Stožera
Pozivanje vlasnika poduzeća i obrta koji se bave takvom vrstom djelatnosti koja može izvršiti privremenu sanaciju štete	Načelnik	načelnik Stožera CZ
Traženje angažmana PON CZ	Načelnik	ŽC 112, načelnik Stožera
Mobilizacija pripadnika PON CZ	načelnik Stožera CZ	zapovjednik upravljačke skupine PON CZ
Pomoć pripadnika PON CZ u sanaciji štete	zapovjednik upravljačke skupine PON CZ	Zapovjednik upravljačke skupine PON CZ
Izveštavanje župana i predlaganje aktiviranja Povjerenstava za procjenu šteta od prirodnih nepogoda na ugroženim područjima	Načelnik	djelatnici Općine Starigrad
Sukladno Standardnom operativnom postupku o korištenju prognoza DHMZ	Načelnik / Načelnik Stožera CZ	načelnik Stožera CZ
Analiza dobivenih informacija i procjena posljedica koje vremenska nepogoda može izazvati na području Općine, definirajući pri tome područja koja će prva biti ugrožena	Načelnik	Stožer CZ
Upućivanje zahtjeva za žurnom objavom potrebnih informacija, ukoliko se na radijskim postajama nije objavila najava vremenske nepogode i upute stanovništvu za postupanje u takvim situacijama	načelnik Stožera CZ	sredstva javnog priopćavanja
Kada su prethodno upotrijebljene sve sposobnosti operativnih snaga sustava civilne zaštite i iskorišteni svi kapaciteti ili ako su nedostatni za učinkovitost spašavanja na razini Općine, načelnik Stožera	Načelnik	Načelnik Stožera CZ

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
upućuje Načelniku Zahtjev kojim traži pomoć od više hijerarhijske razine		
Uspostavljanje 24-satnog dežurstva zbog informiranja stanovništva o trenutnoj situaciji, u cilju smanjenja osjećaja nesigurnosti i suzbijanja panike	načelnik Stožera CZ	djelatnici Općine Starigrad
Povjerenstva nastavljaju aktivnosti na popisu i procjeni šteta sukladno Zakonu o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (NN 16/19)		

-Organizaciju provođenja mjera i aktivnosti sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite za preventivnu zaštitu i otklanjanje posljedica tuče

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o naseljima u kojima je moguća pojava snijega i leda i procjena stanja što bi bilo ugroženo na zahvaćenom području	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ, povjerenici CZ
Prikupljanje informacija o stanju objekata za pružanje zdravstvenih usluga te stanju kritične infrastrukture	načelnik Stožera CZ	članovi Stožera CZ, zdravstveni djelatnici, vlasnici KI
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava kritične infrastrukture	Načelnik	načelnik Stožera CZ, vlasnici objekata kritične infrastrukture
Organizacija logistike	Načelnik / načelnik Stožera CZ	PON CZ
Čišćenje prometnica i javnih površina	načelnik Stožera CZ	Vatrogasne snage, Pravne osobe od interesa za sustav CZ – davatelji MTS, HGSS
Pružanje prve pomoći stanovništvu	načelnik Stožera CZ	Gradsko društvo Crvenog križa, HGSS- Stanica Zadar-Ispostava Starigrad
Pružanje prve pomoći unesrećenima te njihovo medicinsko zbrinjavanje	načelnik Stožera CZ	Zdravstvene službe

- Procedure kojima se utvrđuju mogućnosti pružanja prve medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja te organizacija djelovanja drugih nositelja reagiranja

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o stanju objekata za pružanje zdravstvene zaštite	član Stožera CZ	liječnici u ambulancama
Prikupljanje informacija o stanju medicinske opreme, zaliha lijekova i sanitetskog materijala	član Stožera CZ	liječnici u ambulancama
Analiziranje mogućnosti pružanja zdravstvene zaštite	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ
Organizacija prijevoza povrijeđenih do mjesta za trijažu	voditelj DZ ZŽ	Djelatnici zdravstva, članovi GDCK, pripadnici PON CZ
Organizacija prijevoza povrijeđenih do bolnice	voditelj DZ ZŽ	Djelatnici zdravstva, članovi GDCK, pripadnici PON CZ
Pozivanje ovlaštenih mrtvozornika u cilju identifikacije i proglašenja smrti	član Stožera CZ	ovlašteni mrtvozornici

- Zadaće operativnih kapaciteta za otklanjanje posljedica od tuče

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaće
Stožer CZ Općine Starigrad	<ul style="list-style-type: none"> - prikupljanje informacija o razmjerima ugroze zahvaćenog područja - poduzimanje svih potrebnih aktivnosti u nadležnosti Stožera CZ - aktiviranje operativnih snaga sustava CZ - upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava kritične infrastrukture komunikacijske i informacijske tehnologije - prohodnosti prometnica - komunikacija s PU zadarska - analiziranje mogućnosti pružanja zdravstvene zaštite - stavljanje u stanje pripravnosti kapaciteta za zdravstveno zbrinjavanje - traženje dodatne pomoći od više hijerarhijske razine - informiranje stanovništva
Vatrogasne snage	<ul style="list-style-type: none"> - provesti / potvrditi početnu procjenu - pružanje prve pomoći do predaje na stručnu medicinsku skrb - osiguravanje pristupa objektima kritične infrastrukture - osiguranje prohodnosti prometnica - pomoć stanovništvu i životinjama
Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite – davatelji materijalno – tehničkih sredstava	<ul style="list-style-type: none"> - pomoć stanovništvu i životinjama - osiguranje pristupa objektima kritične infrastrukture - osiguranje prohodnosti prometnica
Komunalno poduzeće	<ul style="list-style-type: none"> - osiguranje prohodnosti prometnica

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaci
	- osiguranje pristupa objektima - odvoz porušenih granja, otpada na predviđeno mjesto
Vlasnici i operateri kritične infrastrukture	- stavljanje u funkciju objekata kritične infrastrukture
Pravne osobe od interesa za sustav CZ – smještajni kapaciteti i osiguranje prehrane	- osiguranje smještaja i pripreme hrane za ugrožene osobe
Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite – prijevoznici	- transport unesrećenih s područja ugroze, - suradnja i koordinacija aktivnosti s poduzećima građevinske djelatnosti i komunalnim službama
Zdravstvene službe	- organizacija pružanja prve medicinske pomoći, - pružanje medicinske pomoći ozlijeđenima,
Veterinarske snage	- zbrinjavanje žive i uginule stoke u ugroženim područjima
Gradsko društvo Crvenog križa	- evidentiranje ugroženih osoba - pružanje prve medicinske pomoći - zadaci vezane uz zbrinjavanje
Povjerenici/zamjenici povjerenika CZ	- logistika na mjestima prihvata - pomoć pri organizaciji provođenja zbrinjavanja ugroženog stanovništva - distribucija hrane ugroženom stanovništvu - informiranje stanovništva
Postrojba civilne zaštite opće namjene	- potpora u provođenju mjera spašavanja, prve pomoći, zbrinjavanja ugroženog stanovništva - logistika na mjestima prihvata - dopremanje najnužnijih sredstava za život - pomoć pri distribuciji hrane i vode ugroženom stanovništvu
HGSS	- spašavanje ugroženog stanovništva i životinja - logistika

Nositelji mjera su Načelnik, operativne snage sustava civilne zaštite, zdravstveni djelatnici te Služba civilne zaštite Zadar.

Nakon proglašenja prirodne nepogode, u cilju dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda, nadležna tijela iz članka 5. Zakona provode odgovarajuće radnje.

7.6.2. Druge mjere koje uključuju suradnju u slučaju tuče s nadležnim tijelima i raznim institucijama

Zaštitne mreže su izvrstan način obrane od tuče, no njihov veliki nedostatak je njihova visoka cijena po hektaru.

Autonomne mjere su promjena sortimenta, datuma sjetve/žetve, upotreba gnojiva i pesticida i sl. Dugoročne mjere podrazumijevaju strukturne promjene u svrhu prilagodbe na klimatske promjene. To uključuje način korištenja poljoprivrednog zemljišta, njegovu lokaciju, tip uzgoja, sorte te razne agrotehničke mjere. Jedno od rješenja i odgovora na klimatske promjene svakako je prelazak na ekološku poljoprivredu. Iako je prelazak na ovaj tip proizvodnje dugotrajan proces te zahtijeva znatno podizanje kapaciteta u smislu edukacije i tehnologija, on se svakako može nazvati mjerom prilagodbe klimatskim promjenama.

7.7. Požar otvorenog tipa

Požar je svako nekontrolirano gorenje koje nanosi materijalnu štetu i ugrožava živote i zdravlje ljudi te životinja.

Požari se razlikuju po: fazama razvoja, veličini, mjestu nastanka i vrsti gorive tvari. Prema mjestu nastanka požari mogu biti: **požari otvorenog tipa** i požari građevina.

Obzirom na geografski položaj i značajne površine pod šumama i drugim raslinjem, kao i periode suša, Općina Starigrad ima određeni potencijal ugroze požarima otvorenog tipa.

Požari raslinja stvaraju znatne izravne i neizravne štete, a njihovo gašenje ponekad iziskuje angažiranje velikog materijalnog, tehničkog i kadrovskeg potencijala sustava civilne zaštite.

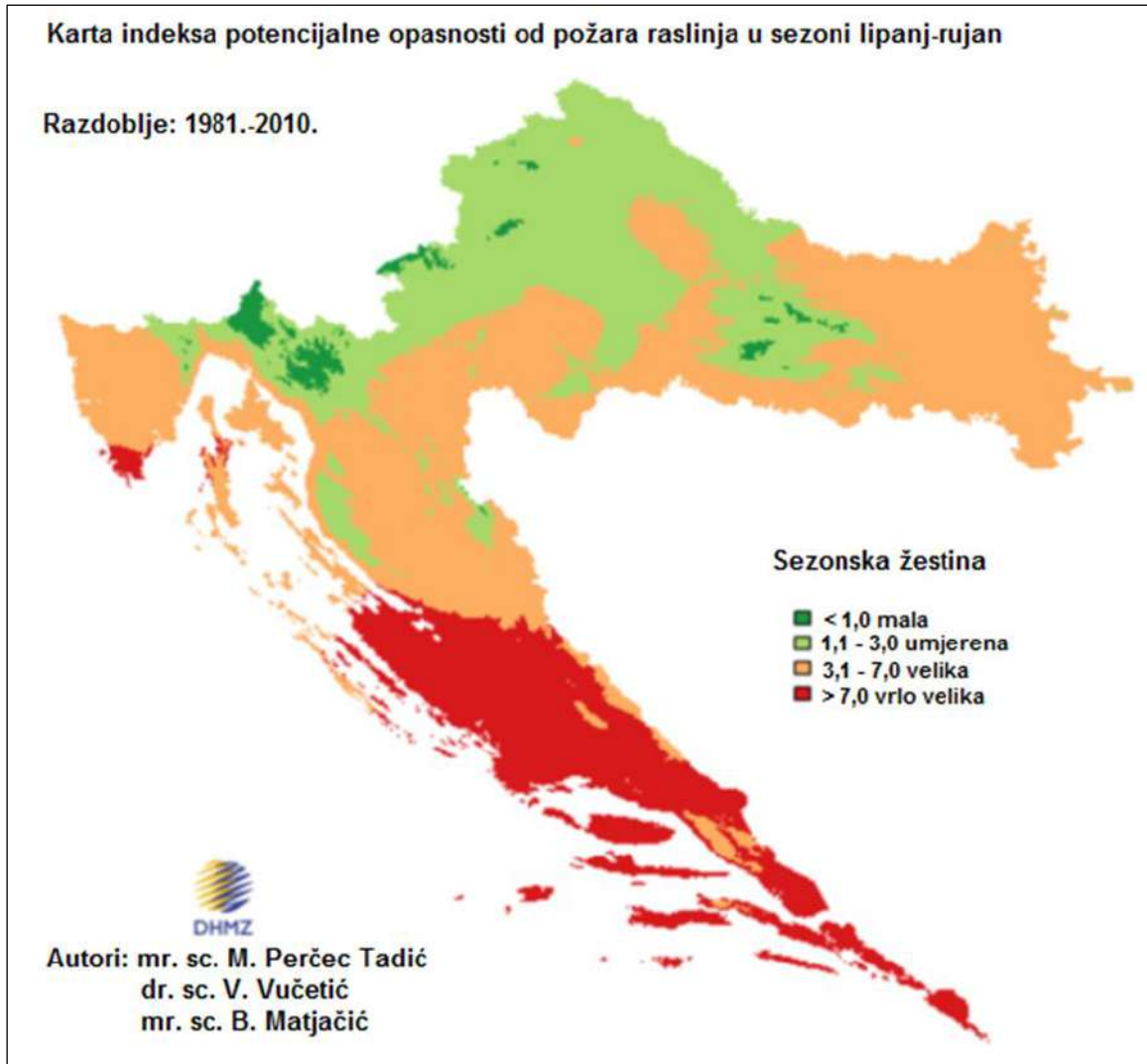
Požar otvorenog prostora, pri čemu se prije svega misli na požare raslinja, složena su pojava u kojoj se isprepliću različita termodinamička i aerodinamična događanja. Na njih značajno utječe konfiguracija terena kojim se požar kreće, karakteristike vegetacije koja gori te lokalni meteorološki uvjeti na mjestu požarišta. Opasnosti od požara ljeti pridonosi smanjena pojava oborina i pojave ljetnih suša.

Zbog izrazito velike opasnosti od izbijanja požara na otvorenom prostoru, prvenstveno šumama i poljoprivrednim površinama zabranjeno je bilo kakvo loženje vatre u blizini šumskih površina ili površina pod usjevima, stambenih naselja, željezničkih pruga, vodova dalekovoda, plinovoda, naftovoda i sl. Prije početka spaljivanja površinu na kojoj se vrši spaljivanje treba izolirati od ostalih površina odoravanjem ili na drugi pogodni način. Zabranjeno je spaljivanje za vjetrovita vremena, a za vrijeme spaljivanja potrebna je stalna nazočnost izvršioca spaljivanja s priručnom opremom za gašenje požara, sve do potpunog završetka procesa gorenja. Upravo zbog nekontroliranog spaljivanja biljnog i drugog gorivog otpada, u zadnje vrijeme je evidentirano više požara na otvorenim prostorima.

Svako mjesto ima svoj požarni režim koji se može opisati izvedenim veličinama koje su rezultat međudjelovanja vlažnosti/suhoće prirodnog gorivog materijala i klimatskih prilika određenog kraja. Jedna od takvih bezdimenzionalnih veličina je ocjena žestine. Ona može biti mjesečna (*Monthly Severity Rating, MSR*) i sezonska (*Seasonal Severity Rating, SSR*), a određuje se kanadskom metodom za procjenu opasnosti od požara raslinja (*Canadian Forest Fire Weather Index System, CFFWIS*) ili poznatija kao skraćenica *FWI (Fire Weather Index)*. Ocjena žestine u sebi sadrži meteorološke uvjete i stanje vlažnosti mrtvog šumskog gorivog materijala i služi za klimatsko-požarni prikaz prosječnog stanja na nekom području. Općenito se smatra da je potencijalna opasnost od požara raslinja vrlo velika ako je $SSR > 7$. Prema analizi razdoblja 1981. – 2010. srednje vrijednosti SSR na području Općine Starigrad su veće od sedam.

Prostorna analiza srednjih sezonskih žestina (SSR) posljednja tri desetljeća je pokazala širenje područja s velikom potencijalnom opasnošću od požara raslinja od dalmatinskih otoka i obale prema zaleđu u odnosu na standardno klimatsko razdoblje 1961. – 1990. Analiza linearnih trendova pokazuje produljenje požarne sezone na Jadranu od svibnja do listopada zbog klimatskih promjena.

Najvjerojatniji neželjeni događaj u načelu se događa svake godine. Tijekom sušnih razdoblja, kao i ljeti na području priobalja nastaje više istovremenih požara raslinja. Požari mogu mjestimično ugrožavati ljude i imovinu te je moguće kratkotrajno (od nekoliko sati ili jedan do dva dana) premještanje ljudi i imovine na sigurna područja. Takvi požari na jednom području neće trajati dulje vremensko razdoblje.

Slika 3. Prostorna analiza srednjih sezonskih žestina (SSR) posljednja tri desetljeća

Izvor: DHMZ

Dva su kritična razdoblja povećane pojave požara na otvorenom prostoru:

1. Proljetno – mjeseci veljača, ožujak i travanj (osobito praćeno sušom i vjetrom, dok nije počeo proces ozelenjivanja vegetacije) kada nastaje povećan broj požara, najviše u kontinentalnom području, ali nije isključeno i u priobalnom području. Povećani broj požara osobito je izražen poradi spaljivanja korova i ostalog biootpada zaostalog nakon čišćenja poljoprivrednih i šumskih površina.

2. Ljetno – mjesec srpanj, kolovoz, rujna, također nastaje povećan broj požara, najvećim dijelom na priobalnom području s otocima, ali i u području Slavonije. Žestina takvih požara osobito je pojačana ukoliko se poklopi i sušno razdoblje i ostalih ekstremni meteorološki uvjeti (jak vjetar, visoka temperatura i suhoća zraka, udari groma).

7.7.1. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju požara otvorenog tipa

Mjere i aktivnosti sustava civilne zaštite u gašenju požara otvorenog tipa operativno se provode na način kako je utvrđeno zakonskim odredbama iz područja zaštite od požara.

Operativno djelovanje vatrogasnih snaga definirano je u Planu zaštite od požara Općine Starigrad.

Mjere civilne zaštite u slučaju požara otvorenog tipa uključuju:

- Organizaciju obavještanja o pojavi opasnosti (standardni operativni postupak u suradnji sa komunikacijskim centrom 112)

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Pozivanje Stožera CZ Općine	Načelnik / načelnik Stožera CZ	članovi Stožera CZ
Dojava o izbijanju požara	zapovjednici vatrogasnih snaga	ŽC 112, vatrogasni djelatnici
Pozivanje povjerenika i zamjenika povjerenika civilne zaštite	Načelnik	članovi Stožera CZ
Aktiviranje vatrogasnih snaga	Načelnik / načelnik Stožera CZ	zapovjednici vatrogasnih snaga
Uzbunjivanje vatrogasnih snaga ustrojnih izvan prostora Općine	Zapovjednik vatrogasnih snaga, načelnik Stožera CZ	Županijski vatrogasni zapovjednik
Pozivanje djelatnika Općine	Načelnik	članovi Stožera CZ

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o broju uništenih objekata i stanova, stanje školskih objekata, vrtića, društvenih domova, ugostiteljskih objekata, trgovačkih centara i sl. Utvrđuje se koje su se aktivnosti odvijale u njima prije požara i koliko je ljudi boravilo u njima	načelnik Stožera CZ	povjerenici CZ
Prikupljanje informacija o stanju prohodnosti prometnica	član Stožera, predstavnik PU	povjerenici CZ
Prikupljanje informacija o stanju objekata za pružanje zdravstvene zaštite	član Stožera za medicinsko zbrinjavanje	voditelji objekata zdravstvene zaštite
Organizacija pružanja medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja	član Stožera za medicinsko zbrinjavanje	voditelji objekata zdravstvene zaštite
Ovisno o prikupljenim informacijama s terena traženje angažmana: operativnih snaga vatrogastva	Načelnik	načelnik Stožera CZ, zapovjednik vatrogasaca zapovjednik PON CZ
Pozivanje povjerenika CZ	Načelnik	načelnik Stožera CZ
Mobilizacija operativnih snaga vatrogastva i PON CZ	načelnik Stožera CZ	zapovjednici vatrogasnih snaga zapovjednici PON CZ
Organizacija informativnih punktova u svim mjesnim odborima u cilju prikupljanja informacija o nestalim osobama	zamjenik načelnika Stožera CZ	povjerenici CZ
Utvrđivanje prioriteta u raščišćavanju ruševina kako slijedi: 1. raščišćavanje objekata gdje boravi više ljudi (škole, vrtići, ugostiteljski objekti) 2. osiguranje prohodnosti prometnica 3. pristup kritičnoj infrastrukturi 4. raščišćavanje ruševina obiteljskih kuća i stanova	načelnik Stožera CZ	zapovjednici vatrogasnih snaga zapovjednici PON CZ
Aktivacija svih pripadnika vatrogasnih snaga te članova udruga	načelnik Stožera CZ	vatrogasne snage, članovi udruga
Mobiliziranje pravnih osoba - davatelja materijalno-tehničkih sredstava	načelnik Stožera CZ	načelnik Stožera CZ odgovorne osobe u pravnoj osobi
Raspoređivanje pripadnika PON CZ prema utvrđenim prioritetima raščišćavanja	načelnik Stožera CZ	zapovjednik PON CZ voditelji operativnih skupina
Organizacija odvoza građevinskog otpada na za to predviđene lokacije	član Stožera za komunalne djelatnosti	pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite - davatelji MTS, PON CZ

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Organiziranje prijema operativnih snaga za spašavanje iz ruševina – mjesto prijehata i razmjehštaja	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ
Upućivanje zahtjeva za žurnom objavom potrebnih informacija, ukoliko se na radijskim postajama nije objavila najava vremenske nepogode i upute stanovništvu za postupanje u takvim situacijama	načelnik Stožera CZ	sredstva javnog priopćavanja
Kada su prethodno upotrjebljene sve sposobnosti operativnih snaga sustava civilne zaštite i iskorišteni svi kapaciteti ili ako su nedostatni za učinkovitost spašavanja na razini Općine, načelnik Stožera upućuje Načelniku Zahtjev kojim traži pomoć od više hijerarhijske razine	Načelnik	Načelnik Stožera CZ
Uspostavljanje 24-satnog dežurstva zbog informiranja stanovništva o trenutnoj situaciji, u cilju smanjenja osjećaja nesigurnosti i suzbijanja panike	načelnik Stožera CZ	djelatnici Općine
Povjerenstva nastavljaju aktivnosti na popisu i procjeni šteta sukladno Zakonu o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (NN 16/19)		

- Organizaciju provođenja mjera i aktivnosti sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite za preventivnu zaštitu i otklanjanje posljedica požara

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Organizacija gašenja požara na prostoru sa snagama s područja Općine	Zapovjednici vatogasnih snaga	Pripadnici vatrogasnih snaga
Isključenje energenata zbog opasnosti koje nosi kombinacija struja – voda	zapovjednik akcije gašenja	Vlasnici kritične infrastrukture
Uključivanje pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite koje mogu sudjelovati u akcijama gašenja požara (vlasnici materijalno tehničkih sredstava)	Koordinator na lokaciji / načelnik Stožera CZ	Odgovorne osobe pravnih osoba
U slučaju potrebe zatvaranja prometnica na području Općine zbog izvođenja intervencija gašenja požara	Koordinator na lokaciji / načelnik Stožera CZ	Vlasnici kritične infrastrukture
U slučaju potrebe zatvaranja vode u vodovodnoj mreži ili ograničenja potrošnje vode određenim područjima ili potrošačima u svrhu osiguranja propisanog tlaka i protoka vode za gašenje požara	Koordinator na lokaciji / načelnik Stožera CZ	Vlasnici kritične infrastrukture
U slučaju nastanka požara na šumskim površinama potrebno pozvati nadležnu šumariju	Koordinator na lokaciji ili Načelnik Stožera CZ	Šumarija Obrovac
Uključivanje službi za pružanje prve medicinske pomoći u akciju gašenju požara	Načelnik Stožera CZ	djelatnici zdravstvenih ustanova

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Uključivanje pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite zaduženih za opskrbu hranom i vodom u akcijama gašenja požara	Načelnik Stožera CZ	Pravne osobe u sustavu civilne zaštite – osiguranje prehrane
Čuvanje zgarišta do konačnog raščišćavanja objekata	Zapovjednici vatrogasnih snaga	Pripadnici vatrogasnih snaga
Odvoz građevinskog otpada na za to predviđene lokacije	Koordinator na lokaciji / načelnik Stožera CZ	Djelatnici komunalnih tvrtki, pravne osobe u sustavu CZ – nositelji MTS

- Procedure kojima se utvrđuju mogućnosti pružanja prve medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja te organizacija djelovanja drugih nositelja reagiranja

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o stanju objekata za pružanje zdravstvene zaštite	član Stožera CZ	liječnici u ambulancama
Prikupljanje informacija o stanju medicinske opreme, zaliha lijekova i sanitetskog materijala	član Stožera CZ	liječnici u ambulancama
Analiziranje mogućnosti pružanja zdravstvene zaštite	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ, voditelj Doma zdravlja
Organizacija prijevoza povrijeđenih do mjesta za trijažu	voditelj liječničkog tima	liječnici zdravstvenih službi, članovi GDCK, pripadnici PON CZ
Organizacija prijevoza povrijeđenih do bolnice	voditelj liječničkog tima	liječnici zdravstvenih službi, članovi GDCK, pripadnici PON CZ
Pozivanje ovlaštenih mrtvozornika u cilju identifikacije i proglašenja smrti	član Stožera CZ	ovlašteni mrtvozornici
Organizacija pružanje veterinarske pomoći	Stožer CZ	djelatnici veterinarskih ustanova

- Zadaće operativnih kapaciteta za otklanjanje posljedica od požara

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaće
Stožer CZ Općine Starigrad	<ul style="list-style-type: none"> - aktiviranje vatrogasnih snaga - mobilizacija operativnih snaga vatrogastva - mobilizacija pravnih osoba u sustavu civilne zaštite – davatelji materijalno-tehničkih sredstava - organiziranje prijema operativnih snaga za spašavanje iz ruševina - analiziranje funkcioniranja objekata KI - upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava za opskrbu el. energijom, sustava za opskrbu vodom, sustava komunikacijske i informacijske tehnologije

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaci
	<ul style="list-style-type: none"> - prohodnosti prometnica - komunikacija s PU zadarska - analiziranje mogućnosti pružanja zdravstvene zaštite - procjena situacije i utvrđivanje trenutka kada počinje evakuacija - uspostavljanje kontakta sa susjednim JLS zbog utvrđivanja mogućnosti zbrinjavanja - uspostavljanje kontakta s prijevoznikom tvrtkom - uspostavljanje kontakta s MUP zbog prometnog osiguranja evakuacije - stavljanje u stanje pripravnosti kapaciteta za zdravstveno zbrinjavanje - procjenjivanje trenutne situacije pružanja psihološke pomoći - upućivanje zahtjeva za angažiranje timova za psihološku pomoć - analiza stanja DDD mjera zaštite na ugroženom području - traženje dodatne pomoći od više hijerarhijske razine - informiranje stanovništva
Koordinator na lokaciji	<ul style="list-style-type: none"> - usklađuje djelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite
Vatrogasne snage	<ul style="list-style-type: none"> - gašenje i sprječavanje širenja požara - pomoć pri saniranju i dovođenju u stanje rada objekata i sustava kritične infrastrukture (proizvodnju i distribuciju električne energije, vodoopskrbu, promet, pošta i telekomunikacije, javne službe, nacionalni spomenici i vrijednosti) - osiguravanje pristupa objektima kritične infrastrukture - evakuacija stanovništva, životinja i kulturnih dobara - osiguranje prohodnosti prometnica
Vlasnici i operateri kritične infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> - stavljanje u funkciju objekata kritične infrastrukture
Povjerenici/zamjenici povjerenika CZ	<ul style="list-style-type: none"> - pomoć pri evakuaciji, smještanju i zbrinjavanju ugroženog stanovništva i životinja - pomoć pri asanaciji terena - logistika na mjestima prihvata - pomoć pri organizaciji provođenja zbrinjavanja ugroženog stanovništva - distribucija hrane ugroženom stanovništvu - informiranje stanovništva
Postrojba civilne zaštite opće namjene	<ul style="list-style-type: none"> - asanacija terena - potpora u provođenju mjera evakuacije, spašavanja, prve pomoći, zbrinjavanja ugroženog stanovništva - logistika na mjestima prihvata - organizacija provođenja zbrinjavanja ugroženog stanovništva - distribucija hrane ugroženom stanovništvu
GDCK	<ul style="list-style-type: none"> - evidentiranje ugroženih osoba

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaće
	- pružanje prve medicinske pomoći - zadaće vezane uz evakuaciju i zbrinjavanje
HGSS	- spašavanje ugroženog stanovništva - logistika - pružanje prve medicinske pomoći - - distribucija vode, hrane, lijekova ugroženom stanovništvu

Nositelji mjera su Načelnik, operativne snage sustava civilne zaštite, zdravstveni djelatnici te Služba civilne zaštite Zadar te u slučaju nastajanja požara otvorenog tipa postupaju sukladno Planu djelovanja civilne zaštite Općine Starigrad i Planu zaštite od požara Općine Starigrad.

Nakon proglašenja prirodne nepogode, u cilju dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda, nadležna tijela iz članka 5. Zakona provode odgovarajuće radnje.

7.7.2. Druge mjere koje uključuju suradnju u slučaju požara otvorenog tipa s nadležnim tijelima i raznim institucijama

Nastanak požara raslinja uglavnom je povezan s ljudskom djelatnošću. Najčešći način izazivanja je nemar ili nepažnja. Prisutno je i namjerno paljenje zbog pretvorbe zemljišta u građevinsko, tradicija obnove pašnjaka paljenjem suhe trave, a u manjoj mjeri i piromanija. Najčešći uzroci požara su otvoreni plamen, a nešto manji postotak požara je uzrokovan pražnjenjem atmosferskog elektriciteta ili toplinom koja nastaje trenjem (kao npr. kočenje vlaka i ispadanje užarenih kočionih obloga).

Potrebno je poduzimanje preventivskih mjera u fazama dozrijevanja (nadzor prostora, prosjeci uz prometnice i pružne pravce, informiranje i edukacija stanovništva). Tereni su relativno teško pristupačni za vatrogasnu tehniku, pronalaženje drugih načina. Požari na otvorenom prostoru su prirodna pojava koju se ne može zaustaviti i koji će se i pored svih provedenih mjera i dalje pojavljivati.

Navedeno preventivno djelovanje podrazumijeva:

- sadnju vegetacije koja je obzirom na kemijski sastav otpornija na početno paljenje i širenje požara,
- znanstveno istraživanje povezanosti aspekata požara raslinja, vegetacije, klime, meteorologije,
- sadnja mješovitih nasada koji neće ovisno o svojim karakteristikama biti ugroženi od požara u istom vremenskom periodu,
- obavljanje preventivno uzgojnih radova (njega sastojina, proreda, kresanje i uklanjanje suhog granja),
- gradnju i održavanje protupožarnih prosjeka s elementima šumske ceste,

- održavanje i uređivanje postojećih izvora vode,
- izgradnju i održavanje nadzemnih spremnika vode za gašenje požara i zahvat vode pomoću helikoptera i podvjesnog kontejnera,
- organiziranje i provođenje promidžbene aktivnosti zbog upoznavanja i edukacije građana (vrtićke i školske djece, turista i drugih korisnika takvih područja),
- povećanje svijesti stanovništva o značaju i koristima koje donosi šuma, odnosno sva ostala vegetacija i potrebu poduzimanja osnovnih preventivskih mjera,
- ustrojavanje, osposobljavanje i opremanje motriteljsko dojavnih službi, razvoj video nadzora ugroženih prostora, edukacija i razvoj službi zaštite od požara i interventnih skupina šumskih radnika opremljenih potrebnom opremom za gašenje početnih požara,
- zbrinjavanje ložišta i roštilja za pripremu hrane,
- izrada i donošenje planova zaštite te stalno neposredno kontaktiranje i komunikacija sa stanovništvom, Zadarskom županijom, Općinom Starigrad, policijom i vatrogascima,
- pojačano djelovanje inspeksijskih službi (šumarske inspekcije, poljoprivredne inspekcije, inspekcije zaštite od požara policijskih uprava, inspekcije zaštite okoliša) te strogo provođenje propisa i zabrana (paljenja, ilegalnog kampiranja, odlaganja otpada).

7.8. Poplava

Poplave su prirodni fenomeni čije se pojave ne mogu izbjeći, ali se poduzimanjem različitih preventivnih građevinskih i ne građevinskih mjera rizici od poplavlivanja mogu smanjiti na prihvatljivu razinu. One su među opasnijim prirodnim nepogodama i na mnogim mjestima mogu uzrokovati ljudske gubitke, velike materijalne štete, devastiranje kulturnih dobara i ekološke štete.

Kratkotrajne i vrlo intenzivne kiše prouzrokuju brzo otjecanje sa slivova, stvaranje toka vode u dotada suhim koritima te formiranje bujice, kao vodotoka sa ogromnom erozijskom snagom. Pri tome u najvećem broju slučajeva, osim protoka vode koja dolazi u kratkom vremenu nakon kiše, područje biva ugroženo i s materijalom koji se prenosi koritom bujice (nanos, blato, kamenje i druge nečistoće sa sliva).

Upravljanje i održavanje svih vodotoka su u nadležnosti Hrvatskih voda.

Sukladno Zakonu o vodama (NN 66/19, 84/21, 47/23), obranom od poplava upravljaju Hrvatske vode, a poslovi obrane od poplava su hitna služba. Operativno upravljanje rizicima od poplava i neposredna provedba mjera obrane od poplava utvrđena je Državnim planom obrane od poplava (NN 84/10) i Glavnim provedbenim planom obrane od poplava (Hrvatske vode, ožujak 2022. godine).

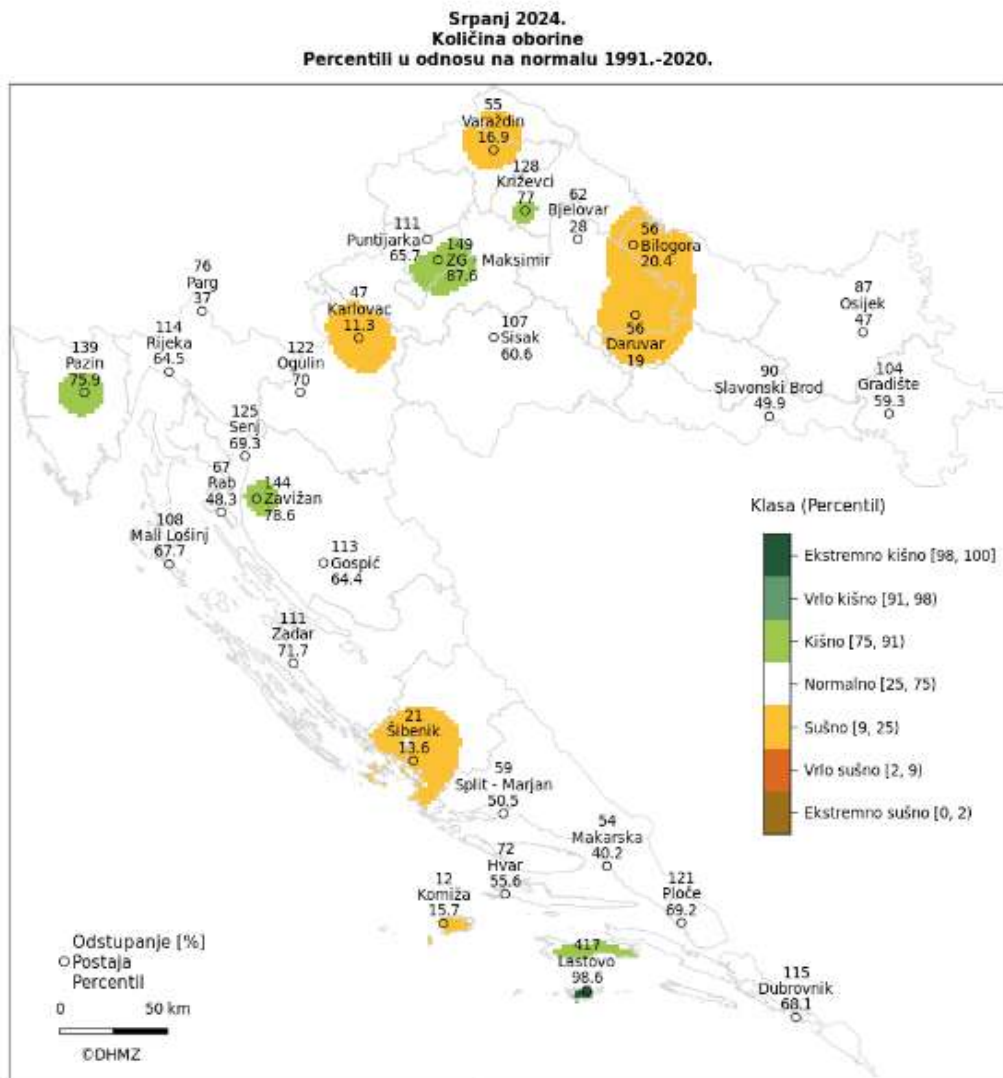
U svrhu zaštite od bujica i njihovih erozijskih procesa potrebno je planirati i raditi: zaštitne vodne građevine (uređenja korita, izraditi kaskade), izvoditi zaštitne radove (pošumljavanje, održavanje vegetacije, trasiranje, krčenje raslinja, čišćenje korita i sl.), te provoditi mjere zaštite (ograničavanje sječe, prikladan način korištenja poljoprivrednog i drugog zemljišta i druge odgovarajuće mjere).

Odstupanje količine oborine za rujan 2024.

Odstupanja količine oborine, u odnosu na normalu 1991. – 2020. nalaze se u rasponu od 12 % (Komiža 2,8 mm) do 417 % (Lastovo 57,5 mm).

Prema raspodjeli percentila, na većini postaja prevladavale su normalne oborinske prilike. U pojedinim dijelovima kontinentalne Hrvatske (Bilogora, Daruvar, Varaždim i Karlovac) i Dalmacije (Šibenik, Komiža) zabilježene su sušne prilike. Kišno je bilo u unutrašnjosti Istre, najvišem gorju (Zavižan) te na području Križevaca i Zagreba, a na postaji Lastovo srpanj je bio ekstremno kišan. U Gradištu i Ogulinu je zabilježena do sada najveća dnevna količina oborine u srpnju.

Područje Općine Starigrad, za srpanj 2024. godine okarakterizirano je normalnom kategorijom.

Slika 4. Odstupanje količine oborine za srpanj 2024. godine

Izvor: DHMZ

Usljed velikih kiša moguće je plavljenje većih površina. Usljed dužeg zadržavanja vode na površinama koje su bile pod vodom smanjeni su prinosi poljoprivrednih kultura. Također, može doći do nanosa materijala na prometnice koji tako ometa promet.

Kratkotrajne i vrlo intenzivne oborine pojavljuju se gotovo isključivo prilikom jakih lokalnih nevremena i stoga su lokalne prirode, dok su dugotrajne i intenzivne oborine posljedica atmosferskih procesa većih razmjera-jakih razvijenih ciklona i stoga zahvaćaju široka područja, pa su i njihove posljedice štete.

Smatra se da pljusak ima narav prirodne nepogode kad u vremenu kraćem od 15 minuta padne više od 15 mm kiše po m², dok je za jaku kišu ta mjera više od 15 mm u razdoblju kraćem od 3 sata. Kratkotrajne i vrlo intenzivne kiše prouzrokuju bujice. Bujične vododotoke karakterizira velika razorna moć, koji sa svojim pritocima ugrožavaju urbana područja, melioracijske objekte, prometnice, poljoprivredno zemljište i druge objekte. Bujične poplave se javljaju dvatri puta godišnje, i sve nemaju razoran karakter. Međutim, svaka bujična poplava oštećuje objekte, te objekti imaju manju propusnu moć ili čvrstoću, zbog čega kod malo jačih bujičnih voda dolazi do njegovog rušenja.

Plimni val (uspor)

Uspori ("storm surge"), u narodu znani kao plimni val, predstavljaju promjene razine mora pod utjecajem meteoroloških parametara, poglavito tlaka zraka i vjetra, na granici atmosfera-more. Prisilne oscilacije razine mora se odvijaju bez značajnijeg poremećaja hidrostatske ravnoteže u moru. Njihovo ponašanje je neperiodičko te je uzrokovano uglavnom jakim i dugotrajnim puhanjem vjetrova i neobično visokim ili niskim tlakom zraka. Ove promjene na otvorenom moru ne uzrokuju veća kolebanja razine mora, najviše do 1 metar, dok u obalnim područjima zbog topografskih efekata mogu dosegnuti i više metara te uzrokovati poplavljanja, štetu i uništavanje obalne infrastrukture. U Jadranu vjetrovi koji pušu iz jugoistoka (Jugo) povisuju razinu mora. Posljedica pozitivnih uspora je poplavljanje obalnih područja.

Osim pozitivnih uspora koji uzrokuju poplavljanje obalnih područja, u Jadranu se javljaju i negativni uspori kod puhanja dugotrajne olujne bure koja potiskuje vodene mase prema talijanskoj obali Jadrana. Pri tome, zbog njezine nehomogene prostorne razdiobe, sniženje razine mora uz istočnu obalu Jadrana nije uniformno. Utjecaj tlaka zraka u odnosu na vjetar je ovdje značajan, te u ekstremnim situacijama može sniziti razinu mora i preko 30 cm. Iako je ova pojava znatno manje opasna od visoke vode, ipak može izazvati štete na plovilima na privezištima u lukama gdje su manje dubine. Plimni valovi iako se pojavljuju gdje god postoje uvjeti kod plime i oseke u većini slučajeva njihov efekt nije vidljiv. Vidljivost i utjecaj plimnog vala prepoznaje se samo u područjima gdje nastaju visoke razlike između plime i oseke (obično gdje je razlika oko 6 m između visoke i niske vode) te gdje plima plavi plitke, sužavajuće zaljeve.

Plimni valovi ne samo da povišuju razinu plime nego isto tako mogu produžiti vrijeme plimne poplavljenosti određenog područja zahvaćenog plimnim valom te pri tom stvoriti efekt iznenadnog porasta razine vode koji nije uobičajen.

Uzrok plimnih valova su morske mijene koje označavaju periodično dizanje i spuštanje razine mora koje nastaje pod utjecajem gravitacijskih sila nebeskih tijela, poglavito Mjeseca i Sunca što ima za posljedicu promjenu dubine mora na određenoj poziciji i pojavu struja morskih mijena. Kako je Mjesec bliži Zemlji nego Sunce to je utjecaj gravitacijske sile Mjeseca na morske mijene znatno veći nego li je to utjecaj gravitacijske sile Sunca, pa se mijene odvijaju unutar jednog mjesječevog dana. Obično se tijekom jednog mjesječevog dana kod tzv. poludnevnog tipa morskih mijena javljaju dvije visoke i dvije niske vode.

Plimni valovi se javljaju u nekoliko oblika, varirajući od vodenog zida koji nadolazi u obliku jednog vala, u obliku udarnog vala, te višestrukih valova predvođenih jednim primarnim jačim valom te nizom sekundarnih smirujućih valova. Kod izrazito velikih plimnih valova postoji mogućnost ugrožavanja plovidbe brodova i odvijanja plovnih aktivnosti.

Posljedice koje uspori u vidu poplavljivanja mogu izazvati su sljedeće:

- štete prouzročene poplavljivanjem podruma objekata uz obalu,
- plavljenje sustava kanalizacije (istjecanje kanalizacije),
- štete na brodicama,
- onečišćenje i oštećenje obale.

Obalno područje Općine Starigrad je ugroženo plimnim valom.

7.8.1. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju poplave

Radi očuvanja i održavanja zaštitnih vodnih građevina te drugih vodnih građevina i sprječavanja pogoršanja vodnog režima ne preporuča se:

- na zaštitnim vodnim građevinama kopati i odlagati zemlju, pijesak, šljunak, prelaziti i voziti motornim vozilima osim na mjestima na kojima je to izričito dopušteno, te obavljati druge radnje kojima se može ugroziti sigurnost ili stabilnost tih građevina,
- u uređenom i neuređenom inundacijskom pojasu orati zemlju, saditi i sjeći drveće i grmlje,
- u vodotoke odlagati zemlju, kamen, otpadne i druge tvari te obavljati druge radnje kojima se može utjecati na promjenu toka, vodostaja, količine ili kakvoće vode ili otežati održavanje vodnog sustava,
- betoniranje i popločenje dna korita,
- graditi stambene i druge objekte u zoni propagacije vodnog vala.

Potrebno je zaštititi postojeće lokalne izvore vode, bunare i cisterne te je iste potrebno održavati i ne smiju se zatrpavati ili uništavati na drugi način. U područjima gdje je prisutna vjerojatnost od plavljenja bujičnih voda (prostor uz vodotoke), a prostorno planskom dokumentacijom je dozvoljena gradnja, preporuča se gradnja objekata od čvrstog materijala na način da dio objekta ostane nepoplavljen i za najveće procijenjene visine vode.

Na bujičnim tokovima potrebno je provesti zaštitu od erozije i uređenje bujica koja obuhvaća biološke i hidrotehničke radove (čišćenje korita bujica, po potrebi obloga korita i dr.). Utjecaj vegetacijskog pokrivača, prvenstveno šuma, zatim travnjaka i mnogih višegodišnjih kultura je vrlo značajan za režim otjecanja i razvoj erozijskih procesa na bujičnom slivu, stoga je potrebno voditi računa o održavanju istog. Biološki radovi na zaštiti od štetnog djelovanja bujica odnose se na održavanje zelenila u slivnom području, krčenje raslinja i izgradnju terasa.

Nositelj obrane od poplava je Ministarstvo nadležno za vodno gospodarstvo koje usklađuje politiku obrane od poplava, a mjere obrane od poplava na vodama provode Hrvatske vode.

Mjere civilne zaštite u slučaju poplave uključuju:

- Organizaciju obavještanja o pojavi opasnosti (standardni operativni postupak u suradnji sa komunikacijskim centrom 112)

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prijem obavijesti o nadolazećoj opasnosti od i/ili kad se proglaši stanje velike nesreće	PU CZ, Služba CZ Zadar	Načelnik
Pozivanje Stožera CZ Općine	Načelnik / načelnik Stožera CZ	članovi Stožera CZ
Pozivanje povjerenika i zamjenika povjerenika civilne zaštite	Načelnik	članovi Stožera CZ
Aktiviranje vatrogasnih snaga	Načelnik / načelnik Stožera CZ	zapovjednici vatrogasnih snaga
Pozivanje djelatnika Općine Starigrad	Načelnik	članovi Stožera CZ
Prikupljanje informacija o broju poplavljenih objekata i stanova, stanje školskih objekata, vrtića, društvenih domova, ugostiteljskih objekata, trgovačkih centara i sl. Utvrđuje se koje su se aktivnosti odvijale u njima prije poplave i koliko je ljudi boravilo u njima	načelnik Stožera CZ	povjerenici CZ
Prikupljanje informacija o stanju prohodnosti prometnica	član Stožera, predstavnik PU	povjerenici CZ
Prikupljanje informacija o stanju objekata za pružanje zdravstvene zaštite	član Stožera za medicinsko zbrinjavanje	voditelji objekata zdravstvene zaštite

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Organizacija pružanja medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja	član Stožera za medicinsko zbrinjavanje	voditelji objekata zdravstvene zaštite
Ovisno o prikupljenim informacijama s terena traženje angažmana operativnih snaga vatrogastva	Načelnik	načelnik Stožera CZ, zapovjednik vatrogasaca zapovjednik PON CZ
Pozivanje povjerenika CZ	Načelnik	načelnik Stožera CZ
Mobilizacija operativnih snaga vatrogastva i PON CZ	načelnik Stožera CZ	Zapovjednik vatrogasaca zapovjednici PON CZ
Organizacija informativnih punktova u svim mjesnim odborima u cilju prikupljanja informacija o nestalim osobama	Stožera CZ	povjerenici CZ
Aktivacija svih pripadnika vatrogasnih snaga te članova udruga	načelnik Stožera CZ	vatrogasne snage, članovi udruga
Mobiliziranje pravnih osoba - davatelja materijalno-tehničkih sredstava	načelnik Stožera CZ	načelnik Stožera odgovorne osobe u pravnoj osobi
Raspoređivanje pripadnika PON CZ prema utvrđenim prioritetima raščišćavanja	načelnik Stožera CZ	zapovjednik PON CZ voditelji operativnih skupina
Organizacija odvoza otpada na za to predviđene lokacije	član Stožera za komunalne djelatnosti	pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite - davatelji MTS, PON CZ
Organiziranje prijema operativnih snaga za spašavanje iz poplava – mjesto prihvata i razmjestaja	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ
Upućivanje zahtjeva za žurnom objavom potrebnih informacija, ukoliko se na radijskim postajama nije objavila najava vremenske nepogode i upute stanovništvu za postupanje u takvim situacijama	načelnik Stožera CZ	sredstva javnog priopćavanja
Kada su prethodno upotrjebljene sve sposobnosti operativnih snaga sustava civilne zaštite i iskorišteni svi kapaciteti ili ako su nedostatni za učinkovitost spašavanja na razini Općine, načelnik Stožera upućuje Načelniku Zahtjev kojim traži pomoć od više hijerarhijske razine	Načelnik	Načelnik Stožera CZ

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Uspostavljanje 24-satnog dežurstva zbog informiranja stanovništva o trenutnoj situaciji, u cilju smanjenja osjećaja nesigurnosti i suzbijanja panike	načelnik Stožera CZ	djelatnici Općine Starigrad
Povjerenstva nastavljaju aktivnosti na popisu i procjeni šteta sukladno Zakonu o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (NN 16/19)		

- Organizaciju provođenja mjera i aktivnosti sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite za preventivnu zaštitu i otklanjanje posljedica poplave

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o razmjeru požara, prohodnosti prometnica, funkcioniranju sustava za elektroopskrbu, vodoopskrbu i telekomunikacije	Načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ, povjerenici CZ, seizmiološka služba
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava kritične infrastrukture	Načelnik	Načelnik Stožera CZ, vlasnici objekata kritične infrastrukture
<ul style="list-style-type: none"> - čišćenje površina oko zdravstvenih ambulanti - čišćenje površina oko školskih objekata (slobodni djelatnici škole) - čišćenje površina oko društvenih domova - čišćenje zelenih površina (djelatnici komunalnog poduzeća) - čišćenje površina oko trgovina i pošta (slobodni djelatnici trgovine i pošte) - čišćenje javnih površina ispred kuća (vlasnici i korisnici objekata na kućnom broju) 	Načelnik Stožera CZ	Vatrogasne snage, Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite – davatelji materijalno – tehničkih sredstava, HGSS-Stanica Zadar-Ispostava Starigrad
Pružanje prve pomoći unesrećenima te njihovo medicinsko zbrinjavanje	načelnik Stožera CZ	GDCK, HGSS-Stanica Zadar-Ispostava Starigrad, zdravstvene službe

- Procedure kojima se utvrđuju mogućnosti pružanja prve medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja te organizacija djelovanja drugih nositelja reagiranja

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o stanju objekata za pružanje zdravstvene zaštite	član Stožera CZ	zdravstveni djelatnici
Prikupljanje informacija o stanju medicinske opreme, zaliha lijekova i sanitetskog materijala	član Stožera CZ	zdravstveni djelatnici
Analiziranje mogućnosti pružanja zdravstvene zaštite	načelnik Stožera	član Stožera CZ, voditelji zdravstvenih ustanova
Organizacija prijevoza povrijeđenih do mjesta za trijažu	voditelji zdravstvenih ustanova	zdravstveni djelatnici, članovi GDCK-a, pripadnici PON CZ
Organizacija prijevoza povrijeđenih do bolnice	voditelji zdravstvenih ustanova	zdravstveni djelatnici, članovi GDCK-a, pripadnici PON CZ
Pozivanje ovlaštenih mrtvozornika u cilju identifikacije i proglašenja smrti	član Stožera CZ	ovlašteni mrtvozornici
Organizacija pružanje veterinarske pomoći	Stožer CZ	djelatnici veterinarskih ustanova

- Zadaće operativnih kapaciteta za otklanjanje posljedica od poplava

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaće
Stožer CZ Općine Starigrad	<ul style="list-style-type: none"> - aktiviranje vatrogasnih snaga - mobilizacija operativnih snaga vatrogastva - mobilizacija pravnih osoba u sustavu civilne zaštite – davatelji materijalno-tehničkih sredstava - organiziranje prijema operativnih snaga za spašavanje iz poplava - analiziranje funkcioniranja objekata kritične infrastrukture - upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju : sustava za opskrbu el. energijom sustava za opskrbu vodom sustava komunikacijske i informacijske tehnologije prohodnosti prometnica - komunikacija s PU zadarska - analiziranje mogućnosti pružanja zdravstvene zaštite - procjena situacije i utvrđivanje trenutka kada počinje evakuacija - uspostavljanje kontakta sa susjednim JLS zbog utvrđivanja mogućnosti zbrinjavanja - uspostavljanje kontakta s prijevoznikom tvrtkom - uspostavljanje kontakta s MUP zbog prometnog osiguranja evakuacije - stavljanje u stanje pripravnosti kapaciteta za zdravstveno zbrinjavanje

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaci
	<ul style="list-style-type: none"> - procjenjivanje trenutne situacije pružanja psihološke pomoći - upućivanje zahtjeva za angažiranje timova za psihološku pomoć - analiza stanja DDD mjera zaštite na ugroženom području - traženje dodatne pomoći od više hijerarhijske razine - informiranje stanovništva
Koordinator na lokaciji	<ul style="list-style-type: none"> - usklađuje djelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite
Vatrogasne snage	<ul style="list-style-type: none"> - pomoć pri saniranju i dovođenju u stanje rada objekata i sustava kritične infrastrukture (proizvodnju i distribuciju električne energije, vodoopskrbu, promet, pošta i telekomunikacije, javne službe, nacionalni spomenici i vrijednosti) - osiguravanje pristupa objektima kritične infrastrukture - evakuacija stanovništva, životinja i kulturnih dobara - osiguranje prohodnosti prometnica
Vlasnici i operateri kritične infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> - stavljanje u funkciju objekata kritične infrastrukture
Povjerenici / zamjenici povjerenika CZ	<ul style="list-style-type: none"> - pomoć pri evakuaciji, smještanju i zbrinjavanju ugroženog stanovništva i životinja - pomoć pri asanaciji terena - logistika na mjestima prihvata - pomoć pri organizaciji provođenja zbrinjavanja ugroženog stanovništva - distribucija hrane ugroženom stanovništvu - informiranje stanovništva
Postrojba civilne zaštite opće namjene	<ul style="list-style-type: none"> - asanacija terena - potpora u provođenju mjera evakuacije, spašavanja, prve pomoći, zbrinjavanja ugroženog stanovništva - logistika na mjestima prihvata - organizacija provođenja zbrinjavanja ugroženog stanovništva - distribucija hrane ugroženom stanovništvu
Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite	<ul style="list-style-type: none"> - stavljanje u funkciju objekata kritične infrastrukture - pomoć pri saniranju i dovođenju u stanje rada objekata i sustava kritične infrastrukture (proizvodnju i distribuciju električne energije, vodoopskrbu, promet, pošta i telekomunikacije, javne službe, nacionalni spomenici i vrijednosti) - provođenje asanacije terena - osiguravanje pristupa objektima kritične infrastrukture - evakuacija stanovništva, životinja i kulturnih dobara - osiguranje prohodnosti prometnica
HGSS	<ul style="list-style-type: none"> - spašavanje ugroženog stanovništva - dostava vode, hrane, lijekova ugroženim kućanstvima

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaće
	- logistika
GDCK	- sušenje i dezinfekcija prostora - pomoć pri dostavi vode, hrane lijekova ugroženim kućanstvima - pružanje prve medicinske pomoći zadaće vezane uz evakuaciju i zbrinjavanje

Nositelji mjera (Načelnik, operativne snage sustava civilne zaštite, sustav zdravstvenih kapaciteta, Služba civilne zaštite Zadar) u slučaju nastajanja poplave postupaju sukladno Planu djelovanja civilne zaštite Općine Starigrad.

Nakon proglašenja prirodne nepogode, u cilju dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda, nadležna tijela iz članka 5. Zakona provode odgovarajuće radnje.

7.8.2. Druge mjere koje uključuju suradnju u slučaju poplave s nadležnim tijelima i raznim institucijama

Operativno upravljanje rizicima od poplava i neposredna provedba mjera obrane od poplava utvrđeno je Državnim planom obrane od poplava (NN 84/10), kojeg donosi Vlada RH, Glavnim provedbenim planom obrane od poplava (ožujak 2022.), kojeg donose Hrvatske vode. Svi tehnički i ostali elementi potrebni za upravljanje redovnom i izvanrednom obranom od poplava utvrđuje se Glavnim provedbenim planom obrane od poplava i provedbenim planovima obrane od poplava branjenih područja.

Državnim planom obrane od poplava uređuju se: teritorijalne jedinice za obranu od poplava, stupnjevi obrane od poplava, mjere obrane od poplava (uključivo i preventivne mjere), nositelji obrane od poplava, upravljanje obranom od poplava (s obvezama i pravima rukovoditelja obrane od poplava), sadržaj provedbenih planova obrane od poplava sustav za obavješćivanje i upozoravanje i sustav veza, mjere za obranu od leda na vodotocima.

Obveze Državnog hidrometeorološkog zavoda su prikupljanje i dostava podataka, prognoza i upozorenja o hidrometeorološkim pojavama od značenja za obranu od poplava, upute za izradu izvještaja o provedenim mjerama obrane od poplava, kartografski prikaz granica branjenih područja.

Zahtjevi civilne zaštite u slučaju poplave obuhvaćaju:

- pokrivenost ugroženog područja uređajima za uzbunjivanje građana,
- mjere i putove evakuacije sa ugroženog područja,
- zaštitne građevine (nasipi, retencije, odteretni kanali, propusti i sl.),
- analizom kriterija nadvišenja izraziti potrebe rekonstrukcije vodnih građevina.

7.9. Mraz

Mraz je oborina koje nastaje pri tlu. Ako je temperatura niža od 0°C, izravnim prijelazom vodene pare u led (depozicijom) na tlu, niskom bilju i predmetima koji nisu dobri vodiči topline nastaje naslaga bijelih ledenih kristala koju nazivamo mraz. Mraz najčešće nastaje u dolinama u koje se slijeva hladan zrak s okolnih obronaka. Mraz iščezava nakon izlaska Sunca, kad se tlo i sloj zraka uz tlo zagriju. Na svim postajama mraz se pojavljuje u hladnom dijelu godine kad su najpovoljniji uvjeti za njegov nastanak, a najčešći je u prosincu i siječnju.

Mraz je normalna pojava u hladnom dijelu godine u umjerenim geografskim širinama. Pored proljetnih i jesenskih mrazeva postoje i zimski mrazevi, koji predstavljaju nepovoljnu pojavu jedino ako biljke u hladnim danima nisu zaštićene snježnim pokrivačem. Mrazevi koji se javljaju na početku hladnog dijela godine zovu se jesenski ili rani mrazevi, dok se oni na kraju hladnog perioda zovu proljetni ili kasni mrazevi.

Na Jadranu je mraz mnogo rjeđi nego u unutrašnjosti, a broj dana s mrazom smanjuje se od sjevernog prema južnom Jadranu.

Mraz se najčešće pojavljuje na površinama blizu tla kao nježni bijeli kristali u umjerenim područjima; u hladnim klimatskim uvjetima pojavljuje se u širem rasponu oblika. Tipovi mraza uključuju kristalni mraz (inje) od taloženja vodene pare iz zraka koji ima nisku vlažnost, bijeli mraz u uvjetima visoke vlažnosti zraka, mraz na prozorima i drugim staklenim površinama, adveksijski mraz koji nastaje puhanjem hladnog vjetra preko ohlađenih površina te crni mraz koji zapravo čine prozirni kristalići leda koji se formiraju na niskim temperaturama i vrlo niskoj vlažnosti.

Proljetni i jesenski mrazevi prema porijeklu se mogu podijeliti na tri tipa:

- advektivne,
- radijacijske, i
- advektivno-radijacijske.

Adveksijski mraz nastaje kad su naši krajevi pod utjecajem hladnih zračnih masa u kojima je temperatura ispod 0.0°C. Zbog dužeg zadržavanja hladnih zračnih masa nad našim krajevima, spomenuti mraz traje i po nekoliko dana, vjetar je koji put jak, njime je ugroženo veliko područje, te njegova pojava vrlo malo ovisi o konfiguraciji terena. Potrebno je spomenuti da je u prizemnom sloju zraka razlika u temperaturi na 200 cm i na 5 cm od tla vrlo mala.

Radijacijski mraz je posljedica intenzivnog hlađenja zemljine površine. Radijacijski mraz je lokalna pojava čiji intenzitet ovisi o obliku terena, stanju zemljine površine (obrađeno ili neobrađeno tlo), vlažnosti tla, ali i zraka. Do pojave tog mraza dolazi noću, kad je vedro i nema vjetra. Temperatura zraka svoju najnižu vrijednost postigne upravo u trenutku izlaska Sunca. Pad temperature zraka počinje oko ponoći. Negativne vrijednosti temperature zraka traju 6 do 7, a nije isključeno još i koji sat, dva dulje od toga.

Advektivno – radijacijski mraz je posljedica, ne samo kad dođe do prodora hladne zračne mase nego i kad tijekom vedre noći bez vjetera dođe do hlađenja zemljine površine. Zbog posljedica ovog tipa mraza se uglavnom proglašava prirodna nepogoda.

Podjela mraza po **intenzitetu mraza možemo podijeliti na:**

- slabi mraz je mraz kad je temperatura zraka od -0.1°C do -2.0°C ,
- umjereni mraz je mraz kad se temperatura zraka spušta od -2.1°C do -4.0°C ,
- jaki mraz nazivamo mraz kad se temperatura spusti ispod -4.0°C .

Kod temperatura od -2°C do -4°C dolazi do djelomičnog oštećenja cvjetova i lisne mase mnogih biljaka, a pri temperaturi nižoj od -4°C dolazi do potpunog smrzavanja, te su štete nenadoknadive. Mrazevi koji se javljaju na početku hladnog dijela godine zovu se jesenski ili rani mrazevi, dok se oni na kraju hladnog perioda zovu proljetni ili kasni mrazevi.

Mraz može ozbiljno oštetiti usjeve, te uništiti cijele biljke i plodove. Biljke s tankom kožom, poput rajčice ili tikvice, mogu biti potpuno uništene. Ako je mraz dovoljno jak, krumpir u zemlji može smrznuti. U samo nekoliko ledenih noći mraz je poljoprivrednicima ponekad uništio cijela polja.

Agrumi su osjetljivi na niske temperature, najosjetljiviji su četrun, zatim limun dok je mandarina otpornija. Kritične temperature za mandarinke su -6 do -8°C ovisno o podlozi na kojoj su cijepljene. Limun pozebe već kod -4°C dok kod -8°C stablo može uginuti. Cvjetni pupovi su najosjetljiviji organi na stablima voćaka te ukoliko u vrijeme bubrenja cvatnih pupova i samoj cvatnji nastupe mrazevi i niske temperature dolazi do djelomičnog ili potpunog propadanja cvjetnih pupova ili njegovih organa, a kao posljedica se javljaju manji ili nikakav urod.

Otpornost masline na niske temperature ponajprije ovisi o starosti stabla, sorti, mikrolokaciji i duljini trajanja hladnog vremena. U kraćim vremenskim razdobljima maslina podnosi hladnoću od -8°C , a pozebe kod -12°C . Maslina najbolje podnosi niske temperature u periodu dubokog zimskog mirovanja (tijekom prosinca i siječnja). Starija stabla sorte Oblice u periodu mirovanja mogu izdržati temp. od -15°C . Mlade masline pozebu već kod -12°C , a uz vlažno vrijeme i duže zahlađenje mogu djelomično pozepsti na temp. od -3°C . Ukoliko zahlađenje nastupi poslije kretanja sokova tada masline mogu pozepsti kada je temp. nekoliko stupnjeva ispod nule. Uz niske temperature, ne treba zanemariti nit utjecaj bure. Tako npr. kada bura puše brzinom od 120 kilometara na sat, to je adekvatno temperaturi od -15°C što je kritična temperatura za pozebu masline.

7.9.1. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju mraza

Mjere civilne zaštite u slučaju mraza uključuju:

- Organizaciju obavještanja o pojavi opasnosti (standardni operativni postupak u suradnji sa komunikacijskim centrom 112)

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prijem obavijesti o nadolazećoj opasnosti od i/ili kad se proglaši stanje velike nesreće	Služba CZ Zadar	Načelnik
Pozivanje Stožera CZ	Načelnik / načelnik Stožera CZ	načelnik Stožera CZ
Prikupljanje informacija o prohodnosti prometnica	član Stožera CZ	članovi Stožera CZ
Prikupljanje informacija o funkcioniranju sustava za elektroopskrbu, vodoopskrbu, telekomunikacije	član Stožera CZ	vlasnik KI, povjerenici CZ
Prikupljanje informacija o stanju društvenih i stambenih objekata na ugroženom prostoru	načelnik Stožera CZ	povjerenici CZ
Aktiviranje vatrogasnih snaga	član Stožera CZ	zapovjednici vatrogasnih snaga
Utvrđivanje redoslijeda stavljanja u potpunu funkciju opskrbu električnom energijom po sljedećim prioritetima: <ol style="list-style-type: none"> 1. vodoopskrbni sustav 2. zgrada općinske uprave 3. pošta i telekomunikacije 4. škola 5. zdravstveni objekti 6. pekare 7. objekti za pripremu hrane 8. vatrogasni dom 9. društveni domovi 10. ostali korisnici 	načelnik Stožera CZ	članovi Stožera CZ, odgovorne osobe objekata
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava za opskrbu el. energijom	Načelnik	načelnik Stožera CZ, odgovorne osobe objekata KI
Utvrđivanje redoslijeda stavljanja u potpunu funkciju telekomunikacija po sljedećim prioritetima: <ol style="list-style-type: none"> 1. zgrada općinske uprave 2. pošta i telekomunikacije 3. vatrogasni dom 4. zdravstveni objekti 5. škola 6. pekare i objekti za pripremu hrane 7. ostali korisnici 	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava telekomunikacija	Načelnik	načelnik Stožera CZ, odgovorne osobe objekata KI
Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju vodoopskrbe sljedećim prioritetom: <ol style="list-style-type: none"> 1. zdravstveni objekti 2. zgrada općinske uprave 3. škole 4. pekare 5. objekti za pripremu hrane 6. vatrogasni dom 7. društveni domovi 8. ostali korisnici 	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ, odgovorne osobe objekata
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava za vodoopskrbu	Načelnik	načelnik Stožera CZ, vlasnik objekata KI
Utvrđivanje redoslijeda stavljanja u potpunu funkciju prometnica po sljedećim prioritetima: <ol style="list-style-type: none"> 1. državne ceste 2. županijske ceste 3. lokalne ceste ili kako utvrdi načelnik Stožera CZ	načelnik Stožera CZ	članovi Stožera CZ za odgovorne osobe objekata kritične infrastrukture
Upućivanje zahtjeva za osiguranjem prohodnosti cestovnih prometnica	Načelnik	načelnik Stožera CZ, odgovorne osobe objekata kritične infrastrukture
Analiziranje trenutnog stanja s obzirom na razmjere štete i donošenje odluke o opsegu mjera zaštite i spašavanja	Načelnik	Stožer CZ
Utvrđivanje redoslijeda u smislu privremene sanacije oštećenja slijedećih objekata: <ol style="list-style-type: none"> 1. zdravstveni objekti 2. škola 3. zgrada općinske uprave 4. vatrogasni dom 5. privatni objekti prema stupnju oštećenja 	Načelnik	Stožer CZ
Pozivanje upravljačke skupine PON CZ	Načelnik	načelnik Stožera CZ, zapovjednik upravljačke skupine PON CZ
Pozivanje vlasnika poduzeća i obrta koji se bave takvom vrstom djelatnosti koja može izvršiti privremenu sanaciju štete	Načelnik	načelnik Stožera CZ
Pozivanje povjerenika CZ	Načelnik	načelnik Stožera CZ

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Traženje angažmana PON CZ	Načelnik	ŽC 112, načelnik Stožera
Mobilizacija pripadnika PON	načelnik Stožera CZ	zapovjednik upravljačke skupine PON CZ
Pomoć pripadnika PON CZ u sanaciji štete	zapovjednik upravljačke skupine PON CZ	zapovjednik upravljačke skupine PON CZ
Izveštavanje župana i predlaganje aktiviranja Povjerenstava za procjenu šteta od prirodnih nepogoda na ugroženim područjima	Načelnik	djelatnici Općine Starigrad
Sukladno Standardnom operativnom postupku o korištenju prognoza DHMZ	Načelnik / načelnik Stožera CZ	načelnik Stožera CZ
Analiza dobivenih informacija i procjena posljedica koje vremenska nepogoda može izazvati na području Općine, definirajući pri tome područja koja će prva biti ugrožena	Načelnik	Stožer CZ
Upućivanje zahtjeva za žurnom objavom potrebnih informacija, ukoliko se na radijskim postajama nije objavio najavu vremenske nepogode i upute stanovništvu za postupanje u takvim situacijama	načelnik Stožera CZ	sredstva javnog priopćavanja
Informiranje stanovništva koristeći megafon na vozilu prolazeći kroz naselja	načelnik Stožera CZ	povjerenici CZ , djelatnici Općine
Uspostavljanje 24-satnog dežurstva zbog informiranja stanovništva o trenutnoj situaciji, u cilju smanjenja osjećaja nesigurnosti i suzbijanja panike	načelnik Stožera CZ	djelatnici Općine Starigrad
Povjerenstva nastavljaju aktivnosti na popisu i procjeni šteta sukladno Zakonu o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (NN 16/19)		

- Organizaciju provođenja mjera i aktivnosti sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite za preventivnu zaštitu i otklanjanje posljedica izvanrednih događaja od mraza

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o naseljima u kojima je moguća pojava snijega i leda i procjena stanja što bi bilo ugroženo na zahvaćenom području	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ, povjerenici CZ
Prikupljanje informacija o stanju objekata za pružanje zdravstvenih usluga te stanju kritične infrastrukture	načelnik Stožera CZ	članovi Stožera CZ, zdravstveni djelatnici, vlasnici KI
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava kritične infrastrukture	Načelnik	načelnik Stožera CZ, vlasnici objekata KI

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Organizacija logistike	Načelnik / načelnik Stožera CZ	PON CZ
Čišćenje prometnica i javnih površina	načelnik Stožera CZ	Vatrogasne snage, Pravne osobe od interesa za sustav CZ – davatelji MTS, HGSS
Pružanje prve pomoći stanovništvu	načelnik Stožera CZ	Gradsko društvo Crvenog križa, HGSS- Stanica Zadar-Ispostava Starigrad
Pružanje prve pomoći unesrećenima te njihovo medicinsko zbrinjavanje	načelnik Stožera CZ	Zdravstvene službe

- Procedure kojima se utvrđuju mogućnosti pružanja prve medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja te organizacija djelovanja drugih nositelja reagiranja

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o stanju objekata za pružanje zdravstvene zaštite	član Stožera CZ	liječnici u ambulancama
Prikupljanje informacija o stanju medicinske opreme, zaliha lijekova i sanitetskog materijala	član Stožera CZ	liječnici u ambulancama
Analiziranje mogućnosti pružanja zdravstvene zaštite	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ
Organizacija prijevoza povrijeđenih do mjesta za trijažu	voditelj DZ ZŽ	Djelatnici zdravstva, članovi GDCK, pripadnici PON CZ
Organizacija prijevoza povrijeđenih do bolnice	voditelj DZ ZŽ	Djelatnici zdravstva, članovi GDCK, pripadnici PON CZ
Pozivanje ovlaštenih mrtvozornika u cilju identifikacije i proglašenja smrti	član Stožera CZ	ovlašteni mrtvozornici

- Zadaće operativnih kapaciteta za otklanjanje posljedica od mraza

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaće
Stožer CZ Općine Starigrad	<ul style="list-style-type: none"> - prikupljanje informacija o razmjerima ugroze zahvaćenog područja - poduzimanje svih potrebnih aktivnosti u nadležnosti Stožera CZ - aktiviranje operativnih snaga sustava CZ - upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava kritične infrastrukture komunikacijske i informacijske tehnologije - prohodnosti prometnica

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaci
	<ul style="list-style-type: none"> - komunikacija s PU zadarska - analiziranje mogućnosti pružanja zdravstvene zaštite - stavljanje u stanje pripravnosti kapaciteta za zdravstveno zbrinjavanje - traženje dodatne pomoći od više hijerarhijske razine - informiranje stanovništva
Vatrogasne snage	<ul style="list-style-type: none"> - provesti / potvrditi početnu procjenu - pružanje prve pomoći do predaje na stručnu medicinsku skrb - osiguravanje pristupa objektima kritične infrastrukture - osiguranje prohodnosti prometnica
Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite – davatelji materijalno – tehničkih sredstava	<ul style="list-style-type: none"> - osiguravanje pristupa objektima kritične infrastrukture - osiguranje prohodnosti prometnica
Vlasnici i operateri kritične infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> - stavljanje u funkciju objekata kritične infrastrukture
Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite – smještajni kapaciteti i osiguranje prehrane	<ul style="list-style-type: none"> - osiguranje smještaja i pripreme hrane za ugrožene osobe
Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite – prijevoznici	<ul style="list-style-type: none"> - transport unesrećenih s područja ugroze
Zdravstvene službe	<ul style="list-style-type: none"> - organizacija pružanja prve medicinske pomoći te zbrinjavanje unesrećenih
Veterinarske snage	<ul style="list-style-type: none"> - zbrinjavanje žive i uginule stoke u ugroženim područjima, - zbrinjavanje - evakuacija stoke iz ugroženih područja, - prevencija i suzbijanje zaraznih bolesti
Gradsko društvo Crvenog križa	<ul style="list-style-type: none"> - pružanje prve medicinske pomoći
Povjerenici/zamjenici povjerenika CZ, Postrojba civilne zaštite opće namjene	<ul style="list-style-type: none"> - logistika na mjestima prihvata - potpora u provođenju mjera prve pomoći, zbrinjavanja ugroženog stanovništva - organizacija provođenja zbrinjavanja ugroženog stanovništva

Nositelji mjera su Načelnik, operativne snage sustava civilne zaštite, zdravstveni djelatnici te Služba civilne zaštite Zadar.

Nakon proglašenja prirodne nepogode, u cilju dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda, nadležna tijela iz članka 5. Zakona provode odgovarajuće radnje.

7.9.2. Druge mjere koje uključuju suradnju u slučaju mraza s nadležnim tijelima i raznim institucijama

Mjere zaštite od mraza u vrtovima, voćnjacima, maslinicima i vinogradima mogu biti aktivne i pasivne. Pasivna zaštita se široko prakticira u svim zemljama koje imaju problema s mrazom.

Pasivne mjere su zapravo učinkovitije i isplativije od aktivnih mjera te uključuju:

- odabir mjesta za sadnju koje je manje podložno mrazu,
- sadnja na padinama okrenutim od Sunca,
- odabir tolerantnih sorti, te onih koje cvatu kasnije u proljeće,
- sadnja u zaštićenim prostorima (staklenik) i presađivanje nakon zatopljenja,
- stvaranje fizičke barijere (zidovi i grmlje) za kontrolu odvođenja hladnog zraka,
- minimiziranje ili uklanjanje pokrovnih usjeva (trava i korova) između redaka u voćnjacima i maslinicima,
- pokrivanje okopavina plastičnim tunelima.

Ako pasivne mjere ne pružaju adekvatnu zaštitu, tada je potrebno koristiti aktivne mjere. Koje aktivne mjere koristiti za zaštitu od mraza ovisi o kombinaciji vremena i ekonomskih čimbenika. Većina aktivnih mjera je najučinkovitija kada je prisutna temperaturna inverzija. U vjetrovitim mjestima, češće se stvaraju adveksijski nego radijacijski mrazovi, te mnoge mjere pružaju ograničenu zaštitu. Kako bi spriječili mraz, poljoprivrednici diljem svijeta koriste grijače na kruta i tekuće gorivo. Međutim, cijena i dostupnost goriva vremenom je postala sve veći problem.

Zbog visokih troškova i ventilatori se najčešće koriste na usjevima visoke vrijednosti (agrumi i vinova loza). Prskalice koje prskaju biljke odozdo i odozgo, umjetno kišenje, u mnogim se zemljama koriste za zaštitu raznih vrsta stabala, loza te okopavina. Međutim, u sušnim podnebljima ova mjera zaštite je isplativija, gdje koristi od navodnjavanja dijelom plaćaju trošak zaštite od smrzavanja.

Mjere za ublažavanje smrzavanja prskalicama mora odabrati proizvođač za svako mjesto. Kako bi se ublažavanje smrzavanja uspješno primijenilo, mora se postupati jednako pažljivo kao i kod ostalih agrotehničkih mjera. Uspjeh ovisi o pravilnoj upotrebi odgovarajuće opreme, iskustvene prosudbe, pažnje na detaljima i predanosti. Kišenje, prvenstveno prskalicama (raspršivačima), pokazalo se kao najpouzdaniji i najisplativiji način smanjivanja ili ublažavanja mraza. Uspješna primjena sustava navodnjavanja može značiti razliku između potpunog gubitka usjeva i minimalne štete.

Pravilan odabir sustava za ublažavanje smrzavanja je ključno pitanje. Prije svega, to je ekonomski izazov. Cilj je osigurati dovoljnu zaštitu usjeva, osiguravajući redovitu količinu i kvalitetu berbe i trenutne operativne troškove nasuprot mogućem trošku izbjegavanja oštećenja. Sustavima kap na kap i navodnjavanjem raspršivačima bori se protiv mraza.

Razvoj inovativnih tehnologija, uz najveći standard kvalitete omogućili su prilagođavanje sustava za borbu protiv mraza svakom nasadu i njegovim potrebama.

Kako bi se odabrao odgovarajući sustav za ublažavanje mraza, treba uzeti u obzir:

- dostupnost vode,
- dostupnost energije,
- veličinu zaštićenog područja,
- meteorološka svojstva mjesta,
- topografiju mjesta i posebnosti mikroklimе,
- očekivanu učestalost pojave mraza,
- očekivano trajanje pojave mraza,
- udaljenost između stabala/redova i promjera drveća (za lokalnu pokrivenost),
- kritičnu temperaturu biljke u svakoj svojoj fazi rasta.

Obično se koristi jedan od tri raspoloživa sustava:

1. Puna pokrivenost prskanja nasada raspršivačima - Raspršivači pokrivaju čitavu površinu nasada, postavljaju se iznad krošnji i stvaraju ravnomjernu kišu.
2. Prskanje raspršivačima podloge ispod krošnji nasada - Za razliku od prethodne metode, ova ne pokriva pupoljke i cvijeće na krošnjama. Led se stvara na podlozi ispod nasada i u procesu zamrzavanja vode dolazi do oslobađanja energije koja zagrijava zrak u krošnjama.
3. Lokalizirano navodnjavanje sa raspršivačima (Strip aplikacija) - Toplinska energija usmjerena je samo na usjev. Tretira se samo površina krošnji nasada što značajno štedi količinu vode i energije potrebne u borbi protiv mraza.

8. TROŠKOVI ANGAŽIRANIH PRAVNIH OSOBA I REDOVNIH SLUŽBI

Način i uvjeti za ostvarivanje materijalnih prava koja se odnose na naknadu plaće, troškova prijevoza, osiguranja i drugih naknada mobiliziranim pripadnicima za vrijeme sudjelovanja u aktivnostima u sustavu civilne zaštite na području Republike Hrvatske definirani su Uredbom o načinu i uvjetima za ostvarivanje materijalnih prava mobiliziranih pripadnika postrojbi civilne zaštite za vrijeme sudjelovanja u aktivnostima u sustavu civilne zaštite (NN 33/17, 156/22).

Troškove materijalnih prava snosi nadležno tijelo (Općina Starigrad) koje je izdalo nalog za mobilizaciju.

Mobiliziran pripadnik ima prava koja se odnose na:

- naknadu po danu mobilizacije,
- naknadu troškova prijevoza,
- osiguranje smještaja i prehrane (osigurava Općina Starigrad),
- osiguranje od odgovornosti i/ili posljedica nesretnog slučaja (osigurava Općina Starigrad).

Obveza Općine Starigrad je i plaćanje obveznog osiguranja za mobiliziranog pripadnika, primjenom najniže osnovice za obračun doprinosa razmjerno broju dana osiguranja, odnosno mobilizacije.

Tablica 16. Pregled troškova

Naknada	Vrijeme mobilizacije	Iznos naknade	Isplata naknade
Naknada po danu mobilizacije	12 – 24 sata	19,91 eura	do 10. dana u tekućem mjesecu za prethodni mjesec na račun
	8 – 12 sati	9,95 eura	
Naknada troškova prijevoza	-	osigurava Općina Starigrad	-
		iznos prijevoza najjeftinijim sredstvom javnog prijevoza	
		vlastiti prijevoz – 0,10 eura/km	

Način i uvjeti za ostvarivanje materijalnih prava koji se odnose na naknadu privremeno oduzete pokretnine i naknadu štete na pokretnini pravnim osobama definirana je Uredbom o načinu utvrđivanja naknade za privremeno oduzete pokretnine radi provedbe mjera zaštite i spašavanja (NN 85/06). Odgovorna osoba u pravnoj osobi radi ostvarivanja materijalnih prava za pravnu osobu, jedinici lokalne samouprave – Općina Starigrad podnosi Zahtjev za naknadu za privremeno oduzetu pokretninu. Isplata naknada za vrijeme privremenog oduzimanja pokretnine za potrebe sustava civilne zaštite isplatiti će se po modelu:

- za teretna vozila, vozila za prijevoz putnika u cestovnom prometu, plovila i radne strojeve – prema važećim tržišnim cijenama,
- za osobna vozila: sukladno visini naknade po prijeđenom kilometru.

Naknada štete na pokretnini također se utvrđuje prema tržišnoj vrijednosti.

9. ZAKLJUČAK

Sukladno članku 17. stavku 3. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (NN 16/19), Načelnik će podnijeti Općinskom vijeću Općine Starigrad do kraja mjeseca ožujka 2025. godine, Izvješće o izvršenju ovog Plana.

Ovim se Planom uređuju kriteriji i ovlasti za proglašenje prirodne nepogode, procjena štete od prirodne nepogode, dodjela pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda nastalih na području Općine Starigrad, Registar šteta od prirodnih nepogoda te druga pitanja u vezi s dodjelom pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda.

Ovim Planom su evidentirane moguće prirodne nepogode na području Općine Starigrad, na temelju kojih će se preventivne radnje, koje je Općina u mogućnosti provesti, kontinuirano provoditi tijekom godine.

Sredstva za provedbu obveza koje proizlaze iz Plana djelovanja osigurat će se u proračunima izvršitelja zadataka.

10. ZAVRŠNE ODREDBE

Ovaj Plan stupa na snagu osmog dana od dana objave, a objaviti će se u „Službenom glasniku Općine Starigrad“.

KLASA:

UR.BROJ:

Starigrad, ____2024.

Predsjednik
Marko Marasović

11. PRILOZI

PRILOG 1 – Razvrstavanje prirodnih nepogoda

PRILOG 2 – Prijava štete od prirodne nepogode

PRILOG 3 – Koeficijent istrošenosti građevina

PRILOG 4 – Koeficijent za izračun veličine građevine

PRILOG 5 – Koeficijent istrošenosti opreme

PRILOG 6 – Općinsko izvješće o utrošku sredstava pomoći

PRILOG 7 – Županijsko izvješće o utrošku sredstava pomoći

PRILOG 8 – Općinsko povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih nepogoda

PRILOG 1.

Tablica 1. Razvrstavanje prirodnih nepogoda

Šifra	Vrsta prirodne nepogode
01	Potres
02	Olujni i orkanski vjetar
03	Požar
04	Poplava
05	Suša
06	Tuča, kiša koja se smrzava u dodiru s podlogom
07	Mraz
08	Izvanredno velika visina snijega
09	Snježni nanos i lavina
10	Nagomilavanje leda na vodotocima
11	Klizanje, tečenje, odronjavanje i prevrtanje zemljišta
12	Druge pojave koje ovisno o mjesnim prilikama, uzrokuju bitne poremećaje u životu ljudi na određenom području

PRILOG 2.

OBRAZAC PN

ŽUPANIJA	
OPĆINA	

VRSTA PRIRODNE NEPOGODE	
--------------------------------	--

PRIJAVA ŠTETE OD PRIRODNE NEPOGODE

Prijavljujem štetu od prirodne nepogode u kojoj je oštećena/uništena niže navedena imovina

Prijavitelj štete				
OIB				
Adresa prijavitelja štete				
Adresa imovine na kojoj je nastala šteta				
Kontakt				
<i>Za štete u poljoprivredi</i>				
MIBPG				
Broj ARKOD čestice za koju se prijavljuje šteta/broj katarske čestice				
<i>Za štete u graditeljstvu</i>				
Doneseno rješenje o izvedenom stanju	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"> <tr> <td>DA</td> <td>NE</td> <td>U postupku</td> </tr> </table>	DA	NE	U postupku
DA	NE	U postupku		

Prijavljujem štetu na imovini (zaokružiti):	Opis imovine na kojoj je nastala šteta:		
1. građevine			
2. oprema			
3. zemljište			
4. višegodišnji nasadi			
5. šume			
6. stoka			
7. ribe			
8. poljoprivredna proizvodnja – prirod			
9. ostala dobra			
10. troškovi			
11. Ukupni iznos prve procjene štete		eura	
Osiguranje imovine od rizika prirodne nepogode za koju se prijavljuje šteta (zaokružiti)	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"> <tr> <td>DA</td> <td>NE</td> </tr> </table>	DA	NE
DA	NE		

Mjesto i datum:

_____

Potpis prijavitelja štete (za pravne osobe: pečat i potpis odgovorne osobe):

_____

PRILOG 3.

Tablica 2. Koeficijent istrošenosti građevina

Starost građevine u godinama	Koeficijent istrošenosti	
	50 godina	100 godina
od 0 do 10	0,90	0,96
od 11 do 20	0,78	0,90
od 21 do 30	0,62	0,84
od 31 do 40	0,42	0,78
od 41 do 50	0,20	0,70
od 51 do 60		0,62
od 61 do 70		0,52
od 71 do 80		0,42
od 81 do 90		0,32
od 91 do 100		0,20
preko 100		0,20

PRILOG 4.

Tablica 3. Koeficijent za izračun veličine građevine

Vrsta građevine	Koeficijent
Kamene zgrade	0,65
starije zidane zgrade	0,70
Suvremene zidane i armiranobetonske zgrade	0,80
Zgrade od čelika i drva	0,85
Pomoćne prostorije (garaže, podrumi, stubišta, ostave, pušnice, ljetne kuhinje i sl.)	0,50

PRILOG 5.

Tablica 4. Koeficijent istrošenosti opreme

Vijek trajanja opreme	Koeficijent istrošenosti
Nova ili do 1/3 vijeka trajanja	1
Od 1/3 do 2/3 vijeka trajanja	0,7
Od 2/3 do 1/1 vijeka trajanja	0,4
Veća od vijeka trajanja	0,3

PRILOG 6.

OPĆINSKO IZVJEŠĆE O UTROŠKU SREDSTAVA POMOĆI

NAZIV OPĆINE:										
TEMELJEM ODLUKE VLADE REPUBLIKE HRVATSKE:*										
RBR	IME I PREZIME	OIB	FIZIČKE OSOBE		PRAVNE OSOBE		UKUPNO		Povrat sredstava u državni proračun	Dodjela sredstava iz drugih izvora
			Broj osoba**	Iznos isplaćene pomoći	Broj osoba**	Iznos isplaćene pomoći	Broj osoba**	Iznos isplaćene pomoći		
1.										
2.										
3.										
4.										
5.										
6.										
7.										
8.										
9.										
10.										
UKUPNO:										
NAPOMENA:***										

*navesti klasu i urudžbeni broj Odluke Vlade Republike Hrvatske o dodjeli sredstava pomoći

**popuniti kolonu ukupno

***navesti u obrazloženje povrata sredstava u državni proračun; navesti druge izvore dodjele sredstava pomoći

PRILOG 7.

ŽUPANIJSKO IZVJEŠĆE O UTROŠKU SREDSTAVA POMOĆI

NAZIV ŽUPANIJE:									
TEMELJEM ODLUKE VLADE REPUBLIKE HRVATSKE:*									
RBR	OPĆINA	FIZIČKE OSOBE		PRAVNE OSOBE		UKUPNO		Povrat sredstava u državni proračun	Dodjela sredstava iz drugih izvora
		Broj osoba	Iznos isplaćene pomoći	Broj osoba	Iznos isplaćene pomoći	Broj osoba	Iznos isplaćene pomoći		
1.									
2.									
3.									
4.									
5.									
6.									
7.									
8.									
9.									
10.									
UKUPNO:									
NAPOMENA:**									

*navesti klasu i urudžbeni broj Odluke Vlade Republike Hrvatske o dodjeli sredstava pomoći

**navesti u obrazloženje povrata sredstava u državni proračun; navesti druge izvore dodjele sredstava pomoći

PRILOG 8.

OPĆINSKO POVJERENSTVO ZA PROCJENU ŠTETA

R.B.	IME I PREZIME	FUNKCIJA UNUTAR POVJERENSTVA	E-MAIL	TEL/MOB
1.	Mario Zubčić	predsjednik		
2.	Jole Petričević	član		
3.	Ante Koić	član		
4.	Marina Vukić	članica		
5.	Šime Bucić	član		